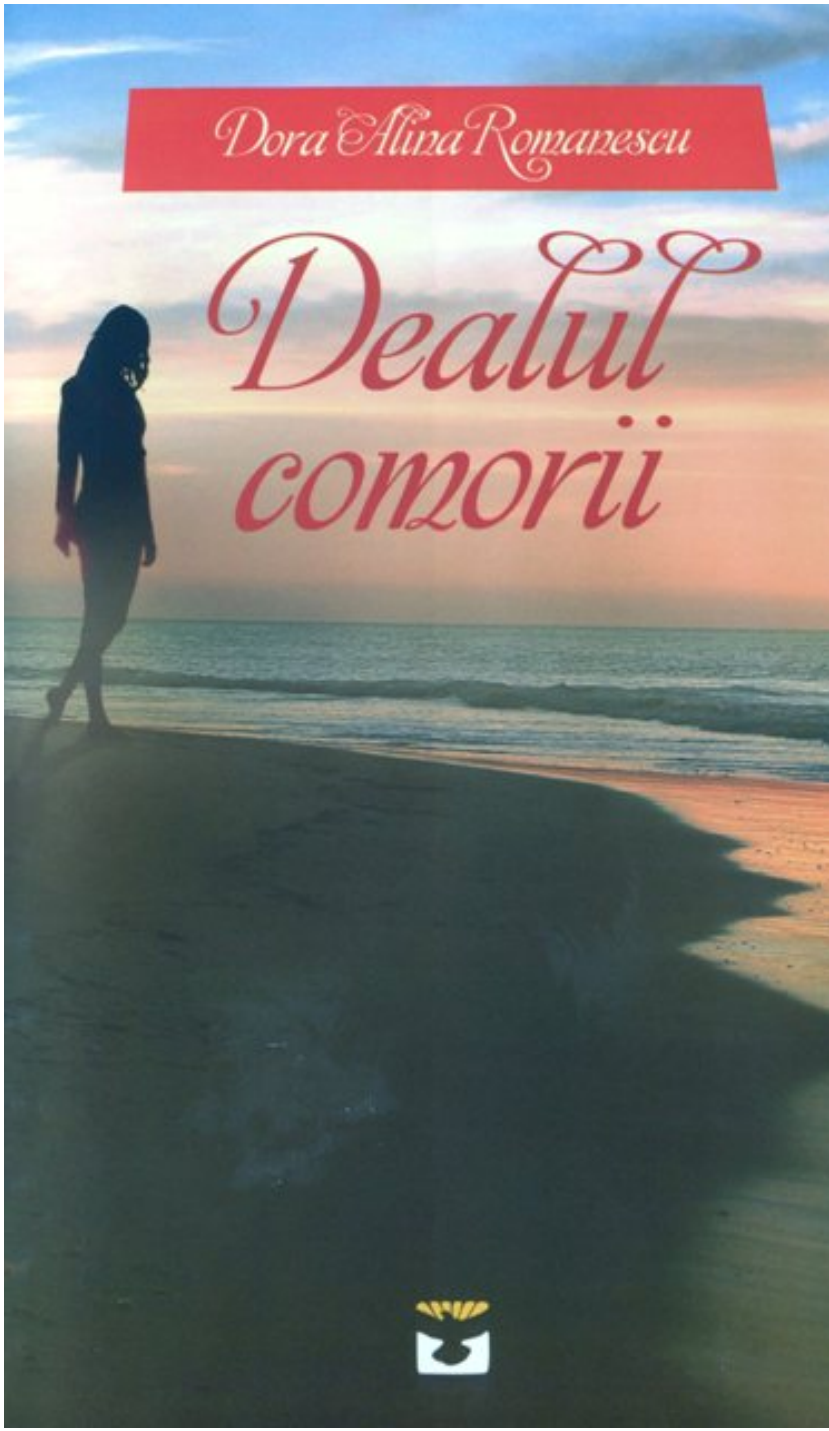
Dora Alina Romanescu
Dealul comorii

DORA ALINA ROMANESCU

DEALUL COMORII

Prefață

Aici, la țărm de mare, sufletele oamenilor intră într-o comunitate specială cu tot ce este mai frumos. Iar marea şi căldura soarelui vindecă orice rană, oricât de dureroasă ar fi. Este acest roman taina unei vieți? Lupta plină de demnitate şi credință pe care o duce o tânără femeie între limitele disperării şi ale supraviețuirii în numele iubirii de copii şi de Dumnezeu. Fiecare gest, fiecare cuvânt al eroinei poartă pecetea nobleței ei sufleteşti. Viața i-a fost o luptă continuă cu nedreptățile destinului. Şi-a înăbuşit emoțiile, suferințele, disperările şi a reuşit până la urmă să-şi învingă propriul infern în care supraviețuia. Indiferent dacă te naşti dintr-o familie nobilă sau una umilă, important este să ai demnitate. Personajele sunt bine conturate, descrise cu mult talent. Familii şi locuri intervin decisiv în viața eroinei, care, ducându-şi crucea pe drumul Golgotei cu o voință rar întâlnită, impune respect. Un suflet sensibil cum este Dora Alina Romanescu (pseudonim ales de autoare) nu putea decide decât speranța, şansa unei noi iubiri.

Sufletul are nevoie, însă, pentru a se vindeca, de iertare şi încredere. Sinceritatea şi dragostea ne umanizează. Femeia este pe drept cuvânt marea lumină a universului şi trebuie ocrotită şi protejată în fața supliciilor vieții.

Cine vrea să stăpânească viitorul, trebuie să domine trecutul. Aşa se întâmplă şi în această carte. Atitudinea spirituală este un îndemn permanent de autodepăşire, de perfecționare şi de deschidere a inimii spre lumină. Omul nu va crea nimic mai drept, mai bun, mai frumos, dacă nu a perceput undeva o realitate *superioară care să-l inspire în viața sa zilnică. Citind această carte, acest strigăt de durere, veți avea senzația că, undeva, în univers, există un prieten adevărat care a învins*

disperarea şi şi-a învins propriul destin, atât de nedrept uneori. Şi acel prieten este acest roman atât de dureros, dar atât de adevărat. Este drama pe care o trăieşte fiecare dintre semenii noştri în spatele uşilor închise, acceptându-şi destinul ca pe o sentință a propriei existențe. Devine această carte puterea unui spirit de a se întoarce spre sufletul său, oricât ar fi de rănit, regăsindu-şi originea divină. Important este să renaştem, să rămânem liberi, fără a fi crucificați, privind cu detaşare această confesiune care ar putea fi a fiecăruia dintre noi, şi să fim atenți la gândurile noastre, pentru că ele ar putea deveni într-o zi destinul nostru.

Emilia Dabu
Membru al Uniunii Scriitorilor din România

Personajele şi întâmplările din acest roman au existat doar în imaginația scriitoarei. Orice coincidență cu personaje sau fapte reale este pur întâmplătoare şi neintenționată.

Copiilor mei,
cu dragoste şi cu îndemnul talmudian:

„Fiți atenți la gândurile voastre,
pentru că ele vor fi cuvinte.
Fiți atenți la vorbele voastre,
pentru că ele vor fi fapte.
Fiți atenți la faptele voastre,
pentru că ele vor fi obiceiuri.
Fiți atenți la obiceiurile voastre,
pentru că ele vor fi caracterul vostru.
Fiți atenți la caracterul vostru,
pentru că el va fi destinul vostru.”

Liniştea apăsătoare a cabinetului se destramă când doctorul anunță cu o voce neutră, dar blândă:

— Eşti însărcinată în şase săptămâni…

Fata auzi ultimele cuvinte ca prin vis şi, după ce se dădu jos de pe masa ginecologică, nu mai văzu nimic. Bătu aerul cu mâinile şi, în căzătură, trase după ea un obiect, producând un zgomot puternic.

— Domnule doctor, a leşinat! A leşinat, domnule doctor, strigă femeia în halat alb, speriată de zgomotul care se auzise de după perdeaua ce separa masa de restul cabinetului.

Cu mişcări sigure, doctorul ridică pacienta în brațe, o aşează pe patul alăturat şi se repezi la chiuvetă. Îşi umplu căuşul mâinii cu apă şi-i stropi fața, apoi o pălmui uşor pe obraz. Apa începu să se prelingă prin părul fetei pe gât şi pe rochia albastră presărată cu buline negre. Abia acum doctorul Beiu observă cât de frumoasă era pacienta care stătea întinsă pe pat în fața sa.

— Dumnezeule, e doar un copil! şopti doctorul. Cum de nu se uitase mai bine la ea, atunci când i-a cerut să o consulte?

Privirea bărbatului se înfipse în chipul pacientei, încercând să vadă ce o purtase până în cabinetul său. Nu-şi putea dezlipi privirea de pe minunatul ei chip. Era atât de frumoasă încât doctorul simți cum un fior îi străbate trupul.

— Ce-o fi cu ea? se întrebă, mai mult pentru sine, dar vocea tăioasă a asistentei îl trezi ca un duş rece.

— Ce să aibă, domnule doctor? O fi greşit cu careva şi acum trage ponoasele păcatului originar, că fetele din ziua de azi îşi arată mai întâi talentele, şi apoi, când se arată roadele, nu vedeți… leşină!

— Ei lasă, Mărio, că nu sunt toate la fel!

Fata deschise ochii şi, când îl văzu pe doctor aplecat deasupra sa, avu o tresărire de groază, apoi făcu un gest

rapid, încercând să-şi acopere faţa cu mâna. Lacrimi mari au început să-i izvorască din ochii negri ca noaptea lipsită de lună. Doctorul Beiu îi luă mâna într-a sa, i-o mângâie uşor şi îi spuse:

— Acum plângi, dacă simţi că-ţi face bine, apoi, când te vei mai linişti, vom sta de vorbă. Maria! Pe ziua de azi am terminat. Eşti liberă, se adresă el asistentei.

După ieşirea acesteia din cabinet, privirea doctorului se opri iarăşi pe chipul frumoasei paciente, care stătea nemişcată pe pat cu ochii închişi. Doctorul privea fascinat genele negre şi dese, armonia feţei şi gura cu buzele conturate parcă de un pictor romantic.

— Ţi-ai mai revenit? o întrebă el şi se miră să-şi audă vocea tremurând.

Fără să răspundă, fata deschise ochii şi se ridică încet, rămânând la marginea patului cu mâna dreaptă pe frunte. Scutură uşor din cap. Părul blond şi lung îi acoperea gâtul şi umerii, ajungând până la jumătatea spatelui. Câteva şuviţe umede i se lipiseră de faţă, lângă ureche, pe gât, dar ea nu făcea niciun gest ca să le îndepărteze, ci stătea cu privirea în jos, în timp ce lacrimile continuau să se lovească de bulinele negre ale rochiei. Doctorul i-a şters cu îndemânare obrazul şi gâtul, apoi i-a prins bărbia în mâna lui puternică şi i-a spus:

— Gata, gata! Orice-ar fi, nu merită să te zbuciumi atât. Hai să discutăm. Să găsim o cale pentru problema care te frământă. Îţi promit că te ascult mai întâi ca un prieten şi apoi ca un medic, asta în cazul în care crezi că poţi avea încredere în mine. Ce zici, vrei să discutăm? Cum te cheamă, că până acum nu mi-ai spus?

— Mihaela, răspunse fata cu oarecare întârziere.

— Eşti de aici, din oraş?

— Nu, din apropierea oraşului.

— Eşti elevă?

— Sunt educatoare.

— Eşti...?

Dar doctorul nu apucă să-şi termine întrebarea, că fata

răspunse prompt:

— Nu, nu sunt căsătorită, şi lacrimile îi inundară iarăşi faţa. Buzele începură să-i tremure uşor.

— El… ştie? Acum… trebuie să-şi asume responsabilitatea şi să fiţi împreună.

— Nu, nu ştie şi nici nu va şti, răspunse fata cu hotărâre.

— Dar de ce, este căsătorit? Şi, la urma urmei, chiar şi în cazul ăsta, trebuie să fie un om de onoare.

— Nu, nu, îl întrerupse fata, ştiţi… el nu are nicio vină, eu am dorit acest copil. Eu doresc acest copil…

— În cazul acesta, ce-i de făcut? insistă doctorul.

— Vreau copilul…

— Bine-bine, dar ce ai să faci singură cu un copil care are atâtea nevoi?

— Pe moment, gândurile nu-mi sunt limpezi, dar voi fi mamă şi-mi voi iubi copilul ca orice mamă adevărată, răspunse fata cu aceeaşi hotărâre.

Doctorul Beiu asculta şi nu-i venea să creadă cu câtă ardoare susţinea femeia din faţa sa că doreşte copilul, dar nu şi pe bărbatul cu care îl concepuse.

— Fată dragă, eu cred că eşti destul de mare ca să ştii ce ai de făcut şi, în acelaşi timp, să iei o hotărâre înţeleaptă, în folosul tău şi al fiinţei care aşteaptă să vină pe lume. Este nemaipomenit să fii mamă, să aduci pe lume un pui de om pe care să-l ocroteşti cu grija şi dragostea ta, dar asta nu-i de ajuns dacă laşi bărbatul implicat să dea bir cu fugiţii.

În timp ce vorbea, doctorul o prinsese pe Mihaela de mâini şi i le strângea cu putere, apropiindu-se tot mai mult de ea.

Când simţi în obraz răsuflarea caldă a fetei, tresări speriat, îi dădu drumul mâinilor şi spuse aproape în şoaptă:

— Eşti o fată extraordinară!

Chipul Mihaelei exprima candoare, nevinovăţie, iar în ochi îi înflorise un zâmbet trist, în timp ce gura ei

frumoasă şi expresivă rămăsese cu buzele întredeschise, cerşind parcă iertare şi înțelegere. Se aşternu, preț de o clipă, o linişte apăsătoare. Nu se mai auzea decât zgomotul străzii. Cei doi stăteau nemişcați, privindu-se ca şi cum se cunoşteau de-o veşnicie. Cele câteva minute de linişte părură pentru amândoi o altă veşnicie, aceea a două suflete singuratice prin tumultul vieții de zi cu zi. Primul gest l-a făcut fata. S-a ridicat încet şi s-a apropiat de doctor. Îmbrățişarea lor a fost firească: doi oameni care-şi adună într-o clipă durerile şi bucuriile vieții fără întrebări şi fără explicații. Suspinul prelung al fetei a fost întrerupt de şoaptele doctorului:

— Ssst... taci, taci, nu spune nimic!...

Apoi, cu, blândețe, a prins-o de umeri, a privit-o în ochi şi a adăugat:

— Sunt convins că o să ai un copil minunat şi că o să fii o mamă adevărată. Poate că într-o zi vei întâlni marea dragoste, dragostea pe care o meriți.

Drept mulțumire, fata a prins cu mâinile ei firave mâna doctorului şi i-a sărutat palma cu buzele fremătânde, apoi şi-a lipit obrazul de ea, inundându-i-o de lacrimi.

— Mulțumesc, domnule doctor. Mulțumesc cerului că mi-a îndrumat paşii spre dumneavoastră, un om atât de înțelegător. Aveam mare nevoie de înțelegere acum, când sunt atât de derutată.

Cu paşi mărunți, Mihaela se îndreptă spre uşă. Mâna dreaptă se opri pe clanța uşii şi rămase nehotărâtă cu spatele spre doctor. A urmat iarăşi o clipă de linişte profundă, o linişte prevestitoare de legături nevăzute între două suflete care-şi caută fără odihnă perechea. Liniştea încăperii era tulburată doar de respirația regulată a celor doi.

Când a simțit pe umăr mâna puternică a doctorului, Mihaela s-a întors fulgerător spre el, iar îmbrățişarea instinctivă şi fierbinte care a urmat le-a contopit trupurile în preludiul amețitor al unirii a două suflete rătăcite.

Amândoi îşi simțeau inimile bătând nebuneşte. Când

doctorul Beiu şi-a apropiat buzele de gura Mihaelei, un fior netrăit de ei până atunci le-a străbătut trupurile. Bărbatul fusese atras de chipul femeii, de gura ei fermecătoare, chiar din clipa în care o privise cu mai multă atenție, stând întinsă pe pat în stare de leşin. A urmat un sărut flămând şi lacom, căruia fata i se dăruia cu supunere, fără întrebări, fără explicații, chiar dacă nu înțelegea prea bine ce se întâmplă cu ea. Instinctul bărbatului a fost mai puternic decât datoria medicului, iar Mihaela intră în acest joc al pasiunii de-o clipă, la început reținută, pentru ca apoi pasiunea să pună stăpânire şi pe ea. Mâinile fetei începură să-i mângâie obrajii, părul şi gâtul. Buzele li se despărțeau doar pentru a respira. El o săruta şi o mângâia cu pasiune.

Mâna lui caldă s-a strecurat prin decolteul rochiei şi, când a simțit în palmă sânul ei rotund şi tare, a fost cuprins de un tremur lăuntric, necunoscut. Şi-a apropiat gura de sân, l-a sărutat, apoi sărutul a urcat lin pe gât spre buzele ei fierbinți, care aşteptau să se dăruiască gurii lui însetate. Bărbatul prinse poalele rochiei, încercând să le ridice, când un geamăt îl făcu să tresară, iar în fața ochilor îi apăru chipul îngrozit al fetei.

Doamne, cum a putut să fie atât de ticălos? Ce s-a întâmplat cu omul căruia fata îi mulțumea cu convingere? Ce s-a întâmplat cu medicul care nu-şi trădase niciodată principiile? Unde era conduita sa ireproşabilă? Ce crede acum despre el femeia din fața sa? Bineînțeles că-l consideră o lichea asemănătoare celui care o necinstise. Rămase nemişcat. Îi era frică să mai facă vreun gest. Dorea să-l înghită pământul.

Dar, în acea clipă, a simțit mâna caldă a fetei pe obraz şi ochii i s-au umplut de lacrimi. Ar fi vrut să strige că poate avea el grijă de ea, că poate fi tatăl copilului pe care-l poartă în pântece, că doreşte să o aibă lângă el, să o mângâie, să-i sărute buzele senzuale, să-i aparțină. Dar ceva îi oprea strigătul. Ar fi dorit să simtă mereu căldura care-i învăluise trupul când a îmbrățişat-o, să-şi audă

mereu inima bătându-i cu putere cum i-a bătut în aceste puține clipe de când se afla în prezența acestei ființe extraordinare. Dar nu putu decât să spună, mai mult pentru el:

— Cerule, asta trebuie să simtă un bărbat când iubeşte?

El nu trăise niciodată astfel de clipe, astfel de tulburări lăuntrice ale întregii sale ființe.

Vocea înceată a fetei l-a trezit din zbuciumul care pusese stăpânire pe el. Ea îl privi oarecum mirată şi-i spuse ca şi cum nu s-ar fi întâmplat nimic:

— Bun rămas, domnule doctor. Vă mulțumesc.

— La revedere!... şopti doctorul.

Gura lui însetată a căutat-o iarăşi pe-a ei. Mihaela a răspuns sărutului său de despărțire cu atâta patos, încât bărbatul simți cum se prăbuşeşte în el imensa lume a trăirilor cucerite pentru o clipă. Totul se învârtea în jurul său şi în minte îi încolțea gândul că viața i-a ascuns multe taine care merită să fie cunoscute. Simțea nevoia unui alt punct de sprijin, a unui punct din care să-şi redescopere viața banală de până atunci.

Când şi-a revenit, era singur. Fata dispăruse, lăsând în urma ei un parfum de magnolii care-i accentua şi mai mult nevoia acelui nou punct de sprijin. Privi năucit spre uşa pe care fata dispăruse. Se îndreptă spre fereastră cu paşi mari, o deschise larg şi trase cu putere în piept aerul cald al zilei. Se duse apoi la chiuvetă, unde îşi turnă apă rece pe față şi pe cap. Când îşi îndreptă privirea spre oglinda de deasupra chiuvetei, din sticla argintată îl privea un străin cu fața palidă, cu ochii lucind, febrili, cu o respirație întretăiată de un efort prea mare şi prea îndelungat.

Linişteşte-te, doctore!... îşi auzi el propriul gând. *Te porți de parcă ai fi un adolescent care se pierde la prima atingere a unei fuste...*

Nu mai avu timp să-şi ducă gândul până la capăt. Pe hol se auziră duduind nişte paşi. Uşa se deschise larg şi

în cadrul ei apăru o femeie brună, solidă, cu chipul încruntat, gata să tune şi să fulgere fără motiv:

— Ce faci, dragă, nu eşti gata? Ce mai aştepți? Văd că nu ți se mai înghesuie nimeni la uşă.

Cuvintele, mai mult tunate, străpunseră inima doctorului Beiu şi avură rolul unui duş rece care-ți pune în mişcare toate simțurile.

— Vin imediat, răspunse el cu glas ciudat şi străin, în timp ce gesturile îi erau atât de nesigure, de parcă trupul nu dorea să asculte de răspunsul dat femeii.

— Hai odată, omule! Mişcă-te, că nu eşti țeapăn, se întoarse furioasă spre el femeia. De când te ştiu, măi George, ai fost un…

Dar nu apucă să termine ceea ce dorea să spună, pentru că fu întreruptă de doctor, care strigă uşor iritat:

— Mai tacă-ți gura, limbă de viperă ce eşti! M-am săturat de veninul cu care mă împroşti zilnic…

Femeia se opri în loc uimită, cu ochii cât cepele. Bărbatul trecu pe lângă ea căutând cu înverşunare drumul spre ieşire. Ca de obicei, când ajunse lângă ghereta lui moş Petru, portarul, se opri şi-l servi cu o țigară, strângându-i mâna cu prietenie. Ajuns la maşină, urcă trântind portiera cu furie. Deschise apoi cealaltă portieră, pe unde femeia urcă fără să scoată niciun cuvânt.

Nu şi-au vorbit tot drumul. Ajunşi acasă, femeia a intrat în dormitor, şi-a schimbat hainele cu un halat pe care obişnuia să-l poarte zilnic, şi a izbucnit furioasă:

— Cu mine să nu îndrăzneşti să te porți aşa, că…

— Că ce?… Că ce? se înfurie şi bărbatul. Ce-ai să-mi faci? Apoi ceva mai calm: Uite ce-i, Doina. M-am săturat să fiu la ordinele tale! Eşti soția mea, dar nu şi şeful sau dădaca mea… M-am săturat şi, când spun asta, înseamnă că este mai mult decât poate un om suporta. În aceşti cinci ani de căsnicie, eu nu am auzit decât: *George, haide! George, pleacă! George, stai!* De azi înainte, nu mai vreau să aud astfel de îndemnuri. Punct.

Fără să mai spună un cuvânt, intră în baie, sub duş, unde lăsă apa să-i şiroiască pe trup ca să-i limpezească gândurile şi să-i liniştească bătăile inimii.

Mai târziu, când a intrat în camera copiilor, aceasta i s-a părut rece şi străină. Băieții erau plecați la țară, la bunici, şi se bucura în sinea lui că nu fuseseră părtaşi la toată povestea asta. Tâmplele-i zvâcneau cu putere. S-a aşezat pe canapea, încercând să descifreze ce titlu avea cartea pe care o luase din bibliotecă, dar era atât de furios că nu-şi mai putea aduna gândurile. Zgomotul de vase trântite prin bucătărie şi vocea isterică a Doinei nu mai avură niciun efect asupra lui, nu-l mai speriau ca altă dată şi parcă începea să simtă o uşurare. O, Doamne, câte i se pot întâmpla unui om într-o singură zi! Încercă să-şi adune gândurile. Nu se recunoştea în modul în care se purtase cu pacienta cea tânără, cu fata aceea disperată şi singură, sau cu soția lui, căreia nu-i vorbise astfel niciodată. Închise ochii. Căuta un refugiu, undeva în trecut. Se văzu în ziua în care dădea examen la facultate. A venit singur în marele oraş universitar, cu teamă şi spaima de necunoscut, de examenul greu care-l aştepta. A găsit destul de uşor Facultatea de Medicină, unde s-a înscris şi a obținut un loc în căminul facultății. La cantină nu s-a înscris. Mânca te-miri-ce şi tot timpul frunzărea cărțile din programa de examen. În jurul său roiau tineri care mai de care mai bine îmbrăcați, mai afectați, mai compătimiți de rudele care-i însoțeau, zgomotoşi sau tăcuți, dar niciunul nu-l lua în seamă pe băiatul brunet şi oacheş, sărăcuț îmbrăcat, timid şi retras, căruia îi străluceau ochii de dorința de a promova examenul de admitere.

Astăzi, după atâția ani, îşi aminteşte cu plăcere de acele zile care i-au adus atâta fericire. Niciunul dintre examene nu i s-a părut greu. În fața comisiei s-a purtat, spre surprinderea lui, firesc, expunându-şi subiectele degajat şi inteligent, uimindu-i pe profesori. A răspuns corect şi logic la toate întrebările. A fost singurul admis

cu notă maximă. Tocmai din această cauză, a fost invitat la decanul facultății. Deşi tremura de emoție, când s-a văzut în fața acestuia s-a liniştit ca prin farmec. Îl privea un om cu părul cărunt, cu un zâmbet blând şi ochii plini de admirație.

— Dumneata eşti George Beiu? îl întrebă decanul.

— Da, domnule.

— Felicitări. De mult timp nu am mai avut un candidat aşa de bine pregătit. Te-ai pregătit şi în particular, în afara orelor de curs?

Atunci el a zâmbit timid şi a răspuns:

— De unde bani pentru aşa ceva, domnule decan?!... Am învățat bine în anii de liceu şi am citit orice carte din domeniul medicinei care mi-a căzut în mână. Doresc mult să devin medic, să fiu oamenilor de ajutor, să le vindec bolile, să-i ajut să iubească viața şi tot ce-i mai frumos în ea.

Vorbea cu atâta patimă, încât ochii i se umeziră de lacrimi.

Mircea Ştefănescu era decanul Facultății de Medicină de mai bine de zece ani, dar nu-i atrăsese atenția niciun student în mod special. Pe tânărul din fața sa îl plăcea. Inteligența de care dăduse dovadă în timpul examenului, îmbinată cu sufletul lui cald, îl cuceriseră pe deplin.

— Ce lucrează părinții tăi?

Tânărul lăsă privirea în jos şi şopti mai mult pentru sine:

— Nu am pe nimeni...

— Cum, nu ai familie?

— Nu. Sunt orfan, domnule...

Abia acum îşi explica Ştefănescu de ce băiatul din fața sa era aşa de modest îmbrăcat.

— Ştiți, continuă băiatul, în această vară voi lucra şi voi pune ceva bani deoparte pentru şcoală. Poate voi avea şi bursă şi mă voi descurca.

— Bine, bine că mi-ai spus. Voi avea grijă ca cel mai bun student al facultății noastre să aibă condiții normale

de viață şi de studiu.

Decanul s-a ținut de cuvânt. L-a luat sub protecția sa şi l-a ajutat mai mult decât ar fi făcut-o rudele, care nu se prea interesaseră de el.

Vacanțele şi le-a petrecut în taberele studențeşti de la munte şi de la mare. Toamna, la începutul fiecărui nou an de studii, se întorcea în Bucureşti şi locuia la decan, într-o cămăruță de la parterul casei, în care profesorul îl obligase să stea ori de câte ori dorea să scape de atmosfera apăsătoare din cămin sau în vacanțele în care nu pleca din localitate.

În afară de lungile tăceri şi privirea de oțel care dădea impresia de oarecare duritate sufletească, nimic nu i se putea reproşa lui Beiu. Pe plan profesional nu-l putea egala niciun coleg. Studiul era pentru el o a doua viață, singurul țel important al anilor de şcoală. Devenise un fel de mică vedetă atât la facultate, cât şi la secția spitalului în care îşi făcea orele de practică. Era un singuratic şi, în afară de cărți, nu-l preocupa nimic altceva. Prin anul întâi de facultate, când trecea pe lângă un grup de fete, le auzea comentând: *Uite-l pe cel mai deştept băiat! Ba mai e şi frumos. Care va fi fericita care-i va cădea în brațe?*

Şi… s-a întâmplat că n-a fost niciuna.

Prin anii doi şi trei auzea: *Iată-l, mă, pe deşteptul ăsta încrezut. Nu vrea nicio fată. Visează probabil la vreo stea de cinema…*

În anii terminali auzea şoapte de genul: *Mototolul! Sălbaticul! O fi neputincios…* cuvinte care-i provocau dureri lăuntrice pe care era nevoit să le învingă. Cum să nu-şi fi dorit şi el o prietenă, o fată cu ochi mari şi limpezi pe care s-o mângâie, s-o dezmierde, să-i spună cuvinte dulci şi căreia să-i destăinuie pasiunile sale? Dar pentru asta era nevoie de timp şi de bani, pe care el nu-i avea.

Terminase anul cinci de studii şi se pregătea să plece într-o vacanță binemeritată la mare. Mai erau două zile până la plecare, când a fost anunțat că este aşteptat acasă la domnul decan Ştefănescu. Se îmbrăcă în grabă

şi alergă la protectorul său, cu teama că s-a întâmplat ceva. Ajuns acasă la profesor, găsi totul în ordine, numai că masa era aşezată în sufragerie şi se vădea din plin aerul de sărbătoare.

Ce-o fi? se întreba George. Ştia că doctorul Ştefănescu nu era omul surprizelor. Nu apucă să-şi ducă gândul până la capăt, că apăru doamna Ştefănescu, care-l salută de bun venit cu o mângâiere pe obraz şi îi spuse protocolar:

— Georgică… avem nevoie de ajutorul tău. Vorbise atât de solemn, încât pe George îl trecură fiorii. Ce se întâmplase?

Soția decanului continuă la fel de misterioasă:

— A sosit la noi singura mea nepoată, fata surorii mele, şi vreau să ți-o încredințăm în perioada cât vei sta la mare. Să ai grijă de ea.

— Uf, mi s-a luat o piatră de pe inimă… răsuflă uşurat băiatul. Am crezut că s-a întâmplat ceva grav. *Să am grijă de un copil,* se gândi el… Nu prea îi convenea, dar, pentru că rugămintea venea din partea familiei Ştefănescu, nu putea fi vorba de un refuz. Aşa că zâmbi cât se poate de natural şi, mai în glumă, mai în serios, spuse: Doamnă, dorința dumneavoastră este lege pentru mine, dar în gând se tot întreba unde o fi zgâtia care-i va face zile fripte la Costineşti…

Ceea ce a urmat l-a intimidat pe George mai mult decât s-ar fi aşteptat. A intrat domnul profesor urmat de *zgâtie,* o domnişoară cam în jurul vârstei de douăzeci şi patru de ani, brună, sobră, chiar încruntată. Nepoțica se numea Doinița şi venea de la Bacău. Era studentă la Medicină în acelaşi an cu George, dar la facultatea din Iaşi. Emoționat, băiatul a bolborosit ceva ce ar fi vrut să însemne:

— Îmi pare bine de cunoştință… la care fata a zâmbit, mascându-şi şi ea emoția.

Din acel moment, Doina a pus stăpânire pe el, pe gândurile lui, pe acțiunile lui, pe timpul lui, într-un

cuvânt, pe viața lui. Au devenit prieteni. S-au cunoscut la sfârşitul lunii iulie şi în luna noiembrie a aceluiaşi an George era om căsătorit, un om cuminte, care-şi asculta mai întâi soția, apoi propriile gânduri şi dorințe. Bineînțeles că întâmplarea a fost o bombă pentru toți cei care-l cunoşteau, iar pentru el urma să devină mai târziu un coşmar.

În acea vacanță la mare nu a avut el grijă de Doina, cum fusese consemnul, ci Doina de el. Fetița care-i fusese dată sub ocrotire s-a transformat într-o bună întreprinzătoare care a hotărât imediat cum şi unde să stea, ce şi unde să mănânce şi când să se distreze sau să se plimbe. După ce s-au instalat în aceeaşi cameră, Doina a început să se dezbrace în fața lui cu naturalețea unui lucru obişnuit pentru ea.

În aceeaşi seară i-a spus că îl place şi că vrea să facă dragoste cu el. George, băiatul preocupat doar de studii, care nu atinsese o femeie nici măcar în gând, nicidecum să facă dragoste cu vreuna, rămase aproape buimac la propunerea atât de directă a fetei.

Acum, când stă singur pe canapeaua din dormitorul copiilor şi îşi reaminteşte ce s-a întâmplat cu viața sa în anii din urmă, îl cuprinde acelaşi sentiment de ruşine pentru acea seară pe care azi ar numi-o de coşmar. Atunci, pe moment, i se părea că făcuse ceva rău cedând propunerii şi insistențelor Doinei. Îşi spunea că nu va mai putea da ochii cu domnul profesor Ştefănescu şi că a doua zi va trebui să o ceară în căsătorie. Văzându-l atât de abătut şi preocupat de gânduri importante, fata l-a întrebat somnoroasă ce are... Când el i-a spus că o cere de soție, fata a început să râdă în hohote şi să-i explice că i se pare ciudat... dar, de câte ori s-a întâmplat să facă dragoste cu un bărbat, de atâtea ori a fost cerută în căsătorie, aşa că, dacă ar fi răspuns afirmativ de fiecare dată, ar fi avut acum o sută de bărbați după ea.

Spusese toate astea printre hohote de râs, aşa încât George înțelesese mai bine pe moment doar ultimele

cuvinte: *Mototolule, nu mă mărit eu cu un nepriceput ca tine!* Au făcut dragoste în fiecare seară, ceea ce lui începuse să-i placă, pentru că se treziseră în el toate simțurile ținute în frâu atâția ani. Se iubeau pe pat, pe jos, în baie, în orice clipă a zilei în care simțeau că pot răspunde strigătului instinctelor dezlănțuite. George plutea pe o mare a desfătărilor, era sigur că descoperise toate înțelesurile vieții şi că nu-şi mai putea dori nimic altceva.

Mai aveau de stat la Costineşti câteva zile. Vacanța lor era pe sfârşite. Într-una dintre aceste zile, Doina a întâlnit pe plajă un coleg de facultate căruia i s-a aruncat în brațe cu bucurie şi entuziasm. George nici nu a apucat să-l privească bine la față, că cei doi s-au făcut nevăzuți în mulțimea de trupuri care se bronzau la soare. Seara şi-a petrecut-o singur. A căutat-o pe plajă, prin locurile pe unde se plimbaseră amândoi ținându-se de mână.

A aşteptat-o toată noaptea şi a sfârşit prin a adormi îmbrăcat. Când a auzit uşa deschizându-se, a sărit din pat şi a strigat la ea, privind-o în ochi:

— Unde ai fost? De ce m-ai lăsat singur o noapte întreagă? Te-am căutat peste tot! Unde ai fost?

Doina a început să se dezbrace, aruncându-şi hainele neglijent pe jos prin toată camera. Înainte de a intra în baie, i-a răspuns plictisită:

— Cine te-a pus să mă cauți?

Din doi paşi, George a fost lângă ea, a prins-o de umeri şi a strâns-o cu atâta putere încât aceasta a început să țipe. Furioasă, fata a început să strige la el, strângând din pumni:

— Ce-ți pasă ție, sărăntocule, ce fac eu, unde mă duc sau cu cine mă duc? Nu dau socoteală nimănui şi nici într-un caz unuia ca tine. Crezi că, dacă te-am învățat să fii şi tu bărbat, voi fi la ordinele tale? Mă faci să râd... Mi-e milă de tine!

Şi, când spunea acestea, figura ei exprima ură şi răutate, iar în colțurile gurii îi apăruse o spumă albă care

începuse să se prelingă pe bărbie.

— Pleacă şi lasă-mă în pace. Nemernicule, îndrăzneşti să mă atingi fără să-ți dau eu voie? Sărăntocule… pui de cățea…

George a privit-o năucit, apoi, fără să mai spună niciun cuvânt, a deschis uşa camerei şi a ieşit. Multă vreme i-au răsunat în urechi ultimele ei cuvinte. L-au durut atunci şi îl dor de fiecare dată când îşi aminteşte acel episod din viața lui. Mama sa era pentru el o sfântă, deşi ea nu mai era printre cei vii. A plecat de la mare a doua zi şi s-a oprit tocmai la Beclean, la mama Floarea, *„babica”*, bucătăreasa orfelinatului în care crescuse. Când a bătut la poartă şi a întrebat dacă poate vorbi cu tanti Floarea, femeia care săpa în grădină a ridicat capul, s-a îndreptat de mijloc şi l-a întrebat tărăgănat:

— Da’ ce treabă aveți ’mneavoastră cu ea? George a recunoscut-o imediat pe femeia care i-a ținut loc de mamă şi l-a ocrotit în anii trişti petrecuți în casa de copii.

I-au trecut imediat prin minte frânturi din viața pe care o trăise acolo, şi-a amintit de chipul femeii mărunte de statură care venea la el cu mâncarea ascunsă sub şorțul mereu curat şi apretat, mai ales gogoşile – pancove – care lui îi plăceau atât de mult. Femeia care se apropia acum de el avea acelaşi chip, numai că era mult schimbat de oboseala muncii şi de greutatea vârstei.

— Da’ cine vrea să vorbească cu mine?… ’Mneata?

— Da, eu.

— Da’ cine eşti ’mneata, domnule dragă?

George privi lung la chipul ei îmbătrânit şi-i spuse încet, ca ea să înțeleagă că a recunoscut-o:

— Babico, aş mânca nişte pancove cum numai ’mneata ştii să le faci. Dar te rog să pui în ele şi multă dulceață de prune…

Privindu-l mai îndeaproape şi auzindu-l vorbind, bătrâna duse mâinile la gură şi, tremurând uşor de emoție, comentă mai mult pentru ea:

— Doamne!… Ține-mă, Doamne, că am inima slabă şi

cu greu fac față surprizelor… Numa' Gicuță al meu mă ruga astfel… Da' 'mneata de unde ştii vorbele astea? întrebă ea, vădit curioasă.

— Mamă Floare, mamă Floare, chiar m-am schimbat într-atât încât să nu mă mai recunoşti? Gicuță se află în fața dumitale. Hai, ce faci, nu mă îmbrățişezi?

— Domnule dragă! Gicuță, ce bărbat frumos te-ai făcut! Tu eşti? Nu cumva mă duci 'mneata, domnule, cu vorba?

— Eu sunt, mamă Floare, Gicuță. Gicuță al dumitale… care peste un an, când îşi va termina studiile, va ajunge medic, aşa că te poți mândri cu băiatul căruia i-ai purtat de grijă atâția ani…

— Neculae, Neculae, unde eşti, omule, de nu mai auzi? îşi strigă bătrâna bărbatul. Ia-n vină să vezi cine a venit la noi.

Drept răspuns se auzi un glas domol şi calm care venea din pivniță:

— Da' pofteşte oaspeții în casă. Gat şi vin şi eu amu'.

Lacrimi de fericire îi tiveau genele bătrânei şi se rostogoleau pe obrazul brăzdat de povara anilor, în timp ce îl îmbrățişa pe tânărul student. Femeia îl luă pe George de braț şi, păşind țanțoş, spuse cu mândrie:

— Haide, Gicuță mamă, în casă, să-ți dau să mănânci şi, cât ai zice peşte, îți prepar şi pancove… Apoi strigă iarăşi la bătrân: Neculae, adu şi-o palincă, să ne cinstim, c-a venit la noi domnul doctor!

Seara şi-au petrecut-o împreună toți trei, povestind până târziu în noapte. Alături de cei doi bătrâni, de vorbele lor calde şi bune, George a simțit că şi-a răscumpărat toate clipele triste şi nefericite ale copilăriei. A rămas în casa lor până la sfârşitul verii.

Timpul petrecut alături de ei i-a prins bine.

A ajutat din plin la cosit, la culesul fructelor, a mers sus la munte, de unde a adus brânza care i se cuvenea lui moş Nicolae de la oile lui, l-a ajutat pe bătrân să facă pălinca. Aceste activități care-i ocupau timpul de

dimineață până seara l-au făcut să mai uite de amărăciunea din suflet. S-a întors în capitală aproape de începutul noului an universitar, după ce s-a despărțit de cei doi bătrâni, care l-au petrecut la plecare cu lacrimi în ochi.

Nu s-a mai gândit la Doina. Chiar şi-a impus s-o uite, şi a uitat-o… până într-o zi a ultimului an de studii, când aceasta a apărut ca din senin şi i-a spus scurt şi rece:

— Voi avea un copil.

A rămas năucit. Deşi multe întrebări îşi aşteptau un răspuns, George nu a făcut niciun comentariu. Îndoiala din suflet că nu el ar fi fost tatăl adevărat al copilului nu şi-a exprimat-o niciodată. S-au căsătorit. Ființa care urma să se nască nu avea nicio vină. L-a iubit pe Paul din prima clipă când l-a văzut la maternitate. Mai greu a suportat ironiile colegilor la adresa partidei „babane" pe care o făcuse, pentru ce *„tipă cu greutate"* a prins… şi altele.

Singurii care au intuit că nu este un fapt tocmai curat ceea ce se întâmplase au fost soții Ştefănescu, în special doamna Ştefănescu, care, cu toate că Doina îi era nepoată, se acuza şi îşi reproşa că nu şi-a văzut de treabă şi a băgat băiatul în încurcătură.

După absolvirea facultății, George a primit repartiție acolo unde a ales ca şef de promoție, la Năsăud, un mic orăşel de munte din apropierea Becleanului, locul tristei sale copilării. Alegerea făcută de el a fost o adevărată surpriză, deoarece toți credeau că-şi va alege Bucureştiul, fiind şeful promoției. Cea mai afectată de această alegere s-a arătat Doina, căreia George i-a replicat calm:

— Dacă vrei să fim împreună, vii cu mine la Năsăud.

Şi ea l-a urmat.

Au primit imediat un apartament pe care l-au aranjat după gustul părinților Doinei. Acest fapt nu putea să nu-l bucure pe George, care a fost foarte fericit când s-a văzut la casa lui. Îşi amintea cu cât drag a muncit la aranjarea căminului lor şi cu câtă dragoste şi respect îşi privea

socrii. Chiar şi pe Doina o vedea mai frumoasă şi, în acele clipe, era convins că este o soție bună.

Din dorința de a le merge cât mai bine, nu a mai amintit niciodată, în discuțiile pe care le avea cu soția sa, despre vacanța petrecută împreună la mare şi nici despre modul în care ea i-a impus căsătoria. Când Paul a împlinit vârsta de trei ani, li s-a născut al doilea copil, Aurel. Acum, George se simțea un om împlinit. Avea doi băieți şi era în culmea fericirii. Şi-a terminat specializarea în domeniul obstetrică şi ginecologie, iar Doina s-a specializat ca medic ORL-ist. Viața sa se împărțea între policlinică, spital, casă şi mama Floarea, la care îşi petrecea timpul liber. Cei doi bătrâni deveniseră pentru copii bunul şi buna, iar gospodăria lor, locul cel mai îndrăgit de recreere şi joacă al băieților.

De câte ori se ivea ocazia, Doina pleca la Bacău, la părinții ei, iar George, împreună cu cei doi băieți, petreceau clipe de neuitat la bunul şi la buna la Beclean. Uneori, la întoarcerea Doinei de la părinți, el o vedea tristă şi nervoasă, dar nu a întrebat-o niciodată ce se întâmplă cu ea. Era docil, serios, un soț şi un tată căruia nu i se putea reproşa nimic. Medici fiind, li se dusese vestea în micul oraş. El trecea drept un medic serios, deştept şi un bărbat frumos ca un artist de cinema, iar ea un medic bun, o femeie frumoasă, dar acră ca o poamă necoaptă.

În scurt timp, el a ajuns *„un cineva”* datorită seriozității şi talentului cu care îşi exercita profesia, un adevărat profesionist. Pe zi ce trecea, sala de aşteptare a cabinetului său devenea din ce în ce mai plină de paciente de toate vârstele, unele cu probleme grave, altele alintate sau cu boli imaginare. Le acorda tuturor aceeaşi atenție şi le recomanda tratamentul potrivit.

Rezultatele muncii l-au propulsat în funcția de medic primar în spital la secția de maternitate, dar nu a renunțat la cabinetul său din policlinică, unde dădea consultații de două ori pe săptămână.

Soția sa a fost numită în funcția de director al policlinicii. Era un medic talentat, dar nu ştia să se facă iubită de subalterni şi pacienți. Toate aceste fapte de viață îi treceau lui George prin minte ca un fulger în timp ce soția lui trântea de zor vase prin bucătărie.

Doina nu-l mai văzuse pe bărbatul ei atât de furios decât în vacanța de la Costineşti când o aşteptase, singur în cameră, o noapte întreagă. Acum simțea în sufletul ei doar revoltă, şi de aceea arunca vasele de colo-colo. Dorea să țipe, să lovească, să facă rău cuiva.

O voce lăuntrică striga în ea: *„Îl urăsc, îl urăsc, totdeauna l-am urât!”.* Nu putea accepta ca soțul ei să fie mai bun profesional decât ea, mai apreciat, mai iubit de toți cei din jurul lor.

În timp ce femeia îşi vărsa veninul şi ura la bucătărie, George, întins pe canapeaua din dormitorul copiilor, uitând de cartea care-i căzuse din mână, retrăia clipele petrecute peste zi în cabinetul său. Retrăia acel fior necunoscut pentru el până atunci şi revedea chipul trist al fetei care născuse în el acele senzații ciudate. Se pomeni că o mângâia cu gândul, strigându-i numele în şoaptă: *Mihaela, Mihaela…*

Au trecut trei luni de zile de la întâmplarea din cabinetul doctorului Beiu. Acesta nu reuşise să afle nimic despre Mihaela, deşi se interesase cu discreție despre ea. Fata dispăruse de parcă intrase în pământ. Îşi pierduse orice speranță, când într-o zi s-au prezentat la cabinetul său două femei, una tânără şi cealaltă care părea a fi mama primeia, mai în vârstă. Cea tânără privea în jos stingheră, ruşinoasă şi abătută, pe când cealaltă era nervoasă, cu un debit verbal demn de invidiat de orice veritabil orator.

— Domnule doctor, am venit la dumneavoastră să vedeți ce are păcătoasa asta de fată, că eu nu mai am stare de când cu fata Mariei… Auzi dumneata, domnule doctor, să plece în lume pentru că a rămas grea şi n-a spus nimănui nimic, ce are, ce necaz are, cine a necinstit-

o sau cu cine a vrut ea să se necinstească… şi uite aşa, tam-nesam, a dispărut în lume. Ana mea se întâlneşte toată ziua cu Simion al lui Lisandru Decu, toată ziua se hârjonesc la poartă şi pe după poartă, iar eu mă întreb dacă au păcătuit şi m-oi trezi şi eu ca biata Maria că mi se prăpădeşte fătuca…

— Taci, mamă, te rog, nu vorbi ce nu trebuie, spuse fata. Eu cu Simion ne iubim, dar suntem cuminți până la nuntă. Mata vrei să mă faci de ruşine? Uite, ca să te liniştesc, am venit la domnul doctor.

— Bine, bine, îmi va spune domnul doctor ce şi cum. Am să cred doar în vorbele 'mnealui, şi nu în ale tale, că şi Mihaela… ce fată cuminte şi frumoasă… frumoasă, domnule doctor!… şi ce-o fi pățit numai Domnul Dumnezeu ştie, că parcă a înghițit-o pământul…

Doctorul Beiu ascultase cu răsuflarea tăiată spusele femeii şi, când aceasta tăcu, o întrebă calm:

— De unde ați spus că sunteți?

— Din Rebra, răspunseră cele două femei într-un glas.

— Domnişoara despre care spuneți că a dispărut era educatoare?

— Era, domnule doctor, şi încă ce educatoare bună, cu dragoste de copii. Nu numai că-i învăța, dar le cumpăra haine, dulciuri, le spăla lucrurile celor mai necăjiți. Tare bună, continuă femeia.

— Poate că a avut un iubit, un prieten din cauza căruia a făcut un astfel de gest, comentă doctorul.

— Vai de mine, domnule doctor, toți băieții din sat umblau pe urmele ei, şi Tavi, şi Ştefan, şi Liviu…

— Ho, mamă, opreşte-te! Mihaela era prietenă cu toată lumea, dar nu avea un iubit. Ea visa la cineva care să o ia şi să o ducă din sat, undeva departe, pe un țărm însorit. Visa la o mare dragoste, iar băieții de pe la noi sunt cam… mărginiți… Bineînțeles, în afară de Simion al meu. Peste un an el va fi inginer şi vom pleca împreună din sat.

— Taci, toanto! Întâi să-ți pui pirostriile pe cap şi apoi să pleci din casa mea.

Vorbăria celor două femei fu întreruptă de medic, care o întrebă pe fată dacă ştie în ce constă consultul cerut de mama sa. După ce fata încuviință, doctorul o consultă şi concluziona grav:

— Măicuță, fiica dumitale este cuminte. Las-o să iubească… Dar ai grijă, Ano… că boala prea lungă…

— O, nu, domnule doctor, peste o lună facem nunta şi scăpăm de a mai fi urmăriți pas cu pas…

— Ce neroadă… dar ce, eu îți vreau răul? Să umblu nebună ca Maria, să nu ştiu unde mi-a dispărut fata?

Doctorul Beiu nu mai auzea nimic. Mihaela, fata cu privirea de căprioară speriată, fata aceea nemaipomenit de frumoasă care îi trezise sufletul din amorțeala în care căzuse de ani de zile, fata care trezise în el sentimente nebănuite, fata aceea minunată… dispăruse. Ce s-o fi întâmplat cu ea? O va mai vedea vreodată?

*

Întâlnirea cu doctorul Beiu o făcuse pe Mihaela să ia o hotărâre definitivă. Va pleca din sat, undeva departe, într-un loc unde să poată sta singură cu gândurile ei. Încă o mai urmăreau privirea doctorului, atingerea mâinilor lui puternice, respirația lui fierbinte şi întretăiată de emoție. Pasiunea dezlănțuită de sărutările lui îi clocotea în străfundul ființei, o chinuia, dar îi dădea un iz de speranță, cu toată disperarea care o cuprinsese. Bărbatul care poposise întâmplător în viața sa timp de o oră îi părea acum o rază de soare. O rază care i-ar putea lumina drumul. El o îndemnase să meargă cu fruntea sus pe drumul pe care se hotărâse să o apuce. Să nască copilul, să îl crească cu demnitate, şi într-o zi va veni şi pentru ea fericirea, fericirea pe care fiecare om o aşteaptă, o caută… Vise… speranță… zbucium…

La câteva zile de la întâlnirea cu doctorul, Mihaela avea să treacă prin clipe de un zbucium mult mai mare. Cadrele didactice au fost anunțate să participe la o

şedinţă fulger programată ad-hoc de organizaţia de partid.

S-au adunat curioşi la cancelarie, unde secretarul de partid, un om cărunt cu voce baritonală, le-a anunţat scopul şedinţei: profesoara de matematică născuse un copil, deşi era necăsătorită… *Ceea ce contravine cu statutul de membru al organizaţiei noastre de partid,* a subliniat tăios secretarul, după care a continuat: *O punem în discuţie şi o excludem din partid… Este posibil, stimaţi tovarăşi, sa se întâmple aşa ceva în organizaţia noastră?*

Mihaela auzea ca prin vis ceea ce spunea înflăcăratul om al partidului, care poza în om de o conduită morală ireproşabilă. Toţi ştiau că secretarului îi cam plăcea să ciupească de obraz, şi nu numai, fetele care aveau ghinionul să-i treacă prin preajmă. Ce hotărâre s-a luat împotriva profesoarei de matematică nu mai avea nicio importanţă, deşi mai târziu s-a aflat că s-a căsătorit cu tatăl copilului. Pentru Mihaela sosise clipa să ia o decizie definitivă legată de viaţa ei. Hotărârea fetei a fost sigură, irevocabilă şi n-a spus nimic nimănui despre ceea ce avea de gând să facă. Mai întâi şi-a pus la punct toate problemele legate de profesie, apoi şi-a anunţat părinţii că urmează să plece la mare. Părinţii nu s-au împotrivit, pentru că o ştiau fată cuminte, care se fereşte de necazuri gratuite, dar mai ales pentru că doreau ca ea să uite povestea de iubire cu Liviu… şi, cu cât era mai departe de el, cu atât mai bine… gândeau ei.

Întâlnirea cu marea a fost pentru Mihaela ca un balsam pus peste rănile sufletului. Marea îi oferea din plin linişte şi îi limpezea gândurile. Ajunsă la Mangalia, cu valiza într-o mână, cu poşeta şi o umbrelă de soare în cealaltă, fata s-a interesat mai întâi de o gazdă serioasă, dar care să nu o coste prea scump. Imediat au năvălit peste ea ofertanţii care-şi făceau veacul prin gară în căutare de clienţi. Unul mai îmbietor decât altul. Pe cine să creadă? Pe tătăroaica aia mieroasă, pe ţiganul rotofei

de alături sau pe... Nu mai înțelegea nimic. Parcă trezită din somn, a spus un *mulțumesc* searbăd şi a plecat lăsându-i să-şi cânte ofertele.

Şi-a amintit de familia Popa, pe care o cunoscuse în copilărie, pe vremea când fusese bolnavă. Nu mai ştia cum arătau, tot ce-şi amintea era că locuiau undeva pe la marginea oraşului. I-a găsit până la urmă cu destulă uşurință. Când au aflat cine este, au primit-o cu multă căldură şi bucurie. I-au dat o cameră, pe care Mihaela a achitat-o pentru două săptămâni, fără să pomenească nimic despre intențiile ei. Familia Popa avea doi copii, un băiat şi o fată. În aceeaşi curte cu ei locuia şi mama doamnei Popa, o femeie înțeleaptă şi prietenoasă. Camera Mihaelei dădea spre stradă, era mobilată simplu, ca pentru o vacanță scurtă şi ieftină la mare.

Aspectul tern şi banal al camerei accentua starea depresivă care pusese stăpânire pe ea. Sosise în miezul zilei, iar instalarea durase aproape două ore. Obosită, s-a aşezat îmbrăcată pe pat, s-a ghemuit într-un colț şi a închis ochii. Stătea nemişcată şi încerca să nu se gândească la nimic, doar să doarmă, să doarmă, să se liniştească. Deodată a sărit în picioare în mijlocul camerei, neştiind ce se întâmplă cu ea. Şi-a dus mâinile la piept, încercând să-şi potolească bătăile inimii. A rămas câteva clipe nemişcată, apoi a simțit un şoc în tot corpul. Mişcările rapide şi mângâietoare din pântec anunțau că viața îşi urmează cursul firesc. Şi-a cuprins pântecul cu palmele, iar din ochii ei negri au izvorât mărgăritare, şiroindu-i şuvoaie pe față.

— Puiul meu, copilul meu drag, băiatul meu, şoptea ea în timp ce continua să-şi mângâie pântecul. Îți mulțumesc, Doamne, că nu mai sunt singură, îți mulțumesc, puiul meu, că eşti aici cu mine, acum când mi-e sufletul pustiu.

S-a aşezat iarăşi pe pat cu ochii închişi, ținându-şi pântecul în mâini, încercând să-şi mângâie drăgăstos pruncul, când de afară se auzi un glas:

— Tudorițo mamă, feţişoara asta doarme de ieri de la prânz. Ia du-te tu, mamă, să vezi ce-i cu ea. Trezeşte-o, mamă, că o să leşine, în somn, de foame. Eu m-am uitat de câteva ori la ea, dar mi-a fost milă s-o trezesc, pentru că respira ca un prunc după baie.

— O fi bolnavă, bre mămico, şi-oi fi crezut mata că doarme. E ceasul trei. Hai, bre, s-o trezim, să vedem ce-i cu ea.

Şi intrară amândouă în cameră.

Zarva făcută de cele două femei a făcut-o pe Mihaela să deschidă ochii şi să-şi strângă şi mai tare pântecul în braţe, încercând să-şi apere pruncul.

Tudoriței, care era infirmieră de profesie, nu-i scăpă gestul fetei şi o privi cu ochi de specialist, dar, cum nu i se păru nimic suspect, îşi abandonă de îndată gândul care-i dădea târcoale.

— Am dormit mult, nu-i aşa? şopti fata.

— Ne-ai speriat rău de tot. Haide, vino la masă. Avem borş de pui şi peşte prăjit. Sper că nu eşti mofturoasă la mâncare!

— Nu, nu sunt...

În aceeaşi zi, după amiază, Mihaela s-a hotărât să vorbească cu doamna Popa. Dorea ca nimic din ceea ce făcea sau ar fi făcut să nu-i întunece imaginea de viitoare mamă. Trebuia să pună la punct cu gazda câteva aspecte legate de viața ei în noul oraş. S-a adresat doamnei Popa firesc, privind-o pe aceasta deschis, drept în ochi.

— Tanti Popa, voi avea un copil. Intenția mea este de a rămâne în acest oraş. Vreau să-mi găsesc de lucru, dacă se poate tot în învățământ, dacă nu, voi munci oriunde pentru a-mi putea creşte copilul.

Spre surprinderea ei, femeia a încuviințat fără întrebări sau alte comentarii inutile. Doar a sfătuit-o să-şi caute altă cameră unde să aibă condiții pentru creşterea unui copil, mai ales că acesta urma să se nască în timp de iarnă. Sinceritatea şi bunăvoința femeii au avut darul s-o liniştească pe Mihaela şi chiar să-i dea un plus de curaj.

Începea, încet-încet, să capete convingerea lăuntrică că se va descurca…

Luna iulie a anului 1975 era pe sfârşite. Mihaela reuşise să cunoască cât de cât oraşul, oamenii şi modul lor de viaţă. Serile mai răcoroase şi le petrecea privind marea şi visând. Pentru ea, lupta pentru un nou destin şi pentru o viaţă nouă începuse. A scris părinţilor săi şi i-a anunţat unde este şi că s-a hotărât să rămână definitiv în acest oraş. Le-a trimis noua adresă, dar i-a rugat să nu o caute şi nici să nu pună pe altcineva să o facă. În scrisoarea de răspuns pe care a primit-o după câteva zile, părinţii îşi exprimau părerea de rău şi nedumerirea faţă de o astfel de hotărâre. Ei au înţeles că s-a întâmplat ceva cu fata lor, dar i-au respectat tacit decizia luată. Tatăl său încheiase scrisoarea cu următoarea frază: *„Eşti fiica noastră şi, orice necaz ai avea, noi te iubim şi suntem alături de tine”.*

Mihaela nu considera că este un necaz tot ceea ce i se întâmplase. Pentru ea, puiul de om era o fericire, numai că nu ar fi putut înfrunta hienele cu chip de om, cu mintea mărginită şi îndopate de prejudecăţi, în frunte cu secretarul de partid al şcolii. Toate discuţiile care ar fi urmat ar fi generat ură, gânduri de negândit şi câte altele, lucruri care i-ar fi afectat mai mult pe părinţii ei decât pe ea. Pe la mijlocul lunii august, s-a dus la inspectoratul şcolar judeţean şi s-a interesat de un loc de muncă în învăţământ, conform pregătirii ei profesionale. A primit un răspuns favorabil şi trebuia să-şi depună actele la inspectorat.

Pe lângă actele care-i dovedeau studiile, mai era necesară şi o negaţie că nu este nevoie de ea în domeniul său profesional în judeţul din care vine. Asta însemna că era nevoie să facă un drum la Bistriţa.

S-a pregătit de drum. Deşi era însărcinată în şase luni, părea mai degrabă plinuţă decât gravidă. A îmbrăcat o rochie lejeră care îi dădea o alură atrăgătoare. Nu şi-a luat cu ea decât strictul necesar unui drum atât de lung

înapoi spre meleagurile natale. Ajunsă la Bistrița, şi-a rezolvat repede problemele şi cu trenul următor s-a întors la Mangalia. Nu s-a dus pe la ai săi şi nici nu le-a telefonat. Spre bucuria ei, nu a întâlnit niciun cunoscut. După aproximativ trei zile de mers cu trenul, s-a văzut iar în cămăruța sa. Parcă era mai uşurată, mai liberă, constatând că se încheiase un capitol din viața ei.

Lacrimile au început să-i inunde obrajii. În acea seară a plâns atât de mult, încât, la un moment dat, amorțise şi aproape că nu mai putea respira. Nu se mai putea controla, deşi încerca din răsputeri să se potolească. O greutate îi apăsa întreg trupul şi parcă o trăgea într-o prăpastie în care era purtată fără voia ei. La un moment dat, a leşinat şi, din întunericul care se lăsase în jurul ei, a apărut un chip de înger cu brațele întinse spre ea. Cuprinsă de teamă, a încercat să se ridice din pat, dar nu a reuşit. Ar fi vrut să strige după ajutor, dar nu mai avea nicio putere. Noaptea întreagă care a urmat a fost un adevărat coşmar. Plângea, delira, striga după ajutor, încerca să se ridice, dar cădea la loc… Nu o auzea nimeni… Nu-i vedea nimeni lacrimile cât revărsările apelor, nu-i auzea nimeni geamătul prea slab pentru imensul clocot al vieții. Dar cât de mult mai contează un geamăt în cascada de râsete ale celor care l-ar auzi? Poate o privire mirată sau cel mult compătimitoare a celor care i-ar vedea lacrimile sau i-ar auzi plânsul, apoi un alt hohot şi încă unul… La un moment dat, parcă începuse să meargă. Mergea, cădea, se ridica şi iar mergea… până când o beznă neagră ca smoala a cuprins-o. Auzea hohote de râs, hohote care o asurzeau… şi iar a căzut… Zăcea căzută în beznă şi nu primea ajutor de nicăieri, nimănui nu-i păsa de ea. I se părea că o readuce la viață un pescăruş care i-a picurat un strop de apă pe buzele-i arse. Dar şi pescăruşul avea o aripă frântă. Era singur şi încerca să zboare în zarea îndepărtată. Zarea îl respingea pentru că nu-i plătise ca tribut un zbor în înaltul cerului, pe care nu-l mai putea face din cauza aripii frânte. Atunci

Mihaela i-a spălat rana cu stropi curați din lacrimile sale, a rupt o fâşie din sufletul ei şi i-a pansat aripa şi l-a hrănit cu mângâierea ochilor săi. Miracol… rana i s-a vindecat, aripile i s-au întins şi ochii au privit spre zare. Nu a încercat să-l oprească, nu avea niciun drept asupra lui, deşi dorea nebuneşte să rămână cu ea. Pescăruşul şi-a întins aripile spre ea; îi înțelesese dorința şi privirea i se umezise de recunoştință, dar zarea şi-a trimis solia şi l-a chemat. A privit-o iarăşi nehotărât, cu o speranță ciudată în ochi, s-a apropiat de ea şi, după ce i-a mângâiat fruntea, şi-a deschis aripile şi încet, încet s-a pierdut în zare. Pământul a tresărit la geamătul ei uşor, doar pentru o clipă, apoi s-a auzit din nou acel hohot de voioşie…

A delirat toată noaptea, iar pescăruşul lua când chipul doctorului Beiu, când pe cel al lui Liviu. Auzea prin vis voci, unele în şoaptă, altele stridente, şi nu înțelegea ce se petrece în jurul ei.

— De când se află în starea aceasta?

— De ieri, veni răspunsul.

— Dacă nu-şi revine în mai puțin de cinci minute, sună Salvarea. Trebuie dusă la spital.

— Nu, nu, nu la spital, strigă Mihaela, dar nu o auzea nimeni.

Nu a ajuns la spital. Cei din familia Popa s-au luptat mult cu ea până şi-a revenit. Cele două femei, mamă şi fiică, i-au devenit foarte apropiate. Se țineau mai tot timpul după ea să mănânce, să se odihnească, să se plimbe şi mai ales să nu mai fie tristă. Bunătatea lor a ajutat-o foarte mult.

Îşi revenise complet şi arăta bine, frumusețea nefiindu-i ştirbită de sarcină. Era chiar veselă uneori şi ajuta la treburile gospodăreşti, deşi cele două gazde protestau cu îndârjire. Dorea să scape de gândul că este singură, de durerea din suflet, de grijile care o aşteptau. Dorea să lase totul în urmă şi să rămână doar ea şi copilul său. Va fi băiat, va fi fată? Da, da, sigur va fi băiat… Îl iubea cu ardoare şi spera să fie mângâierea tuturor împlinirilor şi

neîmplinirilor ei, bucuria zilelor triste care o vor aştepta, fericirea care-i va umple sufletul şi viața.

Toamna se anunța calmă şi blândă, prelungind zilele calde de vară. Turiştii care invadaseră stațiunile se bucurau din plin de timpul frumos.

Mihaela s-a prezentat la Inspectorat cu dosarul. Dorea să obțină un post de educatoare în Mangalia. Trebuia să reuşească, pentru a putea asigura existența ei şi a ființei pe care o aştepta să vină pe lume. Era atât de emoționată când a intrat în biroul inspectorului, încât îi pierise graiul. Cu mişcări lente, i-a întins bărbatului din fața sa actele. Fără să o privească, acesta a întrebat-o cu voce dogită:

— Dumneata ce vrei?

— Sunt educatoare... mi-ați promis un post şi... şi am adus actele cerute.

— N-am nimic pentru dumneata. Lasă dosarul aici şi, dacă s-o ivi ceva, te chem eu...

Cuvintele acestuia au lovit-o pe fată drept în moalele capului. Se uita tâmp la omul din spatele biroului şi mişca din buze, dar nu reuşea să articuleze niciun cuvânt...

— Pleacă, fato, m-am săturat pe ziua de azi de istericale...

A ieşit ca un robot din cabinetul acelui bărbat plictisit şi mahmur, pus pe rezolvat probleme de serviciu fără chef să o facă, şi a ajuns pe hol, nemaiştiind încotro să o apuce. Nu mai ştia pe unde venise, cum a ajuns acolo şi, purtată de disperare, s-a pomenit într-un alt birou, privind speriată în jur. Era atât de răvăşită, încât nici nu-l vedea pe omul care încerca s-o întrebe ce doreşte, ce necaz are. O mână calmă a îndemnat-o să se aşeze pe un scaun, apoi aceeaşi mână i-a oferit un pahar cu apă, după care o voce caldă a întrebat-o din nou:

— Ce vi s-a întâmplat?

Dintr-o suflare, Mihaela i-a spus că este educatoare, că

va avea un copil, că nu-i căsătorită, că nu are pe nimeni, că a venit aici ca să se ascundă de lume, că îşi doreşte copilul din tot sufletul, că i s-a promis un loc de muncă, dar domnul de alături a dat-o afară, spunându-i că nu are nimic pentru ea. Povestea ei se amesteca cu lacrimi, cu disperarea din priviri, fapt care îl impresiona vizibil pe bărbatul în biroul căruia intrase din greşeală.

— Uite ce-i! Tovarăşul inspector de alături nu are nici în clin, nici în mânecă cu angajarea dumitale. Ai nimerit unde nu trebuia. Linişteşte-te, avem nevoie de educatoare şi acum pe loc îți scriu repartiția pentru un post la grădinița de copii din Neptun. Până termin eu de scris, povesteşte-mi ceva despre Ardeal. Acolo am făcut armata şi mi-a plăcut foarte mult!

Auzind aceasta, fata începu să ia seama mai bine la omul care-i vorbise atât de frumos. Bărbatul înalt şi tânăr, cu un fizic foarte plăcut, s-a aşezat la masă, a căutat prin dosare şi, după câteva clipe, i-a întins Mihaelei o hârtie care pentru ea însemna în acel moment fericirea supremă.

— Promite-mi că vei fi puternică şi curajoasă pentru tine şi pentru copilul care vine pe lume. Te descurci prin Constanța noastră? Vrei să chem pe cineva să te conducă la gară? Să fii atentă la maşini, să nu faci vreo prostie după cât eşti de agitată şi să pui în pericol viața ta sau a copilului.

— Mulțumesc frumos, tovarăşe inspector, am să mă descurc. Nu am de gând să fac nicio prostie. Îmi doresc prea mult să trăiesc ca să dau viață copilului meu.

Acest om i-a purtat de grijă Mihaelei ani de zile, dar cu discreție, fără ca ea să ştie, bucurându-se de succesele ei. Ea a aflat mult mai târziu cât a fost de fericit că nu s-a înşelat în ceea ce o priveşte.

Nu a mai avut de aşteptat decât până a doua zi, când s-a prezentat la post. S-a pomenit într-o grădiniță modernă, cu personal tânăr ca şi ea. Directoarea a primit-o cu răceală şi, privind-o de sus, i-a spus:

— Tovarăşa educatoare, acesta este căminul unde învaţă copiii salariaţilor care deservesc C.C.-ul, iar partidul are pretenţia ca salariatele noastre să fie la înălţime… membre de partid, serioase, decente şi bine pregătite.

Mihaela nu o mai asculta, doar îi vedea buzele mişcându-i-se repede, nasul crescându-i şi ochii plimbându-i-se când într-o parte, când în alta.

— V-am întrebat dacă sunteţi membră de partid; mi se pare că nu urmăriţi ceea ce spun eu.

— Da, sunt…

— Atunci bine… şi… vă rog, aici fără bârfă. Voi fi foarte drastică cu cei care bârfesc.

După ce a ascultat cu atenţie indicaţiile, s-a retras în sala de clasă care îi fusese repartizată şi a început să aşeze cu drag jucăriile şi cărţile pentru copii, gândindu-se că, într-o zi, aici se va juca şi băieţelul ei. Cuvintele directoarei îi aduseseră amărăciune în suflet. Nu prea înţelegea de ce aceasta i se adresase pe un ton tăios şi atât de sever. Cu celelalte colege ale ei vorbise mai prietenos, pe când cu ea… De ce oare?

Luna septembrie îşi intrase din plin în drepturi. Mihaela începuse să fie înconjurată de simpatie, în special de administratoarea căminului şi de asistenta-şefă. Aceasta din urmă era o tătăroaică foarte frumoasă şi inteligentă care, de cum a văzut-o pe fată, i-a citit tristeţea care-i umbrea uneori chipul.

— Cum doriţi să vă spun: doamnă, domnişoară sau…? o întrebă ea îndată ce i s-a ivit ocazia.

— Spuneţi-mi simplu: Mihaela, răspunse fata.

— Bine, Mihaela, să ştii că starea mamei are o influenţă covârşitoare asupra fătului, aşa că ar fi bine să dai uitării necazurile şi să gândeşti pozitiv şi frumos la tot ce te înconjoară.

— Dar ce, sunteţi gravidă? veni ca un tunet întrebarea directoarei, care auzise discuţia celor două femei.

— Da, răspunse abia şoptit Mihaela.

— Bine, bine, dar în caracterizarea dumneavoastră scrie că nu sunteți căsătorită, cum se poate?

Discuția lor fu întreruptă de soneria telefonului, care o făcu pe directoare să alerge spre cabinetul său, fapt ce o bucură pe fată, pentru că mai câştigase timp pentru a găsi un răspuns potrivit. Atunci asistenta Alime îi spuse printre buze:

— Nu-i da atenție, spune-i că este problema ta şi că nu dai nimănui socoteală pentru viața ta intimă.

Prin uşa întredeschisă a cabinetului se auzea directoarea răspunzând cuiva de la celălalt capăt al firului: *„Da, tovarăşe inspector, sigur… n-am ştiut… da, da, o să am grijă… ba da, v-o dau acum la telefon… imediat…”*

— Tovarăşa Danciu, tovarăşul inspector Ticu, unchiul dumneavoastră, la telefon.

Obrajii Mihaelei s-au colorat în roşu-aprins şi, cu o mână tremurândă, a apucat receptorul şi a rostit un timid *„Alo!”*. A auzit apoi în telefon vocea inspectorului, care i-a spus: *„De acum încolo eşti nepoata mea, iar eu sunt unchiul tău. Să nu te superi pentru această nevinovată minciună, dar vreau să nu ai probleme cu nimeni. Să nu încerce careva să-ți facă viața şi mai grea, speculând situația ta actuală. Deci mi te vei adresa cu «unchiule». Vreau să aud”.*

„Bine, unchiule!”, răspunse fata cu naturalețe. Zâmbetul ei emana candoare şi sinceritate, încât directoarea simți că-şi iese din pepeni. Ceea ce a urmat a avut darul s-o amuze din plin pe Mihaela. Ca prin farmec, atitudinea directoarei a suferit o întorsătură radicală.

— Bine, tovarăşa Danciu, să nu ne spui dumneata că eşti nepoata inspectorului Ticu, să taci chitic şi să nu ne spui că ai astfel de rude la inspectorat…?

— Nu mi s-a părut că acest fapt ar fi atât de important şi de obicei nu mă laud cu rudele, răspunse fata cu mult mai mult curaj.

Binele pe care i l-a făcut acest om nu l-a putut răsplăti

în niciun fel, pentru că la trei ani de la stabilirea ei în Dobrogea inspectorul Ticu a murit în mod subit. Moartea lui a rămas un mister. Se zvonea că ar fi fost linşat din cauza bancurilor spuse pe seama conducerii superioare de partid şi de stat din acea vreme. Deşi viața a încercat-o în fel şi chip, fata îl poartă în amintirile sale pe acel om deosebit care a ajutat-o într-unul dintre momentele de cumpănă. Din clipa în care s-a primit telefonul „unchiului de la Inspectorat", viața Mihaelei s-a transformat ca prin farmec. Era mai liniştită şi devenise aproape o răsfățată. Colegele o menajau, iar directoarea nu a mai întrebat-o cine este tatăl copilului sau din ce cauză nu este căsătorită. A trăit clipe unice la grădinița-cămin din stațiunea Neptun. Prin bunătatea şi profesionalismul dovedit, şi-a cucerit îndată elevii, iar părinții o adorau. Reuşise ca în scurt timp să se facă iubită de toți cei din jur...

Toamna a adus, dintr-odată, ploi reci şi rafale de vânt care te luau pe sus. Naveta între Mangalia şi Neptun devenise din ce în ce mai grea pentru Mihaela, aşa că a încercat să-şi găsească o locuință în stațiune. A mers la directorul stațiunii cu sufletul încărcat de emoție şi, spre marea ei bucurie, a primit o cameră la căminul de nefamilişti. Familia Popa nu s-a supărat că i-a părăsit, ba mai mult, au ajutat-o să se mute în noua ei locuință. Camera pe care o primise avea două paturi, o măsuță, chiuvetă şi un dulap pentru haine. Deocamdată era suficient şi se bucura că are colțişorul ei de linişte, de intimitate. Era convinsă că este un dar de la Dumnezeu. Şi-a aranjat colțişorul cu mult drag. Fața de masă cu flori de liliac, singura ei zestre adusă de acasă, îi înveselea camera şi-i revărsa în inimă bucuria unui nou început.

Zilnic, când se întorcea de la serviciu, îşi cumpăra covrigei dobrogeni şi iaurt, urca în camera sa şi citea toate cărțile pe care le găsea prin librării despre noul-născut, despre copii în general. Visa, plângea, dar nu cu disperare, se împăcase cu soarta şi spera într-un viitor

mult mai bun.

Spre sfârşitul lunii octombrie, Mihaela încheia al douăzeci şi patrulea an de viață. În ziua cu pricina, pe când stătea singură în cameră, amintirile începură să-i invadeze prezentul cu toate bucuriile şi tristețile trăite în anii copilăriei. O cuprinsese o stare melancolică aproape bolnăvicioasă. Doamne, când au trecut aceşti ani? Şi mai ales cum? Câte vise năruite… Câte speranțe…

*

Mică, slăbuță, veşnic flămândă, tot timpul pedepsită, cu sau fără motiv, nu a fost iubită de nimeni. Se născuse a doua fată din familia Danciu şi nu prea fusese dorită. Sărăcia trona peste tot, iar familia îndura lipsuri grele. Când ea a împlinit trei ani, s-a născut fratele ei, Tudorel, care le-a mai adus un pic de lumină în familie. Îmbrăca ce găsea, se spăla când apuca şi mânca te-miri-ce. Nu-i plăcea mămăliga şi, cum pe masa lor doar mămăligă era, prefera să nu mănânce. Când aveau vacă, bea câte puțin lapte şi-i trecea foamea, iar când vaca înțărca, se culca mai tot timpul flămândă. Vecina lor, Ana, a pus-o într-o zi să-i păzească vaca spunându-i: *„Hai că-ți dă lelea Ana deseară o ulcică de lapte”*. În acea zi, mama le pusese pe masă ciorbă de cartofi cu mămăligă. Nu mâncase nimic toată ziua, în speranța laptelui de la lelea Ana. Păzise vaca babei toată ziua pe marginea drumului. Se tot uita la ugerul vacii, simțind în gură laptele cald şi dulce pe care-l va bea seara. După ce s-a înserat, s-a aşezat pe laviță în aşteptarea laptelui promis. Îi era atât de foame, încât a cuprins-o moleşeala, iar în coşul pieptului i se înfipsese un junghi. *„Când vine oare lelea Ana cu laptele?”,* gândea ea. *„Aşa, acum mulge vaca şi în curând soseşte… Oare mai vine?”*

— Ce ai, Mihaela? Nu vii să mănânci? au strigat-o ai ei.

— Nu, nu, eu beau lapte. Doar am umblat toată ziua

cu vaca babei Ana, a răspuns ea, dar nimeni n-a auzit-o, pentru că doar mişca buzele, fără să poată articula vreun cuvânt. Mai auzi vocea tatălui cum o întreba pe maică-sa dacă fata nu-i bolnavă de stă aşa, după care… nu mai ştiu nimic. Leşinase. Norocul ei că, fiind mică şi slabă, a căzut moale ca o mămăligă pe laviță şi de acolo jos, pe pământ. Speriați, părinții au alergat la ea, au înşfăcat-o de jos şi au scos-o afară în noapte la aer. Aerul rece al serii, zgomotul din jur au readus-o în simțiri şi ea a scâncit încet… *„Lapte!”*

Atunci, maică-sa s-a bătut cu palma peste frunte şi i-a spus bărbatului că baba o fi uitat să-şi țină promisiunea.

— Hai la ea, Dumnezeul ei de babă, că-mi moare fata!

Era pentru prima oară când Mihaela i-a văzut pe părinții ei făcându-şi griji pentru ea. Avea patru ani.

Bănuiala se adeveri: baba uitase şi dormea liniştită. Tatăl său a trezit-o şi a pus-o să mulgă lapte într-o ulcică pentru fetiță.

— Zău, no, am uitat şi am dat tot laptele la porci…

Din acea zi, laptele nu a mai lipsit din casa familiei Danciu. Totul fusese învățătură de minte pentru părinții Mihaelei.

A venit vremea să meargă la şcoală. Taică-său a dus-o de mână până în clasa unde a cunoscut-o pe cea care i-a fost învățătoare şi care nu prea a plăcut-o pentru că, între timp, ea devenise cam zglobie. Fiind cea mai mică de statură, a fost aşezată în prima bancă, ceea ce a însemnat un calvar pentru fetiță. De câte ori se enerva, învățătoarea o trăgea pe Mihaela de codițe, fiind cea mai aproape de catedră. Fata simțea că aproape i se dezlipeşte pielea de pe cap, dar nu plângea, ci o privea drept în ochi, ceea ce o enerva şi mai mult pe bondoaca ce-i era dăscăliță. Ochii ei negri o priveau întrebători de parcă spuneau: *„De ce mă bați dumneata, doamnă, pe mine, că eu nu ți-am făcut nimic?”* Şi atunci, ca şi cum nu era de ajuns o mână, venea în ajutor a doua şi împreună o trăgeau de codițe, dar fetița tot nu plângea…

— Împielițato, sărăntoaco… icnea bondoaca.

Nici la auzul acestor cuvinte jignitoare Mihaela nu a plâns.

De la şcoală până acasă mergea singură cam doi kilometri şi plângea de zor tot drumul, că nu o vedea nimeni. Nu putea înțelege de ce pe Mircea, băiatul popii, îl iubea învățătoarea atât de mult de-i spunea numai Mirciulică, pe Ioana, fata şefului de post al miliției, o alinta Ionica, iar pe ea din sărăntoacă n-o scotea. Nu înțelegea de ce pe ea nu o trimitea niciodată la cantina şcolii să mănânce şi ea mâncare din aceea bună. Directorul şcolii dăduse ordin ca, din fiecare clasă, zilnic, doi-trei copii mai necăjiți să mănânce gratuit la cantină. Bondoaca trimitea toți copiii, mai des pe Mirciulică şi pe Ionica. Pe ea, niciodată. Revoltată în urma acestei mari nedreptăți, fetița s-a dus singură, fără acordul învățătoarei. Bondoaca a descoperit că a fost înfruntată şi a alergat la cantină ca s-o prindă pe *„hoața şi sărăntoacă aia flămândă”*. A bătut-o cu o lingură de lemn peste cap. Atunci a plâns Mihaela de nu se mai putea opri, nu pentru că nu apucase să mănânce, ci pentru că o făcuse de ruşine în sala de mese în fața copiilor, pe care învățătoarea îi tot îndemna să râdă de ea… Dar nu a râs nimeni. Asta a durut-o şi mai mult, pentru că a înțeles că tuturor copiilor le era milă de ea.

Îşi amintea toate acestea, stând singură în camera ei de la căminul de nefamilişti din Neptun, într-o zi care ar fi trebuit să fie o zi aniversară, şi zâmbind tristă amintirilor… I se perindau prin fața ochilor alte episoade din viața ei de copil. În excursia făcută la Năsăud, unde au văzut un film, s-au plimbat prin parc, după care toți colegii de clasă au alergat la cofetărie, de unde şi-au cumpărat bomboane, napolitane, înghețată… Ea primise de la tatăl său doi lei. Cu un leu şi cincizeci de bani şi-a plătit filmul, şi cu restul de cincizeci de bani ce să-ți cumperi… o bomboană? Astăzi, mare fiind, când vede copii mâncând înghețată întoarce capul ruşinată într-o

parte, cuprinsă de o poftă copilărească. Ar fi vrut atunci să o înghită pământul, să nu mai stea lângă ceilalți copii, dar învățătoarea nu o lăsa să se îndepărteze de grup şi, rânjind cu gura până la urechi, sfătuindu-i pe copii să mănânce încet, mai comenta, printre înghițituri:

— Ție, Mihaelă, bag samă, nu-ți place înghețata… de aceea nu mănânci, nu-i aşa? Cumpără-ți, fato, că-i foarte bună… ce mai aştepți… ori duci banii înapoi acasă…

Grasa văzuse când tatăl fetei îi dăduse doar doi lei şi acum rânjea satisfăcută că o poate umili pe „încrezuta asta mică".

— Mie nu-mi trebe! răspunse răspicat fetița.

— Nu-ți trebe pe dracu' să te ia… n-ai cu ce să-ți cumperi, sărăntoacă ce eşti…

— N-am, nu-mi trebuie! nu se lăsă fetița.

Palma a poposit pe obrazul ei pe neaşteptate, cu iuțeala fulgerului. Fetița nu se aşteptase ca bondoaca să o bată în mijlocul străzii şi reacționă prompt, speriind-o pe învățătoare.

— Da' de ce dai matale tot timpul în mine şi mă faci cum îți vine la gură? Cu ce ți-am greşit eu dumitale, doamnă? Ce dacă-s sărăntoacă? Niciunul nu-i mai bogat decât mine, iar dacă Mirciulică ăsta, grăsanul, are în fiecare zi la el bani şi pâine albă, le are de la biserică, că-i tată-său popă şi i le dăm noi ăştia, sărăntocii! Când ajung acasă, mă duc la tovarăşul director şi-i spun tot ce-mi faci dumneata mie şi… am să-i povestesc şi tatei… că eu nu te supăr pe matale cu nimica, iar dumneata mă bați ca pe o tobă.

Rostise toate acele cuvinte fără să-i pese de urmări şi o lăsase pe grăsană cu gura căscată. De mânie, învățătoarea roşise toată. Căscă gura să zică ceva, dar din spatele ei se auzi vocea unui bărbat care spuse cu calm:

— Bravo, fetițo, eşti curajoasă şi deşteaptă. Îți porți sărăcia cu demnitate. Dumneata, duduie, ți-ai ales greşit profesia! Vrei şi tu o înghețată? o întrebă el la ureche pe Mihaela.

Fetița îi spuse la rându-i încet, la ureche:

— Să ştiți că aş vrea, că nu am mai mâncat vreodată, dar se va bucura grasa asta şi ar zice că am primit de pomană. Aşa că vă foarte mulțumesc. Sunt încă mică şi-oi mânca când oi creşte mai mare, când poate nu voi mai fi aşa de necăjită.

Maturitatea din vorbele fetiței l-a uimit pe bărbatul care se recomandă a fi procurorul Gheorghiță. A mângâiat-o drăgăstos pe creştet şi i-a urat:

— Să creşti mare, isteață ce eşti…

Mihaela nu avea cum să ştie că în aceeaşi seară va deveni vedetă. Procurorul Gheorghiță a povestit întâmplarea la o petrecere la familia Mănarca, unde a descris mândria acelui pui de om în cuvinte demne de un procuror. Cuvintele *„aş vrea, că nu am mai mâncat vreodată”* au rămas ca un mesaj de dorință şi alint, rugăminte şi bucurie, spuse de copiii, de soția şi prietenii apropiați ai domnului Gheorghiță.

De-ar fi ştiut familia procurorului ce destin va avea fetița cu ochii de cărbune! Fetița care gândea ca o bătrânică înțeleaptă… Calea înapoi, de la Năsăud către casă, au parcurs-o într-un camion acoperit cu prelată. Drumul era nepavat, plin de hârtoape, şi din cauza zdruncinăturilor, dar şi pentru că se îndopase cu înghețată, băiatul popii începu să vomite. Se vedea cât de colo că icniturile băiatului îi provocau greață şi bondoacei, pentru că o trecuseră năduşelile. Mihaela râdea şi-i vorbea învățătoarei în sinea ei: *„A fost bună înghețata, nu-i aşa, tovarăşa? Să vă fie de bine…”* Atunci a încolțit în sufletul fetiței un vis, acela de a deveni învățătoare, nu rea ca grasa asta grețoasă şi transpirată, ci o învățătoare bună, pe care să o iubească toți copiii, cărora ea să le împartă din cunoştințele şi sufletul său, pe care să-i îndrume la începutul drumului spre devenirea de mai târziu, aceea de oameni adevărați.

Terminase clasa a treia şi grasa nu-i dăduse nici măcar mențiune, deşi învăța foarte bine. Îşi dorea foarte mult să

fie şi ea chemată pe scena Căminului cultural, în faţa întregului sat. Mama ei s-ar fi bucurat… şi ce mândru ar fi fost taică-său! Dar grasa îi dădea ce note voia ea, nu pe cele pe care le-ar fi meritat. După cum era obiceiul, la încheierea festivităţii de premiere, fruntaşii la învăţătură au spus poezii şi au cântat. Acest program era coordonat de soţia directorului şcolii, doamna Viorica, profesoara de limba română, care se ocupa şi de biblioteca şcolii. Doamna Viorica o simpatiza pe Mihaela pentru că se dovedise a fi una dintre cele mai silitoare cititoare ale cărţilor împrumutate de la bibliotecă. Văzând că fetiţa aceea micuţă şi slăbuţă tot venea şi împrumuta cărţi, a fost curioasă să afle dacă aceste cărţi sunt şi citite. A avut deosebita bucurie să descopere că fetiţa povestea şi recita foarte frumos. Ştiind-o un copil silitor, profesoara s-a mirat că nu a văzut-o printre premianţi. Mihaela se afla lângă scara pe care te urci pe scenă. Privea tristă scena cu premianţi, când doamna Viorica i-a surprins acea privire şi a înţeles cât de necăjită este fetiţa. Văzând-o cu mânuţa slabă pe frunte, ca şi cum ar fi vrut să-şi alunge un gând greu, apăsător, profesoarei i-a încolţit un gând salvator. Din mijlocul scenei, a anunţat spectatorii că vor asculta o poezie recitată de cea mai silitoare cititoare a bibliotecii şcolii şi s-a aplecat întinzându-i Mihaelei mâna, pentru a o ajuta să ajungă sus, pe scenă, locul pe care-l visa şi pe care-l merita.

Inima fetiţei galopa, gata-gata să-i spargă pieptul, iar pe la tâmple i se vedeau accentuate vene albăstrii de emoţie.

— Vai, doamna Viorica, dar nu ştie nicio poezie, c-o puneam eu!… sări grăsuna, pământie la faţă.

Mihaela a fixat-o pe învăţătoare cu privirea ei de cărbune ca şi cum ar fi spus că nu este adevărat, apoi şi-a îndreptat privirea spre profesoara de limba română, i-a zâmbit, s-a apropiat de dânsa şi, cu mânuţele ei slăbuţe, a apucat mâna catifelată a femeii, pe care a dus-o la piept. Cu o voce cristalină, vibrândă, a început să recite

poezia dedicată de Coşbuc celei mai dragi fiinţe de pe lume, *Mama...* Cât timp a rostit versurile, a strâns cu putere la piept mâna tinerei femei. Spectatorii o ascultau şi o priveau cu admiraţie, emoţionaţi şi ei de talentul fetiţei. Când a auzit explozia de aplauze, Mihaela şi-a ascuns faţa în mâna doamnei Viorica. Profesoara, care era la fel de emoţionată, a simţit în podul palmei lacrimile ei, şi atunci a cuprins-o în braţe, felicitând-o şi spunându-i cuvinte de îmbărbătare.

Ieşise din sala Căminului cultural şi îşi căuta nerăbdătoare din priviri părinţii prin mulţimea de săteni, când a simţit că umărul drept îi este apucat ca într-un cleşte:

— De când înveţi tu poezii, sărăntoaco, nu ştii să-ţi ştergi nasul şi înveţi poezii... şuiera printre dinţi bondoaca. Las' că te învăţ eu poezii la anul... de-or să-ţi iasă pe nas...

— Nu cred c-ai să mă-nveţi, doamnă, pentru că nu ştii niciuna pe de rost, pe toate ni le-ai citit şi fără intonaţie. Matale nu-ţi plac poeziile, pentru că eşti rea. Aflaţi că la anul eu nu mai vreau să-mi fiţi învăţătoare nici în ruptul capului. M-oi ruga eu de domnul director să mă dea în altă clasă, la o doamnă care să fie şi frumoasă, şi să aibă şi o inimă bună, nu ca matale, care mă tragi pe nedrept de codiţe cu mâinile alea de zgripţuroaică.

Mihaela spusese toate acestea fără să-i pese de criza de nervi declanşată în capul zgripţuroaicei, care în acele clipe îşi jura în sinea ei că o va pune la punct pe *neruşinata asta mică.* De când cu povestea la care procurorul Gheorghiţă fusese martor, fetiţa căpătase curaj.

Vacanţa mare nu a fost o bucurie, aşa cum ar fi fost de aşteptat. Pe capul Mihaelei s-a abătut o adevărată nenorocire. A căzut victimă unei boli crunte, osteomielită, cu care avea să se lupte mulţi ani...

Boala a debutat cu febră mare, cu pierderea cunoştinţei şi cu dureri îngrozitoare în piciorul drept. A

fost la un pas de moarte. În acele clipe de deznădejde, de suferință cruntă, când viața mai pâlpâia cu încăpățânare în trupul mic şi plăpând care se lupta cu moartea, părinții ei au înțeles ce copil minunat aveau. Stăteau amândoi la căpătâiul ei fără să o poată ajuta cu ceva. Când fetița, doborâtă de febră, începea să geamă şi să aiureze, maică-sa izbucnea în hohote şi o privea neputincioasă. În puținele clipe în care îşi revenea, ea îşi încuraja mama:

— Nu plânge, mamă, că n-oi muri eu... Eu vreau... apoi cădea iar în leşin.

Taică-său l-a implorat pe medicul care se ocupa de salonul unde era internată fetița să facă orice pentru a o salva. Au adus-o aproape în ultimele clipe la spitalul din marele oraş de pe Someş.

— Cum ați putut lăsa copilul să ajungă în halul ăsta? tuna doctorul Rancea. Infecția este la un pas de a se răspândi în tot corpul!... Pregătiți sala!... Poate că o salvăm.

Au salvat-o după o luptă de ore, după o moarte clinică, după țipete de spaimă, după ce a curs multă transpirație, după o luptă năprasnică cu moartea. La prima mare vizită a medicilor în salon, doctorul Rancea a prezentat cazul fetiței ca fiind ieşit din comun. Era un miracol că se mai afla încă în viață.

Doamne, câtă suferință avea să se cuibărească în trupul firav de numai nouă ani! De la această vârstă şi până pe la şaptesprezece ani, viața Mihaelei s-a scurs dintr-un spital în altul. Avea mereu chipul trist şi privirea ca a unei căprioare rănite. În acest răstimp, a suportat şase intervenții chirurgicale, nenumărate transfuzii de sânge, o perioadă a fost imobilizată în ghips, a făcut hepatită din cauza atâtor medicamente, şi necazurile nu s-au oprit aici. La un moment dat, a fost invadată de păduchii dintr-un pat neigienizat la timp, altă dată a fost pălmuită de infirmierele care erau obligate de profesie să o îngrijească, alteori a fost certată şi de multe ori uitată...

Chinul acesta îl suporta cu vitejie şi nu spunea nimic, nu gemea, nu plângea, ci strângea din dinți şi numai privirea îi trăda tristețea, o nesfârşită tristețe. După umilințele îndurate în cei trei ani de şcoală, după sărăcia de acasă, boala neîndurătoare a fost o altă pagină tristă din viața fetiței. Gustul amar al durerii o pustiise.

*

O clipă de luciditate. O fracțiune de secundă când realul din jur te scoate din reveria unui vis sau a unui gând care te cheamă în trecut. Privirea i se oprise pe fereastra camerei, apoi continuă să caute depărtarea, orizontul, locul unde marea albastră întâlneşte cerul de nu ştii care în care se varsă şi nu înțelegi care pe care caută necontenit, cerşind liniştea eternității şi binemeritata odihnă. Mihaela a înțeles – a câta oară?!… – că nu-i place să-şi mai amintească de acei ani. Şi totuşi, pe omul care s-a luptat cu boala ei şi a dorit nespus de mult ca ea să revină printre oameni, să fie un om întreg, pe el nu-l poate uita, nu trebuie să-l uite.

„Taica”, îl alintau fetele pe doctorul Alexandru. Un om despre care faptele sale spuneau că este acel om de excepție pe care doreşti să-l întâlneşti în viață, indiferent de împrejurări. Un om care-şi făcea datoria de medic cu dragoste şi dăruire. După peregrinări prin diferite spitale, Mihaela a ajuns în Sanatoriul de copii de pe țărmul însorit al Pontului Euxin şi, spre norocul ei, a nimerit în secția condusă de doctorul Alexandru. Avea paisprezece ani, era la fel de slăbuță, cu piciorul drept chinuit de osteomielită, cu aceeaşi privire tristă şi resemnată cu gândul că aceasta a fost să fie viața ei. Doctorul a fost impresionat de maturitatea pe care o exprimau chipul şi modul ei de a vorbi.

— Apăi, domnule doctor, eu cred că nu mă mai fac bine… de cât timp umblu prin spitale şi… se pare că totul este în zadar. Mie-mi plăcea să mă joc, să alerg… o, ce

mult îmi plăcea să alerg desculță prin iarba udată de roua dimineții!... să simt pe tălpi țărâna caldă a drumului... şi acum aud cum toți cei din jur îmi spun că sunt infirmă. Mai bine dați-mi o injecție care să mă facă să dorm... să dorm... să nu mă mai trezesc, să nu mai fiu schiloadă.

— Măi fetițo, cine ți-a băgat în cap astfel de prostii? o întrebă doctorul stupefiat. Cine ți-a spus că eşti infirmă? Într-adevăr, eşti bolnavă, dar ai să te faci bine, ai să te poți juca, ai să alergi din nou, ai să fii iarăşi ca toți copiii. Hm! auzi la ea, să-i fac o injecție ca să doarmă!... Doctorul Alexandru se scărpină cam încurcat şi cam supărat după ureche, apoi se aşează pe patul cu cearşaf alb pe care stătea întinsă Mihaela.

— Măi băbuțo! că numai băbuțele vorbesc aşa ca tine... Dacă mă asculți, ai să te faci bine, dar să nu mai gândeşti şi nici să nu mai rosteşti asemenea prostii! Eu nu am copii şi mi-ar fi plăcut să am o fetiță ca tine, dar o fetiță care să viseze la frumusețile vieții, nu să aibă astfel de gânduri negre.

— Sunt necăjită, domnule doctor! M-am săturat de atâta durere şi de atâtea spitale. Ştiți... când m-au operat ultima oară... m-am dezmorțit în timp ce doctorii lucrau de zor. Ziceau că intru în şoc dacă îmi mai fac injecții ca să mă amorțească din nou... aşa că mi-au pus masca de oxigen şi au lucrat în continuare. Am strigat de durere până am leşinat. M-a durut atât de tare, încât am crezut că am murit... când mi-am revenit, lângă mine era o doctoriță tânără şi frumoasă, pe nume Paula, care plângea şi-mi mângâia mâinile. *„Draga de ea... sărăcuța de tine”...* spunea ea fără încetare. În aceeaşi zi am făcut hepatită. Toți medicii şi asistentele stăteau în jurul meu. Eram amorțită de durere şi nu percepeam prezența lor decât cu ochii. Matale zici că mă fac bine... şi eu doresc asta... dar cine mai ştie... cum o vrea Domnul. Matale, domnule doctor, ştii rugăciuni? Eu ştiu şi mă tot rog la Dumnezeu să-i fie milă de mine.

Doctorul Alexandru tratase mulți copii, dar micuța asta vorbăreață l-a dat gata. Vorbea ca un om mare.

— Ştiu şi eu rugăciuni şi mă închin de câte ori intru în sala de operație, răspunse doctorul. Până acum Dumnezeu m-a ajutat să vindec mulți copii şi sunt sigur că mă va ajuta să te vindec şi pe tine.

Şi până la urmă a vindecat-o. Întâi a dus-o în sala de operație, iar după ce a ieşit din sală a rugat-o să stea în pat cât timp i-o cere el. Trei ani de zile a stat la pat, dar nu în zadar. În toți aceşti ani a învățat, a dat examene, a sperat şi, într-un târziu, a învins. În această perioadă de timp şi-a creat o lume a ei, o lume în care nu exista durere, nu existau lacrimi, nu exista ură. Imobilizată la pat, a trăit timp de trei ani prin cărțile pe care le citea cu nesaț. Atunci a făcut Mihaela cunoştință cu Anna Karenina, cu doamna Bovary, doamna Sorell, Tess D'Urberville şi alte personaje ale literaturii universale care au avut un destin mai mult sau mai puțin fericit, femei care au iubit, au sperat şi unele chiar au murit pentru iubirea lor. Dumnezeule, ce mult le-a mai iubit pe Jane Eyre, pe Tess…

Într-o seară citea „O femeie pură". Pe la ora nouă a aceleiaşi seri, asistenta care era de gardă le-a stins lumina din salon, urându-le noapte bună. Chinuită de gândul că trebuia să se despartă de carte, Mihaela a rugat-o pe una dintre colegele ei de cameră, o bolnavă care ocupa patul de lângă lampa de noapte din perete, să fie de acord să facă schimb de paturi. Fata a acceptat şi atunci, cu ajutorul infirmierei şi al unui alt pat cu rotile, Mihaela a ajuns la locul mult-dorit, în apropierea sursei de lumină unde putea continua să citească nestingherită. Salonul se cufundase într-o linişte adâncă şi se auzea doar respirația celorlalți copii care adormiseră.

Stând întinsă cu fața în sus, ținând cartea orientată spre sursa de lumină, Mihaela se lăsă purtată de tainele poveştii pe care o citea, într-o lume în care drama lui Tess devenea drama ei. Impresionată la culme, lacrimile

începură să-i curgă şiroaie pe faţă, până când începu să plângă cu suspine. Cufundată în lectură, trăind din plin viaţa personajelor până la identificare cu ele, nu a băgat de seamă că uşa salonului se deschisese şi că din cadrul ei cineva o privea cu atenţie. Tânărul medic Valentin Lupu intrase în gardă şi vizita toate saloanele să constate starea bolnavilor, dacă se respecta ora de stingere şi dacă totul este în ordine. Peste tot domnea liniştea şi pacea. Numai din salonul fetelor, penultimul salon de la etajul doi, se auzea un plâns înăbuşit, cu suspine. S-a apropiat încet şi, când a deschis uşa, a rămas uimit de cele văzute. Una dintre bolnave, o fetiţă şatenă şi slăbuţă, citea şi plângea suspinând fără încetare. Un pic amuzat, tânărul doctor s-a apropiat, i-a luat cu blândeţe cartea din mână şi a întrebat-o:

— Ia să vedem noi: ce te face pe tine să plângi atât de amarnic, cu atâtea suspine?

Mihaela a încremenit, privind la omul care o scosese din drama pe care o trăia cu ochi întrebători, doi cărbuni arzând înlăcrimaţi. Nu îndrăznea nici să mai respire.

— „O femeie pură”?!... Dar câţi ani ai dumneata?

— Paisprezece, îngăimă fata, vizibil surprinsă de ceea ce se întâmpla.

— Nu eşti prea mică pentru o astfel de carte?

— La ani sunt, dar la minte nu, răspunse ea, semn că îşi mai revenise...

— Cum adică?

— Apăi, de câţi ani sunt bolnavă, am citit atât de multe cărţi, încât pentru mine viaţa nu prea mai are secrete.

— Măi să fie!... ia mai culcă-te tu şi vom discuta mâine despre secretele vieţii... a spus tânărul medic zâmbind şi mângâind-o cu blândeţe pe creştet, după care a învelit-o mai bine cu pătura şi a părăsit salonul.

A doua zi la vizită, doctorul Alexandru a dojenit-o:

— Să fie adevărat ce mi-a spus doctorul Lupu?

— Dar ce v-a spus?

— Că noaptea, în loc să te odihneşti, plângi...

— V-a spus şi de ce am plâns?

— Păi de ce să plângi pentru ceea ce se întâmplă într-o carte?!

— Ei, domnule doctor… mi se rupea inima pentru biata Tess, pentru chinurile pe care le-a îndurat, pentru nefericirea ei…

Doctorul Alexandru a privit-o cu mult drag şi s-a aşezat lângă ea pe pat. Vorbindu-i părinteşte, a încercat să-i explice că în viață lucrurile stau altfel decât în cărți, că oamenii pot fi nefericiți, dar că pot fi şi foarte fericiți, în funcție de idealurile pe care vor să le atingă, de ceea ce fac ca să atingă acele idealuri, de modul în care-şi trăiesc viața, de modul în care intră în relație cu viața celorlalți oameni, cu tot ceea ce trăieşte în jurul lor.

— Când vei creşte mai mare, vei şti să selectezi mult mai bine din aceste cărți frumosul de urât, binele de rău, adevărul de minciună.

În acest mod şi-a încheiat Taica mica lecție de filosofie de viață, oferită, cu convingerea şi dibăcia înțeleptului, micuței care deschidea ochii minții înaintea altora de vârsta ei.

De câte ori era de gardă, doctorul Lupu trecea s-o vadă pe micuța cititoare. Îl impresiona cuminția Mihaelei, dorința ei de a se face bine, sfințenia cu care îl asculta pe şeful secției. O admira şi, în sinea lui, îi acorda credit de reuşită.

Se împliniseră trei ani de când Mihaela stătea imobilizată la pat. Crescuse şi îşi făceau simțită prezența unele schimbări. Începuse să se maturizeze. Trăsăturile feței, linia trupului se conturau cu fiecare zi. Din fetița slăbuță şi palidă deveni o tânără serioasă, cu aceeaşi privire tristă, dar care părea mai rece, mai indiferentă la ceea ce se întâmpla în jur. Singurul om important din viața ei era Taica, omul pe care îl venera.

Viața din sanatoriu trecea pe lângă ea lăsând-o rece, ca şi cum necazurile, suferințele ori bucuriile celorlalți n-o interesau. Realitatea era alta. Îşi autoimpunea cu

tenacitate propriile reguli de viață care să o protejeze, să o apere sufleteşte de neprevăzutul ce te întâmpină la tot pasul şi care-i putea atinge personalitatea formată încetul cu încetul de suferințele îndurate. Atunci, în acel timp, în acel loc, nu mai încăpeau în gândul, în inima şi în sufletul ei suferințele sau bucuriile celorlalți. Încerca să păstreze masca indiferenței, de teamă că nu va izbândi în lupta ei cea mai importantă: aceea de a se întoarce printre oamenii din afara sanatoriului, acolo unde viața colcăie şi macină destine, oferind mulțimii speranța împlinirilor imediate. Şi cine nu are speranță?... Cine?...

Se apropia ziua când urma să împlinească şaptesprezece ani de viață, dintre care opt însemnaseră suferința unei boli ce părea că nu are leac. Era o dimineață de toamnă când Taica a anunțat-o că are o surpriză pentru ea. Aştepta cu nerăbdare surpriza promisă de doctorul Alexandru. Tot pentru acea zi fusese anunțată vizită mare în sanatoriu, ceea ce însemna că urma să se întâmple un mare eveniment. Totul în jur strălucea de curățenie. A sosit directorul sanatoriului însoțit de toți medicii pavilionului şi a început să viziteze fiecare salon. Fiecare medic de salon îşi prezenta în fața acestei comisii bolnavii, cu diagnosticul, stadiul şi evoluția bolii. Când au intrat în salonul numărul nouă, unde se afla şi Mihaela, fetele au amuțit. Erau cel puțin douăzeci de medici.

Taica a prezentat directorului şi colegilor fiecare caz în parte, vorbind cu pasiune despre fiecare fetiță, care pentru el însemna mult mai mult decât un caz medical. Observa oricine că nu numai că participase cu priceperea sa de medic, ci pusese o fărâmă din sufletul părintelui fără copii în încercarea de a găsi calea spre însănătoşirea fiecărei fetițe. Încet-încet au ajuns şi la Mihaela, care era atât de emoționată încât inima stătea să-i sară din piept. Urechile i se înfundaseră de emoție şi nu mai auzea decât frânturi din expunerea doctorului Alexandru: *„Un caz disperat... acum trei ani... trei ani imobilizată la pat...*

foarte cuminte... ascultătoare...”

— M-am hotărât ca astăzi să o dau jos din pat... să învețe să meargă din nou. Soră, ajut-o să se ridice!

— Domnule doctor!... auzi Mihaela ca prin vis.

— Vreau să-i văd şoldul în mişcare! Sigur, sigur... Dezbrac-o, soră...

Zgomotul provocat de ploaia începută din senin o trezi pe Mihaela din visul amintirilor. Picăturile loveau cu repeziciune în fereastră scoțând un răpăit continuu, un sunet atât de dorit de orice viețuitoare însetată, de sămânța care odihneşte în culcuşul ei din pământ, silindu-l pe acesta ca visul primordial să-i fie apa şi numai apa. Apa care dă viață, apa care ne adapă şi ne spală tuturor murdăriile, ducându-le apoi departe de noi şi dându-ne iluzia că suntem curați, nevinovați şi că nu avem obligația de a mulțumi prin vreo faptă sau alta, apa ploii spăla de zor străzile Neptunului. Deşi iubea ploaia, fata se apropie şi închise fereastra după ce mai privise un timp cum se răcorea strada de căldura care făcuse să-i geamă asfaltul şi zidurile o vară întreagă. Se îndepărtă de fereastră şi se opri în fața oglinzii. „Ce înseamnă să aduni laolaltă douăzeci şi patru de ani?”, părea că o întreabă chipul din oglindă. „Cu ce fapte ai semănat acest drum?” insista chipul necunoscutei. Îşi atinse părul cu palma şi, văzând cum chipul o imită, îşi spuse că cea de acolo din imagine este sora ei geamănă şi că amândouă cunosc răspunsurile la aceste întrebări. Se pomeni auzind îndemnul doctorului Alexandru: *„Vreau să-i văd şoldul în mişcare”...* şi roşi atât de vizibil încât fugi din fața oglinzii şi se aşeză pe pat, lăsând gândul să alerge înapoi spre acele clipe care i-au marcat covârşitor viața.

Era o adolescentă în formare, cu sânii împietriți, cu formele trupului conturate. A rămas goală puşcă în fața comisiei. Se înroşise atât de tare, că vedea în fața ochilor numai pete roşii. După trei ani, era din nou în picioare. Văzând aceasta, din roşie ca focul se făcu palidă şi o teamă inexplicabilă a pus stăpânire pe ea.

— Încearcă să faci câțiva paşi, o îndemnă directorul sanatoriului.

Un bebeluş nu ştie ce-i teama când face primii paşi. Se avântă orbeşte până când cade. Dacă se loveşte, începe să aibă reţineri, dacă nu, se avântă din nou până când, la un moment dat, se miră fericit că poate să meargă. După trei ani de zile de imobilizare la pat, teama Mihaelei pentru primii paşi luase locul ruşinii de a sta goală în faţa atâtor persoane, în majoritate bărbaţi, şi tot teama îi făcea creierul să refuze să-i coordoneze mişcarea ce i se ceruse.

Se clătina când într-o parte, când în alta, dădea din mâini prin aer, dar nu făcea un pas. Din grupul de halate albe s-a desprins unul care s-a apropiat de ea, a luat-o de braţ şi i-a spus:

— Eu te sprijin, nu-ţi fie teamă. Încearcă să mişti mai întâi piciorul drept, apoi stângul... uşor... aşa... Acum întinde mâinile, priveşte în faţă, eu sunt în faţa ta... aşa... acum îţi dau uşor drumul... păşeşte fără să priveşti în jos, priveşte aici în ochii mei... aşa... încă câțiva paşi...

Tânărul doctor Lupu era acela care o învăța pe Mihaela să facă primii paşi după atâția ani. De câteva ori fata s-a dezechilibrat, dar braţele puternice ale doctorului i-au venit în ajutor, susținând-o...

— Da, este surprinzător că acest caz a evoluat atât de spectaculos. Pe lângă munca ta, a mai intervenit şi o mână cerească... Ce zici, Alexandre? spuse râzând vesel directorul sanatoriului, doctorul Vasile Dubău.

Îndrumată şi din când în când susținută de doctorul Lupu, Mihaela a parcurs cu paşi stângaci şi nesiguri de câteva ori lungimea salonului, înainte şi înapoi, după care a fost condusă la pat. Doctorul a ajutat-o apoi să se întindă şi i-a acoperit goliciunea trupului cu cearşaful. Când a simțit pânza moale a cearşafului pe trupul gol, fata a fost cuprinsă de o mare uşurare şi bucurie că şi-a văzut trupul ferit de atâtea priviri. Dar, în clipa în care medicul îi acoperea goliciunea, i-a atins uşor cu dosul

mâinii trupul. Un fior necunoscut i-a străbătut atunci corpul, un fior care trezea şi îndemna la viață, un fior care-şi cerşea dreptul de a fi cunoscut şi trăit în deplina sa intensitate şi care o făcu să se cutremure. Doctorul Lupu a înțeles că se petrece ceva ce ea nu înțelege pe moment şi comentă astfel încât să fie auzit doar de Mihaela:

— Ai crescut, cititoareo! Mai plângi pentru femei nefericite? întrebă el.

Fata îl privi roşindu-se. Medicul se aplecă şi mai mult spre ea şi-i spuse zâmbind:

— Chiar cunoşti toate secretele vieții?

Fata îl privi înciudată şi îi răspunse scurt:

— Ştiu!

— Măi să fie!…

— De astăzi vei învăța să mergi din nou, spuse directorul, şi în fiecare zi vei face gimnastică pentru ca mersul să-ți fie frumos şi corect. Doar tu ştii cât ai suferit, aşa că sunt convins că vei lupta în continuare.

„Ce este fericirea?", se tot întreabă oamenii de când au articulat primele cuvinte. Acea zi a fost cea mai fericită zi trăită de Mihaela până atunci. Dând deoparte momentul, destul de penibil pentru ea, când o duzină de perechi de ochi priveau profesional la goliciunea trupului ei, rămâne o zi de crestat în grindă, pentru că făcuse primii paşi, se născuse a doua oară, şi asta după ani de îndurare, după ani de suferință când, nu de puține ori, a trecut prin clipe fără speranță, iar acestea au fost cel mai greu de suportat. Da, simțea că ar vrea să zboare, ba chiar îşi spunea că poate să o facă, numai că mai avea de exersat la sala de gimnastică. Avea sufletul plin şi mulțumea în sinea ei medicilor şi lui Dumnezeu că au ajutat-o să renască…

Dar, tot în aceeaşi zi de neuitat, Mihaelei i-a încolțit un gând, un gând tainic de care ți-e frică să vorbeşti când ai doar şaptesprezece ani şi înțelegi că nu prea pricepi mare lucru din câte se întâmplă cu tine. Până atunci avea

curajul să susțină că ştie multe despre viață, şi într-adevăr ştia. Însă numai din cărți şi din viața trăită de ea. Nu ştia totul. Dar, la urma urmei, cine ştie totul?!... Viața, cu ascunzişurile ei, începea să se ivească la colțul zării ce părea îndepărtată, şi acum uite-o aici, la doi paşi de ea. O, de câte ori această zare îndepărtată nu-i va răsufla în ceafă, obligând-o să lupte, croindu-şi un drum ori urmându-şi destinul. Ei bine, acel gând tainic al fetei de aproape şaptesprezece ani era legat strâns, în funii neînțelese şi nevăzute de nimeni, de tânărul doctor Lupu. Era legat aşa cum numai marinarii ştiu să lege marea în funii, crezând că astfel vor scăpa de dorul şi de chemarea ei.

Serile, când se băga în aşternut, visa cu ochii deschişi să fie iubită, să fie sărutată de iubitul la care orice fată de aceeaşi vârstă visează, dar pentru ea, acum, acest iubit avea un chip, chipul doctorului Lupu, mâinile lui, zâmbetul lui ironic şi flegmatic, privirea lui fierbinte, pasională, pătrunzătoare, care pe ea o făcea să şi-l dorească prin preajmă. Şi totuşi, atunci când medicul apărea prin salon, Mihaela se prefăcea că doarme sau îşi căuta o preocupare care să nu-i dea ocazia să-l privească pe frumosul şi tânărul doctor. Nu înțelegea dacă i-a ghicit sau intuit gândurile ori pur şi simplu îi purta o simpatie nevinovată, pentru că nu era zi să nu vină la patul fetei ca să o necăjească sau să-i ceară un lucru mărunt, de exemplu un creion, o coală de hârtie de scris, un pahar, pentru ca să i le înapoieze grabnic şi lângă ele să lase o ciocolată sau bomboane, ori alte mărunțişuri care pentru Mihaela aveau o valoare deosebită. Uneori o mângâia aproape părinteşte şi îi dădea curaj, sfătuind-o în legătură cu exercițiile pe care le făcea zilnic la sala de recuperare.

Când a părăsit sanatoriul, împlinise deja şaptesprezece ani. În sfârşit, după atâta timp, era sănătoasă. Crescuse, şi suferința îndurată o maturizase sufleteşte, iar vârsta îi conturase definitiv formele trupului. Oricine o privea

constata cât de frumoasă devenise. O privire mai atentă şi exersată nu putea să nu remarce misterul care o înconjura şi strălucirea intensă a ochilor ei, semn al inteligenței superioare, martor vorbitor al trudei unui suflet însingurat în lupta cu suferința. Doctorul Alexandru a povățuit-o să-şi anunțe părinții să vină să o ia, deoarece, pe o distanță atât de mare şi după atâția ani de spital, nu va putea merge neînsoțită. Numai că Mihaela dorea nespus de mult să le facă o surpriză celor de acasă. În timpul cât a stat în spital şi-a văzut o singură dată părinții. Ce surpriză le-ar face dacă ar sosi pe neaşteptate! Probabil că nici nu ar mai recunoaşte-o. Atât de mult se schimbase, dar, mai ales, acum era sănătoasă şi mergea, păşea cu siguranță, reînvățase să meargă. O, sigur că da... Va fi o surpriză nemaipomenit de plăcută. Ce-o să mai plângă de bucurie biata maică-sa! Toți se vor bucura pentru revenirea ei printre oameni...

Stăpânită de aceste gânduri, Mihaela s-a rugat o săptămână în şir de Taica să o lase să plece singură acasă. La început, acesta nici nu a vrut să audă şi i-a spus că îi va anunța el părinții să vină, dacă nu o va face ea. Dar, ciudat, după o săptămână de discuții doctorul Alexandru a fost de acord ca ea să plece neînsoțită până la celălalt capăt al țării.

— Îmi place că eşti ambițioasă, dar asta nu e de ajuns, îi spuse doctorul în clipa în care şi-a dat acordul. În viață trebuie să fii cinstit în primul rând cu tine, apoi cu cei din jur. Te ştiu ca o adevărată luptătoare, de aceea îndemnul meu este ca în continuare să nu te dai bătută în fața greutăților, să lupți pentru fericirea ta.

Astfel s-a despărțit Mihaela de omul pe care îl adora. De acest om, despre care nu ştiai dacă e tânăr sau bătrân, dacă e frumos sau urât, dacă e filosof, medic, vraci, tămăduitor, vrăjitor sau pur şi simplu un om printre oameni. Era alcătuit doar din bunătate şi înțelepciune. Vindeca nu numai bolile care se cuibăreau în trupurile fragede ale pacienților săi, ci şi sufletele

acestora, asemenea lui Antifon din Ramnus, filosoful grec care vindeca sufletele pacienților săi prin cuvânt. Era de ajuns ca Taica să le vorbească copiilor bolnavi, ca disperarea lor în fața ravagiilor aduse de o boală precum poliomielita să dispară ca prin farmec. Nu obosea niciodată când era cazul să-şi încurajeze micuții pacienți, care îl iubeau şi îl ascultau ca pe Dumnezeu. Era tatăl lor, ei îl iubeau ca pe un tată, şi de aceea îl numeau, simplu, Taica!...

Mihaelei îi părea nespus de rău că pleacă fără să-şi ia rămas-bun de la doctorul Lupu, care nu mai apăruse de multe zile prin spital, dar nici nu îndrăznise să întrebe de el. S-a urcat în trenul care avea să o ducă după aproape patru ani spre ținuturile natale, ținuturi atât de dragi. Inima îi sălta nebuneşte în piept din cauza emoției şi a grijii datorate călătoriei pe care o avea de făcut. Pentru prima oară în viață îşi purta singură de grijă în timpul unui drum lung care tăia țara în două, spinteca munți, dealuri şi câmpii ca să se oprească acasă, acolo unde, după cum ți-ar spune orice trăitor al acelor meleaguri de vis, cerul, apa, valea, dealul şi muntele se unesc pentru a bucura ochiul privitorului şi pentru a-i încununa viața cu un farmec nesfârşit. Locomotiva începu să sufle anevoios, trăgând după ea vagoanele care, încet-încet, părăseau gara. Abia când trenul începu să se mişte, Mihaela desluşi mai bine regretul care pusese stăpânire pe ea pentru că pleca din aceste locuri însorite unde poezia dă mâna cu dorurile, cu nostalgia şi speranța. Ochii i se umeziră de lacrimi şi simți dintr-odată cum i se îngreunează respirația. Se bucura în sinea ei că era singură în compartimentul de tren şi îşi lipi fruntea de geamul ferestrei. Privea marea cu ochii înlăcrimați, marea care parcă fugea să se ascundă de ea. Îşi spunea în gând că, de se va întâmpla ca viața să-i ofere ocazia de a se întoarce aici, la malul acestei oaze imense când albastre, când negre ca pământul, o va face cu siguranță. Da, da... răspundea ea gândului... se va întoarce...

În prima gară în care trenul a oprit, s-a urcat în vagonul Mihaelei un grup de tineri zgomotoşi care au rămas pe culoar. Era atât de copleşită de repeziciunea cu care se desfăşuraseră evenimentele din viața ei în ultima vreme, încât nu a auzit când uşa compartimentului s-a deschis şi a intrat o persoană. Mihaela nu a întors capul, continua să privească pe fereastră fără nicio țintă anume.

— Ce tristă suntem! se auzi glasul necunoscutului. Sau ne bucurăm în taină că plecăm acasă?

Fata a întors fulgerător capul, surprinsă la auzul glasului atât de cunoscut. Doctorul Lupu stătea la doi paşi de ea, la fel de surprins de mirarea, de uimirea, de bucuria întipărite pe chipul Mihaelei, care totuşi nu reuşea să zâmbească.

— Era cât pe ce să pierd trenul, l-am prins în ultimul moment, continuă el. Ştiam de la doctorul Alexandru că ți-a dat biletul de ieşire din spital şi… m-am tot întrebat: ai fi plecat fără să-ți iei rămas-bun de la mine?

— Nu, nu… şopti ea. Am colindat toate sălile spitalului, de la parter până la etajul cinci, dar nu v-am văzut pe nicăieri şi nu am avut curajul să întreb de dumneavoastră.

— Măi, măi pui de căprioară, sperioasă mai eşti! Trebuie să fii mai curajoasă, mai ales acum, când păşeşti iarăşi printre oameni în viața adevărată.

Ca şi cum nu l-ar fi auzit, fata l-a întrebat unde merge.

— Vrei să scapi de mine?

— O, nu… v-am întrebat pentru că vreau să ştiu de pe-acum când o să înceapă să-mi bată din nou inima năvalnic.

— Fetița mea dragă, vei afla la timpul potrivit până unde călătoresc. Cât priveşte starea ta emoțională, te sfătuiesc să o laşi deoparte deocamdată. Pentru câte emoții te vor aştepta de acum încolo, vei avea timp să înveți să ți le stăpâneşti.

Doctorul se aşezase pe bancheta de vizavi şi o privea pe Mihaela drept în ochi. Făcu o mică pauză şi, parcă purtat

de un gând care îl preocupa de mult timp, continuă:

— Te-am urmărit cu mai multă atenție din acea seară, când te-am găsit citind şi plângând la lumina lămpii de perete, după ora stingerii. Am înțeles de îndată că eşti o fetiță delicată, sensibilă şi generoasă cu cei din jur. Vreau să-ți atrag atenția că aceste calități ale tale şi-au găsit, aici în spital, un mediu firesc pentru a ți le manifesta fără reținere. Ați fost la un loc, în acelaşi salon, doar fete cam de aceeaşi vârstă, care aveați aceleaşi suferințe, aceleaşi dureri sufleteşti şi acelaşi vis important... însănătoşirea cât mai repede cu putință. Noi v-am ajutat şi, iată, în cazul tău cu succes, v-am protejat cum am ştiut mai bine de răutățile lumii din afara spitalului. Mă întreb cu îngrijorare dacă acum te vei descurca, acum când va trebui să înfrunți singură viața, lumea şi răutățile ei.

Mihaela asculta vizibil emoționată cuvintele doctorului şi îl privea cu ochii măriți, ca şi cum o cuprinsese o teamă inexplicabilă. Deşi medicul observase ce se întâmplă cu ea, continuă:

— Intrând în lumea adevărată la cei şaptesprezece ani ai tăi, vei putea deveni în orice clipă o țintă a răutăților unor oameni grosolani, lipsiți de educație, care sunt gata să facă rău neînțelegând nici ei de ce fac ceea ce fac. Va trebui să înveți să te aperi, să fii gata să ripostezi când va fi cazul. Zâmbeşti?... sau mi se pare?... Eu îți doresc tot binele din lume şi, ştiind cât de vulnerabilă eşti în acest moment, mai-mai că nu te-aş lăsa să pleci singură, fără niciun fel de apărare, pe un drum atât de lung.

Deşi un zâmbet trecător îi alergase pe chip, vorbele doctorului Lupu avură darul să o neliniştească şi mai mult pe Mihaela. Un tremur uşor îi scutură trupul. Medicul se aşeză pe banchetă lângă ea şi o înlănțui cu un braț pe după umeri. Fata se cuibări la pieptul bărbatului, ca un pui sub aripa ocrotitoare a mamei.

— Te-am speriat? o întrebă el. Nu am avut această intenție, dar atât eu, cât şi doctorul Alexandru ne-am hotărât în ultimul moment să nu te lăsăm să pleci

singură. Aşa că eu te voi duce până la Cluj, iar de acolo va veni tatăl tău să te ia, lucru stabilit deja de doctorul Alexandru şi tatăl tău.

Lacrimi de fericire țâşniră din ochii fetei, înțelegând grija pe care i-o purtau cei doi medici. Nu putu decât să se întrebe cu glas abia auzit:

— Să fie oare adevărat ceea ce îmi spuneți?

— Te îndoieşti de cuvântul meu? o întrebă doctorul.

— Nu, nu, dar nu-mi vine să cred că sunt atât de norocoasă şi că voi călători cu dumneavoastră, că veți avea grijă de mine, că dumneavoastră şi Taica mă iubiți…

— Meriți să fii iubită, iar din acest moment eu sunt bărbatul care te protejează până când am să te încredințez tatălui tău.

Ploaia repezită de toamnă încetase. Pe străzile acum răcorite ale Neptunului se auzeau din când în când paşii trecătorilor întârziați de ploaia care îi oprise din drumul lor către case sau din diferite alte direcții ştiute doar de ei. Sezonul trecuse, iar în afara lui stațiunea rămânea aproape pustie. Mihaela deschisese iarăşi fereastra şi privea strada însingurată care parcă se bucura de mirosul îmbietor al frunzelor căzute, de apa care se scurgea prin rigole la vale, spre marea veşnic însetată. De câte ori îşi aducea aminte de clipele petrecute în tren, în compania tânărului doctor, în acea lungă călătorie de la un capăt la altul al țării, pe Mihaela o cuprindea o emoție ciudată, copleşitoare. Gândul ei tainic legat de tânărul medic încă o mai urmărea. Încerca acum să dea o explicație acelui gând, acelei emoții care revenea de câte ori rememora, cu sau fără voie, şirul amintirilor. Dar nimeni nu poate întoarce timpul decât cu imaginația, niciun om nu poate reveni asupra destinului trăit deja, decât dacă se situează virtual în oricare moment al vieții trecute, încercând să mai schimbe ceva. Şi atunci revenirea în timpul prezent şi în lumea reală este întotdeauna fatală. Şocul dintre iluzie şi realitate se poate numi dezamăgire sau te poate îndrepta către psihiatrie,

unde mai poți scăpa doar dacă întâlneşti un om între oameni, căruia să îi poți spune Taica... Mihaela înțelegea foarte bine acest fapt, dar dădea frâu liber amintirilor, nu pentru că îşi dorea să trăiască într-o lume a lor, ci pentru că voia să înțeleagă fiecare pas pe care îl făcuse în viața ei de douăzeci şi patru de ani, şi mai ales să afle unde greşise... dacă greşise.

Oricine l-ar fi privit cu atenție pe doctorul Lupu ar fi constatat din privirea lui, din gesturile sale, din modul în care se exprima atunci când avea ceva de spus, că este ceea ce femeile numesc fără sfială un bărbat delicat, cu purtări alese. Trenul continua să înghită, fără să se sature, kilometru după kilometru. Cei doi au vorbit mult. La început despre cărți şi realitățile vieții, apoi despre oameni şi multitudinea comportamentelor acestora, sfârşind cu discuția despre dragoste şi prietenie. În oricare moment al dialogului lor, doctorul o aducea pe tărâmul vieții reale, al vieții în care ea părea că este atât de încrezătoare. Atunci când fata a dat vădite semne de oboseală, tânărul bărbat şi-a luat în serios sarcina de însoțitor. I-a dat Mihaelei să mănânce, apoi, cum în compartiment nu erau decât ei doi, a obligat-o să se întindă pe banchetă, să-şi aşeze capul pe genunchii săi şi să doarmă. Fata a închis ochii şi, după câteva clipe, i s-a auzit respirația ritmică şi liniştită. Doctorul Lupu o privea cu o curiozitate amestecată cu dragoste de frate mai mare. Câtă puritate exprima chipul ei!... Începu să-i mângâie părul, să se joace cu mâna prin mătasea blondă care-i împodobea capul. Zâmbetul fetei făcu să se lumineze fața medicului, dovadă că el înțelesese că aceasta nu dormea încă. O strânse uşor de mână, iar ea îi răspunse cu aceeaşi căldură. Abia după acel strâns de mână cald şi ocrotitor, Mihaela adormi cu adevărat.

Ştiindu-se protejată, a dormit fără nicio grijă până dimineața, când trenul a intrat în gara oraşului de pe Someş. Deşi era dimineață, peronul gării Clujului era un furnicar menit să sperie pe orice călător însingurat care

ar fi păşit pentru prima dată prin mulțimea de oameni grăbiți în toate direcțiile. Teama de acest furnicar în mişcare o făcu pe Mihaela să se agațe involuntar de brațul bărbatului. Au ieşit de pe peron şi au luat un taxi care i-a dus la adresa indicată de doctor. Ajunşi la destinație, fata s-a pomenit în fața unei case cu gard din fier forjat, cu poartă înaltă, încuiată prin interior. Doctorul a lăsat degetul să se odihnească pe butonul soneriei preț de două minute, ceea ce ei îi cam spori nedumerirea. Soneria nu contenea din zbârnâitu-i răguşit, când se auzi o voce somnoroasă:

— No, no, că nu mai vin tătarii. Au venit acum două mii de ani şi n-au mai plecat nici până-n ziua de azi. Care eşti acolo aşa de grăbit, cu noaptea-n cap?

Pe alee îşi făcu apariția o femeie mică de statură, îmbrăcată cu un capot de diftină lung, de culoare albastră şi presărat cu floricele albe. Purta pe cap o basma albă, legată sub bărbie. Mai întâi o observă pe Mihaela, care se afla în raza câmpului ei vizual, şi o întrebă aproape părinteşte:

— Da' ce-ai pățit, măicuță, de suni aşa în disperare?...

Nici nu apucă să-şi termine vorba, că privirea îi căzu pe doctorul Lupu şi rămase o clipă încremenită. Îşi împreună mâinile sub bărbie şi izbucni:

— Doamne, Doamne... dragule... băiatul meu scump şi drag! Nu pot să cred că eşti tu.

Tremurând de emoție, reuşi cu greu să descuie poarta, dar gura nu-i tăcea:

— Valentin dragule, pe unde umbli de atâta vreme?

Nu mai putu continua, pentru că dragul băiat o luă în brațe şi o acoperi de sărutări pe mâini, pe față, pe frunte, încât biata femeie abia mai apuca să respire.

Tot îmbrățişându-se, se îndreptau spre uşa casei urmați timid de Mihaela, a cărei nedumerire încă i se mai citea pe chip. Când să intre în casă, *„dragul"* şi-a adus aminte de însoțitoarea lui şi a invitat-o binevoitor:

— Vino, scumpo, vino... Hai, intră!

— Să nu spui tu că vii acasă, Valentin mamă… Îmi era aşa de dor de tine şi cred că doar rugăciunile mele te-au adus… Da' fătuca cine-i, mamă? A fost prietena ta? Eşti însoțitorul ei? Măcar aşa mai vii şi tu pe la bătrânica ta…

Încet-încet, lucrurile se mai lămuriră. Mihaela află că femeia era sora mamei doctorului Lupu, cea care-l crescuse, îl ajutase să învețe şi să ajungă medic şi care îl iubea ca pe propriul copil, ea neavând copii. Fata a fost luată în primire de *„mama Lucreția"*, care nu mai contenea să-şi binecuvânteze bucuria că îşi vede băiatul întors acasă după atâta amar de vreme, fie şi numai pentru câteva zile. Mama Lucreția o conducea şi o urma peste tot. A intrat cu ea în baie, a privit-o în timp ce se schimba de hainele de călătorie, i-a legat părul cu o panglică, povestindu-i încontinuu vrute şi nevrute din cele petrecute în viața ei şi a lui Valentin.

— Treizeci de ani am lucrat în spital ca soră medicală. Mi-am iubit meseria ca pe ochii din cap şi nu m-am lăsat până ce băiatul meu nu a ajuns doctor. Bun băiat… chiar dacă n-a fost născut de mine, ci de sora mea, îl iubesc din tot sufletul. Nu mă prea împac cu soarta că a plecat aşa departe. Dar poate că se va căsători cu Liliana, colega lui, care-l iubeşte nespus şi îl aşteaptă, şi se va întoarce acasă cu serviciul. Uite, cât te odihneşti tu, până vine tatăl tău, eu o sun pe Lili să îi spun că a venit Valentin.

În clipa în care doctorul Lupu a ieşit din baie, proaspăt bărbierit şi schimbat de hainele cu care călătorise, Mihaela nu şi-a putut stăpâni uimirea. Chipul ei de adolescentă naivă exprima admirație. Luminițele din ochii ei oglindeau un amalgam de sentimente datorat repeziciunii cu care se desfăşuraseră ultimele evenimente. După baia fierbinte pe care o făcuse bărbatul, nu părea sosit dintr-o lungă călătorie, şi nici trecut printr-o noapte nedormită.

Tocmai se aşezase pe fotoliu şi începuse să-i povestească despre cum ar fi putut să rămână în Cluj, pentru că terminase Facultatea de Medicină ca şef de

promoție, când uşa s-a deschis şi în cameră a năvălit o tânără frumoasă, brună, cu părul lung, răspândind în toată casa un miros de parfum fin. Din doi paşi, a fost în brațele lui Valentin. O apariție atât de năvalnică, Mihaela nu văzuse decât prin cele câteva filme pe care reuşise să le vizioneze până la acea vârstă. A rămas câteva clipe holbându-se la cei doi. A fost desprinsă din acea stare de surprindere şi uimire de mama Lucreția, care a luat-o pe după umeri, cu o mână caldă şi moale, şi a condus-o spre camera alăturată, îndemnând-o:

— Hai să-i lăsăm singuri să se bucure de clipa revederii, că nu s-au văzut de mult timp.

Fata s-a lăsat condusă ca un copil, şi abia după ce şi-a revenit din uimire a înțeles că sufletul ei a mai trăit un zbucium în clipa în care l-a văzut pe doctorul Lupu îmbrățişând-o cu patimă pe tânăra femeie.

— Da' ce, ți-e rău, maică… de eşti aşa de palidă? o auzi ca prin vis pe mama Lucreția. Ia întinde-te colea şi te odihneşte până vine tăicuțul tău. Îi fi obosită, drăguța de tine, după un drum aşa de lung.

Mihaela s-a aşezat pe pat în timp ce bătrâna a părăsit camera pe uşa care ducea în spatele casei, ca să nu-i deranjeze pe cei doi îndrăgostiți. Şi-a acoperit ochii cu mâna, încercând să-şi stăvilească lacrimile. Nu înțelegea de ce plânge, ea care plângea din te-miri-ce lucru care o emoționa. O cuprinse iarăşi acel plâns cu suspine, fapt care se petrecea numai în clipele în care trăia destinul dramatic al personajelor din cărțile pe care le citea. A adormit şi, la un moment dat, a auzit prin somn vorba dragă a tatălui său. S-a ridicat din pat şi, când l-a văzut, i s-a aruncat în brațe, nemaiştiind ce să facă şi ce să spună de bucurie. Fericirea revederii a făcut-o pe Mihaela să uite gândurile şi întrebările care o chinuiau înaintea sosirii tatălui său şi l-a rugat pe acesta să o conducă repede, repede spre casă, pentru că îi era dor de toți cei care o aşteptau. Nici nu a mai vrut să audă de rugămintea doamnei Lucreția de a-l aştepta pe Valentin,

care plecase cu Lili şi lăsase vorbă că se va întoarce într-o oră.

— Fetița mea, se va supăra Valentin că nu-ți iei rămas-bun de la el. Mai rămâneți la noi. Auzi ce spune tatăl tău, că aveți tren peste patru ore. Ce-o să faceți în gară atâta timp?

Până la urmă tot au decis că este mai bine să plece. Tatăl său a mulțumit mamei Lucreția pentru găzduire, a transmis mulțumiri şi doctorului Lupu, scuzându-se că Mihaela *„s-o fi săturat, mititica, de trei ani de stat în spital şi-i dornică să ajungă acasă”.* Doamna Lucreția nu era prea uşor de convins, dar, într-un târziu, s-a hotărât şi i-a însoțit până la prima stație de autobuz. Având timp la dispoziție, au decis să viziteze Grădina Botanică, la acea vreme una dintre mândriile marelui oraş transilvan. Tatăl Mihaelei, un țăran simplu cu mintea matură şi clară, educat în spiritul tradiției țărăneşti, dăruit din plin cu acea inteligență specifică oamenilor care trăiesc la sat, mai aproape de natură şi de rosturile adevărate ale vieții, nu avea niciun motiv să bage de seamă că fata lui şi-a grăbit intenționat plecarea din casa doctorului Lupu.

Bătrâna soră medicală observase ceva ciudat în comportamentul fetei din momentul în care pe uşă năvălise Liliana. Când s-a întors doctorul Lupu, ea i-a mărturisit acestuia nedumeririle ei cu privire la plecarea precipitată a fetei.

— Şi câți ani ziceai că are fătuca? îşi întrebă ea băiatul.

— Şaptesprezece!…

— Exact vârsta aceea plină de pericole la tot pasul.

— Hai, mamă, nu exagera, e un copil… spuse doctorul şi adăugă în gând: „… care ştie despre viață mai multe decât alții de seama ei…” Îi părea foarte rău că nu reuşise să-l cunoască pe tatăl fetei. Şi acum, când ea plecase, îl cuprinse dorința de a se juca cu pletele ei blonde şi părerea de rău că nu îi sărutase ochii la despărțire. Asta e… gândi el… mai bine astfel, decât să o determine ca, printr-un gest nevinovat, să înțeleagă altceva. Foarte

probabil că sentimentele lui de prietenie, venite ca din partea unui frate mai mare, ar fi fost interpretate de ea în alt mod.

Poate că o va mai întâlni vreodată... cine ştie? Zâmbind acestui gând, doctorul Lupu s-a îndreptat spre bucătărie, de unde venea un miros îmbietor de cozonaci calzi. Pe un prosop alb se lăfăiau doi cozonaci dolofani care se rugau să fie mâncați doar de un cunoscător, în timp ce mama Lucreția îi grăbea pe alți doi să intre în cuptor.

— Dragule, ce veşti bune îmi aduci? Ce ai hotărât cu Liliana? îl întrebă ea, stând cu ochii țintă pe cozonacii care înaintau alene spre dogoarea cuptorului.

— Ne căsătorim pe la sfârşitul verii.

— Doamne, îți mulțumesc că mă ajuți să-mi văd băiatul aşezat la casa lui, cu nevastă şi... şi poate mă ajuți să mă văd şi bunică! spuse bătrâna cu ochii umeziți de lacrimi la auzul acestei veşti pe care o aştepta de mult.

— Ai să ajungi şi bunică şi străbunică, mămicuțo, nu-ți mai face atâtea griji din această pricină. Dar mai întâi vreau să mănânc din bunătățile tale, ca să prind putere. Mă întâlnesc iarăşi cu viitoarea ta noră şi nu vreau să creadă că, dacă stau departe de tine, sunt un neputincios, pentru că mănânc pe unde şi când apuc. Şi, la urma urmei, află de la mine că dragul tău are o foame de lup.

— Vai, vai, drăguțul de el... ia pofteşte mata la masă să vedem dacă ai să poți mânca tot ce ți-oi da eu. Acum să te vedem, viteazule...

*

Reîntâlnirea cu satul natal i-a provocat Mihaelei o durere cumplită. Cu câteva săptămâni de zile înainte de sosirea ei, s-a abătut asupra satului o furtună care a adus inundații şi a provocat pagube însemnate tuturor locuitorilor. Totul părea pustiit. Case şi acareturi căzute la pământ, drumuri desfundate, copaci rupți căzuți peste

case, poduri sfărâmate şi, ca şi cum nu ar fi fost de ajuns, recoltele de porumb, grâu şi cartofi distruse în proporții considerabile. Oamenii erau posomorâți, abătuți, dar se rugau la Dumnezeu ca urgia să înceteze şi să nu se mai repete vreodată.

Cu tot acest necaz, tatăl Mihaelei era mândru că fata lui se întorsese acasă însănătoşită şi îşi saluta consătenii mai zgomotos decât de obicei. Se observa pe chipul său că îşi dorea să vadă toți oamenii din sat ce fată frumoasă are, că e bine, sănătoasă şi că nu a pocit-o Dumnezeu, după cum şuşoteau gurile rele. Păşea semeț pe ulița satului însoțit de Mihaela şi, în pasul său apăsat, parcă lăsa trupul să vorbească, să le spună tuturor: *Priviți, dragilor, s-a întors acasă fata mea, o adevărată domnişoară, şi oricât ai vrea să treci neobservat acest lucru, nu poți, pentru că, odată ce o priveşti, ochii îți rămân lipiți de chipul ei…* Mihaela observa mersul apăsat şi sigur al tatălui său, îi înțelegea rostul şi, citind ca într-o carte gândul nerostit al acestuia, zâmbea complice în timp ce răspundea timid salutului consătenilor.

În acea zi, purta o rochie albă, înflorată în mov şi roşu, strânsă în talie cu pliseuri mari, cu mâneci scurte, bufante. Poalele rochiei îi lăsau genunchii liberi, fără ca această libertate să fie exagerată. Pantofii, albi şi ei, scoteau în evidență pielea catifelată, măslinie a piciorului, iar talia suplă arăta că ai în fața ochilor o tânără domnişoară, dar când îi vedeai chipul nu puteai să nu constați că e încă un copil. Toate acestea fuseseră observate de țăranul care o conducea acum spre casă, şi de aceea păşea atât de mândru şi sigur pe el.

Mihaela nu a ştiut niciodată şi nici nu i-a întrebat pe cei de acasă dacă cineva a anunțat în sat întoarcerea ei. Deşi era zi de lucru, nu se afla casă ori poartă fără bărbați, femei şi copii care să o salute, să o privească, să o întrebe ceva sau să comenteze despre felul cum arată, cum merge şi să constate că după cum arată nu s-ar spune că a fost timp de trei ani bolnavă într-un spital. Ce

ştiau ei?... Câți dintre aceşti oameni ştiau cum a luptat ea cu boala, cu durerea, cu moartea? Câți înțelegeau cât de mult şi-a dorit ea să redevină om întreg, să fie sănătoasă, să poată alerga liber fără să mai simtă acele dureri insuportabile? Numai aceia care ar fi trecut prin Golgota ei. Acum, când era sănătoasă, nici nu o mai interesau comentariile lor. Acelora dintre ei, despre care ea ştia bine că şuşoteau în fel şi chip pe vremea când nu se mai întrevedea nicio speranță, mai ales femeilor, acum, când îi spuneau: *„O, sărăcuța de tine, bine că ai venit acasă!”*... ea le răspundea doar în gând: *„Sărăcuțe sunteți voi, în neştiința şi ignoranța voastră, eu sunt bogată, deoarece am învățat atât de multe în acest timp şi voi mai învăța, pentru că vreau să plec din sat, să nu muncesc ca voi de dimineață până seara fără să mă aleg cu nimic”.*

Pe holul căminului de nefamilişti se auzea gălăgie. Câțiva locatari, vecini ai Mihaelei, sărbătoreau ceva, pentru că se auzeau frânturi de cântece şi urale. Sosiți de pe la vreo terasă de unde îi gonise ploaia, doreau să se întoarcă să-şi continue cheful, deşi nici nu apucaseră să intre bine în camerele lor. Veselia lor o făcu pe Mihaela să conştientizeze faptul că este singură de ziua ei. Singură, ea şi amintirile ei. Ziua următoare nu mergea la serviciu, fiind sfârşit de săptămână. Avea timp din belşug să viseze la copilul pe care îl aştepta, să retrăiască amintiri ale faptelor unui drum plin de povârnişuri şi hârtoape, fapte pe care le iubea sau pe care le detesta, în funcție de cum trecuse prin ele sau de cum veniseră peste ea copleşind-o. Se înserase, de aceea aprinse lumina şi închise fereastra. Stătea pe marginea patului, mângâindu-şi pântecul cu ambele mâini. Îi fugeau cu viteză prin fața ochilor imagini din trecut. Pe unele ar fi dorit să le alunge, pe altele să le oprească, să le imortalizeze în tablouri care să-i împodobească pereții camerei... Zâmbea trist unei astfel de imagini. Nu ştia ce să facă cu ea. S-o alunge sau...

S-a reobişnuit destul de greu cu viața dură şi cu sărăcia din sat. Tatăl ei renunțase la slujba de la primărie

şi devenise maistru la o întreprindere forestieră. Mama Maria robotea de dimineață până seara prin gospodărie, ducând singură tot greul casei. Ei nu-i cerea să facă nimic, dar Mihaela o ajuta la curățenie, la gătit, la câte şi mai câte se găsesc de făcut cu simț de răspundere pe lângă casa unor oameni harnici.

A sosit şi ziua pe care nicio fată crescută la sat nu o poate da uitării vreodată, prima duminică la horă. S-a îmbrăcat cu o rochie bleu care contrasta îmbietor cu părul blond, lăsat să alunece alene pe spate până-n talie. La horă… ca la horă!… Dacă nu ai fost, nu ştii cum este, chiar dacă rosteşti şi în vis versurile lui Coşbuc din „Nunta Zamfirei". În timp ce bătrânii stăteau pe margine şuşotind despre una, despre alta, cei tineri îşi aruncau ocheade şi până la urmă se prindeau în horă, mânați de pasiunea dansului, pasiune pe care o întâlnim numai în dansul țărănesc şi care vine din rosturile tainice ale cosmosului. Ce şuşoteau cei vârstnici când o vedeau pe Mihaela? *„Da' a cui îi, mamă, fata asta frumoasă?",* se auzea încă de pe drum în urma ei.

Mama Maria mergea la doi paşi după ea, radiind de fericire, şi răspundea în stânga şi-n dreapta: *„Cine să fie… Mihaela mea… Da, da, e chiar fata mea!".* Când s-au apropiat de locul horei, ceteraşii cântau „Bărbuncul" un dans specific zonei, cu strigături hazlii, care mai târziu s-a transformat în horă. Sunetul viorilor îți mângâia sufletul şi te îndemna la dans. Nici sufletul tinerei domnişoare nu putea rămâne indiferent la chemarea duioasă a acelui sunet.

— Lele Mărie, eu aş juca cu domnişoara asta frumoasă, da' nu ştiu a cui este şi nici cine este, spuse un flăcău voinic şi frumos.

— Auzi, mă Ioane, este fata mea şi nu te mai întreba, că nu-i de tine, răspunse lelea Maria.

— Fata 'mnitale?! Care fata 'mnitale? nu se lăsă voinicul. Că nu o ai decât pe Fironica şi pe cea mică, care-i beteagă şi-i plecată prin străinătăți.

— Ba s-a întors şi nu-i beteagă. Uite-o, priveşte-o, e Mihaela.

— Doamne, să fie adevărat? Lele Mărie, nu mă mişc de aici până ce nu o joc. A scos-o cineva la horă? se înflăcăra băiatul.

— Nu, Ioane, răspunse femeia.

— Atunci, rogu-te frumos, lasă-mă să o joc eu.

Mama Maria se roşise toată de plăcere: Ion Floare, cel mai bine văzut fecior din sat, îi scoate fata la horă. Multe mame visau la această fericire, numai că Ion se dovedise a fi cam pretenţios şi cam şmecheraş. Făcuse cam prea multe inimi de fete să ofteze după el, dar ce importanţă mai avea asta acum, când toată lumea stătea cu ochii aţintiţi pe horă, să vadă cine pe cine joacă. Pe urmă e un bun prilej ca lumea să-i vadă fata, iar Mihaela, o domnişoară atât de distinsă, nu va avea de-a face cu el. Cam aşa gândea mama Maria şi înclina să-şi dea acordul, când Ion a oprit muzica şi a chemat la el starostele. Ceteraşul cel bătrân a bătut cetera cu arcuşul în semn de tăcere pentru că se întâmplă ceva important. Ion şi-a dat clopul pe spate şi cu voce tunătoare a spus:

— Oameni buni, daţi un pic de ascultare ca să vă vestim că în satul nost' a sosit o fată mândră, să-mi fie cu iertare, o domnişoară care, chiar dacă învaţă carte la oraş, e tot de-a noastră de aici, din satul nost'... din părinţi gospodari şi cinstiţi. Eu cred că nu îi e ruşine cu ăst popor din satul nost'... şi acum, aici, în zi de duminică, îi cer să ne facă cinstea să joace alături de noi. Eu, Ion al lui Ion Floare, o scot la joc pe domnişoara Mihaela.

La un aşa anunţ plin de îndrăzneală şi hotărâre, mama Maria nu ar fi putut da înapoi nici dacă voia. Privea mândră şi emoţionată la mulţimea tăcută ca şi ea. Ion al lui Ion Floare s-a îndreptat spre fată în timp ce toţi cei care îi stăteau în cale s-au dat deoparte. Ajuns lângă fată, i-a cuprins umerii şi a privit-o cu îndrăzneală drept în ochi. Mihaelei îi vâjâiau urechile, faţa îi devenise purpurie

şi o căldură îi cuprinsese întregul trup, o căldură despre care nu va şti niciodată de unde venise aşa, tam-nesam. Dacă nu auzea îndemnul mamei: *„Hai, mamă, joacă!”,* nu se ştie ce s-ar fi făcut, într-atât era de emoționată. Tânărul chipeş a condus-o până în mijlocul mulțimii, a făcut un semn cu mâna, la care ceteraşii au pornit o învârtită care-ți furnica inima, dacă aveai inimă de om. Flăcăul a prins-o de mijloc şi a început s-o joace înfocat. Mihaela răspundea mişcărilor iuți ale învârtitei de parcă dansase de când îi lumea-lume, lume care se învârte continuu odată cu întregul univers. Energii nebănuite se dezlănțuiau în acelaşi timp cu sunetele magnifice ale viorilor, ce chemau la întâlnirea cu absolutul care plutea atât de aproape de ei.

Tradiția spune ca, atunci când o fată este scoasă pentru prima dată în horă, întâiul joc să îl joace cu cel care a scos-o în horă, iar la sfârşit feciorul care i-a făcut această mare cinste să fie şters pe față cu o batistă nouă de către partenera sa. Drept răsplată mai primea şi o sărutare, în văzul tuturor, de la parteneră, care de acum era considerată fată mare, bună de măritat. Mihaela fusese plecată de acasă, stătuse mai mult prin spitale şi habar nu avea de această tradiție a locului. După ce s-au încheiat şi ultimele acorduri, fata a încercat să scape din încleştarea flăcăului, care continua să o țină strâns de mijloc. Văzând că acesta nu slăbeşte strânsoarea, l-a privit mirată.

— Nu, domnişoară, încă nu am gătat. Ceea ce urmează mi-am dorit mai mult decât ce a fost până acum. Flăcăul a rostit cuvintele cu atâta patimă, încât fetei îi spori şi mai mult nedumerirea.

— Batista, batista, batista, au început să strige în cor flăcăii.

Mama Maria a scos din trăistuță o batistă şi i-a întins-o fetei.

Dintr-un grup de femei care vegheau ca hora să se desfăşoare în disciplină, ordine şi conform tradiției s-a

desprins o femeie mai în vârstă şi, apropiindu-se de Mihaela, i-a spus:

— Draga lelii, cu această năfrămuță îi ştergi fața flăcăului drept mulțumire că te-a scos în horă, apoi îl laşi să te sărute, că n-o fi foc, pentru că aşa spune tradiția noastră de țărani păstrători de obiceiuri sfinte.

Ce să facă? I-a şters fața băiatului, deşi inima i-o luase nebuneşte la vale. Ceea ce a urmat a făcut-o pe Mihaela să simtă iarăşi acea căldură ciudată însoțită de furnicături din tălpi până-n creştet, amestecată cu ruşinea de a fi sărutată pentru prima oară în viața ei în văzul mulțimii, care chicotea, îşi dădea coate şi aplauda cu frenezie. Viorile au pus capăt tuturor nedumeririlor ei, dezlănțuind un nou joc plin de vioiciune şi frenezie. Trecută prin focul primului sărut, Mihaela s-a prins în horă în rândul fetelor de măritat. Dar câți din acea mulțime de oameni mai ştiau că visul ei era să plece din satul în care viața însemna doar muncă fără răsplată pe merit, deşi inima ei clocotea de câte ori viorile începeau să depene hora străbună?

*

Au urmat anii de liceu, timp în care Mihaela îşi petrecea, de fiecare dată, vacanțele în sat, la părinți, cu tineri cam de aceeaşi vârstă, fără să facă vreo deosebire între ei. Unii erau liceeni ca şi ea, alții învățau pe la diferite şcoli profesionale sau, rămaşi în sat, lucrau alături de părinții lor la munca câmpului, la pădure ori prin multe alte locuri.

Părinții ei erau bucuroşi că este sănătoasă, că nu a rămas cu urme vizibile, că urmează liceul şi că este un copil bun şi serios.

Ambițios, tatăl Ion muncea din zori şi până seara pentru a schimba viața familiei. Cea mai mare realizare a fost noua casă, pe care a construit-o pe una dintre ulițele din centrul comunei. Casa lor a fost una dintre primele

case moderne, cu mai multe încăperi, şi pe care mama Maria a înzestrat-o cu măiestrie şi ambiție. Fata lor se face „doamnă”, şi cine o va căuta să ştie că are o familie de oameni harnici şi gospodari. În sinea lor, sperau să se mărite cu un băiat din sat şi să locuiască în această casă. Pe cerul întunecat şi trist de atâtea greutăți a început să strălucească steaua lor norocoasă. Tatăl Ion muncea la Primăria comunei, iar mama Maria ținea, cu o mână de fier, gospodăria. Curtea lor era plină de păsări, în grajd aveau două vaci, iar în cotețe porci. Munciseră cu hotărâre şi ambiție, doar în curând vor avea încă o fată de măritat, şi nu orice fată. Mihaela, în aceşti ani, nu a legat nicio prietenie serioasă cu vreunul dintre flăcăii satului, o prietenie care să o poarte cu gândul la logodnă sau la măritiş. Deşi unii dintre ei, mai copți la minte, o remarcaseră şi chiar se interesau în mod serios de ea, pentru Mihaela pe primul loc era preocuparea pentru învățătură, pentru un viitor mai bun, mai sigur, mai fericit. Învățase să-şi ascundă, cu oarecare măiestrie, timiditatea, era politicoasă şi prietenoasă cu toți, dar, atunci când unii voinici mai îndrăzneți se înflăcărau prea tare, ea prefera să dispară din calea lor, ca să îi lase şi să fie lăsată în pace. Şi, cum nimeni nu poate ocoli inevitabilul aşezat în cale cu temeinicie de viață, nici tânăra domnişoară, demnă de atenția oricărui bărbat, nu a ocolit ceea ce nu era de ocolit.

Toate au început pe vremea când terminase cursurile Institutului Pedagogic şi lucra deja în învățământ. Într-o zi, pe când se întorcea de la şcoală către casă, intrând în curte, a auzit muzică şi râsete de bărbați din camera fratelui său. Atunci l-a cunoscut pe Liviu, un prieten al lui Tudorel. Liviu, de profesie învățător, era un bărbat bine legat, cu ochi mari, albaştri ca cerul senin, cu gura tăiată senzual, provocator, gata oricând de un zâmbet ironic. În clipa în care fratele ei a făcut prezentările, Liviu a fixat-o cu ochii săi mari, privind-o intens. Deşi privirea vădit insistentă a bărbatului o emoționase, Mihaela a

rămas rece, distantă şi s-a retras în camera ei imediat ce s-a ivit ocazia. Ajunsă în cameră, îşi recunoscu sieşi că îi plăcuse chipul acelui om, obrăznicia privirii lui, şi începu să regrete că s-a retras atât de grăbită şi indiferentă. Către seară, la cină, Tudorel o necăjea, constatând nevinovat că Liviu, prietenul său, o plăcuse şi recunoscuse în mod deschis acest lucru. Fata a răspuns laconic că, şi dacă ar fi adevărat, nu o interesează. La urma urmei, nu poți lua în brațe toți stâlpii de pe stradă, chiar dacă ei te plac…

Au trecut aproape două săptămâni de la această întâmplare. Era zi de duminică. Acțiunea sportivă din acea zi o obliga pe Mihaela să participe la meciul care avea să se desfăşoare pe terenul de fotbal al şcolii. Era o zi splendidă de vară, care te îmbia să-ți petreci timpul în aer liber, să alergi, să te odihneşti la umbra copacilor, să te plimbi, să mergi la scăldat ori la meci sau să te întinzi pe pajiştea înverzită, să nu te mai saturi privind cerul albastru şi să visezi că poți alerga prin văzduh, iar când oboseşti să-ți alegi ca loc de odihnă malul însorit al mării. Îmbrăcată într-o frumoasă rochie roz şi purtând în picioare o pereche de sandale albe, fata a plecat spre şcoală. Când a ajuns la terenul de fotbal, meciul începuse, iar ca spectatori erau de la cel mai tânăr la cel mai bătrân, aproape întregul sat. Mihaela şi-a căutat din priviri mama. A zărit-o alături de tatăl său într-un grup de vecini. De când se întorsese acasă, şi mai ales acum, de când lucra la şcoală, părinții ei nu făceau niciun efort ca să-şi ascundă mândria. Se mândreau cu fata lor, mai ales că sătenii o admirau şi ei şi nimeni nu le putea reproşa nimic legat de acest fapt.

— Ce-i, draga mamei, ai venit la meci? o întâmpină mama Maria. Joacă şi Tudorel împreună cu prietenul său. Uite, ne-a lăsat în grijă sticlele de apă minerală pentru pauză.

Mihaela privea distrată în jur, când o voce cu un timbru grav, impresionant, ca al actorilor de teatru şi

film, i-a adresat un salut:

— Sărut mâna, domnişoară Mihaela... Bine că ați venit, poate că ne veți purta noroc!...

Nu a apucat să răspundă, pentru că au sărit vecinii cu gura:

— Sigur că o să vă poarte noroc, că-i frumoasă ca o prințesă. Dacă jucați de dragul ei, atunci trebuie să faceți mingea să zboare numai în poarta adversarilor.

Întorcându-se în direcția de unde se auzise vocea, fata s-a pomenit față în față cu Liviu. Ținuta sportivă îi punea şi mai mult în evidență trupul bine legat, de bărbat viguros, gata oricând să înfrunte de unul singur ursul din pădurea de la marginea satului.

— Mult noroc, vă țin pumnii strânşi!... a răspuns ea, străduindu-se să pară rece şi indiferentă... deşi aceeaşi căldură ciudată, ale cărei taine nu le descifrase încă, îi cuprindea încet-încet întregul trup, şi parcă o înciuda şi mai tare că nu înțelegea ce se întâmplă cu sufletul ei.

— Da' cine-i băiatul ăsta frumos? se auzi o voce de femeie din mulțimea care strigase mai înainte.

— Un prieten de-al lui Tudorel, a răspuns repede taică-său în locul ei.

— Da' de unde-i şi ce domn este? nu s-a lăsat lelea Victoria, că ea întrebase.

— Este din Năsăud şi-i învățător, răspunse tatăl fetei.

— No, că-i bun pentru Mihaela ta! insistă bătrâna. Îi tare frumos şi, dacă-i şi dascăl şi bag seamă că şi domnişoarei îi place, că s-a roşit de mama focului când s-a uitat la ea, atunci... îi bine!...

— No, dară aşa se roşesc fetele!... îi sări şi mama Maria în ajutor.

Pierdută prin mulțimea de spectatori, Mihaela a putut să-l privească nestingherită pe Liviu în timpul meciului. De câteva ori, privirile li s-au întâlnit şi, de fiecare dată, fata simțea cum roşeşte şi se înfuria pe ea că nu se poate stăpâni. Privirilor iscoditoare ale sătenilor, mai ales ale lelițelor, nu putea să le scape o aşa ocazie de a înțelege şi,

bineînțeles, de a comenta ce se petrece în sufletul tinerei domnişoare.

Motivând o supărătoare durere de cap, Mihaela a plecat acasă înainte de sfârşitul meciului. Speriată, mama Maria a condus-o până la pod şi i-a spus de câteva ori rugăciunea „Tatăl nostru", convinsă fiind că: *„Te-o fi deocheat careva, mamă, că prea arăți bine cu rochia asta roz şi cu părul despletit în vânt"…*

Ajunsă acasă, tânăra domnişoară şi-a schimbat hainele, s-a spălat cu apă rece pe față, şi-a legat părul cu o fundă roşie, apoi a pornit pick-up-ul şi a pus să asculte discul cu valsurile lui Strauss, pe care de fiecare dată când îl asculta îi aducea în suflet o linişte şi o pace desăvârşită. A ațipit, întinsă pe pat, purtată de valsurile vieneze într-o lume a Feților-Frumoşi care supuneau saloane imperiale cu dragostea şi iubirea lor. La un moment dat, o mână îi mângâia uşor obrazul şi s-a trezit, sărind speriată. Liviu stătea jos pe covor. Privind-o un timp, în linişte, nu-şi putuse reține gestul drăgăstos.

— Stai, te rog!… nu-ți fac nimic! Te privesc doar!… spuse el, şovăind.

— Cum ai intrat? îl întrebă ea serioasă.

— Cu Tudorel şi cu mama ta. Sunt şi ei acasă, aşa că nu ai motiv să te sperii.

— Nu mă sperii eu aşa de uşor pe cât crezi tu, comentă fata încruntată şi oarecum înverşunată că o astfel de întâmplare o prinsese cam nepregătită.

Discuția le-a fost întreruptă de mama Maria, care a intrat îngrijorată în cameră, urmată de Tudorel, să vadă dacă pe fetița ei dragă o mai doare capul.

— Să nu-mi supărați fata cu ceva, sau să mi-o deocheați, că mă fac foc şi pară! îi spuse ea învățătorului şi se vedea că era convinsă de ce spune.

Băieții au izbucnit în râs, amuzați de vorbele bătrânei. După un timp, Tudorel i-a amintit prietenului său că sunt aşteptați la bere în cinstea victoriei de la stadion şi că trebuie să plece. Atunci Liviu a întrebat-o pe Mihaela

dacă mai poate să rămână cu ea, dacă îi face plăcere compania lui.

— Sigur, de ce nu?!... Dar mi-e teamă că nu sunt o companie prea plăcută, murmură Mihaela.

— Lasă-mă pe mine să hotărăsc asta.

— Cum vrei! E riscul tău...

— Tudorele, te superi dacă mai rămân un timp cu sora ta? Am să vin şi eu mai târziu.

— Nicidecum! Am să-ți păstrez berea la rece, răspunse băiatul.

— Nu, nu-i nevoie, spune-le colegilor că pot să o bea ei.

— Vedem noi! Aveți grijă să fiți cuminți, glumi el şi plecă să-şi astâmpere setea alături de prietenii din echipa de fotbal.

După plecarea lui Tudorel, peste ei s-a aşternut o linişte deplină, prevestitoare de clipe de tandrețe şi comunicare sufletească, când cuvintele nu-şi mai află rostul şi devin banale. Oricine ai fi şi orice ai spune în astfel de clipe, constați că nu poți decât să pui obstacole în calea sufletului, să-i barezi drumul ştiut doar de el, să-i întârzii sosirea la întâlnirea cu alt suflet, care bâjbâie la fel de îndârjit pe calea visului, căutându-şi stăruitor perechea, într-o astfel de clipă, când două suflete se cheamă pe căi nevăzute, e de ajuns un gest, o privire, care povestesc întotdeauna fermecător gândul sosit de acolo, de sus, ce te-ndeamnă să faci pasul vechi de când lumea. Într-o astfel de clipă, trupul vorbeşte mai mult şi mai bine decât orice om.

Mihaela se aşezase pe marginea patului, în timp ce Liviu stătea în continuare jos, pe covor. Privind-o la fel de stăruitor, el întinse mâna şi îi dezlegă funda care îi ținea strâns părul.

— Eşti incredibil de frumoasă! Unde ai fost până acum, de nu te-am întâlnit? Te aşteptam. Te caut dintotdeauna, din ziua în care am descoperit adevăratul sens al căutării fericirii...

Deşi stingherită de îndrăzneala şi de spusele băiatului,

Mihaela l-a privit pentru prima oară, de când îl cunoscuse, drept în față şi i-a zâmbit, ceea ce l-a făcut să se înroşească precum un rac.

— Aha, deci nu numai eu roşesc când sunt emoționată!... constată fata mai mult pentru ea, cu voce tare, înveselită brusc de descoperirea făcută.

Liviu s-a ridicat în genunchi la marginea patului şi i-a acoperit drăgăstos buzele cu un deget, în semn de tăcere. Fata a tresărit. Veselia ei a dispărut ca prin farmec. Stânjenită, s-a ridicat de pe pat, s-a apropiat de pick-up şi l-a întrebat pe băiat:

— Îți place muzica?

— Cui nu-i place?... veni răspunsul.

Valsurile lui Strauss au inundat iarăşi camera, ajutând-o pe Mihaela să-şi revină din starea provocată de gestul lui Liviu. Dar băiatul nu a cedat impulsului venit de undeva din străfundurile sufletului său. S-a ridicat în picioare şi cu gesturi sigure a prins-o de mijloc. Fără să mai spună un cuvânt, a sărutat-o apăsat pe gură şi a strâns-o la piept cu putere, de parcă dorea să se topească tot în trupul ei. Fata nu s-a împotrivit nici sărutului, nici îmbrățişării, nici bărbatului în brațele căruia, misterios pentru ea, se simțea ocrotită de parcă ar fi fost un copil în brațele mamei. Au început amândoi să valseze pe undele muzicii şi nu s-au oprit nici măcar atunci când discul a ajuns la sfârşit. Când ea a înțeles că paşii nu le mai sunt însoțiți de sunetele vrăjite, a dorit să se oprească, dar în aceeaşi clipă Liviu a început să o strângă la piept, să o sărute pătimaş, parcă urmărit de teama că nu se va mai întâlni niciodată cu aceste clipe. Buimăcită de tot ce se întâmpla cu ea, Mihaela l-a îndepărtat uşor, încercând să mai câştige timp pentru a înțelege, pentru a primi acel acord interior fără de care te laşi purtat de valul instinctelor până la malul naufragiaților vieții, când tot aştepți un ajutor, un sprijin, care nu mai vine de nicăieri. Numai că băiatul, după ce a slăbit un pic îmbrățişarea, a început să o strângă mai tare în brațe, să o sărute şi mai

pătimaş.

— Doamne, cât eşti de minunată!... şoptea el, extaziat, printre săruturi şi îmbrățișări.

Mihaela se topea trăind fericirea plăcerii preludiului, ceea ce însemna pentru ea întâia apropiere trupească de un bărbat, primul pas spre extazul care îi dădea ghes şi care se cerea trăit. Simțind trupul fetei fremătând, Liviu începu să o dezmierde cu mângâieri tandre şi să îşi coboare sărutul pe gâtul ei, căutându-i cu insistență sânul tare, pietros, dorind să ducă clipa plăcerii până la culmea care înseamnă viață, inevitabil o nouă viață.

Căldura pe care o degaja trupul ei tânăr, nedăruit dragostei, parfumul care o învăluia, chipul ei, gura ei cerşeau dragoste, şi el nu putea să nu creadă în acea clipă că poate să îi ofere tot ce ea îşi dorea... Dar, chiar în momentul în care el trăia convingerea că va urca pe culmea înflorită de dorul unicului extaz, Mihaela a tresărit, l-a îndepărtat fără brutalitate şi, învăluindu-l într-o privire încărcată de focul vulcanului din sufletul ei neprihănit, i-a spus domol:

— Gata, gata, Liviu... am întrecut măsura! Auzi? Pentru prima oară de când ne-am cunoscut îți spun pe nume! Până acum nu am mai făcut-o decât în gând.

— Mihaela, am o dorință nebună să mă plimb cu tine de mână prin tot satul, să ne vadă toți sătenii împreună, rosti băiatul mânat de pasiune şi de felul în care ea rostise ultimele cuvinte.

— Bine, bine, dar hai să ieşim pe verandă, să ne vadă mai întâi mama şi să te servesc cu ceva bunătăți pe care le-am pregătit împreună cu ea.

— Ce bunătăți îmi mai trebuie, când te am pe tine? spuse Liviu, dorind să o îmbrățişeze din nou.

Fata i se împotrivi şi îl conduse pe verandă, unde o masă înfățată în alb, înflorată în albastru, aştepta gata să primească orice musafir. Veranda oferea ochilor privitorului un tablou romantic, care te îndemna nu numai să visezi, ci să fii convins că viața nu poate fi decât

frumoasă, că fericirea o poți întâlni la orice pas şi că e de ajuns să te apleci, să o apuci cu străşnicie fără să-i mai dai drumul vreodată. Oale de lut, încărcate cu flori, străjuiau terasa pe toate laturile. Alte flori, cu miros de parfum, asemănător celui care o însoțea pe Mihaela, se îmbătau de lumină în grădinița spre care dădea veranda. Câțiva pomi fructiferi, parcă aruncați la întâmplare printre flori, umbreau fără exagerare fațada casei. Poposit pe unul dintre scaunele care străjuiau masa, Liviu trăi o clipă de reverie şi închise ochii, trăgând cu nesaț pe nări mirosul dătător de speranțe, de împlinire a visului de dragoste proaspăt înfiripat în inima sa. Fata dispăru undeva, spre bucătărie, iar el îşi asculta inima zvâcnindu-i nebuneşte şi abia îşi putu stăvili un geamăt întrebător: „De ce nu îi vorbise Tudorel mai de mult despre sora lui?”… Îl cuprinse regretul că nu o cunoscut-o pe Mihaela cu câteva luni de zile în urmă, înainte de… dar poate că… totuşi nu-i prea târziu… şi poate că va mai găsi o portiță pe care să iasă curat din încurcătura în care intrase. Gândul la acea încurcătură îl copleşea şi, sub influența noilor sentimente, căuta de zor o soluție, se întreba cum o să procedeze. Şirul gândurilor i-a fost întrerupt de Mihaela, care a intrat pe verandă, ca o adevărată gospodină, ducând în mâini un bol cu supă de găină cu tăiței de casă, farfurii, tacâmuri, tot ce era necesar pentru o masă îndestulată.

— Era timpul să mănânci ceva. Deşi mie nu mi-e foame, am să mănânc şi eu cu tine, ca să te simți în familie, spuse fata privindu-l în ochi.

— În familie!… Sună frumos cum spui tu… numai că familia mea nu m-a făcut să mă simt prea bine în mijlocul ei, îi scăpară lui Liviu, fără nicio oprelişte, cuvintele, ca şi cum ar fi fost pregătit pentru destăinuirea unor secrete pe care le purta în suflet.

— Vrei un păhăruț de pălincă? încercă fata să depăşească momentul.

— Bei şi tu cu mine?

— Da, răspunse ea prompt.

— Atunci, vreau…

Mihaela a adus două pahare, a umplut unul cu țuică de prune, pe care i l-a oferit băiatului, iar în celălalt a turnat un strop pentru ea şi l-a întins ca să ciocnească. Când au dat noroc, Liviu a ridicat spre ea ochii plini de lacrimi. Au servit supa în liniște, încercând amândoi să treacă peste clipa lui de zbucium fără nicio explicație, deşi sigur exista una. Mihaela a înțeles că se petrece ceva deosebit cu acest băiat ce o emoționase din clipa în care l-a văzut. Şi-a luat şi mai în serios rolul de gazdă primitoare şi gospodină desăvârşită. L-a servit la felul doi cu sărmăluțe, şnițele şi piure de cartofi, glumind pe seama priceperii ei în ale bucătăriei, deşi într-adevăr se pricepea de minune. A mai pus pe masă o carafă cu suc din flori de soc făcut în casă, proaspăt scoasă de la rece, comentând cu mult haz despre cum era să cadă din copac pe când culegea florile pentru socată. Fetei îi stătea bine în tot ceea ce făcea şi reuşise cu hazul ei sănătos să-i abată gândurile lui Liviu de la necazurile care se pare că începuseră să-l frământe acum, când descoperise această mică bijuterie pe nume… Mihaela.

La un moment dat, uşa verandei s-a deschis şi a intrat mama Maria, pe chipul căreia se citea îngrijorarea: *„ce se întâmplă cu fetita ei rămasă singură cu musafirul?”*. Văzându-i pe cei doi tineri mâncând şi râzând cu poftă, chipul i s-a luminat a fericire că fetița ei a făcut cum se cuvine onorurile casei şi le-a urat:

— No, poftă bună, dragilor!

— Mulțumim frumos, răspunseră ei în cor, amuzați şi râzând complice.

— Hai şi dumneata, mamă, să mănânci cu noi, o îndemnă Mihaela.

— Oi mânca, draga mamii, mai târziu, cozonac cu lapte dulce, doar ştii că-mi place şi-mi face bine. Am fost plecată un pic la vecina, dar amu’, că am venit acasă, stați liniştiți la masă că vă servesc eu.

— Dar nu mai pot, spuse Liviu. Pentru numele lui Dumnezeu, am mâncat cât pentru o săptămână întreagă!

— No… n-ai să mă refuzi ’mneata pe mine, insistă mama Maria. O felie de cozonac sau o prăjitură cum stă bine omului şi cum nu ai să mai întâlneşti, vă aduc acum, acum… şi ieşi grăbită.

Cât au servit dulciurile şi cafeaua, mama Maria a stat cu ei de vorbă, încercând să afle cât mai multe despre flăcăul ăsta voinic şi simpatic care îi onora casa cu prezența sa.

Astfel a aflat Mihaela că părinții lui Liviu erau divorțați, că a avut o copilărie tristă şi că locuieşte împreună cu mama sa şi cu tatăl vitreg, care nu îl poate suporta. Avea o soră vitregă, fată bună, dar chinuită şi ea de certurile permanente dintre cei doi părinți. Se făcuse învățător pentru că iubeşte foarte mult copiii şi pentru că aceasta era profesia pe care şi-o dorea de mic copil. Cele două femei ascultau întristate tot ce povestea Liviu despre viața lui, urmărindu-i cu atenție fiecare gest, fiecare cuvânt, mimica feței care exprima când deznădejde, când siguranța că va reuşi să-şi descopere drumul spre un viitor mai bun. Mihaela îi oblojea rănile sufletului în gând şi înțelegea de ce bărbatul din fața lor, care răspândea în jurul său atâta forță, atâta siguranță de sine, impresionat fiind de cele întâmplate între ei în cameră, înainte de a ieşi pe verandă, a încercat să-i împărtăşească din tristețile sale. Au fost întrerupți din discuția lor de taină de Tudorel, care a intrat pe verandă însoțit de tatăl său.

— Credeam că ai plecat, dar bag seama că frumoasele mele rude ți-au captat atât de mult atenția încât ai rămas locului ca vrăjit, rosti râzând vesel fratele Mihaelei.

— Ba chiar mai mult. M-au ghiftuit cu tot felul de bunătăți cu care într-adevăr m-au cucerit pe deplin, intră Liviu în jocul lui.

— Că bine zici, ia poftiți şi voi la masă, creştinilor, că v-ajunge pe ziua de azi de când umblați de colo-colo fără să mâncați, sări mama Maria.

I-a servit şi pe cei doi, astâmpărându-le foamea, şi au rămas cu toţii pe verandă până ce răcoarea serii de vară s-a lăsat încet, încet peste ei. În liniştea serii, în cântecul greierilor care parcă se strigau unul pe altul pe nume printre florile din grădiniţă, în mirosul îmbătător al reginelor-nopţii, niciunul nu a băgat de seamă că miezul întunericului a sosit pe nesimţite şi că îi îndeamnă la odihna binemeritată. Fiecare dintre ei începea o nouă săptămână de muncă în dimineaţa care aproape că le bătea în porţi. Cele două femei au pregătit pentru Liviu aşternuturi proaspete în camera de oaspeţi. Când s-a cuibărit în patul proaspăt şi frumos mirositor, băiatul gândea în sinea lui că niciodată în viaţă nu se simţise atât de bine ca în mijlocul acestei adevărate familii şi că aşa trebuie să arate oamenii fericiţi.

Liniştea nopţii se aşternuse peste căminul de nefamilişti de la marginea de vest a Neptunului. Peste cămin domnea întunericul. Doar fereastra camerei locuite de Mihaela se scălda în lumină. Fata se ridică din pat, privi în jur şi, părându-i-se că totul este în ordinea bine ştiută de ea, stinse lumina cu gândul să se culce, să doarmă, să se odihnească şi să mai uite… da, da, să mai uite, să mai pună stavilă amintirilor care o urmăreau la tot pasul. Se băgă în aşternut şi încercă să adoarmă. Închise ochii şi, în lumina care i se aprinse sub pleoape, se vedeau privite parcă de sus satul, casa lor, şcoala, părinţii, fratele, sora şi… Liviu… da, da… Liviu…

Povestea de iubire dintre ea şi Liviu, începută în acea duminică de vară, a durat până în sfintele sărbători de iarnă. Se iubeau cu acea forţă specifică tinereţii, se sorbeau din ochi când erau împreună. Iubirea lor era pură ca lacul comorilor de argint, unde dacă priveşti îţi vezi chipul pe fundul lacului şi rămâi vrăjit de minunea oferită în dar oamenilor de bunul Dumnezeu. În clipele lor tainice se îmbrăţişau cu foc, se sărutau pătimaş fără să ducă extazul până la limita păcatului originar. În momentele în care Liviu o găsea singură în casă sau în

grădină, mai-mai că se năpustea asupra ei strângând-o în braţe şi sărutând-o înfocat.

Fiind ţinută strâns lipită de el, Mihaela simţea cum trupul bărbatului se zvârcolea în lanţurile dorinţei, lanţuri pe care era gata să le rupă în clipa în care ea şi-ar fi dat acordul dezlegării la extazul suprem al păcatului. Atunci, o forţă nevăzută o îndemna să se lipească şi mai mult de trupul băiatului. Năucită de dorinţă, ea aştepta ca el să o ceară de soţie şi să îşi poată desăvârşi amândoi dragostea fără ca păcatul să sporească. Cel care îşi revenea de fiecare dată mai repede din astfel de momente atât de apropiate „clipei cea repede ce ni s-a dat" era Liviu, dar el tăcea şi strângea din pumni fără nicio explicaţie…

Tot satul aflase de iubirea lor. Când sătenii îi întrebau pe părinţii Mihaelei: *„Pe când nunta?… pe când nunta?…"* aceştia răspundeau: *„Timp e destul, fata-i încă tânără",* dar numai sufletul lor ştia ce foc însemna pentru ei această aşteptare. Liviu devenise al doilea băiat al familiei lor, îl iubeau şi aveau încredere în el, aşa că aşteptau ca el să se hotărască, pentru că ei îl priveau deja ca pe viitorul ginere. Mama Maria mai scăpa câte o vorbă către oarecine că, „de vom face nuntă cu fata, vom avea cheltuieli mari, că vrem să-i facem o nuntă ca-n poveşti, cum nu s-a mai văzut alta în sat până acum".

Trecuseră sărbătorile de iarnă şi părinţii fetei se cam saturaseră să tot aştepte şi, siguri fiind că Liviu o va cere de soţie, l-au îndemnat pe Tudorel să mai bată câte un apropo prietenului său, fără ca Mihaela să ştie şi să se simtă jignită. Zilele de iarnă începură să treacă mai greu de când întreaga familie observase că Liviu îşi cam rărise vizitele. De unde până mai ieri se pomeneau cu el aproape zilnic, acum trecea săptămâna fără ca incontestabilul ginere să apară. Lipsa lui nejustificată în niciun fel devenise vizibilă chiar şi pentru unii săteni, dar nimeni nu scotea o vorbă.

Inima-i spunea Mihaelei că totul s-a terminat, că Liviu

are un necaz care i-a despărțit. Prea des îl auzise oftând când o ținea în brațe, de parcă ar fi vrut să-i spună ceva ce nu îndrăznea. Prea des repeta ca pentru sine întrebarea: *„De ce nu te-am cunoscut mai devreme?”…* Vorbe cu sensuri multiple din care ea alesese până atunci sensul care-i plăcea. Acum alte întrebări îi dădeau ghes, alte răspunsuri îi măcinau mintea până la obsesie. Începuse să se îndoiască de viitorul ei alături de Liviu, acest băiat frumos pe care şi l-ar fi dorit orice fată. Reuşise, până la un punct, să obțină ceea ce alte fete căutau cu sârguință, să obțină ceva după care multe fete tânjeau, fericirea de a fi iubită de un băiat care atrăgea tuturor atenția.

Şi totuşi, exista un colț ascuns al sufletului ei neprihănit pe care nu îl scosese în lumina cunoaşterii către nimeni, pe care şi-l ascundea şi sieşi până la uitare. Dar, în unele clipe în care se convingea singură sau se lăsa convinsă de împrejurări că se va căsători cu Liviu, acel colț ascuns în ungherele întunecate ale sufletului ei de domnişoară demnă de atenția tuturor bărbaților o chinuia cu remarca că şi-a trădat visul. Visul pe care îl avusese pe vremea când era bolnavă, internată în spitalul-sanatoriu de la țărmul mării. Îi apăruse atunci în vis iubirea vieții ei, un bărbat puternic, curajos, bun şi tandru, cu fața arsă de vânt, alergând spre ea pe țărmul însorit al mării. Poate că tocmai acest vis o făcea să-l ierte întrucâtva pe Liviu pentru că-şi răriseatât de vizibil vizitele, deşi o întrebare chinuitoare îşi aştepta răspunsul: *„Ce s-o fi întâmplat cu el, de nu mai vine?”.*

Trecuseră mai bine de trei săptămâni de când nimeni nu mai ştia nimic despre băiatul care îi cucerise pe toți. Într-o zi, pe când Mihaela sfârşise orele şi se pregătea să plece acasă, s-a pomenit în uşa clasei cu Liviu. Dintr-o privire, fata a înțeles că s-a întâmplat ceva deosebit. Tras la față, cu privirea tristă, parcă nu mai semăna cu el, cel bine cunoscut. Fără niciun cuvânt s-a apropiat de ea, a luat-o în brațe şi şi-a afundat capul în părul ei, plângând.

— Doamne, Liviu, plângi?!... Ce s-a întâmplat? Spune, orice ar fi, poate te pot ajuta... Spune, ce-i cu tine, dragule? Nu mă lăsa să mă chinui... spune, îl îndemna fata.

— Mihaela, dragostea mea, sunt un ticălos, nu-mi mai spune „dragule", nu merit.

— De ce vorbeşti astfel? Ce ți s-a întâmplat de eşti atât de abătut?

— Când m-am hotărât să dau ochii cu tine şi cu ai tăi, mi-am jurat să spun adevărul, iar voi să mă judecați fără milă.

— Liviu, mă sperii. Ce drept am eu sau ai mei să te judecăm fără milă? Noi te iubim pentru că eşti un om deosebit care nu ne-a dezamăgit în aşteptările noastre.

— Mihaela, frumoasa mea, te rog taci, ascultă-mă şi ai să înțelegi că am dreptate.

A invitat-o să ia loc într-o bancă, apoi, după ce a închis uşa clasei, s-a aşezat lângă ea.

— Multe nu ți-am spus eu, dar acum ştiu că trebuie să-ți vorbesc mai mult despre mine. Am avut o copilărie chinuită. Am fost alungat de la o bunică la alta, iar mama, veşnic cu gura pe mine, îmi spunea la orice abatere de la indicațiile ei: *„Semeni cu taică-tău... soi rău".* Toată viața am dorit să-i demonstrez că nu sunt soi rău. Am învățat, am strâns din dinți, învingând toate greutățile şi lipsurile cu care deja mă obişnuisem. Cât am fost în serviciul militar, nimeni nu mi-a trimis un pachet sau o scrisoare cu câteva rânduri, să înțeleg şi eu că se gândeşte cineva la mine pe lumea asta. După ce m-am întors din armată, mama îmi tot spunea să-mi caut o fată cu situație şi să mă căsătoresc, ca *„să mai scap şi eu de hrănit o gură în plus..."* Ea zicea, ea auzea. Eu îmi vedeam de serviciu, nu-mi stătea gândul la însurătoare. După un timp s-a mutat în vecini un milițian cu familia sa, soția şi cele trei fete. Cea mare, pe nume Adriana, este de vârsta mea şi lucrează ca funcționară la Casa de Economii şi Consemnațiuni. Nu este nici frumoasă, nici urâtă, dar

cam îndrăzneață, cam băgăcioasă până la a deveni agasantă. La câteva zile după ce s-au mutat lângă noi, vecinele au intrat în vorbă cu mama, iar după o săptămână se vizitau de parcă se cunoşteau de când lumea. Niciuna, nici alta, mama în vizită la ele, sau vecinele, în special Adriana, în vizită la noi. Nu a mai durat mult timp şi mama a început represaliile: *„Adriana este fata tocmai potrivită pentru tine. Are situație, nu-i aşa de frumoasă, dar e din familie bună, aşa că mă întreb: ce mai aştepți?”* Ca să mai scap de dădăceală, am început să ies cu ea din când în când. Uneori îmi era simpatică, fără să simt ceva special pentru ea, alteori devenea pur şi simplu enervantă, ceea ce mă făcea să fug şi să mă ascund un timp. Cu aproximativ o lună de zile înainte de a te cunoaşte pe tine, într-o zi călduroasă de duminică, am mers la Someş să fac o baie. Eram înfierbântat şi bine-dispus de la cele câteva beri pe care le băusem în drum spre râu. M-am bălăcit în apa limpede şi răcoroasă destul de mult, iar când m-am dus ca să-mi iau hainele de sub o salcie pletoasă, unde le lăsasem, m-am pomenit față-n față cu Adriana, care, doar în chiloți, râdea cu gura până la urechi de figura mea surprinsă. Timiditatea mea explicabilă, pentru că până atunci nu stătusem în fața niciunei femei dezbrăcate, surprinderea mea caraghioasă o făceau să râdă enervant şi incitator pentru orgoliul bărbatului care începea să se trezească în mine. Revenindu-mi cât de cât în fire, am respins-o cu bunăvoință, explicându-i totodată că ar trebui să se îmbrace, să nu o vadă careva aşa, tânără domnişoară dezbrăcată în pielea goală ziua-n amiaza mare. Fără să facă un gest că mi-ar urma sfatul, râdea în continuare la fel de provocator. De multe ori după această întâmplare m-am întrebat dacă în acele clipe mi-am pierdut capul în pantaloni ori a fost un fel de răzbunare a bărbatului pe îndrăzneala femeii de a-i zgândări şi provoca în mod jignitor instinctele. Am făcut dragoste cu ea, acolo, pe malul apei, la umbra salciei care plângea peste noi. Lipsa

mea de experiență nu a contat în bogăția cunoştinţelor ei, exprimate fără oprelişti până la culmea satisfacției fizice.

Ajuns în acest punct al destăinuirilor, Liviu a făcut o mică pauză şi a privit-o întristat pe Mihaela. Fata privea în gol fără să clipească. Chipul ei devenise stană de piatră şi nimeni nu putea şti ce gândeşte. Nici măcar surprinderea nu i se citea pe chipul împietrit. Obsedat să scape de greutatea apăsătoare de pe suflet, Liviu îşi continuă povestea, neluând în seamă posibilul vulcan de trăiri din spatele acelui chip care refuza să mai comunice spre exterior.

— Apoi, te-am cunoscut pe tine şi pe familia ta. Lângă tine am descoperit ce înseamnă iubirea, dragostea, pasiunea şi cât de fericit poți fi având o familie ca a voastră. Începusem să visez la clipa când ne vom căsători, când vom fi împreună, iubindu-ne până la epuizare. Dar, într-o seară, când am ajuns acasă, în sufragerie mă aşteptau ai mei cu Adriana, însoțită de maică-sa, de tatăl său îmbrăcat în uniformă şi având o ținută solemnă. Cum am intrat, s-a făcut linişte. Am gândit imediat să mă duc la culcare ca să nu-i deranjez, dar milițianul m-a oprit categoric: *„Tinere, pe dumneata te aşteptam. Te rog să mai rămâi să discutăm ceva important”.* L-am privit speriat şi am întrebat ce amestec am eu în problema lui importantă. *„Ai, şi încă unul foarte mare”,* mi-a răspuns el la fel de solemn. Devenind din ce în ce mai iritat, l-am rugat să mă lămurească. *„Cum, tinere, faptul că vei deveni tată nu te preocupă câtuşi de puțin?!”* Auzind aceasta, am rămas năucit preț de câteva clipe. Am privit spre Adriana şi i-am văzut rânjetul pe care se străduia din răsputeri să-l ascundă. Când şi-a dat seama că o privesc, a început să plângă cu suspine, de parcă eu eram marele, singurul vinovat de ceea ce înțelesesem că i se întâmplase. Totul s-a transformat într-un vodevil ieftin ce avea menirea să convingă asistența că eram singurul răspunzător de necazul domnişoarei care-şi spălase păcatele în Someş. A început să strige pițigăiat

la mine: *„Doar nu vrei să spui că nu ne-am culcat împreună la râu, lângă salcie, şi uite ce mi-ai făcut… trebuie să te căsătoreşti cu mine… n-ai să mă laşi de râsul târgului… altfel… tata…”,* şi dă-i plâns cu sughițuri şi suspine, de începusem să cred şi eu că avea dreptate biata fată…

Mihaela, frumoasa mea, dragostea mea, cred că norocul meu a fost împărțit la alții. Am convingerea că nu eu sunt tatăl copilului, după cum mi s-a dăruit ea, fără nicio insistență din partea mea. Îmi este din ce în ce mai clar că am fost victima planului ei diabolic. Copilul care vine pe lume nu are nicio vină, iar mama lui doreşte ca eu să îi fiu tată. Nu-ți mai spun ce discuții au fost în acea seară în casa noastră. În cele din urmă, am convins-o pe mama să nu mă căsătoresc, să mai aşteptăm până ce se naşte copilul şi să cer o expertiză medicală de paternitate. Mai târziu am aflat că mama nu cedase rugăminții mele, ci faptului că tatăl meu vitreg i-a povestit că o văzuse de multe ori pe Adriana hârjonindu-se cu băiatul şefului cofetăriei din colțul străzii şi cu alți băieți, pe la ore târzii din noapte. Nu a durat mult şi milițianul a început cu amenințările. S-a dus la şcoala la care lucram şi a făcut tărăboi. Directorul mi-a dat ultimatum să iau o hotărâre, altfel mă pune în discuția organizației de partid a şcolii şi s-ar putea să-mi pierd serviciul…

Îngrozit de ceea ce tocmai spusese, Liviu s-a oprit din povestit… apoi a izbucnit:

— Cum este posibil ca cineva din afara vieții mele să-mi hotărască soarta într-o şedință?! Cum este posibil ca toți din jur să mă împingă în prăpastie fără să le pese de ceea ce sunt, de ce gândesc, de ceea ce vreau eu de la viața mea? Este foarte clar, pentru mine nu mai există scăpare… Sunt distrus… şuieră el printre dinți.

După ce Liviu şi-a încheiat destăinuirile, o linişte de mormânt s-a lăsat peste ei şi peste sala de clasă în care stăteau ca doi elevi cuminți şi atenți la lecția pe care le-o oferea viața. Mihaela amuțise, nu putea rosti niciun

cuvânt. Nu ştia ce să spună în faţa acestei grozăvii pe care Liviu o trăia în secret de mult timp şi care acum îi afecta şi ei viaţa şi familia. Stătea cu privirea fixată într-un colţ al clasei, de parcă o împietrise Dumnezeu în acel loc, transformând-o în material didactic pentru copiii care a doua zi au s-o arate cu degetul strigând: *„Să nu faceţi ca ea, altfel ca ea o să păţiţi”…* Dorea să se mişte din acel loc, dar nu putea. Încet, încet, gândurile începură să i se mai limpezească şi în sufletul ei bun îşi găsi loc suferinţa prin care trecea băiatul: *„Doamne, bietul de Liviu!…* gândea ea, *după ce că a fost chinuit de mic, acum va fi nefericit toată viaţa…”* În cele din urmă a reuşit să se smulgă de pe locul pe care stătuse ca o elevă ascultătoare, s-a apropiat de Liviu, l-a îmbrăţişat şi, înlăcrimaţi amândoi, ca sălciile din malul Someşului în prag de toamnă, au plecat spre casa Mihaelei.

S-au despărţit pentru totdeauna, fără să se mai caute vreodată unul pe altul. Toţi din familie au suferit cumplit la aflarea veştii date de Mihaela, dar nu l-au urât pe Liviu, ci doar l-au compătimit pentru nefericirea sa. Mai greu a fost cu gura lumii, dar, într-un târziu, şi gura lumii a rămas pustiită de povestea despărţirii celor doi, aflând despre alte picanterii ale vieţii din sat demne de toată atenţia.

Imaginea satului, chipul lui Liviu, părinţii, sora, fratele, toate începură să dispară încet, încet în negura care acoperi lumina de sub pleoape şi, în cele din urmă, Mihaela adormi. O treziră razele soarelui de toamnă, care, ieşite din mare, ţintiseră fereastra camerei şi, trecând prin geam, odihneau acum zâmbind pe chipul frumoasei locatare. Era duminică. Mihaela s-a ridicat din aşternutul cald, a dereticat prin cameră, şi-a pregătit micul-dejun şi s-a aşezat la masă, în faţa unei ceşti mari de ceai fierbinte însoţită de pâine prăjită unsă cu unt şi miere. Nu uita niciodată, când se aşeza la masă, că nu se hrăneşte doar pe ea şi că, în primul rând, trebuie să acorde toată atenţia pruncului care-i cerea să mănânce tot ce este

sănătos şi proaspăt.

După ce a servit micul-dejun, a strâns masa, a spălat vasele, a mai privit încă o dată în jur cu atenție şi, mulțumită de cum arăta micul ei paradis, a intrat în baie, s-a spălat pe față, şi-a schimbat hainele, apoi s-a aşezat pe scaunul din fața oglinzii, unde zilnic îşi făcea datoria de a acorda atenția cuvenită frumosului ei chip. În timp ce se pieptăna, imaginea din oglindă începu iar să o chestioneze ca la interogatoriu:

— *Şi acum ce faci? Te aşteaptă o duminică întreagă! Cu ce fapte ai de gând să încarci orele zilei de azi? Stațiunea e atât de pustie încât, dacă fluieri uşor în stradă, se aude până la Mangalia.*

— *Mai lasă-mă-n pace…* se îmbufna Mihaela. *Am ce să fac. Uite, am de citit pentru mâine un material nou despre educarea copiilor preşcolari, aşa că nu mă mai chinui cu întrebări fără rost…*

Se ridică de pe scaun şi plecă repede din fața oglinzii, ca să evite şuvoiul de întrebări care stătea gata-gata să-i inunde camera. Luă de pe raftul de cărți un dosar gros, încărcat cu file pline de imagini şi texte referitoare la activitatea ei profesională. Se aşeză comod în fotoliul de lângă pat şi deschise preocupată dosarul. Ochii îi alergau în viteză de la stânga la dreapta, urmărind paginile. La un moment dat, privirea i se opri pe imaginea unui copil frumos şi gingaş ca o zi însorită de primăvară, surprins în timp ce îşi privea întrebător stiva de jucării… Altcineva o întreba acum, dar… ce anume? Ochii micuțului cerşeau un răspuns, dar… din partea cui?

*

Timpul nemilos aşternuse doi ani de zile peste sfârşitul nefericit al poveştii de dragoste dintre Mihaela şi Liviu. Rămasă singură cu familia ei, cu nefericirea ei, cu visele ei, Mihaela nu a mai dorit să cunoască pe nimeni. Desigur că pretendenții şi admiratorii îşi încercau

norocul, dar ea nici nu voia să audă. Se închisese şi mai mult în sine, aşteptând enigmatic îndeplinirea unui vis de demult, care o striga în surdină şi-i spunea că, într-o zi, va lua marea în braţe, uitând de munţii copilăriei. Ieşea foarte rar la plimbare prin sat, dar întotdeauna îmbrăcată cu bun-gust şi însoţită de sora sau de fratele ei. Băieţii romantici şi fetele cu chipuri angelice din sat o priveau uneori cu invidie, dar invidia dispărea destul de repede când înţelegeau că nu vor descoperi niciodată în Mihaela o concurentă sau o pretendentă la titlul de soţie a vreunuia dintre feciorii locului.

Într-o zi splendidă de august, o zi cum numai vara poţi s-o trăieşti pe văile dintre munţii oglindiţi de cer ai Ardealului, Mihaela acceptase invitaţia de a merge în vizită la Bistriţa, la Ravecuţa, una dintre cele mai dragi verişoare din partea tatălui. Era deprimată de rutina vieţii zilnice, de atmosfera apăsătoare care o înconjura permanent şi a acceptat invitaţia cu bucurie, spunându-şi că sosise timpul să mai părăsească satul, fie şi pentru o zi-două... În acele vremuri, moda feminină de vară scosese pe piaţă rochiile din in topit, care se mulau liber pe trup, scoţând în evidenţă forme altfel doar bănuite. Îmbrăcată într-o astfel de rochie albă, împodobită la poale şi la mâneci cu broderie roz lucrată de mână, Mihaela, însoţită de draga ei verişoară Raveca, s-a pornit să colinde magazinele oraşului. Cele două fete, una blondă ca lanul de grâu copt, cealaltă brunetă şi frumoasă ca o regină indiană, purtând şi ea o rochie mulată pe trup, stârneau rumoare printre trecătorii de pe stradă, care întorceau capul după ele urmărindu-le cu priviri admirative. Mihaela îşi ţinea părul legat într-o fundă roz asortată cu broderia rochiei, pe când verişoara ei avea părul tuns scurt, dar bogăţia negrului strălucitor completa armonios frumuseţea chipului. Nu exista femeie sau bărbat, pe unde treceau, care să nu rămână uimiţi de frumuseţea şi tinereţea lor, iar contrastul dintre galbenul-pai şi negrul încins al părului celor două fete incita la

contemplație, admirație şi vise năstruşnice.

Fiind din partea locului, Raveca era cunoscută de majoritatea trecătorilor, pe când Mihaela era o noutate pentru vânătorii de figuri noi, şi de aceea de multe ori erau oprite de astfel de „colecționari" pentru a afla: *„Cine-i tipesa?"* sau *„De unde vine minunea asta blondă?"* sau *„Oau, oau, mamă! Cine-i cu bruna aia terminatoare?"* sau alții, mai îndrăzneți:

— Hei, Rave, ce mai faci, iubito? Te invit la cofetărie! Bineînțeles, dacă doreşte şi prietena ta…

Fetele se amuzau copios, mai schimbau câte o vorbă cu unii dintre plimbăreții simpatici, dar îşi vedeau în continuare de umblatul prin magazine în căutare de noutăți menite să le farmece ochiul şi să le golească punga. Dintr-un magazin în altul au ajuns la „Materna" şi, cum ambele iubeau copiii, *„Hai să vedem ce noutăți au mai adus"…* Au intrat în magazin şi admirau noile minuni inventate pentru a ferici copiii şi a bucura părinții. La un moment dat, în spatele lor un bărbat şi o femeie au început să şoptească între ei:

— Hai dragă, îndrăzneşte! Ce te costă dacă întrebi? insista de zor femeia.

— Nu mă costă nimic, numai că nu vreau să deranjez cumpărătorii din magazin ca să aflu ce te interesează pe tine, răspunse iritat bărbatul.

La auzul vocii acestuia, Mihaela tresări vizibil, dar nu întoarse privirea spre cei doi.

— Te implor, întreab-o!…

— Bine, bine, am s-o întreb, cedă vocea care o făcuse pe Mihaela să tresară.

Chiar în clipa în care fata se hotărâse să-şi întoarcă privirea spre cei doi, bărbatul îndrăzni şi i se adresă politicos:

— Fiți amabilă, soția mea doreşte să ştie din ce magazin v-ați cumpărat această superbă rochie.

Întorcându-se către cei doi, Mihaela înlemni. La doi paşi de ea stătea, la fel de surprins, Liviu, Făt-Frumosul

poveştii dintr-o vară îndepărtată, care venise în viața ei călare pe un cal alb şi plecase pe jos spre plaiurile mohorâte ale anotimpurilor reci, iubitoare de căutări deşarte. Îşi stăpâni cât putu mai bine surprinderea şi răspunse la fel de amabil femeii care o privea zâmbind:

— Din niciun magazin!... mi-am făcut-o singură!

— Dar broderia asta fermecătoare? se arătă vădit impresionată şi interesată soția domnului Liviu.

— Mi-a lucrat-o mama mea, doamnă, şi tot dumneaei a aplicat-o.

— Vai de mine, cât talent! Aveți o rochie grozavă, un unicat! S-o purtați cu plăcere şi să fiți sănătoasă, domnişoară. Vă rog să mă scuzați pentru îndrăzneala de a vă fi întrebat.

— Nu m-ați deranjat cu nimic. Ba chiar m-ați făcut fericită cu admirația dumneavoastră, răspunse Mihaela şi-i aruncă o privire fugară soțului doamnei.

Liviu părea pierdut într-o lume care nu era a lui. La fel de frumos, dar palid, cu o privire atât de tristă, încât puteai crede că ai în fața ochilor pe omul trăitor fără de speranțe, fără vise, alergător de colo-colo fără nicio țintă, într-o cursă ce părea că nu se mai termină.

— Ei, ai văzut, Liviule, că domnişoara nu s-a supărat că am întrebat-o? Muream de curiozitate... Dar ce ai? Ți-e rău, de eşti aşa de palid la față?

— Nu am nimic... Totuşi, hai să ieşim la aer, spuse bărbatul abia silabisind, îndrumându-şi soția către ieşirea magazinului.

— Auzi, dragă, nu fi supărat. Nu m-am putut abține când am văzut ce rochie frumoasă are pe ea... şi nu numai rochia. Când am văzut-o pe tipă la față, am rămas mască. Mi-a plăcut mie, că-s femeie, dar bărbaților... ce să mai zic! Cred că are o droaie de admiratori... Şi, tot vorbind întruna, femeia şi-a urmat soțul fericită că şi-a împlinit o simplă curiozitate. Dacă ar fi avut un ochi mai atent şi pentru bărbatul de lângă ea, poate ar fi reuşit să-i descifreze tainicul gând care-i şoptea doar lui: *„Doamne,*

pentru o clipă ai fost la un pas de cea mai dragă ființă, dar nu poți face nimic, pentru că viața sau neştiința ta în ale vieții te-a legat de mâini şi de picioare, sau poate că tu ai fost alesul pentru a plăti păcatele altora…”

În timp ce fericita familie se îndepărta, Mihaela a rămas nemişcată cu privirea în gol, fără puterea de a face un gest sau de a rosti un singur cuvânt, de teama de a nu întoarce din drumul său bărbatul pe umerii căruia apăsau poveri de care s-ar fi plâns până şi Ulise.

— Ai observat cum te-a privit tipul ăla? rupse tăcerea Raveca, care până atunci fusese o simplă spectatoare a celor întâmplate.

— Nu, nu am fost atentă.

— Parcă te ştia de undeva. Ochii lui trişti îți căutau cu insistență privirea şi parcă cereau îndurare.

— Ți s-a părut, fată dragă… Observ că imaginația ta iar îmi caută o dragoste irealizabilă, răspunse Mihaela şi îşi invită aproape ceremonios prietena să continue împreună cu ea plimbarea printre vitrinele încărcate cu mărfuri şi cadouri pentru copii.

Aceea a fost ziua în care l-a văzut pentru ultima oară pe Liviu, ziua în care, pentru o clipă, a retrăit iluziile unei veri pierdute în negura amintirilor.

Ştia că nu-l va uita niciodată pe bărbatul care-i dăduse speranțe de împlinire a vieții, dar era mai mult tristă decât cuprinsă de regretul că şansa trecuse pe lângă ea. Suferea pentru părinții ei, în special pentru mama Maria, care înfruntase şuşotelile satului cu durerea-n suflet, cu spaima că pe fata ei o paşte ghinionul la fiecare colț de stradă care-i întretaie drumul vieții. Şi totuşi, mai exista o portiță de ieşire din această suferință apăsătoare. Mihaela se încuraja cu speranța că inima de femeie a mamei Maria, trecută prin toate vicisitudinile vieții satului din poalele munților, va reuşi să treacă şi peste acest mare necaz.

Întoarsă în sat, Mihaela a reintrat în rutina vieții zilnice. La fel de singură, suferind necontenit din cauza

acestei singurătăți, deprimată deseori că nu descoperea sensuri noi vieții ei rustice, se iluziona cu gândul că viața își are legile ei şi că doar aşteptarea îi va scoate în cale acea zi luminoasă în care va merita să strige din răsputeri: *„Clipă, stai!”*. Conştientă că satul de munte în care se născuse nu-i poate oferi mai mult, începuse să-şi dorească în secret să plece… să plece cât mai departe. Departe, cât mai departe de aceste locuri care pentru ea însemnau în primul rând suferință, suferință chinuitoare, trăită din plin încă din copilărie. Începuse să confunde satul cu suferința şi-i compătimea sincer pe toți locuitorii săi. Fiecare zi însemna muncă istovitoare, pentru ca la sfârşitul ei să te alegi cu atât cât să nu mori şi cu speranța că mâine sigur va fi mai bine. Singurele clipe cu adevărat fericite le trăia la şcoală, în prezența copiilor. Toți aveau acea inteligență proverbială a țăranului român, deschisă spre a înțelege la timp tainele universului. Sfârşea ziua de lucru fiind convinsă de fiecare dată că viața e frumoasă, că este un dar de la Dumnezeu, că merită să fie trăită, ba mai mult, că eşti obligat să porți cu tine până la sfârşitul zilelor acest dar, spre a nu-l mânia pe cel ce ne veghează din infinitul celor nouă ceruri. În momentele ei de abis sufletesc, de deprimare sfâşietoare, retrăia convingerea că de fapt oamenii sunt singurii vinovați de tot răul din jurul lor. Iubea copiii nespus de mult şi înțelegea că salvarea ei din creuzetul satului în care ardeau, într-un amalgam parcă blestemat, bune şi rele, constă în munca alături de aceşti mici îngeri trimişi în dar fiecărei familii de bunul Dumnezeu, ca semn că nu ne-a uitat şi nu ne va uita vreodată…

Ascunzişurile, capcanele, urcuşurile, şi în special coborâşurile drumurilor colindate de ea până atunci prin viață, le-a putut înfrunta tocmai datorită gândului că va reuşi în această minunată profesie, în acest mediu pur care nu-ți poate murdări spiritul, ci îți oblojeşte zilnic rănile sufletului cu lumina din ochii micuților.

Timpul devenise marele duşman al Mihaelei şi-i

îngreuna tot mai mult existența cotidiană din afara şcolii. Părinții îi observau tristețea şi zbuciumul zilnic şi, pentru a o ajuta să iasă din calvarul singurătății, s-au hotărât să-i organizeze sărbătorirea zilei de naştere cu invitați, cu mâncăruri şi băuturi alese, cu muzică, cum îi stă bine omului în ziua când îşi numără anii, împăcat cu el şi cu soarta, având alături prieteni veseli, gata oricând să-i sară în ajutor pentru a nu petrece de unul singur. Mama Maria şi Fironica, sora mai mare a Mihaelei, s-au întrecut una pe alta în a pregăti tot felul de bunătăți demne să-ți lase gura apă numai privindu-le. Tata Ion împreună cu Tudorel au aranjat cea mai mare cameră cu mese, scaune şi bănci pentru invitați.

Nicu, soțul Fironicăi, luându-şi în serios funcția de stolnic, a făcut inventarul lăzilor cu bere, sucuri, şampanie şi câteva soiuri de vin, pe care le-a stivuit în ordine, apoi, ca un bun gospodar ce era, a trecut la fiertul țuicii de prună. Din agoniseala lor de ani de muncă chinuitoare, părinții Mihaelei au reuşit să organizeze o petrecere de neuitat pentru ea şi pentru toți participanții la acel unic festin. S-a vorbit multă vreme în sat de petrecerea fastuoasă din casa lor, la care au participat prieteni, vecini, rude şi, bineînțeles, toți intelectualii locului, colegi de şcoală ai frumoasei domnişoare, medicul însoțit de echipa lui de asistente şi, în general, oricine trecea pe uliță în toiul petrecerii era invitat să ciocnească un păhărel şi să cânte *„Mulți ani trăiască!”* pentru sărbătorita care număra ultima zi a celui de-al douăzeci şi treilea an al vieții.

Deşi înveselită uneori de hazul mesenilor bine-dispuşi, în toiul petrecerii mama Maria avea momente de întristare, când îi treceau ca un fulger prin fața ochilor clipele de neşansă şi nenoroc ale sărbătoritei. Pentru ca să nu-i fie observată întristarea, se retrăgea din când în când în vreun ungher al casei şi se lupta de una singură cu amintirile. Îşi spunea că trebuie să se întâmple *„ceva în viața fetiței”* care să-i redea strălucirea din ochi şi să-i

readucă zâmbetul pe buze. *„Ce simplu a fost cu Fironica, fata cea mare! La şaptesprezece ani s-a căsătorit cu Nicolae, om de mare ispravă, dragostea ei din copilărie, şi acum uite, au doi copii şi sunt foarte fericiți la casa lor”.* Uneori îşi reproşa că nu se gândeşte prea des la Fironica, tocmai pentru că o ştia aşezată la casa ei, unde îi este bine alături de copii şi de omul iubit. Gândurile ei erau îndreptate acum spre Mihaela şi Tudorel: *„Băiatul e băiat şi se va descurca el, mai ales că este harnic şi bun la suflet, dar pentru fată timpul nu mai are răbdare. Mândria i se împleteşte cu suferința… şi poate că soarta ar trebui ajutată cumva”,* gândea în supărarea ei mama Maria. Bătu cu mâna prin aer în semn de *„fugiți de-aici, gânduri negre”* şi intră în camera Mihaelei, care tresări speriată în fața oglinzii, unde îşi punea la punct detaliile legate de modul cum arăta îmbrăcată într-o rochie mulată pe trup, decoltată şi strânsă-n talie, la spate, cu o fundă demnă să-i dea aerul unei liceene.

— No, ce te-ai speriat aşa, draga mamii? Hai să mergem! E plină casa de invitați şi nu este frumos ca tocmai sărbătorita să dispară în toiul petrecerii, auzi Mihaela, ca prin vis, glasul mamei.

În mijlocul invitaților, fata era cuprinsă de o bucurie imensă. Unii îi cântau „Mulți ani trăiască”, alții aplaudau, alții o invitau la dans. Bineînțeles că au fost printre ei şi unii care o curtau cu insistență, dar ea îi privea cu dragoste pe toți şi mulțumea tuturor că participă la ziua ei aniversară. Înflăcărată de emoție şi de paharul de şampanie pe care-l băuse alături de petrecăreți, s-a pomenit la un moment dat spunându-le invitaților că aceasta este ultima petrecere alături de familie, înconjurată de toți prietenii şi cunoscuții din sat. Era un fel de rămas-bun pe care nici ea nu îl înțelegea. Fusese o presimțire a tot ceea ce urma să se întâmple? Altfel nu şi-a putut explica niciodată gestul voluntar făcut atunci, în fața atâtor oameni.

În zori, participanții la ospăț au început să se retragă

pe la casele lor, iar către dimineață, Mihaela, rămasă singură în camera ei, îşi deplângea în gând neputința în lupta cu destinul, pe care în acele clipe îşi dorea să-l cunoască ca să ştie dinainte ce grozăvii mai are de înfruntat. Îi veniră în minte cuvintele bunicii Firoaca, mama tatălui, pe care de multe ori în clipe grele o auzise spunând: *„Deh, maică, soarta şi voința lui Dumnezeu nu le poate schimba nimeni”.* Deşi se afla după o noapte nedormită, nu avea somn. Stătea aşezată pe pat şi se străduia din răsputeri să-şi alunge gândurile şi să cheme somnul odihnitor, fiind sigură că după odihnă va privi totul într-o altă lumină. A avut, atunci, în singurătatea celor patru pereți ai camerei, luminată de soarele ruginiu al primei dimineți tomnatice din noul an al vieții, revelația unui alter ego. Un alt „Eu” al ei gânditor, care îi vorbea neîncetat şi îi adresa întrebări, încercând să o povățuiască. Conştientizând această a doua existență paralelă căreia, neştiind ce identitate să-i dea, o confunda când cu gândul, când cu sufletul ei, acceptă dialogul cu ea. Parcă o a doua ființă asemănătoare ei i se desprinsese din trup şi o privea îngăduitor de foarte aproape, vorbindu-i întruna:

— S-au împlinit douăzeci şi trei de ani de când suntem împreună. Am traversat şi răul, şi binele, suferind la fel de mult ori fiind fericite în aceeaşi măsură, şi tu abia acum afli de existența mea…

— Se pare că m-ai însoțit multă vreme, dar eu nu te vedeam. Poate că ochii m-au mințit şi mintea m-a înşelat, deşi nu înțeleg cum de te aud acum. Trebuie să existe o explicație pe care am s-o găsesc cândva.

— Ne-am cunoscut exact acum douăzeci şi trei de ani, numai că tu nu mi-ai acordat prea multă atenție şi m-ai uitat până în ziua de azi, când deznădejdea a pus stăpânire pe tine. Fac parte din ființa ta, din existența ta, din clipa în care ai scos primul scâncet, în acea zi cu vânt, cu ploaie şi cu nori negri care întunecau pământul. Era cât pe ce să ne despărțim pentru totdeauna atunci când boala

a năvălit peste tine, dar te-am ținut cu putere, cu disperare, deşi uneori credeam că vrei să mă părăseşti. Îmi erai dragă şi nu voiam să ne despărțim aşa de repede. Înțelegeam că mă iubeşti fără să ştii, iar eu am fost întotdeauna convinsă că îți sunt de folos.

— Şi cum se face că nu te-ai arătat până acum?

— Hei, hei, am fost mereu împreună, nedespărțite. Acum poți spune că vârsta pe care ai împlinit-o este o vârstă la care începi să vezi şi să înțelegi mult mai mult din tot ce se întâmplă cu tine. Ți-am urmărit primii paşi prin casă, te-am văzut emoționată în prima zi de şcoală, te-am urmat când zburdai prin furnicarul de copii, am fost alături de tine până azi şi voi fi mereu. Faptul că tu nu mă vedeai nu înseamnă că eu nu eram cu tine permanent, chiar şi în timp ce somnul îți închidea pleoapele.

— Bine, bine, dar de ce nu mi-ai dat niciodată un semn? Poate că te-aş fi întrebat, m-aş fi sfătuit cu tine despre cum ar fi trebuit să procedez în momentul unor decizii importante pentru mine… pentru noi amândouă, dacă faci parte din viața mea.

— Existența celui de-al doilea „Eu" aparține fiecărei persoane din ziua în care îşi face apariția în chip de om în această lume. Faptul că îl descoperi mai devreme sau mai târziu, asta depinde numai de tine. Dacă vrei să te convingi de adevărul spuselor mele, lasă-mă să-ți povestesc şi vei constata singură dacă am fost sau nu permanent în preajma ta, în viața ta.

— Te ascult cu mare atenție, spuse Mihaela în timp ce îşi aranja aşternutul mirosind a levănțică şi flori de tei, semn că era pregătită să asculte tot ce dorea să-i spună cea de-a doua existență a ei despre ea.

— În copilărie erai vioaie, zburdalnică, veselă, ageră la minte. Aduceai în jurul tău veselie, iar neastâmpărul bucuriei tale de a trăi se răspândea cu repeziciune asupra tuturor copiilor cu care te jucai. Păreai o fetiță plăpândă, dar erai gata oricând să demonstrezi că poți câştiga orice întrecere la care participai, indiferent dacă ceilalți

concurenți erau fete sau băieți, indiferent de tipul întrecerii. Ochii tăi negri, zâmbitori, străluceau insistent de fiecare dată când o nouă ghiduşie îți trecea prin minte. Seara, când oboseala te trimitea la culcare, adormeai cu veselia întipărită pe chip, pe buzele roşii precum cireşele coapte, care schițau prin somn zâmbete aprobatoare la năstrușniciile săvârşite peste zi. Îți plăcea extraordinar de mult să alergi. Alergai, alergai… mereu alergai… Uneori visai că eşti fiica vântului şi alergai ca să-l întreci prin spațiile pe care ți le doreai infinite pentru a nu te opri niciodată, nici măcar atunci când vântul îşi căuta binemeritata odihnă. Doreai să ajungi din urmă pe cineva. Cineva plecat mai demult în această cursă a căutărilor de vis şi a descoperirii plaiurilor însorite, bântuite de joc, voioşie, veselie şi bucuria traiului împlinit. Purtai în tine un pic din sălbăticia naturii, erai foarte pământeană şi gata oricând să te dăruieşti oricărei acțiuni care să te înalțe până la condiția de parte integrantă a acestei sălbăticii.

Alteori aveai convingerea că eşti fiica soarelui. Răspândeai în jur căldură, strălucire, deveneai o rază jucăuşă, plină de neastâmpăr, gata oricând să facă vreo ghiduşie numai ca să lumineze frunțile încruntate. Apoi… a venit acea zi groaznică… îți mai aminteşti acea zi?

— Nu am uitat-o şi nu o voi uita niciodată, dar trebuie să recunosc că nu-mi place să-mi amintesc acea zi. Dacă aş putea, aş şterge-o din memoria mea afectivă… bombăni Mihaela cu voce tare şi se cutremură, înțelegând că vorbeşte de una singură. *Să nu o audă careva… s-ar crede că bate câmpii ori că s-a îmbolnăvit de vreo altă boală ciudată…*

— Mica mea steluță era cât pe ce să se stingă. Alunecai, te prăbuşeai spre neantul imaterial fără ca să apuci să-ți îndeplineşti menirea aici, în această lume. M-am agățat de tine, te-am prins, te-am ajutat să lupți… nu te-am lăsat să pleci, deşi de multe ori eram cuprinsă de deznădejdea nereuşitei…

— Încep să înțeleg, acum, de unde căpătăm puterea de

a lupta în clipele cele mai grele, când chiar medicii îşi frângeau mâinile în semn de neputință… şopti Mihaela aruncând o privire fugară prin cameră, ca să fie sigură că nu o aude nimeni.

— Ochii tăi de copil, atât de vioi altădată, erau o mare de tristețe, buzele arse de febră se deschideau ritmic în oftaturi sfâşietoare. Îți strigam cu disperare că trebuie să lupți şi să crezi în victoria ta. Oameni în halate albe roiau în jurul tău, iar moartea se hlizea la ei fiind convinsă că îi aparții pentru vecie. O uram pentru că voia să te ia, să lovească în mine, dar până la urmă am învins-o, iar victoria a fost a noastră. A urmat apoi o altă perioadă lungă de timp, când amândouă ne-am zbătut în chinul încercării de a-ți recăpăta mobilitatea. Zburdălnicia de altădată era acum încarcerată. Până la urmă, Dumnezeu, Taica, eu şi tu, noi toți laolaltă am învins. Iată-te, ai împlinit douăzeci şi trei de ani, eşti frumoasă, ai o profesie râvnită de mulți oameni care nu pot să ajungă la ea, aşa că te rog să zâmbeşti… Hai, zâmbeşte!… Bună dimineața, iubito! Zâmbeşte primei dimineți a noului an în care ai păşit la fel de vioaie ca în vremurile când te luai la întrecere cu vântul.

— Păi, dacă tu, care faci parte din mine, mă îndemni, înseamnă că deja am zâmbetul pe buze. Ar trebui să mă admir zâmbind în oglindă, dar sunt prea obosită ca să mă mai dau jos din pat…

— Cât sunt de fericită! Ai zâmbit ca pe vremea când erai mica mea rază de soare. Cine ştie, poate că ai să înveți încet-încet să râzi mai des aşa cum râd cei douăzeci şi trei de trandafiri adunați în glastra din fereastră în cinstea ta. Trandafiri frumoşi ca anii tăi, proaspeți şi curați la fel ca tine. Să ne bucurăm pentru aniversarea noastră. Eu, prietena ta nedespărțită, îți stau permanent alături să te îndemn să mă strângi permanent la piept, să mă trăieşti din plin, pentru că eu sunt VIAȚA. Luptă-te să mă trăieşti din plin, pentru că mă meriți, pentru că te merit. Vreau ca legătura noastră să fie durabilă pe parcursul a zeci şi zeci de ani de aici înainte, ca veselia din copilărie să te

însoțească la fiecare pas, iar fericirea… Hei! Ai adormit?… Somn uşor… fericire!

*

O zi de duminică în staţiunea Neptun, în extrasezon, este cea mai banală duminică dintre toate duminicile trăite oriunde în lume. Toamna, când turiştii pleacă, lăsând în urma lor copacii să le plângă urma cu lacrimi de frunze, când valul mării spală plaja căutând cu disperare bucuria oamenilor plecaţi, toamna înseamnă multă linişte şi parcă tristeţea turiştilor că vacanţa lor s-a sfârşit rămâne să domine viaţa vizibil încetinită a staţiunii. Puţinii locuitori permanenţi ai localităţii îşi văd liniştiţi de treburile lor zilnice. Până la vara care urmează, poţi spune că acesta-i locul unde nu se întâmplă nimic. Pentru iubitorii de linişte şi singurătate, pentru cei dornici să asculte muzica valurilor mării, alintând într-un foşnet domol şi tandru plajele pustii, pentru aceia care vor să asculte natura îngânând foşnetul valurilor într-un bocet surd de frica vântului iernii care stă să vină, acum este momentul ideal să viziteze acest loc atât de drag poeţilor, care l-au cântat în versuri nemuritoare.

În camera asemănată cu micuţul ei colţ de rai, Mihaela rămăsese cu privirea aţintită pe chipul copilului de pe una dintre filele dosarului pe care îşi propusese să-l studieze. Un copil? Ce înseamnă un copil în mintea tuturor fecioarelor lumii? Dorinţa de a deveni femeie? Dorinţa de a dărui viaţa pe care ai primit-o la rândul tău în dar? Sau poate doar rezultatul iubirii neprețuite pe care ai nutrit-o cândva pentru un bărbat pe care viaţa ţi l-a scos în drum într-un moment bine ales de Dumnezeu?… La aceste întrebări vom afla întotdeauna atâtea răspunsuri câte mame sunt pe pământ, fiindcă orice femeie îşi are taina ei unică, după cum unic îi este spiritul care-i însufleţeşte chipul, iar în spatele fiecărui chip se ascunde, aşa cum ştim cu toţii, o poveste pe care

merită s-o asculți.

Luna martie anunța o primăvară cu semne de mare bogăție pentru acel an. Trecuseră aproape cinci luni de la ziua aniversară a Mihaelei. Încă se mai vorbea prin sat despre fastul unicei zile care devenise cea mai importantă zi din viața tinerei domnişoare şi, într-un anumit mod, chiar pentru localnici. Sătenii îşi făcură un obicei din a se lua la întrecere în pregătirea unor astfel de zile de pomină pentru odraslele lor şi pentru comunitate. Aşa se întâmplă întotdeauna în viața satului. Un fapt deosebit care impresionează profund, un astfel de fapt petrecut în sânul unei familii se mută din familie în familie până ce devine obicei, apoi din generație în generație până ce devine tradiție, iar tradiția nu se discută, pentru că te leagă de generațiile din urmă, te leagă de un neam la care nu poți să renunți nici dacă vrei. Dezrădăcinații cu voie trăiesc doar iluzia dezrădăcinării, pentru că poartă tradiția în sânge, le curge prin vene, irigându-le creierul şi obligându-i la o viață obositoare pe alte meleaguri decât cele natale, oricât de îndestulat material le-ar fi traiul printre străini. Cu cei obligați de împrejurări la dezrădăcinare se întâmplă altceva. Pe ei îi mistuie necontenit dorul de casă, şi de cele mai multe ori îşi găsesc mult prea repede obştescul sfârşit tocmai pentru că nu descoperă punți de legătură între ei şi trecutul celor printre care sunt nevoiți să trăiască. Ei rămân permanent străini printre străini. Abia a treia, a patra generație de dezrădăcinați cu voie sau fără de voie poate spune că s-a înțelenit în noile pământuri, dar asta nu pentru că aceste noi generații au avut revelația unor legături puternice cu neamurile printre care îşi trăiesc viața, ci pentru că bunicii şi străbunicii lor hrănesc cu trupurile acele locuri. Următoarele generații îşi transportă legăturile cu neamul în subconştient, legături care pot fi oricând aduse la lumină printr-un îndelungat exercițiu de voință…

Vremea se încălzise, iar mireasma primăverii dădea

semn de trezire clocotului lăuntric al fiecărei ființe, al mugurilor copacilor, al fiecărei plante, într-o fierbere continuă, vinovată pentru noua haină pe care o îmbracă viața în această perioadă a fiecărui an. Firesc, Mihaela nu avea cum să scape acestui clocot lăuntric inexplicabil pentru ea din cauza vârstei şi a condiției ei de tânără domnişoară, care mai întâi simte şi abia apoi caută explicații. Aşa se întâmplă cu toate generațiile de tineri şi aşa este normal şi firesc să se întâmple. Creatorul a decis astfel rosturile vieții, fără să ne întrebe, iar natura şi oamenii se supun, respectându-i decizia.

Îşi spunea de multe ori că a devenit cam nesuferită pentru cei din jur şi chiar pentru ea. Credința o povățuia să nu gândească rău despre propria-i persoană şi astfel reuşea să depăşească momentele de criză şi să-şi refacă cât de cât echilibrul interior. Înțelegând foarte bine ce se petrece cu fetița lor dragă, părinții o protejau cum ştiau ei mai bine, fără să o poată ajuta prea mult. Când au aflat că nepotul de la Bistrița al mamei Maria se căsătoreşte, s-au bucurat nespus, întâi pentru băiatul care pornea pe drumul vieții de familie, bătătorit de atâtea generații, apoi pentru Mihaela. Sperau că nunta anunțată va fi prilejul binemeritat pentru ca fata lor să mai iasă în lume, să cunoască vreun băiat sorocit de Dumnezeu. Nu mică le-a fost mâhnirea când s-au lovit de refuzul categoric al fetei de a merge la nuntă tocmai pentru că nu avea un însoțitor şi nu dorea să apară ca o caraghioasă, de una singură printre nuntaşi. Aşa că, întristați la culme, au lăsat-o acasă şi au plecat să-şi facă datoria de buni creştini, păstrători de netăgăduit ai tradiției străbune care le dicta să participe la ospățul în cinstea mirilor şi să ajute cu un dar cât de mic la punerea pietrei de temelie a noului cămin.

Era într-o sâmbătă către seară. Rămasă singură acasă, Mihaela a făcut o baie fierbinte, s-a îmbrăcat într-o cămăşuță de noapte peste care şi-a pus un capot gros de molton, şi-a înfăşurat părul într-un prosop şi s-a băgat în

pat cu gândul să doarmă, să se odihnească şi să uite de necazul că nu a putut participa la nuntă. Imediat ce a ieşit din baie au trecut-o fiori când calzi, când reci şi începuse să tremure de-a binelea până a reuşit să intre în pat. „Poate că sunt bolnavă”… gândea ea, încercând să adoarmă. Reuşise să adoarmă, când începură să se audă lovituri puternice în uşa de la verandă, pe care o ferecase de cum au plecat părinții. Loviturile se transformară în bubuituri care nu mai conteneau. Trezită brusc din somn şi neînțelegând ce se întâmplă, Mihaela se sperie de-a binelea şi fiori de teamă se porniră să-i străbată şira spinării de la un capăt la altul. Privi grăbită ceasornicul fosforescent din perete şi constată că acesta indica ora şapte. Nu înțelegea dacă e dimineață sau seară, deoarece, după lumina înceată care se strecura prin ferestre, se putea afla în oricare dintre cele două momente ale zilei.

De la un moment încolo, bubuiturile din uşă au început să fie însoțite de un glas de femeie care o striga pe nume. S-a ridicat buimacă din pat, a aprins lumina din verandă, a străbătut micul hol şi s-a oprit lângă uşa de la intrare.

— Mihaela, ce faci, maică, te-ai culcat odată cu găinile? Hai, deschide uşa mai repede.

— Dumneata eşti, lele Victorie? întrebă ea mai mult ca să-şi alunge teama, deşi înțelesese că la uşă se afla vecina de alături.

— Eu, eu… da’ ce ai, eşti beteagă, de grăieşti aşa de încet?

— Nu, nu-s bolnavă, sunt somnoroasă. Doar ce adormisem când ai început dumneata cu zarva, răspunse Mihaela în timp ce răsucea cheia în broasca uşii.

— Draga lelii, da’… ce te-ai culcat aşa devreme?

— Am făcut baie şi mi s-a făcut frig, m-am cuibărit în pat ca să mă încălzesc şi am adormit. Da’… matale de ce bați aşa în uşă, că doar nu dau turcii, că n-au cu ce… încercă fata să glumească. Hai, hai, pofteşte înăuntru că mi-i frig, şi porni către camera ei, sigură fiind că lelea

Victoria o va urma.

— Păi, stai să-l chem şi pe domnu' care-l caută pe taică-tău.

Atunci fata s-a întors supărată spre bătrână, spunându-i:

— Ce domn, lele Victorie? Doar ştii că tata şi mama sunt plecați la nuntă. N-are ce căuta la mine niciun domn la ora aceasta.

— D'apoi, hai şi spune-i 'mneatale că eşti singură, că nu-i acasă domnu' Ion, să nu zică 'mnealui că eu îl mint.

— Spune-i că tata nu-i acasă, să vină mâine şi te rog închide uşa de la verandă, că mi-a intrat frigul serii în oase, rosti fata apăsat şi, făcând un gest nervos cu mâna, încercă să se îndrepte spre camera ei, unde o chema aşternutul moale şi călduros. În acel moment auzi paşi apăsați în spatele ei şi se întoarse furioasă spre persoana care, după greutatea pasului sigur, era un străin neobrăzat. Deşi ascultase conversația dintre ea şi lelea Victoria, străinul, îndrăzneț din cale-afară, intrase în verandă. Frigul şi furia o făcură pe Mihaela să-i spună străinului, fără să-l privească:

— Domnule, cred că ați auzit când am spus că tata nu-i acasă, aşa că nu vă pot primi deoarece nu aveți ce discuta cu mine.

— Ba eu cred că avem multe de discutat amândoi, rosti străinul calm.

Mihaela ridică privirea spre posesorul acelui glas atât de bine cunoscut şi încremeni. Mai reuşi doar să spună:

— Dumneavoastră?!... Uimirea ei era atât de evidentă, încât baba Victoria făcu ochii cât cepele şi rămase aşa preț de câteva clipe.

— Da. Eu în carne şi oase. Dacă mă inviți în casă, ai să mă vezi mai bine şi ai să te convingi că nu sunt o stafie.

— No, păi, dacă-i aşe, bagă-l, dragă, pe domnu' în casă, se trezi lelea Victoria.

— Intrați, vă rog, bâigui fata, tremurând de-a binelea.

Păşi în camera ei urmată de străin şi de lelea Victoria,

curioasă să afle cât mai multe despre bărbatul a cărui prezență o impresionase atât de vizibil pe Mihaela. Aprinse lumina şi se adresă necunoscutului:

— Îmi cer scuze pentru că vă primesc aici, dar aceasta este singura cameră pe care o mai încălzim în această perioadă a anului.

Camera era spațioasă, mobilată modest, dar cu bun-gust. Un pat mare, două fotolii, o masă cu şase scaune, un dulap din lemn masiv cu două uşi, o măsuță cu vitrină pe care stătea televizorul, deasupra căruia în perete ticăia un ceasornic de epocă, o oglindă înaltă cât un stat de om prinsă pe o noptieră pentru cosmetice aşezată pe peretele de vizavi de uşa în canat dublu. Într-unul dintre colțuri se ridica până-n plafon o sobă de teracotă care se integra perfect mobilierului prin culoare şi formă. Nu era dormitor, dar putea fi folosită în acest scop, nu era nici sufragerie, deşi la nevoie puteai să-i dai o astfel de întrebuințare, era doar camera preferată a tinerei domnişoare, pentru că era retrasă, ferită de zgomotul străzii şi era şi cea mai călduroasă cameră din cele şase, cât avea în total casa.

— Pot să-mi scot haina? întrebă bărbatul, care se descoperise când a intrat în cameră.

— Vă rog, rosti cu un glas stins Mihaela.

— No, păi abia amu', la lumina candelabrului, observ că domnu-i tânăr şi frumos şi... şi chiar pentru domnu' Ion ați venit, sau pentru domnişoara? întrebă lelea Victoria, moartă de curiozitate.

Întrebarea ei rămase fără răspuns, dar bătrâna nu se dădu bătută cu una, cu două:

— D'apoi, cum văd, nu sunteți de pe la noi. Aveți unde 'manea în sara asta?

— Vrei să-mi traduci şi mie ce ne-a întrebat, drăguța mea însoțitoare? se adresă străinul Mihaelei.

— Vrea să ştie dacă aveți unde dormi...

— Măicuță dragă, sunt cu maşina. Stau câteva clipe de vorbă cu domnişoara şi plec la Sângeorz-Băi, unde sunt

cazat la un hotel.

— Aveți maşină? Bag seama că sunteți domn mare, dacă aveți şi maşină. Da'... unde ați lăsat-o, că n-am văzut-o?

— Am lăsat-o în fața postului de miliție, la câteva case de aici.

— O, Doamne... apăi eu mă duc acasă, spuse lelea Victoria, mulțumită că aflase tot ce trebuia. Am mâncarea pe foc... şi, aplecându-se spre fată, o întrebă încet: Ai cu ce să-l serveşti pe domnu'?... Şi, parcă amintindu-şi ceva, răspunse tot ea: Da' cum să nu ai, că voi tot timpul aveți pregătite bunătăți... No, sara bună şi las' că vin eu mâine să-mi spui mai multe despre domnu' ăsta frumos.

Mihaela a condus-o pe lelea Victoria până la uşa verandei, a urmărit-o cu privirea, cum se depărtează spre poarta de la stradă, apoi a tras în piept aerul rece, plin de miresme primăvăratice, al serii pentru a-şi mai alunga emoțiile, a pus zăvorul la uşă mai mult din obişnuință şi s-a îndreptat spre camera unde aştepta musafirul. Bărbatul stătea în picioare lângă sobă, afişând în colțul gurii un zâmbet şugubăț.

— Nici măcar nu mi-ai strâns mâna în semn de bun venit! Nu ți-a fost dor de mine? Sau m-ai dat uitării de a doua zi de când ai ajuns acasă?

— Iertați-mă, surpriza a fost într-adevăr foarte mare. Cum să vă uit? Dar nici în visele mele cele mai îndrăznețe nu speram că am să vă mai întâlnesc vreodată.

— Să înțeleg că am ocupat, cândva, un loc în visele tale?

— Înțelegeți ceea ce este de înțeles... spuse fata, zâmbind timid lângă uşa de care stătea lipită ca şi cum ar fi fost, în orice clipă, gata să se facă nevăzută în spatele ei.

— Sper că nu ai de gând să pleci şi să mă laşi singur ori să o trimiți pe lelea Victoria să stea cu mine până se întorc părinții tăi.

Spunând acestea, se apropie de Mihaela, ai cărei obraji

erau când palizi, când îmbujorați, şi îi întinse mâna în semn de salut. Simți în palmă că mâna fetei era un sloi de gheață şi tremura nestăpânit, trădând o emoție ieşită din comun. Zâmbetul său devenise, din şugubăț, ocrotitor, manifestând curiozitate şi oarecare îngrijorare. Îşi lipi tandru buzele lui calde de mâna rece ca gheața a fetei şi întârzie intenționat câteva clipe într-un sărut duios, demn să trezească încredere şi siguranță.

— Hai, salută-mă! Am fost tare curios să aflu ce mai face fetița care cunoştea toate secretele vieții încă de la vârsta copilăriei. Mi-a fost dor… de acea copilă visătoare, plină de încredere în ea şi în oameni… dar nu-mi imaginam că ai să te faci atât de frumoasă şi atât de… timidă. Se pare că a trecut ceva vreme de când nu ne-am văzut.

— Şase ani, şopti fata, ducând repede o mână la frunte. Îşi amintise că are părul înfăşurat în prosop şi că este îmbrăcată în capotul de molton. Vă rog să mă scuzați, spuse ea grăbită, dar aş vrea să mă schimb. Sunt încotoşmănată de parcă m-aş afla la Polul Nord şi, cu un gest simplu, îşi scoase prosopul de pe cap. Părul blond i se revărsă valuri-valuri pe spate.

— Eşti mai frumoasă decât orice închipuire, spuse bărbatul, căruia îi venise rândul să rămână uimit şi emoționat de ceea ce vedea. Ochii lui iscoditori descopereau cu surprindere în chipul Mihaelei amestecul dintre copila de odinioară şi maturitatea pe care i-o adăugase timpul, sporindu-i frumusețea şi dându-i un aer misterios care te îmbia la visarea clipelor când ai putea deveni cuceritorul inimii stăpânei acelui chip.

Fata l-a privit cu o mină serioasă şi, încercând să-l ajute să depăşească momentul de extaz căruia îi căzuse pradă, l-a întrebat:

— Vă este foame? Vă rog să luați loc. Vă aduc de la bucătărie ceva *„bunătăți”,* cum a spus lelea Victoria. Numai că bunătățile noastre constau în sărmăluțe, şnițel de pui, piftie, cozonac, prăjituri… Să-mi spuneți ce doriți

şi vă servesc imediat.

În timp ce vorbea, Mihaela încercă să deschidă uşa, dar el se apropie şi, oprind-o, îi spuse calm:

— Nu mi-e foame. Acum nu vreau să mănânc. Te rog să stai cu mine. Vreau să vorbim, vreau să vorbeşti cu mine. A trecut atâta timp de când nu te-am văzut!

— Atunci, poate că doriți să beți ceva, continuă fata, un pic descumpănită.

— Nu beau, pentru că sunt cu maşina. Oare nu ar fi mai bine să-mi aduc maşina în fața casei tale? Chiar dacă se află lângă postul de miliție, mi se pare că am lăsat-o cam departe.

— Sigur că da. O puteți parca în curte, ca să nu o lovească vreun căruțaş cu chef. Dacă se întâmplă să nu aibă felinar la căruță, dispare în noapte şi n-o să aflați niciodată cine v-a lovit maşina.

— Că bine zici! Am plecat şi am s-o parchez în curte. Mă descurc eu singur cu porțile de la intrare, aşa că aşteaptă-mă, vin imediat.

Bărbatul îşi luă haina şi, păşind sprinten, ieşi pe uşa verandei şi dispăru în noapte. Rămasă singură, Mihaela alergă grăbită la dulapul cu haine din camera ei, aprinzând luminile în toate camerele prin care trecea. Dacă priveai în acel moment casa din întunericul străzii, gândeai că la mama Maria au sosit musafiri ori se petrece ceva deosebit, de-i lumina aprinsă la toate ferestrele, ca în zi de sărbătoare. Ajunsă în cameră, cu inima bătând nebuneşte, fata scoase din dulap un trening galben. Aruncă halatul de molton cât colo, îşi trase treningul peste cămaşa subțire de noapte, gândind că nu are timp să se gătească şi că oricum era ceva mai bine îmbrăcată decât înainte, deşi musafirul sosit pe nepusă masă avea o importanță numai de ea ştiută. Îşi puse în picioare o pereche de şosete albe şi încălță papucii pufoşi pe care îi folosea numai când avea musafiri de seamă. Cu o îndemânare şi o repeziciune demne de invidiat, şi-a împletit părul într-o coadă lungă până-n talie, pe care a

legat-o la capăt cu o fundă albă. Îmbrăcată în trening şi cu părul împletit în trei raze de soare, părea o şcolăriță pregătită să-şi spună lecția de viață pe care o învățase în aceşti ani de când nu-l mai văzuse pe cel care trezise în ea primul fior al iubirii feciorelnice de odinioară. A plecat la bucătărie, de unde a luat un cozonac umplut cu nuci şi cremă de cacao, bine crescut şi rumenit, o sticlă de palincă şi pahare pe care le-a adus în camera unde-şi primise musafirul. A înfățat masa în alb imaculat şi a aranjat patul în care dormise, întinzând plapuma şi acoperind-o cu o cuvertură înflorată. După ce a terminat, a aruncat o privire fugară în oglinda din perete şi, văzându-şi chipul îmbujorat şi speriat, a început să-i vorbească dojenitor, ca unei prietene înstrăinate din cauza suferinței şi a îngrijorărilor zilnice: *„Hei, ce se întâmplă? De ce îți bate inima nebuneşte? Doar nu crezi că a venit pentru tine? Este în trecere. Stă un pic şi apoi pleacă… orice călător, mai devreme sau mai târziu, îşi vede de drumul său!”*

Privi ceasornicul, observă că este ora opt seara şi se întrebă, ca şi cum un semnal interior îi dădea un impuls responsabil: „Oare cum se distrau în acest moment părinții ei la nuntă? Le-o fi trecând prin minte ce face ea acum, singură acasă?” Un alt gând îi şoptea: „Ce noroc pe tine că nu ai mers cu părinții, altfel nu l-ai mai fi întâlnit pe cel pe care îl aşteptai de-o veşnicie!”… Un altul o întreba: „Dar de ce întârzie? O fi plecat?”… Altul îi spunea: „Da, da, a plecat. Prea s-a purtat rece şi distantă cu el… Când a sosit era somnoroasă, şi pe urmă nu-l mai văzuse de când era o copilă convinsă că le ştie pe toate… Dacă a plecat, să fie sănătos… Mai aşteaptă puțin timp, apoi va închide uşa de la verandă şi se va culca”… şi încă un gând o chinuia: „Chiar o fi plecat? A trecut mai bine de o jumătate de oră… Să deschidă televizorul?”… Participa atât de intens la acest război al gândurilor, era atât de agitată, încât în clipa în care a auzit zgomot de paşi a tresărit speriată şi a alergat să încuie uşa verandei.

— Nu vrei să mă mai primeşti în casă? auzi ea vocea lui, exact în clipa în care răsucea cheia în broască.

— Ba da, spuse Mihaela deschizând uşa, dar am crezut că nu mai veniți.

— Cum să nu vin? Am întârziat pentru că am avut un mic necaz şi nu am putut să pornesc imediat maşina. De ce ai vrut să încui uşa?

— Din obişnuință, răspunse fata absent, încercând să-şi ascundă cât putea mai bine lupta dusă cu chinuitoarele gânduri, de teamă să nu i se citească pe chip zbuciumul prin care trecuse.

În camera călduroasă, el adusese odată cu valul de aer rece de afară un miros fin, plăcut, de parfum bărbătesc. Privind-o pe Mihaela în lumina bogată a candelabrului din plafon, spuse oarecum contrariat:

— Micuțo, cheam-o pe sora ta, pentru că vreau să-mi ureze bun venit.

Izbucniră amândoi în hohote de râs. El desfăcu brațele şi lăsă să-i cadă pe jos pachetele pe care le adusese din maşină.

— Mai întâi dă-mi voie să-ți ofer un buchet de flori frumoase ca tine şi ca întâlnirea noastră, întâlnire pe care eu o doresc deosebită.

Îi întinse un buchet superb de frezii, iar în clipa în care fata primea florile, nu se putu stăpâni şi o prinse în brațe, apoi o sărută ca un îndrăgostit fericit că îşi reîntâlneşte iubita după vreme îndelungată. Fâstâcită, Mihaela se retrase din brațele lui şi încercă să mimeze indiferența, făcându-şi o preocupare importantă din a aşeza freziile într-o micuță vază de cristal pe care o puse pe noptiera din fața oglinzii, pentru ca florile să se bucure de cât mai multă lumină.

— Acum ar trebui ca tu să mă săruți în semn de bun găsit, spuse el, încercând să nu facă scăpată clipa la care visa de mult timp.

Rămase pironită locului, neştiind ce să facă. La câțiva paşi de ea stătea omul care îi invadase cele mai tainice vise feciorelnice, iar acum acest „Ar trebui să mă săruți…” îi suna atât de ciudat în urechi. Se pare că domnului acesta educat ori îi lipseau cuvintele, ori sentimentele pe care le încerca nu aveau nevoie de prea multe… de alte cuvinte. Şi totuşi, fără să ştie de ce, acceptă mica provocare şi, timid, îl sărută pe obraz. În următoarele clipe se simți încolăcită de brațele lui puternice şi sărutată cu pasiune dezlănțuită, ca şi cum el era bărbatul care se întorcea după vreme îndelungată din pustiu la femeia iubită şi dorea să o convingă că, după ani şi ani de despărțire, ea era unica şi irepetabila lui iubire. Dar pustiul e pustiu şi, chiar dacă vrei, nu poți iubi pe nimeni câtă vreme îl străbați, decât pe cei lăsați acasă. Speriată, Mihaela se smulse brusc din strânsoarea lui pasionată şi se îndepărtă, acoperindu-şi buzele cu mâna dreaptă.

— Te-am speriat? Iartă-mă!… Nu m-am putut stăpâni. Ispita cireşelor coapte care îți stau pe buze a fost mai mare decât dorința de a-ți împărtăşi sentimentele mele sincere. Mă ierți?

— Da… Dar nu credeți că ar trebui să stăm de vorbă? Eu aş avea atâtea să vă spun… să vă întreb.

— Sigur că da. Hai, vino lângă mine să desfacem împreună pachetele. Ți-am adus câte ceva… Sper să îți facă plăcere. Uite, în acest pachet sunt bomboane de ciocolată, aici jeleuri, dincoace banane şi portocale, aici un parfum franțuzesc, cel mai bun din câte existau în magazin. Mai am o sticlă de vin vechi de cincizeci de ani din podgoriile Murfatlarului şi câteva mici atenții pentru părinții tăi. Vrei să bei cu mine?

— Eu nu prea beau, dar am să cinstesc cu dumneavoastră.

— Te rog, nu-mi vorbi atât de protocolar. Mă faci să cred că doreşti să mă îndepărtezi de tine, şi asta mă

intimidează. Spune-mi, ce-ți face piciorul?

— De când am părăsit spitalul, nu am mai avut niciodată dureri.

— Asta nu înseamnă că ai voie să te expui la frig sau la efort mare!...

— Am grijă să respect şi am respectat şi până acum sfatul medicului. Cred că cel mai bine ar fi să mâncăm ceva. Dumneavoastră veniți de la drum lung, iar eu nu am cinat.

— Acum chiar că aş mânca ceva, dar nu mă aşez cu tine la masă dacă nu renunți la acest ton protocolar care aşază între noi bariere de netrecut, spuse el un pic iritat.

— Bine, bine, promit să nu mai greşesc.

Mihaela a mai adus repede de la bucătărie ceva „bunătăți" a aşezat masa cu îndemânarea ei de bună gospodină, apoi şi-a poftit musafirul să ospăteze. Au mâncat în tăcere, privindu-se din când în când pe furiş şi studiindu-se ca doi oameni curioşi să descopere cât mai multe unul despre celălalt. Bărbatul a scos dopul sticlei de vin, răspândind în cameră un miros cu iz nisipos de la malurile mării, amestecat cu miresme dobrogene, şi a turnat în cele două pahare de cristal, care cerşeau de zor vinul mult-visat.

— Pentru ce bem? întrebă el aproape solemn.

— Pentru ce doriți dumneavoastră, răspunse fata şi îşi muşcă buzele, amintindu-şi de promisiunea făcută.

— Parcă ne tutuiam!...

— Iartă-mă!... Pentru întâlnirea noastră!

— Foarte bine. Fie ca reîntâlnirea noastră să ne facă să ne amintim toată viața unul de celălalt, de această zi binecuvântată de Dumnezeu. Noroc, micuța mea dragă, rosti el înflăcărat.

— Noroc, şopti Mihaela emoționată.

Duse paharul la buze şi bău din licoarea parfumată, gălbuie şi dulce care avea o aromă deosebită. Se priviră un timp în tăcere. La un moment dat, el întinse mâna peste masă şi începu să-i mângâie cu degetele obrajii,

buzele, după care, coborând uşor, urmări linia gâtului, alunecând spre sânii care săltau vioi şi ritmic, trădând emoţia fetei. Mihaela îi zâmbi binevoitor, dar numai ea ştia ce se întâmpla în sufletul ei neprihănit. Îşi spuse că trebuie să alunge emoţiile, să le controleze, altfel va cădea mult prea uşor pradă ispitei de a se lăsa în voia clipei de tandreţe, ale cărei urmări nu le distingea prin tumultul în care se zvârcoleau sufletul şi mintea ei nevinovate, tot atât cât de nevinovat este soarele pentru că răsare în fiecare dimineaţă. Se ridică în picioare, privindu-l de parcă i-ar fi cerut iertare pentru o greşeală pe care nu o comisese, şi-l întrebă:

— Mai vrei să mănânci ceva? Te rog să-mi spui dacă nu te-ai săturat. Am cu ce să te servesc, dacă îţi mai este foame.

— Nu, nu, mulţumesc. Mi-e de ajuns, m-am săturat, este deja prea mult pentru această oră. Nu este bine să mănânci mult seara, înainte de culcare. Pot să mă aşez pe pat? Am condus câteva ore bune şi m-a ajuns un pic oboseala.

— Da, te rog. Uite, aşez un taburet din camera alăturată lângă pat şi pun pe el paharul şi sticla de vin, să-ţi fie mai aproape.

— Mulţumesc, dar vreau să aduci şi paharul tău şi să vii să te aşezi lângă mine.

După ce transformă un taburet capitonat într-o veritabilă măsuţă, pe care aşeză tava din lemn de nuc încrustată cu motive ţărăneşti, puse pe ea paharele şi sticla, apoi se conformă ca o elevă silitoare rugăminţii lui nevinovate.

— Ştii, Dumnezeu a fost darnic în ziua în care te-ai născut. Eşti atât de frumoasă încât îngerii dau roată fiinţei tale, bucurându-se de puterea Domnului.

— Mulţumesc. Nu ştiu dacă este aşa cum spui, ştiu doar că eu nu am niciun amestec, niciun merit, în efortul şi bunăvoinţa Celui de Sus. Atunci când m-ai cunoscut în spital, nu eram frumoasă?

— Ba da. Oricine intra în salonul vostru te remarca imediat. Şi, pe urmă, ştiai multe şi nu-ți tăcea gura dacă te întreba careva ceva despre viață…

— Eram cam naivă şi prostuță, spuse Mihaela roşindu-se ca un măr copt.

— Erai mai deosebită decât fetele de vârsta ta, o adolescentă maturizată înaintea colegelor de generație şi de suferință. Acum, nu trebuie să te ruşinezi ori să-ți retrăieşti părerile de rău pentru tot ce nu ai reuşit să împlineşti atunci. Ceea ce a fost urât a rămas în memoria trecutului. Acum ai viitorul în față, ai o viață de trăit şi trebuie să înveți să te bucuri de fiecare clipă, să descoperi frumosul în urâțenia din jur, pentru că el există. Observ că te-ai maturizat şi mai mult. Povesteşte-mi despre aceşti şase ani. Vreau să ştiu cât mai multe despre tine, despre cum ai păşit din nou printre oameni şi ce ai reuşit să realizezi în acest timp, o îndemnă el dornic s-o asculte povestind, invitând-o în acelaşi timp să vină cât mai aproape.

— A fost… cum a fost… Abia acum, când mă întrebi, îmi dau seama că oamenii au tendința de a păstra printre amintiri doar ceea ce i-a impresionat în mod plăcut. Nu ştiu cum se face, dar uneori cred despre mine că sunt structurată altfel decât toți ceilalți. Sau poate că este doar o impresie a mea, încercând astfel să mă conving că de aici mi se trage unicitatea în comparație cu restul omenirii. Într-adevăr, era firesc să mă maturizez şi mai mult, numai că plusul câştigat în această privință a fost în primul rând dureros. Mi-am continuat studiile, urmând clasa a X-a de liceu într-un nou grup de elevi, cu alți profesori, şi m-am acomodat destul de greu. Colectivul era format, împărțit în găşti de prieteni şi prietene, de aceea pentru un timp m-am simțit o intrusă. Abia în anul următor de şcoală s-a ivit ocazia în care m-am simțit cu adevărat acceptată de colegii şi colegele de clasă, şi chiar de atunci am devenit prieteni adevărați. Fiind mai retrasă, având obsesia handicapului meu,

pentru că şchiopătam uşor la fiecare pas, aveam impresia că îşi dădeau coate de fiecare dată când treceam pe lângă ei. Mai târziu, după acea seară minunată, am înțeles că aveam şi eu o mică vină, nefiind mai comunicativă, neîncercând prin nimic să sparg barierele fireşti, existente între oamenii care abia se cunosc, indiferent de vârstă… Mihaela se opri o clipă din depanarea amintirilor. Privea cu ochii lucind, undeva, în zarea timpului, şi zâmbea amintirilor, ca şi cum ar fi fost singură în cameră, uitând complet de cel de lângă ea.

În vreme ce o asculta, bărbatul o sorbea din ochi şi, observând că ea plecase singură într-o călătorie în timp, o îndemnă cu voce înceată, atât cât să nu o readucă brusc la realitate:

— Povesteşte… Te rog, nu te opri… Îți promit că nu am să te întrerup. Doresc să cunosc toate întâmplările prin care ai trecut sau măcar ceea ce crezi tu că poate fi povestit. Ani de zile am aşteptat această clipă.

— Mi-e teamă că îmi amintesc doar de momentele mai neplăcute ale vieții mele şi că pe cele încărcate de o anume frumusețe le-am cam uitat. Dar, dacă doreşti să mă asculți, crezând că are vreo importanță pentru tine, am să-ți povestesc, mai ales că nu am mai vorbit cu nimeni despre mine niciodată.

O umbră de tristețe întunecă chipul lui, pentru o clipă, la auzul acestei constatări.

— Ba da, are o foarte mare importanță tot ce îmi spui despre tine şi despre viața ta. Chiar crezi că sunt aici, lângă tine, dintr-o întâmplare?

— Încă nu ştiu ce să cred… dar mi-ai promis că nu mă întrerupi. Totul a început când profesorul de fizică, dirigintele clasei noastre, ne-a anunțat că vom organiza o reuniune „tovărăşească”, cum se numea pe atunci o seară de dans dedicată unui eveniment oarecare. Când a întrebat cine nu poate participa, eu m-am ridicat în picioare. S-au auzit imediat chicoteli prin clasă, iar unul dintre colegi, mai îndrăzneț şi mai sigur de el, a comentat:

„Era de aşteptat să nu vină zâna la dans.” „Dar de ce zâna...?”, întrebă profesorul. Eu am ridicat neştiutoare din umeri... *„Zâna nu ne prea bagă în seamă. Nu se uită ea la noi... este prea mândră”,* răspunse aceeaşi voce, generând râsul colectiv şi făcându-mă să-mi doresc pe moment dispariția pe veşnicie din acel grup de colegi răutăcioşi. Recunosc acum că atunci i-am urât pe toți, în special pe profesorul de fizică, care, deşi era în al doilea an de învățământ, nu avusese nicio discuție particulară cu mine. Nu ştia nimic despre mine, nu mă întrebase nimic şi nu a încercat să-i oprească din râs pe colegi.

Până la urmă m-am hotărât să particip şi eu la reuniunea dansantă, programată într-o zi de sâmbătă pe la orele şaptesprezece. Gazda mea, tanti Laura, o băbuță tare emancipată, m-a ajutat să mă îmbrac frumos şi decent, aşa cum îi stătea bine unei eleve de liceu. Văzându-mă cum încă mai oscilam între a pleca şi a nu pleca de acasă, tanti Laura s-a gătit ca în vremurile ei bune, amintindu-şi de anii tinereții, şi m-a condus până în poarta liceului. Păşind în curtea şcolii, la auzul muzicii formației ABBA, formație la modă pe atunci, şi al gălăgiei colegilor peste măsură de veseli, am început să mă încurajez de una singură, îmi spuneam că nu o să mă bage nimeni în seamă, că am să plec foarte repede acasă şi căutam deja o explicație plauzibilă pentru binevoitoarea mea gazdă. Aula liceului era plină până aproape de refuz. Majoritatea profesorilor noştri răspunseseră invitației de a participa la seara dansantă organizată de clasa din care făceam şi eu parte. Am aruncat priviri speriate în jur şi, nerecunoscând pe nimeni, am început să mă întreb ca o disperată: *„Ce cauți tu aici?... Nu ai pe nimeni apropiat în toată această mulțime... Du-te acasă!”,* îmi răspundea un îndemn interior. Tocmai mă hotărâsem să plec, când m-am pomenit cu profesorul de fizică lângă mine: *„Ai reuşit, până la urmă, să fii alături de noi”...* îmi spuse zâmbind, după care izbucni în râs, văzând cât eram de palidă. *„Hai,*

să dansăm şi, te rog, nu mai fi aşa de speriată”… mă îndemnă el cu multă curtoazie.

Încântat de cum mă mişcam şi probabil de modul în care arătam gătită şi un pic fardată de tanti Laura, domnul profesor nu şi-a putut stăpâni admirația şi a comentat: *„Nu ai să ratezi niciun dans în această seară. Colegii tăi vor înțelege ce au pierdut pentru că nu te-au observat până acum”…*

Nu ştiu cum s-a făcut, dar în timpul acelui dans i-am iertat pe toți, începând cu domnul profesor, pe care, dacă stau şi mă gândesc mai bine, chiar de atunci am început să-l îndrăgesc. Şi a avut dreptate. Fără nicio exagerare, în acea seară am fost un fel de vedetă a şcolii. Am dansat şi m-am împrietenit cu toți colegii, fără a stârni invidia fetelor. Mă simțeam tratată ca un om normal. În sufletul meu am repurtat încă o mare victorie. Eram la fel ca toți ceilalți. Începând din acea seară, handicapul pe care îl resimțeam până atunci la fiecare pas a dispărut definitiv din mintea mea, din sufletul meu. Şi totuşi, un mic incident a întunecat pentru un timp acea seară ce părea perfectă pentru mine. Un coleg de la altă clasă, pe nume Mihai, „o figură” după cum era cunoscut printre liceeni, căruia nu-i rezistase niciuna dintre colegele noastre, venea pe la jumătatea fiecărui dans, îmi bătea partenerul pe umăr şi îi lua locul.

Cum era mare tartor în liceu şi pe deasupra mai era şi simpatic foc, nu i se opunea nimeni. A reuşit să repete de vreo patru ori această figură şi să îi indispună pe câțiva dintre băieții de la speciala de matematică, care se hotărâseră în cor să danseze cu mine. La masa profesorilor se comenta de zor insistența cu care Mihai îşi deranja colegii, iar eu mă hotărâsem să-l refuz dacă mai încearcă încă o dată, când m-a salvat profesorul de fizică, invitându-mă iarăşi la dans. Mai târziu am aflat că domnul profesor i-a atras atenția tartorului claselor a XI-a din liceul nostru să-mi dea pace, altfel va fi nevoit să ia măsuri.

La încheierea serii de dans, am pornit în grup către casele noastre, însoțiți de domnul profesor şi, bineînțeles, de Mihai, pe care, deşi nu mă luase în seamă atâta timp, acum îl simțeam cum stătea la pândă. Pe măsură ce ne apropiam de locuința mea, grupul se mai subțiase, dar Mihai încă nu dispăruse. Îmi spuneam că el locuieşte mai departe şi poate că va rămâne singur până acasă. Când am intrat în curtea cea mare a gazdei mele, m-a întrebat dacă locuiesc acolo şi la cine anume… I-am răspuns că da, iar el a râs şi a comentat, vesel nevoie mare: *„Aaa… tu eşti măicuța care locuieşte la tanti Laura?”*

Aşa s-a făcut că, până la urmă, am devenit buni prieteni. Şi astăzi eu cred că prietenia noastră l-a schimbat mult în bine. A ajuns medic veterinar şi în prezent este unul dintre cei mai buni amici ai mei.

— L-ai iubit? o întrebă vădit interesat bărbatul, dornic să afle adevărul.

— Nu, pur şi simplu am fost prieteni. După cum cred că ai înțeles, astfel de întâmplări mi-au dirijat viața până am ajuns să lucrez la şcoala din sat. Dacă ție ți se pare captivant, îți pot povesti zile întregi…

— În afară de prieteni… ai un iubit?

— Am avut.

— Cum adică… ai avut?

— S-a căsătorit.

— S-a căsătorit?!… Înseamnă că nu ți-a fost iubit?

— Înainte de a ne cunoaşte, a avut o aventură cu o fată care a rămas însărcinată şi a trebuit să-şi facă datoria de bărbat față de ea.

— L-ai iubit cu adevărat?

— M-am vindecat.

— Eşti sigură că te-ai vindecat?

— Definitiv şi iremediabil în ceea ce mă priveşte. Dar tu nu-mi spui nimic despre ceea ce ai făcut în toți aceşti ani?

Îmbujorați de căldura din cameră şi de vinul dezlegător de adevăruri nerostite până la întâlnirea lui cu trupul şi

mintea însetate de euforie, se priviră un timp drept în ochi, căutându-se, încercând să se descopere fiecare în sufletul celuilalt.

„Ce loc ocup eu, oare, în imensitatea spațiului ascuns la celălalt capăt al privirilor lui dornice? Cât de important este pentru el acest loc?”, se întreba în gând Mihaela.

— De fapt, ce însemn eu pentru tine? îşi continuă ea gândul cu voce tare.

— Însemni tot ceea ce am sperat şi visat în clipele mele de tristețe şi singurătate. Dar, te rog, hai să bem acest vin minunat şi să uităm de tristeți şi nemulțumiri trecute, spuse bărbatul în timp ce turna vin în cele două pahare. Să bem pentru o nouă, mare şi adevărată dragoste, o îndemnă el.

Au sorbit vinul cu nesaț, lăsându-se purtați de tăria lui într-o lume ce părea la fel de ireală pentru amândoi. Înțelegând că se apropie iarăşi de un moment mult mai intim decât şi-ar fi dorit, Mihaela se ridică de pe pat, stinse candelabrul şi aprinse lampa de perete. Deşi mai câştigase puțin timp îndepărtându-se de dorințele pe care bărbatul le respira atât de vizibil prin porii întregii lui ființe, fata nu reuşi decât să accentueze starea lor de perfectă intimitate. Lumina blândă a lămpii, căldura domoală răspândită de bătrâna şi conştiincioasa sobă de teracotă, euforia provocată de vinul dulceag îi împingeau încet-încet pe cei doi către limanul clipei de taină când atât bărbatul, cât şi femeia se lasă în voia binecuvântării lui Dumnezeu, urmându-i cu supunere veşnicul sfat: *„Iubiți-vă, oameni, şi iubiți tot ceea ce se vede ori nu se vede în jurul vostru”…* Şi totuşi, Mihaela mai descoperi în ungherele sufletului ei resurse ca să amâne, fie şi pentru cât ar dura desprinderea unei frunze veştejite de timp din ramul tânăr, tainicul moment al încrederii depline.

— Din câte îmi amintesc, aveai o prietenă!… rosti ea cu glas stins, stând în picioare în mijlocul camerei. Ce mai face frumoasa doctoriță? V-ați căsătorit?

— Da, dar nu a mers, răspunse el morocănos, după

care continuă un pic mai vesel: Vino, te rog! Aşază-te lângă mine. Lasă-mă să mă joc cu buclele tale blonde, aşa cum o făceam cândva.

— Atunci eram o fetiță, rosti ea cedând îndemnului lui nevinovat.

— Cum văd eu, tot o fetiță ai rămas, o alintă bărbatul în timp ce îi despletea părul, jucându-se cu buclele ei bogate.

— Prietena ta era brunetă! Din ce cauză crezi tu că nu a mers căsnicia voastră?

— Ar fi multe de spus, dar nu vreau să te întristez cu necazurile vieții mele de fost familist. Am avut fiecare partea sa de vină în tot ceea ce s-a întâmplat. Acum, când toate aceste urâțenii au rămas undeva în urmă, constat că nu mi-a mai rămas decât munca mea. Studiez foarte mult. Am urmat câteva cursuri de specializare şi este foarte posibil ca în scurt timp să plec în Franța pentru desăvârşirea studiilor în domeniul pe care îl cunoşti.

— Cum se face că ai ajuns la mine, în acest sat aruncat de Dumnezeu printre dealuri şi munți? Este destul de departe de Clujul tău iubit.

— Atunci, cu ani în urmă, dispariția ta fără să îți iei rămas-bun mi-a lăsat un gust amar. Valurile vieții m-au purtat de colo-colo şi te-am aşezat într-un colț al sufletului, sperând că într-o zi te voi întâlni. Singurătatea care mă urmăreşte continuu de când m-am despărțit de soție mi te-a readus în gândurile mele. Nu mai rezistam dorinței de a te revedea şi de a-ți cunoaşte familia. Mi-am luat câteva zile libere cu gândul că am să mă refac, odihnindu-mă în linişte, la Sângeorz-Băi. Ajuns mai aproape de tine, nu am mai putut aştepta ca întâmplarea să mă ajute să te întâlnesc şi m-am hotărât să te vizitez. Abia acum, revăzându-te, recunosc adevărul pe care îl tot alungam din mintea mea. Dorul de tine m-a îndemnat încoace, şi nu cele câteva zile de odihnă, pe care, de altfel, cred că le merit din plin.

Spunând acestea, o cuprinse pe Mihaela în brațe, o

strânse cu pasiune şi o sărută cu lăcomie. Fata devenise o jucărie în brațele lui dornice.

— Vrei să facem dragoste? o întrebă el în şoaptă.

Mihaela îl privi năucită. Nu ştia ce să răspundă la o astfel de întrebare. Simți iar acea căldură ciudată cum începe să-i străbată trupul din tălpi până-n creştet. Începu să tremure. Nu se putea stăpâni. Se desprinse încet din îmbrățişarea lui şi spuse ca şi cum vorbea de undeva, de departe, de pe alt tărâm, încât vorbele abia i se făceau auzite:

— Nu am făcut dragoste, până acum, cu nimeni…

— Cum?… Încă mai eşti fecioară? întrebă bărbatul, uimit să constate un adevăr destul de banal în viața oricărei obşti săteşti, unde, de obicei, o domnişoară rămâne fecioară până în ziua căsătoriei, oricât de mult ar întârzia să apară acea zi.

— Da, răspunse ea, încercând un sentiment de ruşine în fața uimirii lui sincere.

Observându-i mirarea şi consternarea, întipărite pe chip de parcă ar fi descoperit un adevăr primordial ştiut de toți, cu care el părea a nu fi de acord, Mihaela reuşi să-şi controleze cât de cât emoțiile şi, supărată pe ea din cauza sentimentului ruşinii care o invadase din senin pe nedrept, deveni un pic mai agresivă:

— Dar la voi acolo, în centrul Clujului, cum este? Fetele mai întâi îşi pierd fecioria, apoi îşi caută câte-un flăcău voinic care să le înțeleagă şi să le pună cununiile pe cap, ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat?

— Nu… bineînțeles că nu asta este ordinea firească. Te rog să-mi ierți neştiința de a-mi controla surprinderea. Dar nu puteam să cred că o fată atât de frumoasă ca tine nu ar fi trezit focul pasiunii voinicilor din partea locului… şi, pe urmă, tu mi-ai spus că ai avut un iubit… Am crezut…

— Ei bine, altă dată să nu mai crezi nimic bazându-te pe raționamente lipsite de înțelepciune.

Spunând acestea, Mihaela îl privi drept în ochi.

Bărbatul acela şcolit, cu experienţă de viaţă, care cu mult timp în urmă devenise sclipitorul Făt-Frumos al viselor ei tainice, o privea tăcut, iar privirea lui cerea îndurare.

O umbră de tristeţe se abătu pe chipul feciorelnic al fetei. *Nu cumva fusese prea răutăcioasă cu el? La urma urmei, ea era aceea care, în afară de orele petrecute la şcoală cu elevii, stătea închisă în casă, izolându-se cât putea mai bine de restul oamenilor din sat. Fetele de vârsta ei erau toate pe la casele lor, căsătorite, având unul sau doi copii. Era de ajuns să-şi privească mama şi vedea cum durerea din sufletul bătrânei vorbea cel mai bine despre durerea ei ascunsă. Ce să facă? Acum, când nu oricine i-a deschis uşa, ea s-a găsit să-şi pună mândria înaintea ordinii tuturor celorlalte sentimente care te îndreaptă atât de firesc spre păcatul originar, şi de acolo, din acel păcat, se născuse şi ea. Ce să facă? Poate că tocmai bărbatul acesta îi este sortitul. Doar nu întâmplător îi apăruse în cale, chinuindu-i zilele şi nopţile adolescenţei. Nimic nu este întâmplător în viaţa oamenilor.* Astfel de gânduri o făcură pe Mihaela să întindă mâna şi să-l mângâie uşor pe obraz. Bărbatul îşi recapătă încrederea în sine şi o cuprinse iarăşi în braţe, spunându-i:

— Nu te teme. Nu am să-ţi fac niciun rău. Nu am să fac nimic împotriva voinţei tale… Vrei să mai bem un pic din această licoare fermecată? spuse el şi umplu paharele înveselite de atingerea uleioasă a vinului.

— De acord, răspunse fata, bucurându-se în sinea ei, deoarece acum era sigură că nu-l supărase. Pentru ce bem?

— Pentru noi, pentru întâlnirea noastră, pentru seara noastră pe care nu o vom uita niciodată.

După ce băură din licoarea fermecată, rămaseră tăcuţi, pironiţi unul în faţa celuilalt, aşteptând fiecare de la celălalt un îndemn, un gest care să distrugă bariera aşteptărilor deşarte şi a neîncrederii într-un viitor posibil, ce încă ar mai exista între ei. Unul dintre cei doi trebuia să sfarme acest obstacol atât de important pentru

Mihaela şi atât de uşor de spulberat când bărbatul ştie ce vrea de la viată. Şi s-a dovedit că el ştia ce vrea, dar nu de la viața privită peste timp, ci de la acea clipă.

El a făcut primul gest. A întins mâna şi a stins lampa de perete. În întunericul aşternut ca o pâclă peste întreaga cameră se mai auzea doar foşnetul hainelor de care el se dezbrăca calm, vădind siguranța şi delicata experiență a unor astfel de momente. Când întunericul a pus stăpânire pe lăcaşul neprihănit al fecioarei de-acum despletite, Mihaela a început să tremure fără să se poată stăpâni, fără să mai găsească vreo explicație acestui tremur. Nu mai reuşea să gândească în mod logic şi nici nu mai putea da înapoi de la pasul pe care odată şi odată tot trebuia să-l facă. Şi, la urma urmei, de câtă logică ar fi avut nevoie ca să facă acest pas? La auzul foşnetului hainelor pe care bărbatul le lăsa să cadă la întâmplare pe jos, începu să tremure şi mai tare. Chinul de a nu şti ce urmează şi de a nu se putea controla i se părea nesfârşit. A simțit cum palmele lui îi mângâie răbdător trupul, pentru ca apoi să înceapă să o dezbrace cu îndemânare. Purtată de două brațe vânjoase, s-a pomenit sub plapumă, având alături un trup străin aşternutului ei. Trupurile lor goale, strâns lipite unul de altul, zvâcneau de dorințe nebănuite, neştiute şi neînțelese de tânărul vlăstar care se lăsa dus pe valul botezului veşnicului păcat. Buzele lui fierbinți îi căutară gura, după care alunecară într-un sărut lung pe gât, pe sâni, unde poposiră un timp pentru a fi la fel de părtinitoare cu neprihănirea celor două fructe coapte ce aşteptau de mult să fie culese de un grădinar destoinic.

Geamătul uşor al Mihaelei îl făcu să tresară. Se opri un timp din călătoria lui sigură, gândind că a fost poate prea brutal, prea grăbit să ajungă la capătul drumului. Ştia că nu trebuie să facă nici cea mai mică greşeală în tentativa lui de a deschide pentru prima oară porțile raiului dragostei zidite de Dumnezeu cu atâta măiestrie. Viața îl învățase că aceste porți nu trebuie dărâmate, ci doar

deschise cu aceeaşi măiestrie cu care fuseseră zăvorâte de creator. Începu să o sărute cu şi mai multă pasiune. Cu tot întunericul care-i învăluia în taină, buzele lui cărnoase nu-şi greşeau ținta şi de fiecare dată ținta aleasă era o altă părticică a trupului fetei. Mihaela gemea uşor la fiecare atingere a buzelor lui. Deşi se străduise din răsputeri să înțeleagă ce i se întâmplă, acum nu mai reuşea decât să simtă fiorul din ce în ce mai fierbinte care-i sfârteca trupul într-un mod atât de plăcut şi totodată atât de necunoscut până atunci pentru ea. Din clipa în care a scos primul geamăt, mintea ei a refuzat să mai caute explicații, să mai pună întrebări.

Bărbatul o mângâia tandru, fără încetare, o săruta cum sărută însetatul deşertului suprafața lacului care-i iese în cale după ce îşi pierduse orice speranță, strângea în brațe trupul ei fierbinte de parcă era o părticică de soare. Fata nu ştia să răspundă gesturilor lui de tandrețe, ci doar se lăsa cotropită de valul trăirilor care-i dăduseră ghes din umbră vreme îndelungată, mult prea îndelungată pentru vârsta ei, pentru rânduielile vieții la care acum era invitată să participe din plin.

O îmbrățişare învăluitoare aşa cum noaptea învăluie ziua fără să o întristeze, un sărut absorbitor al nectarului buzelor ei au însoțit pătrunderea lină a bărbatului în ascunsele unghere ale plăcerii de-o clipă ce ni s-a dat tuturor în egală măsură. O usturime aprigă, scurtă, ruptă dintre coapse i-a străbătut trupul, făcând-o pe Mihaela să scoată un țipăt de ajutor pe care şi l-a înăbuşit imediat de teama de a nu opri călătoria bărbatului spre culmile plăcerii, la care el o chema să participe prin mişcări line, domoale, ritmice, ca într-un dans nocturn a cărui muzică nu este alta decât geamătul armonios din final a două suflete până atunci însingurate. A urmat ceea ce stă scris în cartea vieții că trebuie să se întâmple. Un geamăt prelung de plăcere i-a doborât pe amândoi transpirați de efort, cu trupurile zvâcnind intens în urma eliberării energiilor în actul veşnic asemănător creației divine.

După un timp, el s-a ridicat din pat şi a aprins lumina. A observat cum şiroiau lacrimile din ochii Mihaelei şi a întrebat-o îngrijorat:

— Hei, ce se întâmplă cu tine? De ce plângi? Îți pare rău din cauza celor întâmplate?

— Nu. Sunt fericită. Nu ştiu să dau o definiție fericirii, o definiție pe care oamenii o tot caută de mii şi mii de ani, dar, acum, sunt fericită, şopti Mihaela.

Un zâmbet, care putea să însemne orice, lumină chipul bărbatului.

Cu aceeaşi tandrețe a luat-o pe Mihaela în brațe, a dus-o în baie, unde un boiler electric ținea tot timpul apa încălzită pentru nevoile casei. I-a spălat trupul cu apă fierbinte şi săpun, a şters-o cu un prosop de baie mare şi mătăsos, după care a ajutat-o să se îmbrace cu cămaşa de noapte.

— Te rog să-mi spui de unde luăm un cearşaf curat, o întrebă el. Cel de pe pat are o pată mare de sânge. Va trebui să-l spălăm.

— Bine, bine, de asta mă ocup eu, spuse Mihaela şi gândul îi alergă speriat la mama Maria, care nu trebuia să vadă dovada celor întâmplate în casă în lipsa ei.

A alergat repede la dulapul cu lenjerii curate, a ales dintr-un teanc de lenjerii una cu flori primăvăratice, deşi primăvara de afară încă îşi mai dădea frățeşte mâna cu iarna, ce se lasă dusă mult mai greu din satele de la poalele munților, şi a schimbat aşternutul patului. Pe cel cu dovada faptului că devenise femeie în toată firea l-a ascuns în alt dulap, lăsând pe a doua zi grija de a decide ce să facă cu el. Cu niciun chip nu trebuia să încapă pe mâna mamei Maria, singura din casă care ar fi observat şi ar fi înțeles imediat totul. Apoi au stins lumina, s-au băgat sub plapumă şi au adormit strâns îmbrățişați, ca două ființe într-una singură, doi îndrăgostiți sub tainica oblăduire a nopții. S-au trezit amândoi odată, după câteva ore de somn, cu buzele căutându-se unele pe altele pentru un sărut al binecuvântării celor întâmplate

şi celor ce urmau să se întâmple.

Dorințele lor au reintrat în deplin acord cu vibrația nerăbdătoare a trupurilor flămânde de dragoste. S-au dăruit unul altuia aşa cum le fusese scris în marea carte a vieții. El, mulțumindu-şi totodată orgoliul masculin de a şti că trebuie să deştepte în tânăra femeie adevăratele trăiri ale dragostei, ea neştiind nimic, dar lăsându-se cotropită de uriaşul val al noilor trăiri, necunoscute, ci doar bănuite până atunci de fosta fecioară. În liniştea camerei nu se mai auzeau decât gemetele înăbuşite ale Mihaelei şi respirația lor întretăiată de efort. Apoi, au urmat câteva clipe de tăcere, când orice cuvânt îşi pierde sensul. Şi, după cum spune filosoful că omul, pe parcursul întregii sale vieți, nu descoperă nimic, ci doar se dumireşte şi află despre existența vreunui fenomen sau altul, tot astfel, Mihaela începea să se dumirească, să înțeleagă cauza existenței neliniştilor şi emoțiilor ei de până atunci care îi bântuiau singurătatea şi o făceau să tresară ori de câte ori gândurile ei intime îi scoteau în lumină un anume bărbat. El a fost acela care a rupt tăcerea, constatând calm şi distant, de parcă totul fusese dinainte stabilit:

— Astăzi, la ora nouă, trebuie să fiu la Cluj. Particip cu o lucrare de specialitate la Congresul medicilor români. Dacă lucrarea mea stârneşte interesul scontat de mine, voi pleca pentru un timp în Franța, la specializare.

— Bine, bine, dar eu ce fac? reuşi să rostească Mihaela, neputându-şi ascunde uimirea.

— Ce să fac, micuța mea? Nu te pot lua cu mine, decise bărbatul în timp ce bâjbâia pe întuneric după haine.

— O să-mi fie dor de tine, spuse tânăra femeie, zâmbind trist întunericului.

Bărbatul aprinse lumina, îşi luă hainele până atunci împrăştiate de-a valma prin cameră şi plecă în baie. Când a revenit proaspăt ras şi echipat de plecare, părea foarte mulțumit de sine, dornic să ajungă cât mai repede în

oraşul de unde tristeţea, oboseala şi singurătatea îl goniseră spre plaiuri cu doruri a căror împlinire însemnase pentru el clipa şi numai clipa... fără urmări şi fără răspunderi...

Văzându-l atât de grăbit, Mihaela dori să coboare din pat ca să-l însoţească spre ieşire, dar el o opri cu un gest drăgăstos şi îi spuse:

— Te rog să nu te deranjezi pentru mine. Vreau să port în minte această imagine a ta, stând în pat şi aşteptându-mă. În clipele de singurătate, am să visez cum mă furişez lângă tine ca să te ţin strâns în braţe. Ştii bine că mă pot descurca singur. După ce scot maşina din curte, închid eu porţile. Să ai grijă de tine. Te iubesc, şopti el.

Bărbatul se aplecă, o sărută în semn de despărţire, apoi ieşi prin verandă şi dispăru în zorile dimineţii, precum zburătorul care aleargă spre infinitul cerului după ce şi-a redescoperit energia zborului în camera vreunei fecioare scăpate întâmplător pentru o clipă de sub paza grijii părinteşti, iar zburătorul asta aşteaptă şi visează dintotdeauna... clipa, clipa în care poate da năvală, aducând cu el şi semănând iluzia veşnicei iubiri.

Casa i se părea pustie Mihaelei, după ce zgomotul făcut de maşina ce se îndepărta încetă să se mai audă. Se ridică din pat cu intenţia de a închide lumina, dorind să se culce. Până dimineaţă mai erau câteva ore bune. Îşi spunea că odihna îi va limpezi gândurile. Când dădu plapuma la o parte, un pachetel, lăsat în ascuns pe marginea patului de cel care tocmai plecase, căzu pe covor, făcând un zgomot abia sesizabil. Curioasă, îl desfăcu şi descoperi o cutiuţă cu vechile însemne ale unei firme străine de renume, în care se afla un frumos inel de aur cu diamant. După patină, după montură, după fineţea încrustaţiilor, dovedea că era un vechi nestemat de familie care se transmite din generaţie în generaţie, ducând cu el peste timp tristeţi, bucurii şi fericiri deopotrivă. Lacrimile începură să-i ţâşnească din ochi în timp ce permanentul ei veghetor, cel de-al doilea eu, o

iscodea cu întrebări de genul: *„Oare aceasta îți va fi răsplata?... Acesta va fi micul tău câştig, după ce ai lăsat să-ți fie pătrunse tainele ce nu se dezleagă decât prin alte taine... acelea ale sfintei cununii?”* Peste măsură de îngrijorată, Mihaela puse inelul în cutie, luă cearşaful cu pricina din dulapul în care îl dosise în grabă şi se duse în camera ei, unde ascunse cu mare grijă dovezile devenirii ce-i fusese scrisă şi la care participase în deplin acord cu timpul ce părea să nu mai poată îndura aşteptarea...

Întoarsă în cameră, cât ai clipi, făcu să dispară celelalte urme. Duse la bucătărie farfuriile, vesela, paharele, pe care le spălă, le aşeză la locul lor, apoi se îmbrăcă în treningul galben şi intră în pat cu sufletul tremurând de spaima celor întâmplate, încercând să rememoreze tot ceea ce trăise în acea seară demnă de a fi înscrisă în grindă de către toate fecioarele lumii. În cele din urmă, adormi cu chipul luminat de un zâmbet adresat vreunui gând năstruşnic sau unei anume trăiri prin care trecuse şi de care nu dorea să se mai despartă.

Se trezi din somn a doua zi pe la orele unsprezece. Părinții încă nu sosiseră de la Bistrița. Se ridică din pat şi, când se văzu singură, în picioare, în mijlocul camerei, simți cum o stare de disconfort general îi cuprinde întregul trup. O usturime intensă, supărătoare pornea din zona tainică a trupului ei de tânără femeie, sfârtecându-i bazinul, obligând-o să se aşeze şi să se chircească pe pat. Speriată, stătu în această poziție un timp, apoi alergă la baie, se dezbrăcă şi intră sub duş. Încă mai sângera şi văzând cum şuvițele sângerii de apă fierbinte se scurg la vale, spălându-i păcatul, o cuprinse deznădejdea că se lăsase pângărită. *Unde era visul ei nevinovat de a intra în biserică îmbrăcată în albul pur al miresei, vis pe care îl nutreşte orice fată din clipa în care îi încolțeşte în inimă primul fior al iubirii?... Ce altceva decât pângărire de trup şi suflet mai poate să însemne faptul că acceptase să parcurgă pe ocolite acest drum? Dar singurătatea, dar visul acela cu marea şi cu bărbatul care*

aleargă iubitor spre ea, dar timpul care o grăbea zilnic? Acestea nu se pun în balanța judecății? Nedreaptă judecată! Un bărbat care semăna atât de bine cu cel din vis, un pahar de vin adiind a mare şi a dor de fericire, câteva cuvinte sărace, îmbogățite de experiența şi gesturile lui tandre, dar mai ales neştiința şi nerăbdarea ei silită de timp au fost de ajuns ca ea să nu poată spune nu îndemnului de a păşi însoțită pe tărâmul nefericitului păcat care promitea veşnica fericire…

*

Părinții Mihaelei au ajuns acasă în după-amiaza aceleiaşi zile. Mirați de faptul că fetița lor doarme ca un prunc, au început să se întrebe dacă nu cumva a dat peste ea vreo răceală primăvăratică. Mai mult, mama Maria îşi făcea de zor semnul crucii, când a dat cu ochii de pachetele de pe masă. A trezit-o din somn şi a început să o întrebe, s-o descoasă, ca să afle cine a fost în vizită în lipsa lor.

— Un domn l-a căutat pe tata, a răspuns Mihaela somnoroasă.

— Ce domn? Cine era?

— Nu ştiu, nu-l cunosc, veni răspunsul.

— Şi ce a spus, se întoarce?

— Nu a spus nimic.

— Ce ai, mamă? Te doare ceva, de vorbeşti aşa de încet?

— Nu mă doare nimic, numai că prea mă bați la cap cu întrebări despre un necunoscut care a venit, a stat un pic şi apoi a dispărut la fel cum a venit, spuse Mihaela, iritată de insistența mamei Maria.

— D'apoi, nu ți-a spus ce treburi are cu taică-tău? nu se lăsă bătrâna, dornică să afle adevărul despre necunoscutul care-i călcase pragul tocmai când stăpânii casei erau plecați.

— Nu l-am întrebat.

— Cum ne-a găsit, cum a ajuns la noi?

— L-a adus lelea Victorie…

— No bine… mă duc la ea, că poate ştie ’mneaei mai multe despre acest călător ciudat care l-a căutat pe taică-tău. Aflu eu ce şi cum…

Nu mai apucă să-şi termine vorba, că se pomeniră cu lelea Victoria, care avu darul să stârnească şi mai mult curiozitatea celor doi bătrâni. Cum îi văzu, începu să le dea lămuriri despre ce ştia ea că se întâmplase cu o seară înainte în casa vecinilor:

— Vă spun eu, că l-am văzut cum vă văz şi mă vedeți. Era un domn frumos şi tânăr, cu maşină. A întrebat mai întâi de Ion. Când l-am adus la Mihaela, biata fată s-a speriat rău de tot. Apoi, şi-a revenit şi i-a vorbit frumos străinului. Nu prea înțeleg eu vorba lor domnească, dar tot mi-am dat seama că se cunoşteau.

— Ei… dacă s-ar fi cunoscut… mi-ar fi spus Mihaela, nu-i aşa, mamă?

— De unde să-l cunosc?

— Dar, cel puțin, l-ai servit şi tu cu ceva? Doar nu ai lăsat musafirul să se uite la tine ca la uşa bisericii…

— Nu. Nu a dorit nimic, deşi eu am încercat să fac onorurile casei după buna-cuviință.

— A stat mult? se încruntă la ea mama Maria.

— Nu, nu a stat mult, interveni lelea Victoria. L-am pândit eu până a ieşit din curte, apoi m-am dus şi m-am culcat. L-am văzut când a plecat…

Auzind cât este de sigură lelea Victoria de cele ştiute, Mihaela a răsuflat uşurată şi s-a furişat imediat în camera ei, ca să mai scape de calvarul întrebărilor fără şir, lăsându-i pe bătrâni să-i povestească vecinei despre cum au petrecut la nunta nepotului lor de la Bistrița.

Ajunsă în cameră, şi-a scos din ascunzătoare inelul primit în dar şi a început să-l pipăie ca să se convingă că totul fusese aievea, că nu visase. Ar fi dorit să poată povesti unui prieten drag şi intim, să împartă cu cineva fericirea unui sentiment împlinit, a faptului că devenise

femeie. Dar pe bărbatul cu care păcătuise îl înghițiseră depărtările... Doamne, cum de nu se gândise la păcat înainte de a se dărui lui... Acum, când înțelegea că își călcase în picioare mândria, îi venea să strige, să strige după ajutor, după omul dispărut în zorile dimineții ca o umbră care răcoreşte locul adăpostit pentru ca apoi să se topească în neant la prima geană a nopții, de parcă nu ar fi existat niciodată. Rămăsese acest inel, o urmă a tot ceea ce se întâmplase. Să fie singura urmă, care-i va însemna viața pe vecie?... Își zăvora în ea strigătul, despre care știa bine că nu are voie să-l lase slobod prin ograda familiei atât de încrezătoare în cugetul ei maturizat de aşa multe suferințe înainte de vreme.

Resemnată la gândul imposibilității de a împărtăşi cuiva tot ce trăise în ultimele douăzeci şi patru de ore, dosi inelul în ascunzătoare, scoase din noptieră jurnalul cu însemnări intime şi începu să scrie:

„Singură!... Singură!... Cu cine să vorbesc? Cine mi-ar asculta vorbele neştiutoare în a-mi exprima cât mai fidel sentimentele? Sufletul îmi stă ghemuit în trupul încă speriat de atâta mângâiere şi răsfăț. Aşteaptă, gata-gata să tresară la ivirea razelor din ochii tăi. Gândul meu te caută, te cheamă din depărtări, te roagă să te întorci, să-mi alini dorul. Timpul, obosit de lunga şi nesfârşita aşteptare de până mai ieri, odihneşte acum, numărând secundele deformate de singurătatea care şi-a reluat rolul de personaj principal al nefericitei mele vieți. Pleoapele îmi alină ochii întristați că nu au să te mai vadă vreme îndelungată de aici înainte, buzele-mi freamătă aşteptându-ți şi chemându-ți necontenit sărutul. Te simt alături şi, speriată, privesc în jur, dar nu văd pe nimeni. Plâng în mine cu lacrimi reci de gheață, încercând să-mi salvez sufletul de păcatul în care a căzut. Să-l salvez, înghețându-l. Îmi mai rămâne doar speranța că într-o zi voi fi iertată şi fericită că nu m-am înşelat crezând în tine, omul din visul în care marea ne era amândurora unicul martor al legământului iubirii pe veci... Îmi iau speranța

şi îi pun aripi dorinţele, las sufletul să zboare odată cu ea, împodobindu-l cu nuferi albi şi petale roşii de maci vărătici, până la picioarele tale, crezând că vei înţelege cândva că mi-am sacrificat neprihănirea pe altarul iubirii de fecioară. Dacă nu vei înţelege, al tău şi numai al tău să fie păcatul, pentru care vei plăti la chemarea străbună a celui de-al nouălea cer al strămoşilor noştri. Voi aştepta, pentru că doar aşteptarea îmi mai este singura şi adevărata prietenă. Deja tristeţea aşteptării mă învăluie, iar spaima tăcută a aşteptării zadarnice se cuibăreşte în trupul meu cu sufletul îngheţat, pe care numai revenirea ta îl va trezi la viaţă în acea zi plină de voioşie, noroc şi fericire…"

— Da' ce scrii, mamă, acolo de zor? se auzi vocea blândă a mamei Maria, care intrase în camera ei fără să facă nici cel mai mic zgomot.

Speriată că cineva pătrundea neanunţat în intimitatea gândurilor ei, Mihaela a tresărit vizibil şi nu a putut decât să rostească, mai mult la întâmplare:

— Pentru numele lui Dumnezeu, m-ai speriat! Ce pot să scriu? Scriu şi eu ce îmi trece prin minte. Dar dumneata nu ai altceva de făcut decât să te ţii după mine? Vreau şi eu să fiu singură cu gândurile mele.

— Bine, draga mamii, iartă-mă dacă te-am deranjat, spuse ea pe un ton rece şi ieşi din cameră.

Faptul că reuşise să o supere pe maică-sa, fără a avea această intenţie, o întrista şi mai mult. Poate că tocmai pe mama Maria ar fi trebuit s-o considere acea prietenă intimă faţă de care să se destăinuie şi să-i spună tot ce are pe suflet. În mintea ei, destul de coaptă pentru vârsta pe care o aniversase nu cu mult timp în urmă, o considera pe mama Maria o femeie simplă, o ţărancă harnică, nevastă de bun gospodar care ştia toate rosturile vieţii la sat, iar ea visa ca într-o zi să plece cât mai departe de aici şi să nu mai privească în urmă. *„Dar care om este mai simplu decât altul? Şi cum arată cel complicat? Cumva… ca tine?",* se pomeni ea întrebată de veşnicul

său veghetor. Nu ştiu ce să răspundă acestor întrebări. Ştia însă că, dacă s-ar fi destăinuit părinților, care o iubeau atât de mult, le-ar fi strecurat în suflet o tristețe vecină cu dorința de moarte. Mai bine tăcea, aştepta şi îndura.

Câteva zile la rând s-a tot vorbit în familie despre domnul necunoscut, venit cu maşina proprie ca să-l caute pe tatăl său cu cine-ştie-ce treburi tainice şi, bineînțeles, importante, altfel nu mai bătea bietul om atâta cale de pomană. Apoi, încet-încet, subiectul a fost dat uitării, căci vorba cântecului: *„şi uitarea e înscrisă printre legile omeneşti”,* altfel ne-am îmbolnăvi toți de cap, dacă am ține minte toate relele şi mai ales grijile pe care ni le facem zilnic din te-miri-ce. Faptul acesta o mai linişti pe Mihaela, fiindcă scăpa de teroarea întrebărilor cărora nu prea mai ştia cum să le găsească răspunsuri credibile. Îi era de ajuns drama ce se declanşase în sufletul ei, dramă care aproape că o răpunea fizic. Veşnic era obosită, nemulțumită de toți şi de toate câte se petreceau în jurul său, zilnic aştepta o veste, un telefon, o schimbare în calvarul pe care îl trăia.

O scrisoare cu câteva rânduri, chiar şi de adio, ar fi liniştit-o cât de cât, ar fi înțeles că nu mai are ce aştepta. Zădărnicia acestei aşteptări o făcea să sufere şi mai mult. Cum, nici măcar atât nu merita după acele vorbe dulci, după duioasele mângâieri care o convinseseră că sunt pornite din iubire? Zilele se scurgeau în valea timpului fără să se întâmple nimic deosebit în acest sens, doar sporind neliniştea şi durerea surdă a Mihaelei. Aproape că se încheia o lună de zile de când trăise prima ei noapte de dragoste alături de „domnul necunoscut” care dispăruse fără să mai dea vreun semn de viață.

Din proprie inițiativă, în cinstea unui eveniment istoric important, femeile satului au organizat o excursie la Ruginoasa, la casa memorială a marelui domnitor Alexandru Ioan Cuza, excursie la care fusese invitată şi ea. Chiar a fost bucuroasă să participe, ca să-şi mai

schimbe gândurile şi decorul cenuşiu al vieții. Au plecat cu autocarul, au văzut multe vestigii de mare importanță istorică, au fost cazate la hotel sau pe la diferite cămine-internat din localitățile pe care le vizitau. Se aflau în a patra zi de excursie. Autocarul alerga în viteză pe şosea, mâncând kilometru după kilometru. Excursionistele cântau, povesteau, se bucurau din plin de călătorie şi de frumusețile locurilor prin care treceau. Mihaela s-a ridicat de pe scaun pentru a-i duce mătuşii sale, Ana, care se afla mai în față, apă minerală şi câteva dulciuri. A făcut doi-trei paşi şi deodată s-a lăsat noaptea peste tot în jur. Leşinase. S-a trezit afară, întinsă cu fața în sus pe iarba de lângă marginea şoselei, stropită cu apă şi încurajată de colegele de călătorie. Care mai de care sărea cu un sfat, cu o părere: *„Dar ce-ai pățit, maică, ai rău de maşină?... Ai fost deocheată, măiculiță, îți spun eu, că mă pricep la lucrurile astea!... Nu a mâncat mai nimic şi a apucat-o cu leşin de la stomac!”*

Ziua a trecut, până la urmă, fără prea multe griji, dar în noaptea care a urmat au început să o chinuie întrebările: *De ce leşinase? Suntem în 26 aprilie şi ceasul ei biologic, specific oricărei femei, nu mai sunase ca în fiecare lună! Luna trecută îşi făcuse datoria pe 27. Nu, nu, îşi face griji degeaba. Mâine va râde de toate aceste nefericite gânduri. „Nu se poate să fiu... nu trebuie să mi se întâmple aşa ceva... nu astfel şi nu acum...”* îi şoptea un gând.

Spaima se cuibărise bine în sufletul ei. Întoarsă din excursie, se străduia zi şi noapte căutând răspuns la întrebarea: „Acum ce va fi?”. Ce bine ar fi fost să fi avut o prietenă cu care să se sfătuiască! Mamei Maria nu îndrăznea să-i spună nicio vorbă. Se ruga la Dumnezeu să facă o minune şi să-l întoarcă din drum pe păcătosul care o trăsese după el în păcat, dar minunea nu se ivea din nicio parte. În cele din urmă, s-a hotărât să meargă la un medic, ca să fie sigură de ceea ce se întâmplă cu ea.

Astfel a ajuns Mihaela să-l cunoască pe doctorul Beiu.

El a fost acela care i-a redat speranța, încrederea în sine şi a ajutat-o să ia cea mai bună hotărâre pe care ar fi putut-o lua în situația în care se afla. Era însărcinată. Prima ei noapte de dragoste rodise. Va avea un copil. Ce vor mai chicoti lelițele din sat pe seama ei!... Îi pasă, sigur că-i pasă, pentru că se gândeşte la părinți, la mama Maria, la ruşinea lor. Un copil din flori! *„Şi nu orice flori, un buchet întreg de frezii stropite cu vin de Murfatlar”...* ar comenta, râzând pe la colțuri, codoaşele satului. Dar ei? Ei îi este ruşine? Nicidecum!... Va naşte copilul şi îl va creşte ca o mamă iubitoare, îndurând şi înfruntând greutățile până la capăt. „Al tău să fie păcatul, nerecunoscătorule, vei plăti nu blestemul fecioriei mele, ci blestemul conştiinței tale care te va urmări, chinuindu-te şi-n mormânt. Ai să afli peste timp dreptatea pe care mi-o va face Cel de Sus, dar va fi prea târziu pentru sufletul tău înstrăinat şi însingurat!” Oamenii ca oamenii, vor comenta în fel şi chip... dar organizația Partidului Comunist din şcoală sigur va lua măsuri împotriva ei, dacă va afla. Se şi vedea pusă la zid precum profesoara de matematici, care fusese făcută albie de porci pentru că născuse un băiat de fată mare, fără să fie căsătorită. La urma urmei, de ce trebuie să-i fie frică de toți acei oportunişti inculți şi ipocriți, care una spun şi alta fac? Nu se va lăsa ea pusă la zid de toți aceşti corupți ai zilei, bântuiți de prejudecăți şi de grija de a urca permanent o treaptă mai sus pe scara valorilor amestecate politic. Mai bine să nu afle nimeni nimic. Aşa că va trece la fapte. Îşi va urma celălalt vis, acela de a pleca cât mai departe de satul în care se născuse. Îi va fi dor de părinți, de frate şi soră, de rudele apropiate, dar tot va pleca...

Nu a mai stat pe gânduri, şi acum iat-o aici, în frumoasa stațiune de la malul mării. Singură, ferită de ochii iscoditori ai gurilor-rele, de dogmatismul înverşunat al supuşilor şi funcționarilor partidului comunist din şcoala satului în care lucrase. Nu era fericită, dar avea mulțumirea că nu a aflat întreg satul despre păcatul spre

care o împinsese iubirea ei tăinuită cu grijă ani şi ani, că părinții nu sunt nevoiți să îndure alte suferințe ce le-ar fi umplut paharul tristeților, şi aşa prea plin. Se ridică din fotoliu şi aşează dosarul pe raftul cu cărți. Privirea îi căzu pe jurnalul în care-şi nota gândurile mai ales atunci când devenea convinsă că destinul ei înseamnă în primul rând nefericire pentru ea şi pentru cei apropiați. Îl deschise şi întâmplarea făcu să i se arate în fața ochilor câteva versuri scrise pe vremea când mai spera că el, bărbatul responsabil de tot ceea ce se întâmplase în acea noapte de vis, se va întoarce să-i fie sprijin. Încercări nevinovate de a-şi exprima în scris speranța, iubirea şi credința că, atunci, se mai putea întâmpla o minune:

…Pe țărmul mării-ndepărtat,
Mă rog de vântul călător,
Mă rog de valu-nsingurat,
Mă rog de pescăruşu-n zbor,
Mă rog de Dumnezeul bun,
Şi strig şi plâng, vreau să-ți vorbesc!
De mi te-ar scoate iar în drum!
Să-ți spun că încă te iubesc…

Zâmbi dezaprobator acestor cuvinte în care odată credea cu desăvârşire.

Aruncă jurnalul la întâmplare prin cameră, se apropie de fereastră şi, privind în lungul străzii aproape pustii, îşi spuse că nu ar fi rău dacă ar ieşi la o mică plimbare pe aleile din marginea lacului apropiat. Dând curs imboldului de a evada neînsoțită prin spațiul tomnatic al stațiunii, Mihaela se îmbrăcă în grabă, ieşi din cameră încuind uşa şi, punând cheile cu grijă în poşetă, afişă un aer de stăpână absolută asupra a tot ceea ce se afla în spatele uşii zăvorâte: spațiul vieții ei singuratice, încărcate de amintiri triste şi dureroase, singura ei bogăție.

Sfârşit de septembrie. Razele soarelui încă zâmbesc iubitoare micului orăşel, dându-i acea strălucire specifică stațiunilor de la malul mării.

Străzile freamătă însingurate, trăind încă din taina paşilor îndrăgostiților cărora le-au fost martor ocrotitor şi fidel în timpul verii. Trandafirii şi crizantemele împrăştie în jur parfumul lor îmbietor, sfidând vestea că iarna se apropie. Mihaela mergea la întâmplare pe aleile întortocheate, visând cu ochii deschişi, atrasă ca de un magnet de zgomotul valurilor mării, de țărmul însingurat la care odată visase cu nevinovăție. Într-un târziu ajunse la marginea lacului ce străjuieşte o parte din latura de răsărit a stațiunii, stând ca un obstacol de atenționare între orăşel şi marea al cărei muget surd străbate spațiul din toate părțile. Alei străjuite de sălcii plângătoare dau ocol lacului de jur împrejur. Ici-colo, câte o bancă bătrână de lemn te îndeamnă să te aşezi, să te bucuri de imensitatea spațiului albastru de dincolo de limba de nisip dintre lac şi uriaşa cantitate de apă vălurită zgomotos de adierea vântului. Încă visând, Mihaela se aşează pe o bancă. Zâmbea trist unei imagini născocite de mintea ei bogată şi avidă de a participa, de a fi personajul principal al acțiunii care i se desfăşura în fața ochilor ca o hologramă a unor întâmplări fericite. Se făcea că doi îndrăgostiți părăsiseră strada, ținându-se de mână, şi se avântaseră, mânați de dorul singurătății şi de dorința de a scăpa de ochii iscoditori ai mulțimii, pe aleea de lângă lac. Strada părăsită zâmbea cu subînțeles celor doi, deşi se simțea trădată în favoarea aleii plângătoare. Cei doi înaintează alene pe sub sălcii, privind cu nesaț asfințitul care tot făcea semn cu înverşunare întunericului să cuprindă în brațe infinitul, ce căpăta, încet-încet, culoarea pământului. Savurând parfumul florilor, trilurile păsărilor şi țipătul pescăruşilor grăbiți să-şi caute culcuşul pentru noaptea care se apropia, bărbatul şi femeia se îmbăiau în lacrimile sălciilor pletoase, purificându-şi sufletele. Nu-şi vorbeau prea des unul altuia, dar, când încercau să-şi adreseze cuvinte nerostite până atunci, vocile lor se suprapuneau, dând glas unicului înțeles al dragostei, acela al unei iubiri sincere,

nesfârşite. Dând ocol lacului, ajung pe plaja pustie, unde briza mării îi învăluie, mângâindu-le chipurile înflăcărate de dor. Nisipul le ascunde paşii, iar valul înspumat al mării desăvârşeşte fapta acestuia, ştergându-le definitiv orice urmă, încât nimeni nu poate spune că pe acolo a trecut cineva vreodată.

Privesc fermecaţi amândoi asfinţitul. Dorinţa zvâcneşte în pieptul fiecăruia, prinde aripi şi se pierde în zbor spre zarea pustie, odată cu doi pescăruşi albi care aleargă să le aducă dorul înapoi. Aşteptarea nu le-a fost nesfârşită. Albul pescăruşilor s-a topit în depărtări. Speriaţi şi întristaţi, cei doi s-au întors pe malul lacului, oprindu-se lângă un bătrân pescar care stătea cu ochii ţintă pe instrumentele sale. Când i-a simţit apropiindu-se, bătrânul le-a făcut semn de păstrare a liniştii solemne, ca să nu-i gonească bogata pradă ascunsă de ape. Exact în acelaşi moment pescăruşii, întorşi victorioşi din zbor, au început să ţipe voioşi deasupra capului lor. Parcă plutind de fericire, îndrăgostiţii s-au îmbrăţişat, ştiind că dorul niciunuia dintre ei nu a rămas însingurat în negura spaţiului fără identitate şi, înveseliţi, i-au urat pescarului fir întins. Acesta şi-a dat pălăria pe spate şi i-a dojenit amenințător cu degetul prin aer, în semn de: „Aveţi grijă de voi”. Curând, pasărea neagră a nopţii îşi începea zborul de neoprit, deschizând o clipă porţile iubirii pentru ca două trupuri să-şi afle inimile obosite de beţia frumuseţii şi de căutarea necunoscutului în petalele nuferilor de pe oglinda lacului. Apoi, încet-încet, fiecare inimă se întoarce la locul său şi, în liniştea nopţii, insula iubirii rămâne pustie un timp, luminată doar de două flăcări care ba se-nlănţuie, ba se-ndepărtează micşorându-se, pentru ca nu mult mai târziu să reizbucnească într-o adevărată vâlvătaie.

Smulsă din visare de zgomotul pescăruşilor şi privind în jur, Mihaela nu observă pe nimeni. Era la fel de singură, doar ea şi imaginaţia ei, care-i hrănea spiritul cu vise ce pot deveni oricând realitate. Îşi privi ceasul şi,

constatând că trecuse de mult ora prânzului, se îndreptă grăbită spre casă.

Toamna acelui an a fost blândă, aşa cum este de obicei acest anotimp cu locuitorii ţinuturilor învecinate mării. Abia prin luna noiembrie au început ploile, iar crivăţul şi-a făcut simţită prezenţa uneori duşmănoasă. În liniştea cămăruţei călduroase din căminul de nefamilişti, Mihaela se vedea ocrotită de furiile sălbatice ale naturii. Se preocupa cu seriozitate de programul zilnic, care se împărţea între orele petrecute cu pasiune la grădiniţă şi cele petrecute în singurătatea camerei sale. În timpul liber citea, dornică să înveţe, să cunoască mai multe despre viaţă în general, despre copii şi despre viaţa ei de viitoare mamă.

Zilele se scurgeau una după alta într-o monotonie uşor obositoare, nemarcând în viaţa Mihaelei niciun fapt ieşit din cotidian care să însemne prin noutatea evenimentului acea zi de cotitură de destin dorită în ascuns de tânăra femeie. Într-o astfel de zi, s-a prezentat la doctorul Paul Udrea, pentru a fi luată în evidenţă ca viitoare mamă.

Prin muncă şi rezultate foarte bune obţinute la clasă, Mihaela a reuşit să se facă iubită de copii şi părinţi deopotrivă. Unele mame au început să o viziteze la căminul de nefamilişti, unde locuia, împărtăşindu-i cu sinceritate din experienţa lor. Ea le asculta cu multă atenţie şi se bucura de orice noutate pe care o afla, dar ţinea cont cu sfinţenie, în primul rând, de sfaturile medicului în a cărui evidenţă fusese luată.

Pentru prima zi a lunii noiembrie, ziua ei de naştere, Mihaela s-a pregătit îndelung. Încercase în fel şi chip să scape de amintirea experienţelor dureroase din viaţa ei. De multe ori se pomenea invadată de stări melancolice care-i întrerupeau diferitele activităţi la care participa. Atunci s-a hotărât să se închidă câteva zile în cameră şi să revizuiască tot ce trăise în zbuciumata ei viaţă. Simţea că are nevoie ca de aer de o spălare a creierului, de ştergerea din memorie a acelor întâmplări din viaţa ei

care o trăgeau în jos, trimițând-o să trăiască mai mult în trecut decât în prezent. În mare parte, această experiență, ce necesită un efort de voință de care numai oamenii dăruiți sunt capabili, i-a reuşit. Retrăind aproape douăzeci şi patru de ani în douăzeci şi patru de ore, notând ori ştergând din jurnal fapte şi întâmplări, Mihaela a reuşit să ia o decizie hotărâtoare pentru ea: de acum încolo, se va gândi doar la prezent şi la viitor, părăsindu-şi trecutul, fără să-l nege, ci doar nemaiacordându-i importanța pe care i-o acordase până la acea clipă de bilanț. Se ancora de viitor, trăgându-l spre sine şi spre copilul aşteptat, pentru care, în mintea ei, noțiunea de sacrificiu nu exista. Va exista copilul, apoi ea, apoi restul…

A început pregătirile pentru sărbătorirea zilei de naştere la o scurtă perioadă de timp după ce reuşise să încheie acest pact interior cu ea, pact care însemna purificare sufletească la sfârşitul trecerii prin purgatoriul retrăirii celor mai dureroase întâmplări. În preajma zilei aniversare se simțea, în sfârşit, liberă. Îşi făcuse multe prietene, copiii din clasa ei şi părinții lor o iubeau şi o stimau… Ce-şi mai putea dori?… Decât să aibă la rândul său o minune de copil căruia să-i asigure un viitor strălucit, aşa cum doresc toate mamele din lume.

În seara cu pricina, micuța cameră a Mihaelei devenise neîncăpătoare. Au participat la sărbătoarea ei toate colegele de serviciu, părinți ai copiilor şi câteva vecine de cămin cu care se împrietenise. Domnul Sergiu, ofițer de marină şi soțul directoarei, a dat dovadă că ştie să întrețină antrenul unei petreceri. A cântat, a ciocnit cu toți musafirii, a spus bancuri şi a făcut glume, sporind veselia tuturor. Sosise mai târziu, însoțit de un necunoscut, un coleg de serviciu, cu scopul de a-şi conduce soția cu maşina acasă, la Mangalia. Necunoscutul domn era un bărbat simpatic, brunet, cu părul ondulat, care tot timpul privea în pământ, de parcă ar fi avut de ascuns ceva ori pentru a-şi masca, astfel,

timiditatea. Până la plecare, Mihaela nu reuşise să-i vadă faţa, atât de înverşunat era în încercarea lui de a străpunge pământul cu privirea. După plecarea musafirilor, Mihaela a adormit obosită, cu lacrimi de fericire şiroindu-i pe obraz. Împlinise douăzeci şi patru de ani, peste puţin timp urma să devină mamă şi singura tristeţe care-i zâmbea ciudat dintr-un colţ al sufletului era că părinţii, sora şi fratele nu luaseră parte la sărbătorirea zilei sale de naştere, ca în alte dăţi. Încă înainte de a adormi, i-a trecut ca un fulger prin faţa ochilor figura deformată, fără identitate, a necunoscutului care, deşi prezent fizic la petrecerea ei, lăsase să se înţeleagă prin comportamentul său că are gândurile plecate pe alte tărâmuri. Oboseala a doborât-o, coborând-o într-un somn adânc şi odihnitor, binevenit. Dacă ar fi ştiut că acel necunoscut care-l însoţise pe domnul Sergiu avea să-i facă viaţa un calvar, ar fi plecat în lumea mare din nou, încercând să-şi schimbe destinul. Dar poate că destin tocmai asta înseamnă, neputinţa de schimba drumul pe care paşii îl urmează, călăuziţi de o forţă neştiută a văzduhului. Avem iluzia că ne putem schimba destinul, iluzie datorată judecăţilor pe care le facem după ce am participat la faptele noastre de viaţă mânaţi tocmai de forţa destinului. Oricât de duri am fi cu noi în judecarea posterioară a participării prin fapte la viaţă, constatăm de fiecare dată că destinul este implacabil. Chiar şi atunci când credem cu convingere că îl putem influenţa, tot mâna destinului îşi face simţită prezenţa în convingerea şi acţiunile noastre. Umbrele trecutului vorbesc cu noi şi despre noi. Din comunicarea cu ele desprindem învăţăminte despre ce a fost rău sau bine în modul în care ne-am parcurs existenţa până în clipa prezentă, dar, când viaţa vine peste noi ca un tăvălug, de cele mai multe ori uităm învăţămintele şi ne urmăm destinul, repetând greşeli de neiertat.

Va reuşi Mihaela să-şi respecte cu sfinţenie pactul stabilit de ea cu bună-ştiinţă? Se va despărţi complet de

umbrele care-i bântuiau existența, făcând-o să trăiască într-o permanentă autocondamnare? Întrebări care-i încolțeau uneori în minte, întrebări fără răspuns din cauza lipsei de timp pentru tânăra femeie, preocupată în primul rând de grija pentru copilul pe care-l aştepta cu nerăbdare.

Luna decembrie a bătut cu vânt şi puțină zăpadă la poarta Neptunului. Aici, la malul mării, iarna înseamnă de obicei vânt puternic, furtună şi din când în când ninsoare, bucuria copiilor care chiuie necontenit de la apariția primilor fulgi de nea până la topirea lor, destul de rapidă, datorată brizei mării, când chiuitul micuților se transformă în strigăt a pagubă şi a dezamăgire că iarna nu este atât de darnică pe cât şi-ar fi dorit ei.

Cum regimul comunist îl făcuse pierdut din actele oficiale pe venerabilul Moş Crăciun, dându-i noua identitate de Moş Gerilă, Mihaela i-a pregătit acestuia, împreună cu copiii, un binevenit program artistic, bogat în poezii, jocuri de iarnă şi dansuri tematice. Fixase sărbătorirea evenimentului în ziua de 17 decembrie. În ajunul datei fixate, a făcut repetiția generală, apoi, peste măsură de obosită de efortul depus şi de grija reuşitei spectacolului, a plecat acasă. Noile ei prietene, Mariana şi Rodica, vecine de cămin, au rămas surprinse de faptul că ajunsese acasă mai devreme decât îi era obiceiul. Cum a văzut-o, Mariana a început să o întrebe îngrijorată:

— Ce-i cu tine, grăsuțo? Nu te simți bine, de te-ai întors aşa de repede? Nu te superi dacă stau cu tine? Rodica are de învățat la cursul de turism pentru examenul de mâine. Văd că ai burta foarte lăsată. Cred că ți-a venit sorocul. Ai să naşti!

— Tot ce se poate, răspunse Mihaela, îngrijorată de clipele de necunoscut cărora era nevoită să le facă față. Dar te rog să mai rămâi cu mine. Cum să mă supăr, când ştiu bine că voi avea nevoie de ajutor?

În aceeaşi noapte, pe la orele două, a primit semnul sigur că Mariana avusese dreptate. Prietena ei a dat fuga

şi a anunțat Salvarea, care a sosit destul de rapid, ținând cont că venea de la maternitatea din Mangalia. Însoțită şi de buna ei vecină, a ajuns la spital, unde o asistentă amabilă a hotărât pe loc să o trimită la Constanța.

— Cum te numeşti, eroino? întrebă asistenta zâmbind.

— Mihaela Danciu, şi sunt pacienta domnului doctor Paul Udrea.

— A, păi de ce nu spui aşa, drăguțo, îl anunțăm imediat pe domnul doctor, spuse asistenta şi dispăru ca fulgerul.

Se întoarse după puțin timp, la fel de grăbită, şi-o anunță cu autoritate:

— L-am chemat pe domnul doctor. Te duc la sală şi te pregătim pentru cezariană.

De emoție, de teamă, Mihaela nu mai vedea şi nu mai auzea nimic. Iarăşi o sală de operație, când atâtea femei nasc fără complicații de acest fel? Într-o fracțiune de secundă, şi-a reamintit de toate spitalele prin care trecuse, iar spaima pusese bine stăpânire pe ea, până în momentul în care şi-a făcut apariția medicul.

— Ce face viitoarea mamă? o întrebă doctorul cu blândețe.

— Sunt speriată şi bucuroasă în acelaşi timp.

— De ce? Ți-e teamă să naşti, sau te sperie intervenția chirurgicală?

— Mi-e teamă de intervenție… de sala de operație…

— Să nu-ți fie teamă, spuse doctorul, eşti pe mâini sigure, şi continuă autoritar către asistenta-şefă: Chemați medicul de gardă. Spuneți-i că avem o urgență.

Au urmat anestezia, câteva întrebări ale celor doi medici, menite să-i abată atenția, urmate de primul scâncet al băiatului venit pe lume în vreme de iarnă. Un văl negru îi acoperise ochii atunci când medicii i-au scos copilul, dându-l vieții lumeşti. Simțise că ceva din ființa ei se rupsese, părăsind-o trupeşte, iar spiritul adus de ursitoarele veghetoare, care însuflețise copilul odată cu primul scâncet, părea că o învăluie şi pe ea, purtând-o în

lumea mirifică a celor iertați de orice păcat. Mai auzi ca prin vis doar glasul alarmat al doctorului:

— Atenție! Vă rog, atenție, să n-o pierdem… Hei, drăguțo, rămâi cu noi, unde vrei să pleci? Mai ai atâtea de făcut aici, în această lume… Aşa, frumoaso, doar nu credeai că te lăsăm să pleci acum, când ai născut frumusețea asta de băiat…

Şi-a revenit a doua zi pe la prânz, când s-a văzut singură într-o rezervă de două paturi, însoțită de o tânără şi frumoasă asistentă.

— Bună! Sunt asistenta Netty. Cum vă simțiți?

— Bine… Ce-mi face băiatul? Vreau să-l văd.

— Este un frumos durduliu de aproape patru kilograme şi-i sănătos tun. Vi-l aduc îndată, dar va trebui să fim atente să nu ne descopere domnul doctor, altfel mă ceartă rău de tot.

— De ce?

— Pentru că sunteți foarte slăbită şi aveți nevoie de odihnă. Băiatul doarme liniştit în pătuțul lui şi nu aveți voie să vă deranjați unul pe altul.

— Doar pentru o clipă… Vă rog!

— Bine, bine, eu nu pot rezista unei astfel de rugăminți, aşa că am să risc…

Când şi-a luat copilul în brațe, Mihaela s-a simțit iertată pentru toate păcatele făcute cu voie ori fără de voie. Abia acum înțelegea ce înseamnă adevărata fericire, adevărata bucurie pentru o femeie. L-a strâns la piept cu dragoste şi nu voia să-i mai dea drumul, de frică să nu i-l fure careva. Băiețelul dormea liniştit, somnul său de inițiere în cele lumeşti, stând de vorbă pe îndelete cu visele sale curioase şi nevinovate.

— Gata, gata, iubiților, spuse tânăra asistentă. Trebuie să-l duc în pătuț. Nu vreau să am vreun conflict cu domnul doctor. Este foarte sever cu cei care nu-i respectă ordinele.

Tânăra mamă a adormit. În toiul nopții, s-a trezit scuturată de frisoane şi cu o durere aprigă în abdomen.

Intervenția medicului de gardă a salvat-o de încă un moment greu. A mai îndurat câteva zile de suferință sub perfuzii şi tratament de întărire, după care a putut să stea nestingherită cu băieţelul ei drag. Nu mai era singură pe lume. Nu-şi mai simțea sufletul pustiit de păcat şi de chinul de a mai aştepta minuni care nu vor să vină. Făcuse ea o minune, aducând pe lume acest copil, trup şi suflet din trupul şi sufletul ei. Se simțea mai aproape de Dumnezeu, înțelegându-i pe deplin efortul creației divine. Abia acum se ştia cu adevărat purificată şi iertată pentru greşeala de a fi crezut în vorbe deşarte, în promisiuni imaginare de iubire veşnică. Acum înțelegea că veşnic este doar bunul Dumnezeu şi lumea spiritelor înalte, unde spațiul este infinit şi unde ajungi dacă aici pe pământ faptele îți sunt demne de toată lauda. Pentru ea, faptul că dăduse viață acestui copil era înălțător la cer. De aceea s-a bucurat de înțelegerea şi admirația colegelor, a prietenelor, care i-au inundat camera de spital cu flori şi cadouri pentru ea şi pentru copil. Există o înțelegere tainică, de o anume ținută spirituală, între toate femeile pământului, pe care puțini bărbați ştiu să o înțeleagă şi să o prețuiască. Aceea că numai ele ştiu ce înseamnă să aduci pe lume un copil, apropiindu-te de marea creație sau confundându-te o clipă cu ea, chiar dacă la celălalt capăt al acestui drum anevoios se află ceea ce oamenii numesc îndeobşte, stereotip, *păcatul…* Păcatul cui?

În aşteptarea momentului în care urma să părăsească spitalul-maternitate, Mihaela nu scăpa nicio ocazie să dăruiască băieţelului ei drag clipe de sublimă tandreţe. Şi totuşi, îngerul ei păzitor îi adresa din când în când întrebări peste măsură de alarmante: *„Acum ce vei face? Cum te vei descurca?”*. Redescoperea, de pe poziția ei de tânără mamă, încă un sens până atunci ignorat, al cuvântului „familie”. Poate că prin acest nou sens, aflat abia acum de ea, privesc oamenii şi Biserica, atunci când acuză de păcat pe femeia care naşte fără să aibă lângă ea

bărbatul responsabil în fața ei, a cerului, a Bisericii, a oamenilor şi a copilului, de fapta de la începutul drumului apariției unei noi vieți omeneşti.

Perioada de stat în maternitate se apropia de sfârşit. A sosit şi ziua în care Mihaela trebuia să se întoarcă în micuța cameră de la căminul de nefamilişti, unde, de acum, avea să locuiască însoțită de băiețelul ei, căruia îi pusese numele Paul Valentin. În timp ce se pregătea de intervenția chirurgicală, doctorul Udrea o întrebase, mai mult ca să-i abată gândurile în altă parte şi să-i alunge teama:

— Dacă o să fie băiat, ce nume ai de gând să-i dai?

— Am să-i pun numele dumneavoastră, domnule doctor. Se va numi Paul şi Valentin. După câte ştiu eu, la unele popoare, Valentin este un sfânt şi un ocrotitor al iubirii…

Ziua de ajun al Crăciunului acelui an era o zi mohorâtă de iarnă, fără zăpadă, însă cu un vânt duşmănos care sufla să te taie în două, dacă te prindea la loc deschis. Marea mugea supărată sub forța nemiloasă a vântului şi lovea ca turbată în malurile stâncoase, dorind să evadeze din matca în care se zvârcolea neputincioasă. Când s-a văzut singură în camera neprimitoare şi sărăcăcioasă, ținându-şi odorul în brațe, Mihaela abia îşi înăbuşi un strigăt de durere, acompaniind în surdină zgomotul valurilor mării. Intrase în panică. Erau singuri pe lume, ea şi copilul său. Un pat dublu, dulapul cu haine, o masă, o etajeră cu câteva rafturi pline cu cărți, câteva obiecte de uz personal şi o pungă cu portocale era tot ceea ce se găsea în acel moment în încăpere. Rămase câteva secunde cu pruncul la piept, privind disperată în jur. Doamne, ce se va întâmpla cu ei de acum înainte? Cui să ceară ajutor? Se plimba de colo-colo prin cameră, legănându-şi de zor copilul, ca să nu înceapă şi el să plângă odată cu ea. În cele din urmă, reuşi să-şi stăpânească gândurile şi să depăşească disperarea şi panica ce-o cuprinseseră în urma obsesiei gândului

singurătății. Îşi spuse că, în primul rând, va trebui să se stăpânească, să nu mai plângă, indiferent de greutățile pe care le-ar fi avut de întâmpinat. Risca să transmită şi copilului starea ei de nelinişte ori de panică, dacă nu reuşea să-şi impună autocontrolul stărilor ei sufleteşti. Plânsul nu a rezolvat niciodată nimic pentru nimeni, oricât de motivat ar fi fost. Nu a mai durat mult şi cineva a sunat la uşă. S-a pomenit cu musafiri. Câteva mame ale copiilor din clasa ei, însoțite de Carla, una dintre eleve, câteva colege şi prietene au sosit aducându-i de la spital darurile pe care le primise şi multe alte cadouri, în special lucruri de strictă necesitate pentru un nou-născut. Carla i-a dăruit micuțului prima jucărie, un căluț de culoare roşie cu rotițe galbene, care se deplasa în clinchetul clopoțeilor agățați la gât. În zilele sărbătorilor de iarnă care au urmat, a fost vizitată de colege, de prietene, de mame ale copiilor şi de aproape toate fetele care locuiau în cămin. Îi săreau în ajutor cu un sfat, cu un cadou pentru cel mic, sau pur şi simplu doreau să vadă cu ochii lor, să se convingă cum poate reuşi o femeie să aibă curajul parcurgerii de una singură a unui astfel de drum. Mihaela constata că nu este chiar singură, că cineva se mai gândeşte la ea din când în când, iar vizitatoarele, mai ales cele tinere, înțelegeau că se poate. Poți să fii femeie, să ai un serviciu şi un copil pe care să-l creşti cu dragoste şi devotament de adevărată mamă. O admirau, suspinau şi îi doreau din toată inima să reuşească până la capăt. Dar musafirii vin şi pleacă, iar în lipsa lor, singurătatea celor patru pereți devenea tot mai apăsătoare pentru tânăra mamă. Aşa că, după clipe îndelungate de cugetări şi întrebări cu şi fără răspuns, Mihaela s-a hotărât să scrie acasă. Le-a scris părinților o lungă scrisoare în care le-a povestit că nu mai este singură pe lume, că are un copil pe nume Paul Valentin, că locuieşte numai cu băiețelul, neuitând să îşi ceară iertare pentru pasul necugetat făcut în urmă cu aproape un an de zile, dar exprimându-şi din plin fericirea de a avea un copil

minunat. Drept răspuns, s-a trezit cu părinții la uşă, mânați de sentimente contradictorii şi alarmați de greutățile pe care fetița lor le avea de înfruntat. Ştiau dintotdeauna că Mihaela lor dragă iubeşte copiii, dar a creşte un copil nou-născut nu este acelaşi lucru cu efortul depus în orele de clasă, unde ai de-a face cu fetițe şi puşti zvăpăiați capabili să înțeleagă tot ce le spui, dacă ştii să intri în dialog cu ei. Nepoțelul lor abia gângurea şi era de ajuns un curent rebel de aer rece, scăpat pe geamul uitat o clipă deschis, ca să te înfrunți apoi cu necazuri pe care nimeni nu le doreşte.

Cum au intrat în cameră, au îmbrățişat-o pe Mihaela cu lacrimi în ochi şi au început să-şi alinte nepoțelul cu vorbe şi gesturi drăgăstoase. După ce şi-a privit îndelung nepotul, tata Ion s-a aşezat pe un scaun şi, cu lacrimi în ochi, a grăit ca un bătrân înțelept, bun şi drept, ce era:

— Fata tatii, orice ai făcut, bine sau rău, dacă ți-ai ales un drum drept ori nedrept, este decizia ta şi noi ți-o respectăm. Noi te iubim pentru că eşti fetița noastră cu care ne mândrim, aşa să ştii. Am adus-o pe maică-ta să stea cu tine câteva săptămâni, să nu fii singură, mai ales că, după cum am înțeles din scrisoarea ta, ai născut prin operație. Copilul trebuie îngrijit ca ochii din cap, draga tatii, iar tu, deşi iubeşti copiii, nu ai îngrijit până acum o mână de om gata să se îmbolnăvească oricând, dacă nu eşti atentă.

Acestea au fost singurele cuvinte pe care i le-a adresat bătrânul după plecarea ei neaşteptată de acasă, din inima Ardealului, ca să-şi plângă dorul, singurătatea şi păcatul aici, la capăt de țară, lângă malul mării. În inima ei, Mihaela era convinsă că nimeni nu poate avea grijă de copil mai bine ca ea, dar, după toate cele întâmplate, înțelegea că nu se cade să-şi contrazică în vreun fel părinții. Pe urmă, era fericită să-i ştie alături de ea. Se simțea ocrotită şi putea, la rândul ei, să ofere puiului de om, care odată venit pe lume plasa o amprentă veşnică pe destinul familiei Danciu, ocrotirea de care orice nou-

născut are mare nevoie. După câteva zile, tata Ion s-a întors acasă, lăsându-le pe cele două femei să-şi împartă grija pentru copilul care, pe zi ce trecea, devenea tot mai voinic şi mai dornic de a pătrunde în taina descoperirii acelor primi şapte ani de acasă, atât de hotărâtori pentru viitorul fiecărui om.

Mama Maria a rămas cu fetița şi nepoțelul ei aproape o lună de zile. Femeia de la țară, energică, cu un caracter puternic, încă mai păstra pe chip urme ale frumuseții de altădată şi semne ale hotărârii de a păşi drept pe drumul vieții, în tradiția creştinească şi strămoşească a satului şi a neamului în care se născuse. Nu rostise niciun cuvânt. Mocnea în ea o mare nefericire, o nemulțumire căreia deocamdată nu îndrăznea să-i dea glas. O durea nespus de mult nu naşterea copilului, despre care ştia că este trimis de Dumnezeu, ci faptul că fata ei, pentru care muncise ca o sclavă, născuse de fată mare, fără să intre în biserică, fără cununii pe cap. Pentru ea, aceasta nu însemna doar păcat, pentru că orice păcat mai devreme ori mai târziu se iartă, însemna o mare insultă adusă ordinii fireşti, a vieții.

Obişnuită cu activitatea în aer liber, dând în fiecare zi binețe naturii din jurul casei sale țărăneşti, traiul într-o cameră neîncăpătoare, luminată de bec cam trei sferturi din zi, i-a accentuat femeii starea de nervozitate şi, la un moment dat, nemulțumirea ei a răbufnit. Trecuseră cam trei săptămâni de când mama Maria lupta cu gândurile dureroase legate de fapta necugetată a fetiței în care îşi pusese mari speranțe după ce o văzuse însănătoşită, scăpată din ghearele spitalelor pe unde îşi petrecuse ani nenumărați din copilărie şi adolescență. Ieşea uneori împreună cu Mihaela să facă o mică plimbare la malul mării, lăsând copilul în grija uneia dintre cele două vecine, Mariana sau Rodica. Când dădea cu ochii de imensitatea de apă, mama Maria rămânea un timp fascinată, admirând măreția valurilor care tot veneau spre țărm, gemând de neputința de a-l sfărâma în mii de

bucățele, apoi se închina, cutremurându-se în fața puterii Domnului. Cine altul pusese drept stavilă la margine de țară o așa de mare cantitate de apă, de nu știi unde se termină sau dacă se termină vreodată?

Frumusețea acestor locuri o îndârjea și mai mult în mustrarea pe care i-o făcea permanent în gând Mihaelei: *„De ce a trebuit să calci tu, mamă, pe de lături, ca să ajungi tocmai aici, la capătul pământului, printre străini, și acum să jeleşti de una singură cu un copil în brațe? Of, of… Doamne, cu ce-am greşit de ne-ai trimis semnul tău de învățare de minte pentru păcatele noastre?”* Astfel de gânduri chinuiau sufletul aprigei țărănci. Când nu a mai putut îndura acest chin, a izbucnit supărată:

— Să-i scrii ori să-i telefonezi lui taică-tău să vină să mă ia acasă. Eu nu pot merge singură pe tren atâta cale, spuse într-una din zile femeia și o fixă cu o privire dură, neiertătoare, pe Mihaela.

— Bine, bine, dacă asta doreşti, așa am să fac. Dar de ce te grăbeşti? îndrăzni Mihaela s-o întrebe, neridicându-și privirea din pământ.

Atât a așteptat mama Maria, o simplă întrebare. Dacă ar fi fost întrebată de ce întârzie marțea acceleratul de Cluj, ea tot ar fi spus ceea ce avea de spus, ca să își mai descarce sufletul de tristețe și rușine.

— Cum de ce mă grăbesc, fetița mea? Vreau să ajung cât mai repede acasă, poate mai uit de necazul pe care l-ai adus asupra familiei noastre. Toate urâtele satului au fost în stare să intre în biserică și să se căsătorească după cum îi datina noastră de buni creştini. Apoi au născut copii, după ordinea lăsată de bunul Dumnezeu pe pământurile noastre străbune. Tu, pentru că te-ai născut mai frumoasă decât altele, ți-ai ridicat poalele-n cap în fața primului venit, și acum vrei înțelegere din partea tuturor? Cine poate înțelege o încălcare atât de sfidătoare a datinilor vieții noastre, și așa destul de chinuite, din partea unei fecioare care pe deasupra a mai fost și dusă la biserică? Nu ai învățat nimic din tot ce spune sfântul

părinte în biserică de fiecare dată? Copilul nu are nicio vină şi se va bucura de dragostea noastră, după cum ți-a spus şi taică-tău, dar crezi că ai să-i găseşti vreodată un tată adevărat, care să-l iubească şi să-l crească ca pe propriul copil? La asta nu te-ai gândit? Nu te-ai gândit, sigur că nu... Ai răspuns grăbit îndemnurilor pe care le primeşte orice fată, oriunde s-ar naşte ea pe acest pământ, ți-ai urmat calea trupului uitându-ți sufletul rătăcind prin poveştile alea pe care le tot citeai cât era ziulica de mare, uitând de noi şi de dragostea pe care ți-am dăruit-o cum ne-am priceput mai bine, şi acum probabil că vrei înțelegere şi iertare? Nu, fetița mea dragă, de iertat te va ierta numai bunul Dumnezeu, pentru că el ni le iartă pe toate, dar eu am nevoie de timp ca să înțeleg unde am greşit, şi de aceea vreau să plec acasă.

Mihaela asculta fără să scoată un cuvânt. Nu avusese curajul să-şi privească părinții în față, mai ales pe maică-sa, pe care o ştia aprigă la mânie, dar dreaptă în toate judecățile ei de femeie căreia nu-i călcase orice bărbat calea, ca s-o abată din drumul său în poiana plăcerilor deşarte. Mama Maria nu s-a oprit din reproşurile pe care i le aducea fetei ei dragi decât atunci când a fost sigură că se făcuse înțeleasă pe deplin. A rostit cuvinte dure, unele de neauzit din gura unei mame. Nu putea fi vorba despre ură din partea ei, oricât de dureroase ar fi fost cuvintele pe care i le adresa fiicei sale, dar simțea permanent de când sosise aici, la marginea țării, că se scufundă pământul odată cu ea de ruşinea care se abătuse peste familia şi casa ei.

A mai trecut o săptămână până când a venit tata Ion ca să o însoțească pe mama Maria la casa lor din inima Ardealului. Tatăl nu a aflat niciodată că cele mai dragi femei din viața lui s-au despărțit triste şi supărate cum nu mai fuseseră până atunci. Mihaela i-a condus împreună cu Paul Valentin până la gară, unde şi-a luat rămas-bun, gândind că între ea şi mama ei se produsese o ruptură definitivă şi că nu va avea bucuria de a o mai

vedea vreodată. Abia după plecarea părinților, pe când conducea spre casă, pe tristele alei ale Neptunului, căruțul în care băiețelul dormea fără nicio grijă, a izbucnit în plâns, crezând că acum era într-adevăr părăsită pentru totdeauna de cei dragi şi că va fi obligată să-şi poarte păcatul de una singură până la capăt. Dar viața îşi are meandrele ei şi nu ştii când, la un colț, îți scoate în cale posibilitatea de a-ți putea continua învingător drumul, arătându-ți că cineva ori ceva veghează din umbra spiritelor, oferind deopotrivă tuturor, fie ei păcătoşi mai mari sau mai mici, încă o şansă. Şansa de a înțelege unde ai greşit, de a lupta pentru a-ți recâştiga demnitatea de om, pentru a putea fi iertat aici şi dincolo, unde te aşteaptă infinitul, dacă nu ai lăsat să-ți scape printre degete această şansă.

Ajunsă în camera ei, tânăra mamă îl aşează pe Paul Valentin încet, ca să nu-l trezească din somn, în pătuțul primit în dar de la bunici. Ca să-şi mai domolească deznădejdea care pusese din nou stăpânire pe ea, se aşează la masă şi începu să noteze în jurnal: „*...Mi-am dezamăgit părinții... Se pare că tata a trecut mai uşor peste ruşinea de a avea o fată care, fără să fie căsătorită, le-a adus pe lume un nepot. Dar mama, mama nu mă va ierta niciodată. Izbucnirea ei m-a speriat şi m-a îndurerat peste măsură. Nu credeam că o voi auzi rostind cuvinte atât de jignitoare şi umilitoare la adresa mea, chiar dacă este îndreptățită să fie supărată pe mine. O înțeleg şi o iert pentru că este mama mea. Eu sunt aceea care i-a spulberat toate visele legate de viitorul mândrei fetițe dornice să învețe carte şi să părăsească viața dură a satului ca să se realizeze la oraş, într-o meserie frumoasă, alături de un bărbat demn de respectul celor din jur. Şi, acum, iată-mă la oraş!... Am acoperit-o de vălul ruşinii, i-am plecat capul pe care şi-l ținea drept şi mândru mai-mai să atingă bolta cerească... Acum va privi în pământ din cauza mea. Sunt unul dintre acei copii care şi-au trăit adolescența şi proaspăta maturitate cu convingerea că*

generația lor este superioară celei a părinților. Am greşit şi mi-e ruşine să recunosc. Este adevărat că am fost prin şcoli mai multe şi mai importante decât cele prin care au umblat ei, că am avut o altfel de experiență de viață, dar asta s-a întâmplat numai pentru că noi am trăit alte timpuri, mult mai bune decât vremurile copilăriei şi tinereții lor. Voi reuşi, oare, să-mi însuşesc vreodată judecata sănătoasă a omului simplu, neşcolit, dar care stăpâneşte la fel de bine taine ale universului ca şi meşteşugul lucrului bine făcut la câmp ori în vreo altă meserie? Propaganda sistemului comunist ne-a îndepărtat de posibilitatea descoperii la timp a ceea ce înseamnă viață sănătoasă, în deplină concordanță cu credința în divinitate. Altfel, greşelile generației mele şi ale celorlalte generații care ne-au urmat nu ar fi fost atât de grave sau nu ar fi existat deloc. Poate că şcolile prin care am umblat, plecarea din sat şi viața la oraş nu înseamnă decât dezrădăcinare, cu urmările ei tragice pentru toți cei ca mine…"

Astfel de gânduri o mistuiau pe Mihaela, văzându-se singură, părăsită de cei dragi, alături de puiul de om care zâmbea de zor, prin somn, unui vis cu ursitoare bune. În cele din urmă, adormi pe fotoliu, cu capul sprijinit pe pătuțul copilului, deşi în urechi îi mai sunară cuvintele dure ale mamei Maria până în clipa în care somnul o învinse pe deplin. Nu o mai dureau cuvintele mamei, de aceea se apucase să-şi noteze gândurile în jurnal. O durea sufletul din cauza celor întâmplate cu viața ei. Strigătul durerii care îi măcina întreaga ființă era atât de neliniştitor încât spera că prin scris va găsi o cale de salvare.

Noaptea de Revelion a acelui sfârşit de an o petrecuse la familia Carlei, fetița care îi dăruise lui Paul Valentin prima jucărie. Părinții Carlei au venit şi i-au luat pe mamă şi fiu pentru ca aceştia să nu păşească în anul nou însingurați şi trişti, cu toate că mama Maria nu plecase încă. În acea noapte gazdele au stabilit că-i vor fi naşi băiatului. Au botezat copilul la Biserica Ortodoxă din

Mangalia, botez la care bunica şi-a purtat drăgăstos nepotul în braţe până în preajma altarului, de unde a fost luat de mama Carlei, care şi-a îndeplinit sarcinile creştineşti de naşă a lui Paul Valentin. Mihaela era atât de înverşunată în dorinţa ei de a-şi creştina fiul conform tradiţiei ortodoxe, încât îşi spunea uneori că, de va fi să nu-i găsească naşi micuţului, se va duce singură la biserică şi-l va ruga pe preot să-i boteze copilul.

Pe la miezul nopţii o treziră din somn scâncetele băieţelului, care cerea să fie hrănit şi schimbat de scutece. După ce şi-a dus la bun sfârşit îndatoririle de mamă, s-a aşezat în fotoliu, lângă pătuţ. Îşi privea odorul zâmbind trist gândului că îşi promisese în mod solemn să nu mai trăiască în trecut. Dar amintirile veneau peste ea fără să îi ceară permisiunea de a o vizita la acea oră târzie din noapte, când majoritatea oamenilor îşi văd sârguincios de odihnă. Se gândea la cel ce o făcuse să aducă pe lume acest minunat înger şi îşi dădea seama că nu avea niciun fel de resentiment faţă de el. După o singură noapte de dragoste trăită alături de bărbatul fără identitate pentru toţi ceilalţi care o cunoşteau, se născuse odorul ei, singura fericire şi raţiune de a mai trăi pe această lume. Abia acum se simţea împlinită ca femeie, deşi trăise o singură noapte de dragoste. Îi reveneau în minte cuvintele doctorului Beiu, un om ce părea minunat în acele momente de deznădejde şi derută, când întâmplarea şi numai întâmplarea îl făcuse să apară preţ de câteva minute în viaţa ei. Faptul că se lăsase în voia îmbrăţişărilor lui o făcea acum să înţeleagă deznădejdea cu care căuta atunci un sprijin, un ajutor din partea unui bărbat cu voinţă puternică, care ştie ce vrea de la viaţă. A aflat mult mai târziu că şi bietul doctor Beiu îşi purta cu greu destinul pe cărările vieţii, deşi era un om deştept şi talentat, care plătea din plin greşeala de a se fi lăsat legat în mrejele unei false iubiri. I se părea deocamdată curios că prima şi singura ei noapte de dragoste, trăită cu intensitatea de care numai o fecioară este în stare,

rămăsese undeva în urmă, foarte departe de ea, ca o scenă impresionantă de film pe care o uiți a doua zi. Iată că nu o mai trec fiorii când se gândeşte la tot ce s-a întâmplat atunci, că nu-i mai zvâcnesc tâmplele când îşi aminteşte de nemerituosul căruia i s-a dăruit, că nu o mai trece acea căldură, obositor de inexplicabilă, căreia îi zâmbeşte ironic de fiecare dată când gândul îi poposeşte asupra celor întâmplate, cerşind îndurare. Nu mai simte nimic când Liviu dă buzna printre amintirile ei, iar chipul i se luminează de un zâmbet înțelegător când retrăieşte scena din cabinetul doctorului Beiu. Niciunul dintre aceşti bărbați nu o mai tulbură, chiar dacă destul de des îi asaltează gândurile în strădania ei de a se purifica. Totul, absolut totul a rămas undeva în negura vremurilor trecute şi acum nu o mai interesează decât să îşi dedice viața fiului ei.

În zilele următoare, soarta i-a surâs din nou şi a reuşit să găsească o bătrânică simpatică ce s-a oferit să se îngrijească de băiat în timp ce ea mergea la serviciu. Odată cu reluarea activității profesionale, viața Mihaelei şi-a reluat cursul normal. Fericirea de a avea un copil devenise pentru ea singurul motiv de a mai exista, singurul scop căruia simțea că trebuie să i se dedice pe deplin. Şi-a făcut o prietenă din noua ei vecină de cămin, o fată deosebită pe nume Chenşer. Economistă de profesie, tânără şi frumoasă, Chenşer o admira pe Mihaela pentru curajul de care dăduse dovadă asumându-şi responsabilități în fața cărora majoritatea femeilor fug, acceptând compromisuri pline de jigniri şi suferințe de cele mai multe ori tăinuite. Fiind vecină de cameră, cum îl auzea pe micuț scâncind, alerga într-un suflet să vadă ce se întâmplă. După ce a înțeles greutățile cărora tânăra mamă trebuie să le facă față, nu s-a lăsat până ce nu a convins-o că trebuie să-şi viziteze părinții.

— Mihaela, trebuie să mă asculți. Tu nu ai niciun motiv să fii supărată pe părinții tăi. Dimpotrivă, ei sunt aceia care au toate motivele să fie supărați. Săvârşeşti un

păcat şi mai mare dacă nu-ți pleci capul în fața părinților, cerându-le încă o dată iertare. Am să fiu sinceră până la capăt. Uite, nu am fost niciodată în Ardeal şi vreau să văd şi eu acele plaiuri de basm. Te rog să mă iei cu tine şi împreună să le facem o vizită alor tăi, îi spuse Chenşer într-o bună zi.

În cele din urmă, Mihaela s-a hotărât să meargă în vizită la părinți însoțită de noua sa prietenă şi de Paul Valentin. Cândva, îşi dorea nespus de mult să părăsească meleagurile natale. Acum, descoperea că ascunde în suflet un dor nestins pentru fiecare colț al copilăriei.

Copilul împlinise şapte luni de la naştere, atunci când tânăra mamă s-a decis să-şi viziteze părinții. Chenşer a primit invitația de a o însoți sărind în sus de bucurie. Născută la Medgidia, îşi dorea de multă vreme să cunoască cel puțin o părticică din zona Ardealului, până i se va ivi ocazia să cutreiere țara în lung şi-n lat, după cum visa ea încă din copilărie. La câteva zile după ce şi-a anunțat părinții, Mihaela a pornit la drum. Au fost aşteptate la gara din Beclean pe Someş de cumnatul ei, Nicolae, care a venit să le ia cu o elegantă maşină marca Volga, simbolul bunăstării limitate oferite de sistemul comunist cetățenilor săi, de care proprietarul era foarte mândru.

Mihaela se întorcea acasă după aproape doi ani. Reîntâlnirea cu plaiurile natale a emoționat-o profund. Revăzând acele locuri, simțea cum o forță interioară o îndemna să alerge iar pe ulița satului, prin pădure, să se cațere în toți copacii ieşiți în cale, ca în copilărie, să urce în vârful muntelui şi să strige cât este de fericită. Dumnezeu o binecuvântase cu imensa fericire de a fi mamă, de a ocroti şi a dărui dragoste unei ființe nevinovate şi pure aşa cum era puiul ei. Satisfacția adevăratei împliniri nu-i era ştirbită de lipsa bărbatului ocrotitor şi răspunzător pe care se bazează toate femeile. Când a ajuns acasă şi a intrat în camera unde trăise noaptea ei de inițiere în tainele dragostei, nu şi-a putut şi

nici nu a dorit să-şi reprime profunzimea emoției. Trăirea ei era atât de intensă, încât oricine ar fi privit-o ar fi înțeles că acolo, în acea cameră, se întâmplase un eveniment de o importanță covârşitoare pentru ea. Privea de jur împrejur, iar în ochii ei imaginile neschimbatelor obiecte care îmbrăcau camera se suprapuneau cu chipul lui Paul Valentin. Acolo, în acea cameră, într-o noapte s-a născut o lumină care-i va însoți drumul vieții, noapte care pentru ea va însemna veşnic o schimbare de destin sau însuşi destinul.

Chenşer nu a stat locului nicio clipă. Mânată de curiozitate şi de elanul specific tinereții, a cutreierat tot satul, a urcat în munți, nelăsând neexplorat niciun colț din aceste locuri binecuvântate cu atâta frumusețe. A cedat cu bun-simț ispitei de a cunoaşte întreg neamul plin de omenie al familiei Danciu, mergând în vizită la toți, unde a cunoscut adevărata şi proverbiala ospitalitate a românilor.

Vestea că Mihaela s-a întors acasă cu un copil în brațe a făcut destul de repede ocolul satului, iar curioşii au început să-i caute cu motive lipsite de o importanță reală pe cei doi bătrâni, pentru a afla cât mai multe picanterii. Mama Maria tăia elanul curioşilor îndepărtându-i fără milă, spunându-le că nepoțelul este prea mic pentru a fi deranjat de persoane străine de familie. În cele câteva zile cât a stat acasă, Mihaela s-a întâlnit cu una dintre prietenele ei, Ana, soția lui Simion al lui Lisandru Decu, de unde a aflat despre chinul la care o supusese maică-sa, verificându-i fecioria înainte de căsătorie, la doctorul Beiu. Tot de la ea a aflat că familia doctorului Beiu se destrămase, că soția şi băieții acestuia locuiau la Bacău, iar el lucra la Bucureşti într-un mare spital, după ce absolvise cursuri de specializare în străinătate. Vestea o emoționase şi îi părea foarte rău de nefericirea acelui bărbat frumos, medic talentat, care într-un moment de răscruce al vieții dovedise slăbiciune pentru ea, o fată dezorientată, bâjbâind în căutarea unui ajutor. Întristată

la aflarea acestei veşti, a avut nevoie de ceva timp ca să-şi revină. Se gândea la cei doi copii ai doctorului, nevoiți să crească fără ambii părinți. *Dar, la urma urmei, viața fiecăruia îşi urmează cursul călăuzit de steaua care i-a fost hărăzită…* îşi dădea ea curaj în timp ce legăna pătuțul, îmbiindu-şi copilul cu vorbe dulci să adoarmă, într-o altă zi, pe când mergea pe drumul dintre casa părintească şi cea a surorii ei, Fironica, s-a pomenit nas în nas cu miliția nul satului. Ca şi cum ar fi căutat vreme îndelungată acest moment, miliția nul s-a oprit în mijlocul uliței, a pus mâinile în şolduri ca o țață ce stă câtă-i ziulica de mare la colțul străzii şi i s-a adresat plin de sine:

— Ia te uită cine onorează satul cu prezența!… Te-ai întors din țările calde, porumbițo? Aud că ai şi un pui după tine. Să fie adevărat, frumoaso? Dar unde-ți este perechea? Ori ți-ai găsit naşul, de te-a lăsat cu burta umflată şi-a plecat? Eu să fiu în locul tău m-aş spânzura, zău aşa!

În prima clipă, Mihaelei nu i-a venit să-şi creadă ochilor şi urechilor de ceea ce vedea şi auzea, de ce era în stare creatura din fața ei, care purta uniforma de apărător al cetățenilor, plătit de aceştia, ca să aibă păreri, în loc să-şi vadă serios de meseria lui…

S-a mulțumit să-i adreseze cel mai fermecător zâmbet şi să-i spună cu un glas duios, dar cu accente de furie:

— Spânzură-te tu, ca să scape omenirea de o catastrofă ca tine, tablagiu prost şi incult!

— Cum? Îndrăzneşti să te pui rău cu organul de miliție? mai reuşi să îngâne printre dinți miliția nul, amețit de răspunsul ei.

Mulțumită că a reuşit să-l pună la punct pe impertinentul care rămăsese năucit locului, Mihaela i-a întors spatele şi a plecat strângând pumnii cu grijă, ca să nu se observe, văzându-şi în continuare de drum. Devenise clar în mintea ei faptul că acest nenorocit profitor şi slugarnic nu o iertase deoarece îi făcuse curte

în zadar din ziua în care fusese numit şef al postului de miliție din comună. În sat nimeni nu ştia povestea ei, nici părinții, care nu îndrăzniseră s-o întrebe cine-i tatăl copilului. Cum îşi permitea acest Pristanda caricaturizat peste măsură de comunism să debiteze păreri şi concluzii despre viața unei femei la care nu putea să ajungă nici în cele mai excitante dintre visele lui nocturne? Cuvintele miliționului o marcaseră foarte mult, dar nu a povestit incidentul nimănui şi a lăsat timpul să vindece rana sângerândă din sufletul său. Îşi spunea în sinea ei că Dumnezeu hotărăşte fiecăruia soarta pe care o merită, iar noi, pământenii, nu trebuie decât să-i mulțumim oricâte ni s-ar da să îndurăm, fie ele bune sau rele. Cu cât vom fi mai în stare să-i mulțumim neîncetat pentru răul pe care-l avem de înfruntat, cu atât vom fi mai repede iertați de păcate şi vom reuşi să ne înălțăm spiritul la cer. Poate că Dumnezeu i l-a scos în cale pe prostul satului să o jignească tocmai pentru că, în acel moment al vieții, de jigniri avea nevoie ca să reuşească în drumul ei purificator şi iertător pentru paşii călcați greşit în trecut. Neliniştea şi mâhnirea ei sporeau pentru că nu reuşea să desluşească cât este răutate pur umană şi cât este semnul Domnului într-un astfel de mesaj. Înțelegea, însă, că trebuie să ierte fără să fie obligată s-o facă şi l-a iertat pe milițian aşa cum avea să procedeze cu toți cei care – nu puțini – aveau s-o jignească fără milă. După un timp chiar i-a părut rău pentru reacția ei spontană şi îşi cerea iertare în gând de fiecare dată când îşi aducea aminte de incidentul pe care acum îl considera un semn purificator.

După reîntoarcerea din lunga şi fericita călătorie, mai ales pentru Chenşer, viața Mihaelei şi a copilului său şi-a urmat cursul normal, acela al armoniei dintre mamă şi sugarul veşnic dornic de sân, de joacă şi alint. Tânăra mamă îşi împărțea timpul între orele de serviciu şi cele petrecute alături de odorul ei drag. Băiețelul a început să îngâne destul de repede primele cuvinte, dintre care bineînțeles că lipsea importantul cuvânt creştinesc „tată”,

al doilea cuvânt învățat de orice copil.

Paul Valentin împlinise doi ani când ea a decis că sosise timpul să-şi viziteze din nou părinții, pentru a petrece împreună sărbătorile de iarnă. Au călătorit la vagonul de dormit şi au ajuns în zorii unei dimineți de iarnă geroasă în gara din Beclean, unde îi aştepta nerăbdător tatăl Mihaelei. Bunicul şi-a luat drăgăstos nepotul în brațe, care a reacționat prompt, cu toate că încă mai era somnoros:

— Bună dimineața, bunicule!

La auzul acestui salut tineresc, bătrânul a rămas o clipă locului, privind mirat de jur împrejurul său.

— Bună dimineața, bunicule! se auzi, de această dată mai accentuat, glasul copilului.

— Mihaela, draga tatii, copilul nostru vorbeşte atât de bine şi clar? Bună dimineața, fecioraş, dragul bunului… Măi viteazule, măi voinicule, iaca mi-a fost dat s-o aud şi pe-asta. De-acum oi avea cu cine să mă sfădesc prin ogradă. Vorbeşti, fecioraş, ori mi se pare mie?

— Vorbesc, bunicule, cum să nu vorbesc!

Bărbatului i se umeziră ochii în fața dovezii de inteligență din partea puiului de om în vârstă de numai doi ani. Rostind doar câteva cuvinte, mândrețea de copil s-a lipit pe veci de sufletul bunicului, care păşea țanțoş, ducând tânărul vlăstar pe umăr, ca să vadă toată lumea că vița lui va dăinui cât or dăinui Munții Carpați. După atâtea tristeți, după ani şi ani de muncă istovitoare, fecioraşul venea să-i mângâie pe cei doi bunici cu inocența şi dorința lui de cunoaştere, cu nepăsarea lui de copil în fața vieții pe care îi fusese dat s-o trăiască. „Ştie Dumnezeu ce face, când îți trimite un astfel de dar…”, îşi spuneau ei unul altuia când rămâneau singuri, însoțiți doar de fecioraşul vorbăreț, care nu-i slăbea cu întrebările: *Ce este aceasta? Dar aia? De ce? De ce aşa şi nu altfel?* Avea păreri şi trăgea concluzii în legătură cu orice ar fi discutat cei doi bătrâni: *Nu aşa e bine, ci aşa cum spun eu!* Când era întrebat de unde ştie ce e bine şi

ce e rău, puiul de om le spunea gesticulând în voia lui: *Aşa ştiu eu şi aşa trebuie să faceți...* Astfel a devenit Paul Valentin pentru sufletul bunicilor *„bulgărele nostru de aur”* şi nimeni nu avea voie să intervină în discuțiile filosofice dintre el şi bunicii din al căror neam se trăgea. Mama Maria încerca de fiecare dată, atunci când credea ea că este un moment binevenit, să afle cine-i tatăl băiatului, cine este omul care poate să rămână nepăsător în fața existenței acestei minuni de copil. Bunicul nu se arăta interesat de un astfel de subiect. El ştia una şi bună: Paul Valentin este copilul fiicei sale şi nu merită să-şi bată capul ca să afle identitatea bărbatului care le dăruise un nepot atât de minunat. *„Copiii te leagă de trecut şi de viitor în acelaşi timp. Fără copii nu exişti!”,* spunea bătrânul de fiecare dată când mama Maria aducea vorba despre tatăl nepoțelului lor. De câte ori se întâmpla să pice în toiul unor astfel de discuții, Mihaela se eschiva de la a le oferi un răspuns părinților săi. Ofta, privea în pământ şi spunea că nu există niciun bărbat care să merite numele de tată al odorului ei drag. Atunci când Paul Valentin însuşi o întreba unde este tatăl său, ea îi spunea că este plecat departe, într-o misiune importantă, dar că va veni într-o zi şi vor fi din nou împreună...

*

Petrecerea sărbătorilor acelui sfârşit de an în mijlocul familiei a însemnat pentru Mihaela bucuria descoperirii noilor sentimente cu care era înconjurată de cei apropiați. În universul pe care şi-l formase alături de copilul său, intrau acum şi cei dragi de acasă.

Hotărâse că numai prin muncă şi dăruire față de micuțul Paul Valentin va răzbi. Colegele de serviciu i se adresau cu amabilitate în orice împrejurare legată de activitatea lor profesională. Cu toate acestea, nu mai era invitată în vizită de niciuna dintre ele, sau, dacă se

întâmpla ca vreo colegă să nu poată evita, mai mult dintr-o politețe superficială, o astfel de ocazie, aceasta i se adresa aproape absent: *„Vino mâine pe la mine, că e soțul plecat”…* La început, Mihaela nu a acordat importanță unor astfel de mesaje precise, de încercări de îndepărtare, de invitare la limitarea relațiilor ei cu colegele care altădată o admirau doar la relații cu caracter strict profesional. O întâmplare avea să o ajute să înțeleagă pe deplin faptul că devenise un pericol pentru liniştea familială a colegelor de serviciu. Prietena sa Dia şi-a anunțat logodna şi bineînțeles că a invitat pe toți cunoscuții, colegi ori nu, să participe la masa festivă dedicată acestui eveniment. Mihaela nu se hotărâse cum este mai bine să procedeze. Dacă nu participa la sărbătorirea logodnei, o supăra pe Dia, cu care se înțelegea foarte bine. Dar nici nu s-ar fi despărțit pentru o seară întreagă de copilul ei drag, care o aştepta cu brațele deschise şi i se arunca în brațe de cum intra pe uşă, pentru ca apoi să nu o mai lase să plece de lângă el. Până la urmă, a intervenit mamaia Raveica, bătrânica bună şi blândă care avea grijă de Paul Valentin cât timp ea lipsea de acasă.

— Du-te, mamă! Eşti atât de tânără şi trebuie să mai ieşi, să cunoşti lume, să te faci cunoscută. Cum altfel, dacă toată ziua, cum vii de la serviciu, stai închisă în casă ca o pedepsită? o dojeni cu blândețe bătrâna.

— Închisă în casă?! Cum vorbeşti dumneata, mamaie, când eu am o viață frumoasă atât aici, alături de minunea asta mică, cât şi la serviciu?…

— De, cum spui mata, dar nu ai o familie… iar o familie adevărată nu-i lucru puțin pentru viața unei femei şi a unui copil…

— Am familie. Eu şi Paul Valentin suntem o familie, apoi… am familia mea în Ardeal, de unde am venit, că doar nu am picat din cer aici, la malul mării, spuse hotărâtă Mihaela.

— Nu e de ajuns, maică, ascultă-mă pe mine, că sunt

femeie bătrână. Dar, la urma urmei, nu ştiu de ce mă bag eu să-ți deschid ochii, când mata eşti destul de deşteaptă ca să înțelegi ce spun şi ce gândesc cei din jur, văzându-te mereu de una singură...

Înțelegea ea foarte bine adevărul pe care încerca să i-l spună bătrâna, dar rănile sufletului nu se vindecaseră, mai aveau nevoie de timp. De timpul atât de abstract pentru infinitul univers, dar atât de prezent în viața zilnică a oricărui om trezit la activitate de răsăritul soarelui, de acest timp avea nevoie Mihaela pentru ca uitarea să dea la fund, în hăul sufletului, plaga dureroasă. Vălul uitării cu care am fost înzestrați, şi a cărui funcționare este strâns legată de materialitatea pământeană a timpului, poate însemna de cele mai multe ori salvarea.

Organizatorii petrecerii date în cinstea logodnei colegei şi prietenei sale Dia au ales, ca loc al festinului anunțat, unul dintre cele mai mari şi renumite restaurante ale Mangaliei. În seara cu pricina, Mihaela s-a prezentat neînsoțită în holul renumitului local. După un timp în care a stat şi a privit nedumerită în jur, a intrat în local şi s-a aşezat pe un loc liber, la una dintre mese, unde se mai aflau câțiva apropiați ai familiei frumoasei logodnice. O formație de profesionişti interpreta melodiile la modă, invitând pe ringul de dans perechile să se desfăşoare în ritmul îmbietor al muzicii. Pe la mesele învecinate cu cea a Mihaelei se aflau colege de-ale ei care veniseră însoțite de bărbații lor şi de prieteni. A fost de ajuns o singură privire pentru ca Mihaela să înțeleagă imediat că era singura femeie neînsoțită din tot grupul celor care participau la petrecerea Diei. Părea cam ciudat că prezența ei nu fusese observată de niciuna dintre colegele pe care, până atunci, ea le considera adevărate prietene, dar încet-încet şi-a dat seama că, de fapt, este ignorată intenționat. S-a început servitul mesei, în aplauzele gurmanzilor şi ale celor care ştiau să aprecieze faimoasele preparate culinare ale bine-cunoscutului restaurant. De

la una dintre mesele învecinate, au ajuns întâmplător până la urechile ei frânturile unei discuții ce nu mai avea caracter privat, atâta timp cât interlocutorii comentau nepăsători cu voce tare:

— Ei, dragă, mâță blândă care zgârie rău, ce mai încoace şi-ncolo…

— Prefer să nu o ştiu în preajma soțului meu…

— Dar nu vă este clar, dragele mele, că una care a făcut copil de fată mare nu poate fi cinstită?

La auzul acestor cuvinte, Mihaela a încremenit. I s-a aşezat un nod în gât şi nu a mai putut să mănânce nimic, oricât de tentante erau bunătățile servite din belşug. Gândurile au început să-i alerge nebune prin cap, căutând o explicație, o înțelegere mai acătării a tot ceea ce auzise comentându-se în gura mare la câțiva paşi de ea. Abia acum se întreba cum de nu meditase mai amănunțit la semnificația acelor invitații de genul: *„Vino mâine pe la mine, că soțul meu nu este acasă”*. Chiar era posibil ca aceste cuvinte să însemne şi altceva decât invitația la o şuetă intimă, nevinovată, între două colege de serviciu? Răspunsul l-a primit imediat de la o grăsancă a cărei identitate îi era complet necunoscută şi care se afla la aceeaşi masă cu filosoafele ce comentau cu gura plină toate păcatele câte se petrec pe lume:

— Se vede cât de colo că abia păşiți în viața adevărată, fetelor. Mă întreb de cât timp mai aveți nevoie ca să înțelegeți, odată pentru totdeauna, că o femeie singură este ori curvă, ori proastă. Şi, după câte am înțeles de la voi, tipa despre care discutați nu-i proastă deloc, aşa că aveți grijă ce faceți.

La auzul acestei disertații lipsite de logica bunului-simț, de fapt lipsite de orice logică, Mihaelei i se părea că trăieşte într-o lume a irealului, o lume a realului întors pe dos, unde te paşte nebunia la fiecare colț.

Stătea nemişcată, privind în gol, neştiind ce să facă. În cele din urmă a ales soluția firească într-un astfel de moment. Să plece cât mai repede acasă. Acolo, lângă

puiul ei, îşi va regăsi liniştea de care avea nevoie. Exact în clipa în care era hotărâtă să plece, să fugă cât mai repede şi cât mai departe de acel loc al desfătării ipocriților de toate calibrele, auzi lângă ea o voce tânără care o făcu să tresară:

— Cum se face că o femeie atât de drăguță stă singură şi nu dansează?

Se întoarse speriată şi văzu un bărbat necunoscut, tânăr, simpatic, care aparținea probabil unui alt grup de petrecăreți ce sărbătoreau ceva ori pe cineva într-un alt colț al restaurantului. După felul în care o abordase şi după poziția înclinată a trupului, era evidentă invitația la dans pe care i-o adresa cu amabilitate simpaticul tânăr.

— Mulțumesc, sunteți amabil, dar nu dansez, răspunse Mihaela cu tristețe în glas. Nu mă simt bine, darămite să mai şi dansez…

— Domniță, vă doare capul?

— E mult mai grav, domnule! Oricum, vă mulțumesc pentru faptul că m-ați remarcat…

Înțelegând că nu are nicio şansă, tânărul se retrase la fel de discret cum îi fusese şi încercarea de a-şi găsi o parteneră de dans. Mihaela s-a ridicat şi s-a îndreptat spre ieşirea restaurantului. În hol s-a întâlnit cu Mioara, o altă colegă însoțită de bărbatul ei, ambii îmbrăcați de plecare.

— Dar ce faceți? Plecați acasă? îşi întrebă ea prietena.

— Doar atât cât să mă schimb. Locuim foarte aproape. Nu am fost prea inspirată atunci când m-am îmbrăcat pentru această seară minunată.

— Vă deranjează dacă vă însoțesc şi eu până în stația de autobuz?

— Nicidecum, draga mea. Te conducem noi până în stație. Pe întunericul ăsta nu este recomandat să mergi singură pe stradă.

La despărțire, soțul Mioarei i s-a adresat amabil cu: *„Sărut mâna, domnişoară, şi drum bun!”.* După doar câțiva paşi, răsună în noapte glasul Mioarei:

— Hai, dragă, nu mai tot săruta mâini... domnişoară pe dracu'...

— Mioara, taci, că te-aude!

— Ei, şi ce... doar nu mi-o fi ruşine... Ce, nu ştie ce-i aia? că doar nu i-am făcut eu copilul.

Mihaela nu mai vedea şi nu mai auzea nimic. Erau colege, se înțelegeau foarte bine, lucrau împreună de câțiva ani, şi tot de atâta vreme ea era convinsă că Mioara îi este prietenă. S-a urcat în autobuzul oprit în stație mai mult bâjbâind la întâmplare după treptele de la urcare. Dintre cei câțiva călători de la acea oră târzie, unul s-a apropiat de ea:

— Ce vi s-a întâmplat, domniță? De ce plângeți? Vă pot ajuta cu ceva?

— Da, mi s-a întâmplat ceva foarte grav, dar nu mă puteți ajuta cu nimic. Vă mulțumesc...

Abia când a ajuns în cameră, şi-a dat seama că nu ştia dacă persoana cu care vorbise în autobuz era femeie ori bărbat. Şuvoiul de lacrimi îi acoperise în întregime vederea, iar deznădejdea desconsiderării totale venite din partea acelora pentru care era în stare să bage mâna în foc, crezând că-i sunt prieteni adevărați, îi întunecase mintea. De cum a intrat în cameră, Paul Valentin s-a trezit şi a luat-o la rost, ca un om mare:

— Mami, unde-ai fost?... Am plâns după tine...

— Puiule, am fost la logodna Diei, colega mea, pe care o cunoşti foarte bine. Se căsătoreşte...

— Tu te măriți, mami?... o întrebă băiatul frecându-şi de zor ochii somnoroşi.

— Nu... eu am deja un bărbat grozav cum nu-i altul.

— Pe cine, mami?!

— Pe tine, puiul meu, de ce mă mai întrebi? Dar acum hai să dormim şi vom vorbi mâine dimineață pe îndelete. Am să-ți povestesc cândva cât de frumoasă a fost logodna la care am participat în această seară. A sărutat cu dragoste mâna micuță a copilului, a luat-o şi i-a aşezat-o pe obrazul ei, îndemnându-l să adoarmă.

Câteva mângâieri drăgăstoase au fost de-ajuns ca băieţelul să cadă într-un somn adânc, plin de vise nevinovate. Deoarece noaptea pusese stăpânire pe deplin pe viaţa tuturor, Mihaela nu a mai deranjat-o pe mamaia Raveica. A lăsat-o să doarmă liniştită. Bătrâna era foarte harnică şi nu stătea locului de cum sosea ca să-şi îndeplinească obligaţiile de însoţitoare a lui Paul. Se vedea, după cât îi era de adânc somnul, că era foarte obosită. Aşa că a lăsat-o să-şi vadă de odihnă. Deşi încercase să adoarmă, Mihaelei îi fugise somnul, neputând să uite tot ceea ce auzise că se comenta la adresa ei printre doamnele cu verighetă pe mână, despre care până în acea seară crezuse că îi sunt prietene.

Se aşează la masă, îşi luă jurnalul şi începu, ca de fiecare dată când era dezamăgită de viaţa pe care o ducea, să noteze cu lacrimi în ochi:

„Ştiu că am iubit şi iubesc. Acum, îmi iubesc mai presus de orice copilul. Ştiu că sunt credincioasă. Dar nu voi îndrăzni să-mi compar credinţa şi sentimentele cu sentimentele şi credinţa celorlalţi, deoarece mai ştiu că nu există unităţi de măsură care să mă ajute să fac astfel de comparaţii. Mai ştiu că singurul model demn de urmat este cel al Domnului, el fiind absolutul în tot ceea ce ar putea înfăptui oricare individ în viaţa pământeană. Nici eu nu mă pot sustrage voinţei celui care a decis să umblăm mascaţi prin balul vieţii, chinuindu-ne să ne înţelegem şi să ne acceptăm unii pe alţii. Numai că, de la masca menită să te apere cât de cât, până la răutatea împinsă la extrem din cauza ignoranţei conştiente sau nu, chiar a propriilor sentimente, este o distanţă pe care nu o pot defini. Da, poţi fi rău ignorându-ţi în mod conştient propriile-ţi sentimente… Mă întreb: oare câte dintre doamnele care-mi comentau destinul cu autoritatea celei ce nu greşeşte niciodată au trăit amoruri deşănţate înainte de a se vedea cu verigheta pe mână? Până şi acest simbol al iubirii şi dăruirii depline a pierdut multe dintre semnificaţiile pentru care a fost creat. Mai bine o viaţă plină de suferinţe

purificatoare ca a mea, decât o viață în minciună, încărcată cu false satisfacții prin pauzele scăpării de sub controlul autorității unui la fel de fals statut social, ascuns sub oblăduirea unui cămin întemeiat pe neadevăr. Acum, nu pot să nu țin seama de faptul că prietenele mele de până mai ieri nu-mi sunt prietene cu adevărat. Dacă admiri unele calități la un om, îi accepți şi defectele în clipa în care îți oferă sau îi oferi prietenia. Sunt conştientă că le voi ierta pentru dublele fețe mascate pe care le poartă. Da, da… le iert… şi totuşi va trebui să fiu mai atentă cu oamenii în fața cărora mă destăinuiesc".

Aşa a adormit Mihaela, în acea seară a descoperirii falselor moravuri ale unei societăți îmbolnăvite de necredință… A doua zi, dis-de-dimineață, mamaia Raveica a găsit-o dormind, ținând capul pe jurnalul intim şi stiloul strâns în mână de parcă ar mai fi avut ceva foarte important de adăugat printre însemnările ei triste. În acea zi a plecat val-vârtej la serviciu, pentru că deja întârziase. Una dintre colege a întrebat-o de cum a văzut-o:

— Vai, draga mea, de ce ai plecat atât de repede de la petrecerea de aseară?

— În primul rând, din cauza băiețelului meu, care nu poate să doarmă dacă nu sunt lângă el, apoi, pentru că mi-am dat seama foarte repede că nu aveam ce căuta acolo! a răspuns ea, întorcându-i rapid spatele.

Comentariile care au urmat şi despre care a aflat de la Alime, una dintre asistentele grădiniței pentru copii preşcolari, au avut darul s-o mai liniştească pe Mihaela. Reuşise, prin câteva cuvinte, să le dea de înțeles doamnelor filosoafe de ocazie că le demascase, dându-le jos de pe chip cortina răutății şi a ignoranței bolnăvicioase.

— Draga de tine! Era de aşteptat să te trateze ca pe o ciumată. Priveşte-te în oglindă, şi ai să vezi că şi oglinda te iubeşte, i-a spus Alime, râzând. Ele te cred un pericol pentru liniştea căminului lor. Asta înseamnă că au

bărbați gata oricând să le lase baltă pentru orice nouvenită care le-ar tăia calea, sau că au o părere foarte proastă despre ei. Nu merită să-ți faci sânge rău. Sunt prea sărăcuțe ca să poată depăşi pragul mediocrității. Nu te lăsa doborâtă de astfel de mesaje. Poartă-ți crucea cu demnitate până la capăt, ca şi până acum.

— Mulțumesc, doamnă Alime, dar aş vrea să ştiți că le-am iertat. Doar că de acum încolo va trebui să fiu mai atentă cu cele care se declară a fi prietenele mele.

Depăşind astfel de momente, uneori mai greu, alteori reuşind să nu le acorde niciun fel de importanță, Mihaela se îngrijea în primul rând de băiețelul ei drag, urmărind ca acestuia să nu-i lipsească nimic din tot ceea ce însemna dragostea şi ocrotirea de mamă. Împreună, ajutați şi de mamaia Raveica, duceau o viață liniştită şi demnă.

O primăvară dătătoare de viață şi speranță îşi făcea simțită prezența din plin, retrezind activitățile de sezon în micuța stațiune de la malul mării. În oraş se făcea de zor curățenie, se amenajau spațiile verzi, se curățau copacii şi se plantau flori. O forfotă continuă era, în oraş, de dimineață până seara. Paul Valentin avea de acum trei ani şi câteva luni. Bineînțeles că devenise mai vorbăreț, mai curios la tot ceea ce se întâmplă în jurul său. Mihaela îl lua cu ea la grădiniță, iar după-amiezile îl scotea la plimbare pe aleile superbe ale oraşului, ori pe malul mării.

Băiețelul creştea văzând cu ochii şi, pe măsură ce înainta fără griji în viața lui de copil, devenea tot mai mintos. Într-o zi, pe când se plimba cu Paul Valentin pe sub teii înverziți ce stăteau să dea în floare, explicându-i acestuia minunile şi bucuriile oferite de natură, un imens panou de afişaj aflat la intersecția a două străzi atrase atenția Mihaelei. Zeci de afişe, frumos ortografiate cu litere de-o şchioapă, anunțau că Bazinul Club din stațiunea Neptun va găzdui Congresul medicilor specialişti în ortopedie. Cap de afiş era Profesor Doctor

Docent Valentin Lupu de la Clinica de Ortopedie din Bucureşti. Citind afişul, tânăra mamă simți că retrăieşte emoții pe care le crezuse uitate cu desăvârşire. Sângele îi pierise din obraji şi, printre amintirile care i se învălmăşeau în cap, îşi făcu loc spre suprafață un gând care o chinuise în acea seară de neuitat: *„Nimic nu este întâmplător în viața oamenilor”,* părea că stă scris pe afiş în dreptul numelui medicului devenit renumit în specialitatea sa. Retrăi cu viteza luminii întâmplări pe care le dorise uitate. Revăzu întreg drumul de la Mangalia la Cluj, parcurs cu ani în urmă, revăzu chipul acelui bărbat frumos dispărut în zorile unei dimineți primăvăratice, fără să mai dea un semn de viață. Alergă până la o tonetă de difuzare a presei şi cumpără ziarul local al Constanței, ca să se convingă că ceea ce anunța afişul era adevărat. Era adevărat. Printre altele, ziarul anunța că doctorul Lupu devenise un specialist de renume, cu studii în străinătate, şi că lucrează la o mare clinică bucureşteană. Doi oameni, un bărbat şi o femeie, trăind în lumi diferite, doi oameni pe care viața îi aruncase unul în brațele celuilalt, fiecare căutând cu disperare fericirea de a nu mai fi singur. Asta se întâmplase cu ani în urmă. Acum, Mihaela trebuia să se împace cu gândul că avea un drum al său, plin de greutăți ca şi cel al doctorului, probabil, dar fără se bucure de faima şi renumele lui, ci purtându-şi crucea în cel mai deplin anonimat. De aceea, în săptămâna care a urmat, a evitat dinadins în plimbările ei să treacă prin preajma locului unde se desfăşurau lucrările congresului anunțat. Nu dorea să dea sorții şansa de a-l întâlni pe domnul doctor. Aşa că evenimentul a trecut fără urmări pentru anonimatul vieții tinerei mame şi a copilului său. Două luni mai târziu, pe când mergea la birourile administrative ale stațiunii pentru a-şi plăti chiria, Mihaela avea să constate că soarta decide de multe ori fără să ne întrebe, ori să țină seama de toate părerile noastre despre ea. La intrarea în sediul administrativ, s-a

întâlnit cu frumoasa Chenşer, care de cum l-a zărit pe Paul Valentin a alergat la el, l-a luat în braţe şi a început să-l sărute cu dragoste. Băiatul se apăra râzând şi, ca să scape nesufocat de sărutările ce nu mai conteneau, a trecut imediat la negocieri:

— „Cofetărie" te cheamă dacă vrei să mă mai săruți. Crezi că eu dau sărutări pe gratis?

— S-a făcut, răspunse Chenşer printre hohote de râs. Mami, se poate să-ți răpesc minunea asta de bărbat? o întrebă ea pe Mihaela.

— Se poate, mami, să mă răpească? se alintă copilul.

— Dacă o să te doară burtica, ai să mergi la Chenşer să te plângi?

— Dar dacă nu o să mă doară?

— Bine, bine, dar mâncați o singură prăjitură. Să veniți repede.

— Zburăm, răspunseră cei doi într-un glas.

După ce şi-a rezolvat problemele administrative, Mihaela a ieşit în stradă şi, pe când stătea în cumpănă dacă să meargă spre casă ori spre cofetărie, nu a observat că în apropiere s-a oprit o maşină elegantă. Stătea cu fața spre maşină, dar nu o vedea, fiind preocupată în primul rând de ceea ce avea de făcut. În tot acest timp, din maşină, un bărbat o privea cu atenție. La un moment dat, acesta a coborât şi s-a îndreptat hotărât spre ea. Abia când a realizat că bărbatul s-a oprit lângă ea şi o priveşte insistent, s-a uitat cu atenție la chipul lui şi a încremenit de uimire. Lângă ea, doctorul Valentin Lupu, mut şi el de emoție, cu fața luminata de acelaşi zâmbet şugubăț, se străduia din răsputeri să îşi vină în fire. O clipă cât o veşnicie, timp în care amintirile se derulau aşa cum le-a înregistrat mintea fiecăruia, atât a durat până când au reuşit să lege câteva cuvinte într-o conversație banală:

— Mihaela! Tu eşti, Mihaela, cu adevărat tu eşti?!

— Un lucru e sigur: nu sunt fantoma Mihaelei…

— Ce faci aici, la capătul lumii?

— E simplu, aici locuiesc.

— Nu înțeleg.

— Am revenit în locurile pe unde mi-am petrecut o parte din anii copilăriei şi m-am stabilit aici.

— Ce te-a făcut să revii? Lucrezi aici, sau poate că te-ai căsătorit? Ai nişte ani... Asta ar explica într-un fel alegerea ta.

— Da. Lucrez aici, la grădinița de copii preşcolari. De căsătorit nu m-am căsătorit, deşi am douăzeci şi şapte de ani...

— Doamne, eşti neschimbată şi, dacă nu mă înşală vederea, te-ai făcut şi mai frumoasă...

Întâlnirea fusese atât de neaşteptată încât emoția îi făcea pe amândoi să îndruge numai banalități. Mihaela dădea semne de nelinişte mai ales atunci când observa insistența cu care o priveşte bărbatul. Chipul lui exprima admirație, uimire şi dorința de a pune cât mai multe întrebări în acelaşi timp. Se lovea însă de răceala cu care era privit de femeia pe care o strânsese în brațe cândva. Amintirile îi copleşeau şi se străduiau să nu lase să se vadă acest lucru. Mihaelei i se chircise sufletul de emoție. Cu toate suferințele şi jignirile îndurate în toți aceşti ani, simțea dintr-odată cum un gol imens, rece o năpădeşte.

Au fost treziți la realitate de glasul lui Paul Valentin, care striga cât îl ținea gura:

— Mami, mami, am mâncat o singură prăjiturică. Apoi a continuat, ținând ridicat în sus degetul arătător:...şi puțină, puțină înghețată. Te superi?

— Bine, bine, puiul mamii. Dacă nu o să te doară burtica, nu am de ce să mă supăr.

Martor la această scenă, doctorul Lupu privea când la băiat, când la Mihaela, şi, în cele din urmă, îndrăzni să întrebe:

— Este copilul tău?

Evidența era atât de clară, încât Mihaela nu-i răspunse. Atunci medicul continuă să o întrebe fără să-şi mascheze mirarea:

— Dar mi-ai spus că nu eşti... şi se opri, înghițind

cuvântul „căsătorită” din cauza răspunsului repezit al femeii.

— Aşa este.

— Mami, de ce vorbeşti cu nenea? Îl cunoşti? o întrebă Paul Valentin, punându-şi tacticos o mână în şold, semn că dorea neapărat un răspuns.

— Da, îl cunosc.

— Mami, ne este prieten sau duşman?

— Ne este prieten, răspunse Mihaela cu jumătate de glas.

— Dacă ne este prieten, de ce nu a venit pe la noi, eu de ce nu-l cunosc?

— Măi omuleț frumos… încercă doctorul Lupu să-i intre în voie băiatului… Dar nu apucă să termine ceea ce avea de spus, pentru că *omulețul* a sărit ca ars:

— Eu nu sunt omuleț! Eu sunt Paul Valentin şi, dacă vrei să fim prieteni, să-mi spui cum te cheamă.

— Puiule, te rog să nu-l superi pe domnul!

— Dar nu am greşit cu nimic. Apoi eu nu am mai auzit ca să îl cheme pe cineva „domnul” se miră nevinovat copilul.

— Nu mă cheamă „domnul”. Mă numesc Valentin, îi spuse atunci doctorul Lupu.

La auzul acestui nume, băieţelul se puse pe un râs molipsitor de sănătos şi de sincer, comentând printre hohotele de râs:

— Nici nu ştii cum te cheamă, te-ai luat după mine!

— Nu m-am luat după tine. Mă numesc Valentin… Valentin Lupu!

De data aceasta copilul s-a oprit din râs şi s-a retras lângă maică-sa, întrebând-o plin de candoare:

— Mami, eşti sigură că ne este prieten? Îl cheamă Lupu, poate că ne înghite pe amândoi cum a înghiţit-o pe Scufiţa Roşie!

Cei doi au izbucnit în hohote de râs, întrerupte de Chenşer. Se apropiase ca să-şi ia la revedere de la iubiţelul ei, care o tapase de o prăjitură asezonată cu

înghețată din belşug. Băiețelul o luă de gât şi-i şopti ceva la ureche.

— Nu cred… răspunse ea cu voce tare.

— Eu aşa cred, nu se lăsă Paul Valentin.

— Ai încredere în mama ta? îl întrebă Chenşer cu seriozitate.

În loc de răspuns, copilul o apucă de mână pe Mihaela şi, privind-o în ochi, îi spuse hotărât:

— Vreau acasă la noi, mami! Hai să mergem…

— Mergem, mergem imediat, dar mai întâi să ne luăm rămas-bun de la domnul doctor.

— Este medic? întrebă admirativ Paul Valentin.

— Da, puiuț. Când mami a fost mică şi bolnavă, domnul doctor a ajutat-o să se însănătoşească.

— Atunci, într-adevăr ne este prieten, conchise băiatul. Dar de ce îl cheamă Lupu? nu se putu el stăpâni să nu îşi satisfacă încă o curiozitate.

— Pe tine cum te cheamă? interveni doctorul, încercând să mai stăvilească şirul întrebărilor.

— Paul Valentin Danciu.

— Şi câți ani ai, Paul Valentin Danciu?

— Trei ani şi patru luni, doctore Lupu. Dar să ştii de la mine că, dacă mai spui minciunele, îți creşte nasul…

— Paul, nu-i frumos ceea ce faci, spuse Mihaela, un pic iritată de îndrăzneala băiatului. Nu aşa trebuie să te adresezi domnului doctor. Vrei să creadă despre tine că eşti needucat?

— Iartă-mă, mami, dar dacă ne este prieten de ce a spus că-l cheamă Valentin? Valentin este numele meu. Nu-i aşa că a spus o minciunică?

— Dacă îmi permiți, am să-ți răspund eu la întrebările care mă privesc în mod direct pe mine, spuse atunci doctorul Lupu. Dacă te țin puterile, putem avea o discuție serioasă, ca de la bărbat la bărbat.

— Eu nu sunt încă un domn… păru copilul că bate în retragere.

— Atunci eşti un puşti teribil de isteț…

— Nu, nu! Eu sunt Paul Valentin şi bineînțeles că sunt de acord să purtăm o discuție, dar nu de la bărbat la bărbat, ci de la bărbat la copil, deoarece eu sunt un copil.

— Mihaela dragă, mă uimeşte istețimea băiatului tău. Cred că am intrat în încurcătură şi va trebui să-mi sari în ajutor dacă va fi nevoie. Uite cum stă treaba, Paul Valentin. Eu sunt un om serios, care nu spune niciodată minciunele. Şi pe mine mă cheamă Valentin... Valentin Lupu, şi trebuie să-ți spun că sunt încântat de cunoştință. Sunt prieten cu mama ta, ceea ce înseamnă că sunt prieten şi cu tine. Ei, ce zici?

— Nu ştiu... mă mai gândesc! Tu ai copii? atacă hotărât băiatul discuția de la bărbat la copil, după cum el însuşi stabilise.

— Nu.

— Dar mămică ai? îşi continuă Paul Valentin interogatoriul.

— Nu. Nu am o mămică frumoasă ca a ta.

— Dar o soție ai?

— Da, am o soție...

— Este frumoasă?

— Este frumoasă, dacă e soția mea e firesc să fie frumoasă...

— Mama mea este cea mai frumoasă, pentru că este a mea...

— Ai perfectă dreptate, spuse râzând doctorul Lupu, după care continuă, întorcându-se spre Mihaela: Am foarte multe să-ți spun şi la fel de multe să te întreb, îmi doresc să stăm de vorbă, să povestim, dar timpul mă aleargă din urmă. După ce rezolv câteva probleme urgente aici, în stațiune, trebuie să plec la Bucureşti. Sper că am să mă întorc curând şi am să te caut.

— Mulțumesc, dar nu este nevoie să vă deranjați pentru mine, răspunse Mihaela calm şi distant. M-am dezobişnuit să aştept oameni care nu-şi respectă promisiunile. De altfel, cred că ştiu din ziare aproape totul despre dumneavoastră, iar despre mine nu este

mare lucru de spus ori de povestit. Viața m-a învățat că cel mai bine este să vorbesc despre faptele mele cu mine însămi. Aşa că nu este cazul să vă deranjați de la preocupările dumneavoastră importante, căutându-mă.

Auzind-o vorbind atât de calmă şi sigură pe ea, văzându-i atitudinea hotărâtă, doctorul Lupu rămase o clipă descumpănit. Încercă să scape de nedumerire căutând ajutor în prezența băiatului.

— Vrei să dai mâna cu mine? îl întrebă el.

— Pot, mami? Şi tu dai mâna cu doctorul? întrebă copilul cu nevinovăție.

— Poți, sigur că poți... şi eu dau mâna cu domnul doctor.

— Să creşti mare, copil frumos şi deştept. Să ai grijă de mama ta.

Spunând acestea, doctorul Lupu strânse şi sărută mâna băiatului, care, după ce l-a privit mai atent, a reacționat în modul cel mai firesc cu putință:

— Şi tu eşti frumos, dar mi se pare că nu eşti şi deştept. Află că mami are grijă de mine, nu eu de ea, pentru că eu sunt încă un copil.

Plictisit de atâta conversație, Paul Valentin începu să alerge pe aleea care ducea spre casă. Doctorul o privea pe Mihaela la fel de insistent ca în clipa în care coborâse din maşină, de parcă ar fi dorit să-i transmită cu ochii tot ceea ce înțelesese că nu i se acceptă prin cuvinte, oricât de meşteşugite ar fi fost cuvintele lui. După un timp îndrăzni să reia conversația, dar nu găsi de cuviință să spună altceva decât:

— Ai o minune de copil, dar tot nu pot să cred că l-ai făcut de fată mare, fără să fii căsătorită. Îmi amintesc că te conduceai după câteva principii sănătoase, ştiai destule despre viață de la o vârstă destul de fragedă, erai ambițioasă, şi totuşi...

Privirea tăioasă şi rece a Mihaelei îi îngheță cuvintele pe buze. Primul gest al ei a fost să facă o jumătate de pas înapoi, semn al repulsiei totale. Auzindu-l cum încearcă

să filosofeze pe tema familiei, Mihaela nu şi-a putut stăpâni privirea cu care în acel moment ar fi despicat în două un munte de marmură. Se mulțumi să spună la fel de distant şi aproape absent:

— Îmi pare rău, domnule doctor, dar deşi vă sunt recunoscătoare pentru că m-ați ajutat pe vremea când eram bolnavă, deşi vă respect pentru renumele pe care l-ați obținut pe merit, trebuie să vă atrag atenția că nu permit nimănui să comenteze în prezența mea modul în care îmi trăiesc eu viața. Nu dau socoteală nimănui şi probabil că nu sunteți cel mai indicat pentru a-mi ține lecții de morală în mijlocul străzii.

— Te rog, nu mă înțelege greşit, nu-mi lua cuvintele drept reproşuri. Sunt doar nedumerit de ce ți s-a întâmplat. Dar parcă ne tutuiam, cândva…

— Da, trebuie să recunosc… asta a fost cândva, răspunse Mihaela înroşindu-se, pentru că retrăi, o fracțiune de secundă, amintirea acelei seri hotărâtoare pentru destinul ei.

— Chiar ai uitat totul?!

— Nu vreau să-mi mai amintesc absolut nimic din tot ce a fost atunci…

— Din ce cauză? Să înțeleg că nu a însemnat nimic pentru tine seara în care ne-am despărțit, că nu a lăsat nicio urmă în sufletul tău, în viața ta? Nu, nu te cred, orice ai spune. Aşa ceva nu se uită…

— Nu văd ce rost mai are să discutăm acum despre suflet sau despre urmele din suflet, de parcă am fi milițieni în acțiune. Am constatat destul de repede că nici pentru dumneavoastră nu a avut vreo semnificație anume divertismentul căruia i-ați dedicat o seară întreagă. În general am avut profesori buni în viață, iar eu m-am străduit să fiu o elevă pe măsura lor.

— De ce spui aşa ceva? Am crezut şi încă mai cred că ți-ai dat seama, atunci, de ceea ce se petrecea cu mine, de ceea ce era în sufletul meu.

— Da, am participat la un experiment care a schimbat

destinul unui om, spuse Mihaela, privindu-l la fel de tăios.

— Ce vrei să spui cu schimbatul destinului? se arătă el dintr-odată foarte preocupat să afle sensul adevărat al spuselor ei.

— Nimic special, domnule doctor, înțelegeți ce vreți.

— Mă întreb: ce fel de om a fost acela care a umblat brambura prin destinul tău?

— Un viețuitor ca atâția alții cu chip de om…

— Ştiai că eu am fost trei ani plecat în străinătate?

— Da, am aflat de curând din ziare, dar nu ştiam că străinătății îi lipsesc mijloacele de comunicare. Trebuie să fie tare grea viața pe-acolo, dacă nu au poştă şi telefon…

— M-am gândit un timp şi am ajuns la concluzia că nu avea niciun rost să-ți dau speranțe deşarte.

— Nu mi-am făcut speranțe, domnule doctor, spuse Mihaela la fel de răspicat. Ce pot însemna în viața unei tinere fete câteva clipe de tandrețe? Mai degrabă le confundă cu un vis pe care-l uită a doua zi.

— Aşadar, m-ai uitat?! se miră doctorul Lupu, încă nevenindu-i să creadă nepăsarea şi detaşarea cu care vorbea Mihaela.

— Da, veni răspunsul scurt, clar şi de necomentat.

— Înseamnă că tatăl băiatului tău este cel care a reuşit să te cucerească cu adevărat. Mă întreb…

— Nu vă mai întrebați nimic, domnule doctor, îl întrerupse ea grăbit. Mă bucur că v-am revăzut după atâția ani, dar, după cum vedeți, puiului meu i s-a făcut somn. Este ora lui de culcare. După cum vedeți, s-a aşezat jos pe alee şi mă priveşte dojenitor. Dacă mai stau puțin, o să adoarmă, aşa că vă doresc tot binele din lume. Să lăsăm lucrurile aşa cum le-a aşezat Dumnezeu şi să ne vedem fiecare de ale noastre. La revedere.

Spunând acestea, Mihaela i-a întors grațios spatele, nemaiacordându-i timp să reacționeze. S-a îndreptat spre Paul Valentin aproape alergând, l-a luat în brațe şi a pornit spre casă dojenindu-şi drăgăstos puişorul:

— Dragul mamii puiuț, hai să mergem să facem nani. Doar nu vrei să dormi aici, pe stradă!

În urma lor, un bărbat încă nedumerit, însingurat, obosit şi parcă îmbătrânit înainte de vreme rămăsese pironit locului, îngânând doar pentru el: *„La revedere, fată frumoasă cu părul bălai…”*

Paul Valentin şi-a încolăcit brațele pe după gâtul mamei, a pus căpşorul pe umărul ei şi a adormit imediat ce a simțit căldura ocrotitoare a trupului acesteia. Cum a ajuns în cameră, Mihaela a aşezat copilul în pătuț şi a alergat în baie să se schimbe şi să facă un duş. Avea nevoie să se spele, să alunge pentru totdeauna murdăria păcatului despre care credea că încă îi mai acoperea întreaga ființă. Nemaisimțind căldura trupului mamei, băiatul a sărit din somn şi a început să plângă. Văzând-o cu hainele în mână, a început să strige cât îl ținea gura:

— Mami, mami, nu vreau ca să te ia omul acela cu el.

— Puiul meu drag, nu pleacă mama cu niciun om. Uite, încui uşa, fac o baie şi mă culc, aici, lângă tine. Linişteşte-te, dragul meu. Mama la un te va părăsi niciodată. De unde îți vin astfel de gânduri?

Băiețelul nu mai apucă să răspundă. A adormit pe loc după ce s-a convins că este unicul rege peste plaiul ocrotitor al dragostei de mamă.

Deşi se străduise din răsputeri să afişeze indiferența, întâlnirea neaşteptată cu doctorul Lupu o marcase pe Mihaela până în cele mai ascunse tainițe ale sufletului. Îşi ținea copilul strâns în brațe, dar nu mai putea să adoarmă. Un singur cuvânt îi înflorea din când în când pe buze, venit din interior ca o concluzie la tot zbuciumul pe care îl retrăia: „ticălosul…”

Zile întregi după această întâmplare, şi-a simțit sufletul ars cu fierul înroşit. De fiecare dată când îşi amintea scena întâlnirii cu omul al cărui destin fusese să schimbe destinele altora, izbucnea în plâns. Într-o zi, Paul a surprins-o plângând şi a întrebat-o înspăimântat:

— Mami, cine te-a făcut să plângi? Nu-i aşa că acel

doctor Lupu este rău şi te-a supărat?

— Nu, puiule, nu are nicio legătură cu acel doctor. Ce-ți veni să-mi adresezi o astfel de întrebare?

— Pentru că, de atunci, de când te-ai întâlnit cu omul acela, tu eşti tristă şi plângi mereu.

— Nu, scumpule, nu este adevărat. Am avut ceva necazuri la serviciu, dar au trecut. De acum încolo îți promit că nu ai să mă mai vezi plângând.

— Pentru el plângi, nu-i aşa? nu se lăsă convins copilul.

— Ştii bine ce am învățat împreună. Una dintre cele mai urâte fapte pe care poate să le facă un om este aceea de a minți. Asta înseamnă că eu nu te mint niciodată. Uite, acum, de exemplu, plâng de bucurie că Dumnezeu mi-a dat un băiețel aşa de deştept şi frumos ca tine.

— Bunica mi-a spus că este mai bine să ne închinăm şi să ne rugăm la Dumnezeu, nu să ne plângem la El.

— Are dreptate bunica, scumpule. Aşa o să facem şi noi, spuse Mihaela strângându-şi înveselită odorul la piept.

Într-o dimineață însorită de sfârşit de primăvară, pe când intra în incinta grădiniței de copii preşcolari, Mihaela a fost întâmpinată de asistenta Alime, care, de cum o văzu, o luă în primire, reproşându-i zâmbind:

— Se poate, fetița mea, să nu-mi spui tu că îl cunoşti pe doctorul Lupu?!

— Păi, dacă s-a întâmplat să nu vorbim niciodată despre domnia sa? Îl cunosc de pe vremea în care i-am fost pacientă.

— Ei, lasă, lasă, că mie nu mi-a vorbit despre tine ca despre o pacientă a lui, ci ca despre o cunoştință foarte dragă.

— Poate că vi s-a părut dumneavoastră. În orice caz, eu nu pot fi absolut răspunzătoare de toate sentimentele ce se nasc în sufletul celor care mă cunosc. După câte ştiu eu, doctorul Lupu este un gentleman şi vorbeşte frumos despre toți oamenii care îi ies în cale.

— Nu mă înşel deloc şi am să-ți spun de ce, continuă Alime. Am avut ieri drum pe la spital. L-am zărit pe domnul doctor pe holul spitalului şi, pentru că am fost colegi cândva, la spitalul din Mangalia, i-am urat sănătate şi succese tot mai mari. Binevoitor şi şarmant cum îl ştiam, dânsul m-a invitat într-un cabinet la o cafea. Când a auzit că lucrez la grădinița din Neptun, a tresărit vizibil şi m-a întrebat dacă te cunosc. După ce i-am confirmat acest lucru, a început să mă chestioneze mai amănunțit: când ai venit în Neptun, unde şi cu cine locuieşti, ce ştiu despre tatăl copilului tău, dacă ştiu data de naştere a lui Paul Valentin…

Pe Mihaela o cuprinsese deja un tremur lăuntric şi ar fi dorit să strige la femeia din fața sa, dar se abținu, pentru că o respecta sincer pe asistentă. De fapt, ea nu avea nicio vină pentru că furnizase renumitului şi respectatului medic informațiile cerute. O întrebă pe Alime cu jumătate de glas:

— Şi ce i-ați spus?

— Că ai venit în oraş gravidă în şase-şapte luni, că stai la căminul de nefamilişti cu bătrâna care îți îngrijeşte copilul, că Paul Valentin s-a născut prin luna decembrie, că nu există niciun bărbat în viața ta, pe care ți-ai cam secretizat-o, şi că nu vorbeşti niciodată despre tatăl copilului.

— Doamnă Alime, informațiile sunt corecte, mai puțin cea legată de mamaia Raveica, care a plecat, deoarece pe Paul Valentin îl iau permanent cu mine, după cum bine ştiți. Interesantă pentru mine este preocuparea doctorului Lupu de a afla cât mai multe despre viața mea. Cu vârsta, orice om devine mai curios. Poate că îl interesează şi viața mea intimă? Tot ceea ce ştiu eu este că i-am fost pacientă cu mulți ani în urmă.

— Pentru prima oară, dragă Mihaela, văd că poți fi şi răutăcioasă. Eu, una, aş fi mândră dacă un om de talia doctorului Lupu s-ar interesa atât de amănunțit de mine.

— Eu nu-mi permit să contest meritele profesionale ale

domnului doctor Lupu, dar se pare că, la fel ca orice om, are şi domnia sa slăbiciuni.

— Ei bine, eu cred că tu te numeri printre slăbiciunile domnului doctor, comentă Alime. Să ştii că nici nu mă miră, pentru că nu s-a dat în lături de la a iubi femeile frumoase.

— Dumneavoastră o afirmați, doamnă Alime, spuse Mihaela ridicând din umeri.

Au pus capăt discuției în acest punct, deoarece se apropiase ora începerii programului. Toată ziua respectivă, Mihaela a fost neliniştită şi abia a reuşit să-şi ducă la bun sfârşit orele la clasă. Făcea comentarii în gând, răspunzând egoului ei, care începuse iarăşi s-o pistoneze cu întrebări. Pe de altă parte, îi dojenea pe Alime şi pe doctor în egală măsură pentru îndrăzneala de a se preocupa de ea mai mult decât era cazul: *„Ce-ți veni, doamnă, să-l informezi pe doctor despre viața mea, pe care nu o cunoşti în cele mai importante amănunte ale ei… şi dumneata, stimate domn, de ce te mai preocupă persoana mea, mai ales că te-ai şi recăsătorit între timp? Eşti atât de inconştient încât nici nu-ți dai seama cât rău mi-ai făcut… Dă-mi pace şi nu mai tot încerca să afli ceea ce de fapt nu te priveşte. Dacă te interesam cu adevărat, nu mă uitai de a doua zi de dimineață, când te-ai văzut cu sacii în căruță. Da, da, ştiu… nu ai dorit să-mi dai speranțe deşarte. De ce ar fi fost deşarte, domnule? După cum te porți acum, să înțeleg că deşertăciunea deşertăciunii mele îți preocupă spațiul vital interior?…”* A ținut-o aşa până seara târziu, când abia cu greu a reuşit să adoarmă. A doua zi spre seară, Mihaela s-a pomenit cu doctorul Lupu la uşa camerei sale. Prima ei reacție a fost să nu deschidă uşa, după ce l-a zărit prin vizor pe domnul elegant şi sigur pe intenția lui de a-i reintra, cumva, în viață. Apoi şi-a spus că nu este demn să se poarte ca o mojică de la colțul străzii şi a hotărât să-l invite în universul ei sărăcăcios şi intim, ca să afle cam ce doreşte domnul. Doctorul Lupu a intrat în cameră, a privit în jur şi a rămas câteva clipe cu

ochii aţintiţi asupra lui Paul Valentin, care îşi vedea de somn în pătuţul său, înconjurat de jucării.

— Doamne, ce copil minunat ai, Mihaela, fata mea dragă!... Totuşi, nu ai nimic să-mi spui? Vreau să fii sinceră cu mine şi să-mi spui: cine este tatăl acestui copil?

— Şi eu am vrut, domnule doctor, să deţin Coroana Angliei, dar nu a fost posibil. De aceea am început să îmi controlez mai bine vrerile şi dorinţele. Un fapt este incontestabil: Paul Valentin este fiul meu, pentru că eu l-am născut. Restul amănuntelor sunt lipsite de importanţă, chiar pentru mine, darămite pentru cineva din afara familiei mele.

— Am început să mă întreb dacă nu cumva eu sunt tatăl băiatului... Spune-mi, este fiul meu? aproape că şuieră printre dinţi doctorul, în timp ce o apucase pe Mihaela de mână şi o strângea ca şi cum ar fi dorit să i-o strivească.

— Rostul întrebărilor pe care de obicei ni le adresăm este acela de a ne spori bogăţia cunoştinţelor despre noi sau despre viaţă în general, domnule doctor. Răspunsul la întrebarea care se pare că vă preocupă vi l-am dat. Paul Valentin este fiul meu, îi spuse Mihaela răspicat, desprinzându-şi mâna din cleştele lui dureros.

— Eu nu vreau ca încăpăţânarea ta să fie în dezavantajul tău şi al copilului.

— Şi eu doresc binele meu şi al copilului meu, domnule doctor. În ceea ce vă priveşte, nu pot decât să vă doresc să aveţi linişte alături de familia dumneavoastră, iar pe noi să vă rog să ne uitaţi.

— Dar eu vreau să ştiu adevărul şi să-mi asum responsabilitatea, icni doctorul Lupu, în timp ce pe faţă i se întipări grimasa neputinţei.

— Domnule doctor, mă văd obligată să vă întreb dacă prin toate şcolile prin care aţi umblat nu v-a învăţat nimeni diferenţa dintre a vrea şi a putea, atunci când, într-adevăr, ţinem cont şi de cei din jurul nostru. Cât

despre responsabilitate, mă faceți să râd. Iată un cuvânt pe care va trebui să-l alungați cât mai curând din propriul dumneavoastră dicționar atunci când vă referiți la mine.

— Dar aş putea să-ți ofer lunar o sumă de bani…

— Înțeleg că aveți o problemă de conştiință. Pentru a vă mai linişti, puteți depune aceşti bani la cutia milei de la biserică. Eu nu am nevoie de ei.

— Te-ai schimbat foarte mult, Mihaela!…

— Toți ne schimbăm. Şi în cazul dumneavoastră, schimbarea a lucrat binişor, trebuie să recunosc. Acest lucru este vizibil.

Înțelegând vorbele Mihaelei ca pe un punct final al discuției lor, doctorul se îndreptă cu paşi şovăielnici spre uşă. Mai aruncă o privire îndurerată spre Paul Valentin şi murmură cu deznădejde:

— Este superb. Ai un copil minunat. De ce mă laşi cu durerea în suflet? Numai o suferință nesfârşită te putea înrăi atât de mult… Îți doresc, vă doresc multă fericire la amândoi. Îmi dai voie să te îmbrățişez?

— Nu, veni răspunsul ei categoric.

— Chiar nu mai însemn nimic pentru tine?

— Nu m-am născut să repar orgolii masculine rănite, domnule doctor. Sunteți un bărbat căsătorit. Mă întreb: ce ar spune actuala dumneavoastră soție dacă v-ar vedea în această postură? Observați că şi eu îmi pun întrebări? Nu sunteți singurul om de pe pământ chinuit de conştiință şi de veşnic nemuritoarea întrebare: *„Ce e rău şi ce e bine, tu te-ntreabă şi socoate”…* Iertați-mă, am devenit cam poetică. Deformație profesională. Aproape zilnic le vorbesc elevilor mei despre Eminescu. Întrebarea cu pricina formează temelia educației, dacă ai bunul-simț să ți-o adresezi la timp.

— Să înțeleg că ne despărțim ca doi străini?!

— Nu, domnule doctor. Ca doi oameni maturi cu responsabilități majore pentru viața lor şi a celor de lângă ei.

— Îmi dai voie să te mai caut?

— Nu.

Ajuns în stradă, doctorul Lupu avu revelația dramei pe care o trăise Mihaela în toți aceşti ani în care nu îi dăduse niciun semn de viață. Ar fi dorit să se întoarcă şi să îşi ceară de mii de ori iertare, dar privirea rece, tăioasă şi răspunsul ei categoric îi alungară acest imbold. Indiferența ei, mascată sau nu, l-a făcut să se simtă absolvit, într-o oarecare măsură, de vreo răspundere legată de copilul pe care îi era atât de drag să-l privească, şi l-a ajutat să se întoarcă acasă la Bucureşti, la soție, al cărei chip îi înflorea în imaginație pe măsură ce trenul se apropia tot mai mult de capitală.

„Asta-i viața, conchise el la un moment dat. *Pe Mihaela am cunoscut-o şi am îndrăgit-o de pe vremea când era abia o copilă, dar viața mea a luat unele întorsături în care ea nu-şi poate afla locul. Este tânără şi frumoasă, se va descurca ea. Nu este nici prima şi nici ultima femeie care naşte un copil de fată mare. Cine a pus-o să aibă încredere în unul nedemn de încredere?... În unul care mai mult ca sigur că a ademenit-o cu fel de fel de promisiuni, pentru ca apoi să-i întoarcă spatele, ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat."*

Doctorul, obişnuit să aibă de obicei mintea preocupată de cazurile pacienților săi, se molipsise fără să bage de seamă de boala Mihaelei, aceea de a purta necontenite discuții interioare legate de propria-i persoană, de deciziile luate cu ani în urmă, care îi marcaseră definitiv viața. Tocmai se aşeza mai comod în fotoliul compartimentului, cu dorința de a se desfăta cu chipul soției care îl aştepta iubitoare, când o întrebare prindea din ce în ce mai mult contur în mintea sa, alungând cât colo imaginile ce se anunțaseră atât de promițătoare: *„Şi totuşi, dacă este copilul meu?..." „Tu te-ntreabă şi socoate, doctore",* auzi el ca prin vis glasul Mihaelei...

*

O zi ploioasă de toamnă, tristă, mohorâtă, aproape că pustiise oraşul Mangalia, alungându-i cetățenii pe la casele lor şi obligându-i pe cei întârziați să se ascundă prin stațiile de autobuz ori pe sub streşinile clădirilor mai impunătoare. Era spre seară, iar din cerul întunecat de nori cădea o ploaie măruntă şi deasă ce nu mai contenea de câteva zile. Un vânt aprig, tăios, bătea cu putere, înzestrând stropii de ploaie cu forțe nebănuite, încât, dacă te atingeau pe față, mai-mai că îți răneau obrajii. Copacii se aplecau până la pământ sub forța vântului răzbunător. Oraşul părea pustiu până în clipa în care câte un trecător mai îndrăzneț o lua la fugă spre casă. Din când în când, răpăitul ploii şi vâjâitul vântului erau tulburate de zgomotul vreunui taximetrist care îşi alerga maşina spre destinații necunoscute, prin şuvoaiele de apă ce se scurgeau la vale pe străzi, lăsând în urma sa norii de apă pulverizați de sub roți. O zi de toamnă din acelea în care nu dai afară din casă niciun câine. Într-o astfel de zi, copiii stau cu nasul lipit de geam şi privesc necontenit ploaia, întrebându-se când se va opri potopul, ca să poată ieşi din nou la joacă. Cei mari se adună în sufragerie la o ceaşcă de ceai, ori privesc la televizor sau pun la cale planuri mari de reuşită materială, profesională, sentimentală, ori pur şi simplu se odihnesc pentru munca ce îi aşteaptă din nou dis-de-dimineață. Toate acestea, dacă nu cumva se numără printre trecătorii întârziați, surprinşi de ploaie în drum spre casă.

Iată că într-o astfel de zi, pe faleza Mangaliei, prin semiîntunericul împânzit de cerul întunecat şi de ploaie, se contura o umbră ce părea a fi om, care se legăna în bătaia vântului încercând să învingă forța acestuia şi să se apropie de stâncile de pe malul mării. Era o femeie ce reuşea să înainteze doar atunci când vântul bătea mai tare în direcția pe care ea o avea de urmat. Udă până la piele, umbla de colo-colo cu paşi nesiguri, legănată de vânt. În cele din urmă, reuşi să ajungă lângă zidul care

străjuia stâncile de pe țărm. Se aşeză într-un crenel al zidului şi privi către marea agitată.

Marea urla mai furioasă ca niciodată, aruncându-şi valurile negre de supărare spre țărmul speriat de insistența şi urgia cu care fusese blagoslovit. La un moment dat, privirea femeii a fost atrasă de cea mai înaltă stâncă, ridicată semeț în avangarda grupului de stânci care se opuneau voiniceşte dorinței mării de a invada oraşul. O privea cum lua în piept uriaşele valuri de apă sărată care se năpusteau încontinuu, fără milă, asupra ei. I se părea că o aude gemând de durerea loviturilor ce nu mai conteneau. Din ce cauză era marea atât de nemiloasă cu stânca ieşită din rândul celorlalte, mai semeață şi mai îndrăzneață decât suratele ei? Tocmai pentru că îndrăznise să se creadă mai puternică şi mai curajoasă decât celelalte. De aceea primea acum atâtea lovituri nemiloase. Îndrăznise să se încreadă în forțele ei, să se creadă altfel decât celelalte stânci mai pricăjite şi mai tocite de timp şi de luptă. Deodată, femeia desluşi strigătul de durere al stâncii, care continua să rămână nemişcată în bătaia valurilor. Dacă până în acea clipă era convinsă că semeția stâncii o chema la ea şi o îmbia să se arunce în valuri, odată ce simți cum mugetul ei de durere îi străbate trupul, se hotărî să renunțe la acest gând. Femeia începu să plângă în hohote şi să strige din toate puterile: *„Dar copiii… copiii cui mi-i las? Doamne, vino lângă mine şi ajută-mă! Învață-mă ce să fac! Iartă-mi gândul păcătos! Doamne, fă-mă de piatră ca să pot îndura”…* Strigătul de durere al femeii, alăturat gemetelor surde ale țărmului stâncos, răzbătea prin zarea ploioasă şi întunecată, înfiorând-o de jalea care se abătuse asupra lor. Plânsul femeii era atât de sfâşietor, încât marea, ploaia şi vântul îşi domoliră un timp răzvrătirea, ascultând jalea ei, mirându-se parcă de strigătele necunoscutei care îşi deplângea viața transformată fără veste într-un veritabil coşmar. Strigătele aproape animalice ale femeii, preluate de valurile mării şi de

vântul impresionat de atâta suferință, se pierdură în urletul general care plutea deasupra oraşului, tulburându-i liniştea. Speriată de întunericul răspândit pe nesimțite peste ape şi peste oraş, de vijelia stârnită dintr-odată mai aprig în jurul ei, femeia s-a ridicat şi, mai mult târându-şi paşii, a început să urce scările spre faleză. Abia când a ajuns în strada luminată slab de lămpile cu neon, şi-a dat seama că este udă până la piele şi că tremură de frig.

O porni cu pas grăbit la întâmplare pe străzi, prin spatele blocurilor care o mai fereau de vântul duşmănos. Deşi ploaia o uda fără milă, pe măsură ce se apropia de zona în care locuia, simțea cum un val de căldură binefăcătoare începe să-i străbată trupul, ajutând-o să înainteze mai uşor prin bălțile de apă ce curgeau de-a valma pe străzi. Înainta fără să se hotărască asupra țintei acestui drum anevoios. Ar fi mers astfel toată noaptea, dacă nu ar fi oprit lângă ea o maşină din care a auzit o voce de bărbat întrebând-o:

— Doamnă Tănăsescu, de unde veniți la această oră, pe o astfel de vreme? Haideți, veniți să vă duc eu acasă!

Femeia rămase un pic descumpănită, apoi, ca trezită din somn, se îndreptă spre maşină.

— Mi-ar prinde bine să mă duceți acasă, dar sunt atât de îmbibată de apă încât cred că am să vă inund maşina, spuse ea şovăielnic, ca şi cum nu ar fi fost convinsă că trebuie neapărat să ajungă acasă.

În cele din urmă, femeia intră în maşină şi ocupă locul de lângă şofer. Abia atunci, privindu-l la lumina plafonierei, îl recunoscu pe bărbatul amabil de la volan. Privind-o mai îndeaproape, acesta spuse uimit:

— Doamne, dar ce ați pățit? Sunteți lovită la față! Aveți obrazul vânăt, buza de jos este plină de sânge... Dumnezeule, ce ați pățit, doamnă Tănăsescu?

În loc de răspuns, femeia începu să plângă şi tot încerca să-şi stăvilească lacrimile, ştergându-se la ochi cu dosul mâinii. Bărbatul deschise torpedoul şi îi oferi un

pachețel de şervețele, mulțumindu-se deocamdată să comenteze:

— Multe mi-a fost dat să văd de când sunt taximetrist, dar nu am crezut că am să întâlnesc vreodată o femeie ca dumneavoastră, lovită într-un asemenea hal! Cine v-a lovit, doamnă, atât de sălbatic?

— Îmi cer scuze, dar nu mă simt în stare să vorbesc, acum, despre nefericita întâmplare care m-a urâțit aşa cum mă vedeți… ocoli femeia răspunsul.

— Iertați-mi indiscreția, dar m-a cuprins furia văzându-vă cum arătați. Nu pot să nu mă întreb cine-i animalul care v-a lovit atât de brutal. Acum vă rog să vă liniştiți. Înțeleg că nu vă face plăcere să retrăiți o asemenea întâmplare.

Lăsând să se vadă că a înțeles despre ce este vorba, taximetristul s-a angajat într-un monolog pătimaş despre femeile care sunt maltratate de soții lor, deplângând faptul că ele acceptă astfel de situații, complăcându-se în postura de sclave în primul rând din cauza copiilor, care trebuie să crească într-o familie. *„Mai bine vagabond pe străzi decât să-ți petreci anii copilăriei într-o astfel de familie”,* concluzionă bărbatul.

— Aici locuiți, nu-i aşa? spuse el oprind maşina în dreptul intrării unui bloc.

— Da, aici, dar să ştiți că nu am bani la mine ca să vă plătesc. Am să vă plătesc altă dată.

— Vai de mine, nu este nevoie să vă faceți griji pentru atâta lucru! Eu mă bucur că am putut să vă ofer sprijinul meu, pe o astfel de vreme. Şi, pe urmă, dumneavoastră ați fost ca o zână bună pentru copiii mei, Răducu şi Irina, care vă iubesc ca pe mama lor. Familia mea vă stimează pentru grija cu care i-ați ocrotit pe vremea când erau la grădiniță. Chiar profesorii copiilor mei vă laudă pentru modul în care ați ştiut să-i pregătiți pe cei mici pentru anii de şcoală. Munca dumneavoastră a dat roade strălucite, iar noi vă rămânem veşnic recunoscători.

— Vă mulțumesc pentru amabilitate, dar să ştiți că nu

mi-am făcut decât datoria. Noapte bună, mai spuse femeia, coborând din maşină.

— Îmi pare sincer rău pentru necazurile dumneavoastră, doamnă educatoare. Noapte bună, adăugă bărbatul, amabil.

După multe zile în care se părea că cerul s-a spart lăsând să curgă la vale nesfârşite cantităţi de apă, ploaia s-a oprit ca prin minune în clipa în care femeia a rămas singură pe trotuar, privind în urma maşinii care se îndepărta în viteză. Apoi, cu paşi mărunţi şi nesiguri, doamna Tănăsescu a intrat în bloc şi s-a oprit în dreptul primei uşi de la etajul întâi. Era nehotărâtă. Nu ştia ce să facă. Şi-a lipit urechea de uşă şi a ascultat cu atenţie un timp. A apăsat încet pe clanţă, ca să nu facă nici cel mai mic zgomot, dar uşa era încuiată. A mai rămas un timp pe hol, plângând şi nefiind în stare să ia o decizie. În cele din urmă se hotărî şi ciocăni uşor în uşa din lemn masiv. I se păru că zgomotul astfel provocat este amplificat de casa scării şi devine atât de puternic, încât inima începu să-i bată mai repede. Lovea în uşă cu teamă şi cu speranţa că va fi auzită numai de copii. I se părea că sunetul bătăilor inimii ei îl depăşea pe cel al loviturilor repetate în uşa propriului apartament. Când, de frică, se hotărî să renunţe şi să o pornească la întâmplare pe străzi, din apartament se auzi un glas de copil:

— Mami, tu eşti?

— Da, puiule, deschide, te rog!

Cheia s-a răsucit în broască, iar în cadrul uşii larg deschise apărură chipurile speriate a doi copii. Doi băieţi, unul de şase-şapte ani, celălalt de aproape doi, se ţineau de mână tremurând de frică. Când au văzut-o pe mama lor cu faţa tumefiată şi plină de sânge, au izbucnit în plâns.

— Mami, mami! strigară ei printre lacrimi, sărind şi cuprinzând-o cu mânuţele, încercând s-o ocrotească, fericiţi că mama lor s-a întors la ei, că nu i-a părăsit. Mami, ne-a fost aşa de frică… Unde te-a aruncat, mami?

Eşti udă leoarcă şi ai sânge pe față.

— Paul, tu eşti mai mare, aşa că îți cer să mă asculți cu atenție. Ia-l pe Adrian, intrați în dormitorul vostru, băgați-vă în pat şi stați cuminți. După ce mă spăl, mă schimb de haine, fac un pic de ordine prin casă, apoi voi veni şi eu să mă culc cu voi, pentru că s-a făcut târziu.

— Mami, strigă cel mic cât îl ținea gura, încuie te rog uşa, să nu mai vină tata să te bată…

— Am încuiat-o, puiule, hai, intrați în aşternut, că vine şi mama imediat.

Femeia a intrat în baie, s-a dezbrăcat de hainele ude, le-a aruncat în cadă şi s-a apropiat de chiuvetă cu intenția să se spele. A rămas nemişcată un timp, privindu-şi îngrozită chipul în oglinda din perete. Un obraz vânăt, buza de jos ruptă, umflată şi plină de sânge, o mână tumefiată aproape în întregime, vânătăi pe spate şi pe pulpele picioarelor.

— Dumnezeule, ce se întâmplă cu mine? Mihaela, ce-a ajuns viața ta? Ce vei face mâine? Nu poți merge nicăieri cu hidoşenia asta pe față.

Lacrimile i se prelingeau pe obrajii învinețiți de lovituri, în timp ce încerca să se spele. O durea până şi atingerea apei, făcând-o să geamă uşor de fiecare dată când încerca să-şi spele o rană sau alta. Ploaia, vântul şi frigul de afară o ajutaseră să nu mai simtă durerea. Odată intrată în casă, unde era ceva mai cald, durerile s-au dezlănțuit, chinuind-o îngrozitor. Toată pielea capului o durea cumplit în urma pumnilor primiți cu nemiluita. După ce a reuşit să se spele cât de cât, s-a mai privit o dată în oglinda în fața căreia, altădată, se destăinuia ca şi cum ar fi vorbit cu un judecător imparțial. Acum, nu mai purta un dialog cu persoana de vizavi, pentru că nu o mai recunoştea. Lăsa doar gândul să deplângă imaginea de nerecunoscut a celei din oglindă:

„Oare eu sunt aceea care trece printr-un asemenea coşmar? Eu sunt cea care nu reuşeşte nici să mai deschidă ochii cum trebuie, ca să vadă şi să înțeleagă ce

se întâmplă? Nu, nu, Mihaela a dispărut, aleargă pe plaiurile copilăriei, undeva în imaginația mea. Nu, tu nu eşti Mihaela. Cine eşti tu?”

S-a îmbrăcat în pijama gemând la fiecare atingere a materialului şi a ieşit din baie. S-a trezit complet la realitate în clipa în care a început să observe sângele de pe covorul din hol, dezordinea lucrurilor împrăştiate peste tot în jur şi dormitorul care arăta deprimant. Aşternuturile, care deunăzi erau albe şi apretate, erau acum boțite şi pline de sânge, hainele ei erau scoase din dulapuri şi aruncate de-a valma pe jos, amestecate cu jucăriile copiilor. Dorea să strige din toate puterile, ca un animal sălbatic încolțit de vânători din toate părțile, fără nicio şansă de scăpare. Dar şi-a reprimat strigătul durerii, de teamă să nu-i sperie şi mai mult pe copii, traumatizați de spectacolul la care participaseră fără voia lor. Reuşi cu un efort destul de mare să mai facă un pic de ordine, după care intră în dormitorul copiilor. Din pătuțul lor, Paul o privea cu ochi mari, întrebători, uimiți de tot ce se întâmplase. Suferința din ochi vorbea clar despre faptul că nu înțelege de ce viața lor trebuie să se asemene unui basm urât, având ca personaje principale balauri şi zmei care o bat şi o chinuie pe zâna cea frumoasă şi bună, nimeni alta decât mama lui. Adrian adormise în brațele lui Paul, dar tresărea din când în când şi îşi mişca picioruşele ca şi cum ar fi dorit să o ia la fugă, să plece, să alerge pe întinsele câmpii ale libertății şi ale veşnicei iubiri între oameni. Înțelegând suferința din ochii lui Paul, Mihaelei i-a dispărut ca prin vis orice dorință de a-şi mai striga durerea. Se apropie de copii, îi mângâie uşor pe creştet şi îi spuse lui Paul:

— Puiule, mai rezişti un pic până schimbă mami lenjeriile cu altele curate, ca să nu dormiți în această dezordine, de parcă ar fi trecut pe aici furtuna de afară?

— Eu mai rezist, mami, nu ştiu dacă tu ai să mai rezişti, spuse băiatul în timp ce lacrimile începură să-i curgă şiroaie pe obraji.

— Nu mai plânge, dragul meu. Trebuie să fim puternici ca să putem trece şi peste acest necaz.

— Necaz? Acesta-i necaz? Aşa numeşti tu coşmarul pe care-l trăim? Mami, spune-mi, ce vină îți găseşte tata, de ce te bate?

— Paul, dragule, acum suntem speriați şi obosiți. Dă-mi voie să fac puțină ordine şi mâine vom discuta cu tata, poate că vom afla din ce cauză s-a purtat atât de urât…

— Mami, nu vorbi cu el, că iar te bate şi te alungă din casă. Eu nu mai vreau să rămânem singuri, fără tine. Ştii ce a spus după ce te-a aruncat afară în ploaie? A spus că: *„poate moare jigodia asta ordinară”?!*

Mihaelei i s-au întunecat ochii, aflând ce le-a fost dat copiilor să audă din gura tatălui lor. Dar ce altceva avea de făcut? S-a calmat cu greu, a aranjat patul şi s-a băgat în aşternut, ținându-şi ambii copii în brațe. Lipindu-se de ea, Paul a continuat să comenteze:

— Mai bine nu-l primeai pe tata la noi. Trebuia să-l laşi să plece cu tanti aia care a venit după el. Lasă-l, mami, să plece. Mă fac eu om mare, te ajut la toate, am grijă şi de Adrian, pentru că este mai mic… Nu vreau să te mai bată pe degeaba în asemenea hal. Nu vrei, mami, să fii din nou singură? Îți aminteşti că atunci ne era mult mai bine?

— Vom vorbi mâine, puiul mamii. Acum hai să ne culcăm, să nu-l trezim pe Adrian… Să uităm prin ce-am trecut. Mâine vom avea mintea limpede şi vom putea discuta despre ce avem de făcut…

După ce şi-a sărutat copiii pe frunte, Mihaela s-a rugat pentru liniştea ei şi a băieților, apoi a întins mâna şi a stins veioza care le luminase discret figurile triste şi speriate. Valentin s-a lipit de ea şi a cuprins-o în brațe de teamă că o să plece iar de lângă ei. Cel mic dormea liniştit, dar, simțind prin somn sărutul ocrotitor al mamei, şi-a aşezat capul pe umărul ei dătător de speranțe. O durea fiecare părticică a trupului, dar stătea nemişcată de teamă să nu-şi deranjeze copiii. Deşi simțea

cum oboseala pune stăpânire pe ea, aproape doborând-o, nu putea să adoarmă. Somnul îi dispăruse, lăsând loc lacrimilor fierbinți să se dezlănțuie şi să-i şiroiască pe obraz. În întunericul camerei nu se auzeau decât respirația ritmată a celor doi micuți şi suspinele ei înăbuşite. Ochii i se obişnuiseră cu obscurul camerei şi tablourile de pe peretele din fața ei începură să ia forma unor umbre bine conturate. În timp ce privirea îi alerga printre umbrele conturate pe pereți, căutând de zor asemănări cu umbrele trecutului, mintea ei începu să scotocească prin toate ungherele, încercând să descopere ce greşeli, ce fapte necugetate o aduseseră în situația în care se afla. Greşise că a acceptat să se căsătorească? Ori acceptase în mod greşit propunerea unui partener pe care nu-l bănuise niciodată ca fiind atât de brutal? Doamne, cât fusese de fericită în cei cinci ani care trecuseră de la naşterea lui Paul Valentin şi până când s-a căsătorit! În toți acei ani a trăit şi deziluzii, a avut de luptat cu prejudecăți de tot felul, dar până la urmă a învins. Cu fruntea sus, semeață, mândră chiar, le-a demonstrat celor din jur că este o mamă iubitoare care ştie să-şi educe copilul, o femeie cinstită, o luptătoare care nu plânge pe umărul nimănui şi găseşte singură, atunci când viața o obligă, rezolvări tuturor greutăților. Ce anume a îndemnat-o să se căsătorească? Nu ducea o viață îndestulată, dar nici nu era nevoită să trăiască în lipsuri materiale. Ştia să-şi administreze venitul lunar astfel încât să nu le lipsească nimic sau aproape nimic din tot ceea ce şi-ar fi dorit, ea sau copilul.

Când Paul Valentin a împlinit vârsta de patru ani, Mihaela s-a mutat într-un apartament din Mangalia, pe care l-a mobilat şi l-a aranjat pe gustul ei. S-a zbătut cu greu ca să-şi obțină locuința, dar până la urmă a reuşit să îşi sărbătorească copilul în casă nouă. Părinții copiilor din clasa pe care o conducea i-au sărit în ajutor la aranjatul mobilierului, fiind şi ei impresionați de îndârjirea şi hotărârea cu care luptase pentru obținerea

noii locuințe. Stârnise admirația tuturor, iar câțiva dintre aceştia, mai apropiați, au sprijinit-o financiar pentru a face față cheltuielilor.

În întunericul din cameră, pe chipul femeii snopite în bătaie a apărut un surâs stropit de lacrimi, în clipa în care a revăzut ziua când s-au mutat în noul apartament. Erau atât de fericiți, încât s-au jucat *„de-a v-ați ascunselea”* şi *„unde-mi eşti, Chimiță”,* spre hazul şi bucuria lui Paul Valentin. Pe când jocul lor era în toi, băiatul s-a oprit şi a întrebat-o: *„Acum, când avem acest apartament mare şi frumos, nu vine la noi şi tati al meu de acolo de departe, de unde este plecat?”...* Întrebarea nevinovată a copilului a surprins-o cam nepregătită, dar de atunci a început să se gândească mai serios la o eventuală căsătorie, dacă se va ivi un bărbat în viața ei. Gândul, odată încolțit, cu timpul a început să dea roade, şi astfel Mihaela a devenit mai atentă la bărbații care îndrăzneau să se apropie de ea.

Pe Jean l-a cunoscut în tren, în timp ce se întorcea cu Paul Valentin din Ardeal, de la părinți. Jean a căutat-o conştiincios, vreme de câteva luni, dar până la urmă a renunțat, când şi-a dat seama că tânăra veşnic nedespărțită de copilul ei nu arată că ar nutri vreun sentiment pentru el. Apoi, a apărut Ştefan, un tânăr cu chip de copil, care îl adora pe Paul şi o privea cu atâta admirație încât privirea lui îi încălzea sufletul, dar nu l-a luat niciodată în serios din cauza celor trei-patru ani cu care ea era mai în vârstă şi a faptului că îi păruse cam nestatornic. Mult mai târziu avea să-şi dea seama că se înşelase, deoarece Ştefan devenise un soț şi un tată foarte bun, dar regretele târzii erau zadarnice…

— Asta e, nu a fost să fie, murmură Mihaela printre lacrimi, scoțând un geamăt din cauza durerii care îi copleşea trupul şi sufletul.

În liniştea nopții, în camera cu toate lucrurile răvăşite, unde doi prunci nevinovați şi frumoşi ca două stele dormeau strâns lipiți de trupul mamei lor, din inima

femeii porni un geamăt surd de durere, făcând-o să vibreze din toată ființa, geamăt care s-ar fi transformat într-un strigăt dacă nu i-ar fi fost teamă să nu îi sperie pe copii. Sinele ei, veşnicul veghetor, începu s-o chestioneze drastic: *„Ce te-a îndemnat să te căsătoreşti, sau cine? Vârsta? Aveai douăzeci şi nouă de ani. Erai chiar atât de exasperată? Propunerile indecente, tot mai dese în diverse ocazii, apropourile neruşinate venite de cele mai multe ori din partea unor neica nimeni, toate acestea te-au adus la exasperare?... Remarcile răutăcioase ale unora dintre colege, insistențele grijulii ale părinților de a te vedea cât mai repede alături de un bărbat care să-ți ofere protecție, ție şi lui Paul Valentin? Fii sinceră şi recunoaşte că toate acestea te-au îndemnat să faci pasul pe care acum se pare că îl regreți din tot sufletul..."*

Mihaela se ridică în şezut, fără să îi trezească pe cei doi copii, luă o pernă şi se rezemă de spătarul patului. Avea o ținută solemnă de judecător gata să dea un verdict greu de suportat chiar şi pentru el. Umbrele de pe pereți prinseră să-i danseze prin fața ochilor şi, tocmai când era convinsă că mintea începuse să îi joace feste din cauza nenumăratelor lovituri, printre tablourile jucăuşe apăru chipul impozant al doamnei Iulia, directoarea ei, care o anunța oarecum oficial că doreşte să îi prezinte un coleg de serviciu de-al soțului dumneaei: „Este un tânăr ofițer cu calități deosebite şi mai e şi chipeş pe deasupra. Nu mai poți, dragă, să stai singură ca o cucuvea. Trebuie să-ți mai acorzi o şansă, atât timp cât încă mai eşti tânără!"

Atunci nu s-a lăsat convinsă de argumentele directoarei. Vreme de doi ani, la diferite intervale de timp, doamna Iulia o invita să-l cunoască pe Florin, dar ea se eschiva invocând fel de fel de motive, care mai de care mai năstruşnice, după cât era de inspirată în acele momente, devenite insuportabile din cauza insistenței cu care era agresată.

Prin primăvara anului 1979, Mihaela şi Paul Valentin au petrecut sărbătoarea Sfintelor Paşti la părinții ei, în

Ardeal. Bunicul şi-a purtat mândru nepoţelul în vizită pe la toate rudele şi pe la toţi prietenii. Îmbrăcat într-un costumaş bleu-ciel, încălţat cu ghetuţe noi şi purtând pe după gât o trăistuţă ornamentată cu motive naţionale, Paul Valentin a pornit voiniceşte la drum, alături de bunicul său. Trebuia să adune în trăistuţă toate darurile primite de la toţi cei pe care îi vizita şi s-a întors acasă cu trăistuţa burduşită. Aşa făceau toţi copiii, iar bucuria primirii cadourilor, a cozonacului şi a ouălor roşii le sporea dorinţa de a-l slăvi pe mântuitorul nostru Iisus. Deşi şi-au dat toată silinţa, comuniştii nu au reuşit să îngrădească respectarea tradiţiilor creştineşti, mai ales în viaţa satelor, unde, dacă nu ai credinţă, înseamnă că te-ai născut mort.

După sărbători, Mihaela s-a întors singură la Mangalia, lăsându-şi copilul să mai zburde în voie prin ograda bunicilor. Urma ca Paul Valentin să se întoarcă în oraşul de la malul mării însoţit de bunicul său, în prezenţa căruia era cel mai fericit copil din lume…

Femeia zâmbea trist prin întuneric tablourilor care prindeau contur după cum gândurile ei alergau alandala, căutând o explicaţie logică la tot ceea ce-i fusese dat să trăiască în ultimii ani. Simţindu-şi trupul amorţit, încercă să-şi schimbe poziţia de judecător imparţial al propriilor fapte, dar în acelaşi moment ambii copii întinseră mânuţele spre ea, prin somn, dorind parcă să se convingă că nu au fost părăsiţi de zâna cea bună care le veghea somnul… *„Puii mei, mama e cu voi”,* îi alintă Mihaela drăgăstos. După ce micuţii se liniştiră, reluându-şi ritmul somnului şi colindatul pe plaiurile vânătorilor de vise, femeia începu iarăşi să răscolească printre tablourile umbroase care se plimbau pe pereţi.

Ajunsă acasă, la Mangalia, câteva zile nu şi-a revenit din emoţia de a fi singură, departe de odorul ei drag. Încet-încet, s-a obişnuit cu gândul că o lună de zile nu-i chiar atât de mult… nu o să moară ea de dorul băiatului. Aşa îi promisese tata Ion: *„Peste vreo lună de zile ajungem*

noi de aici, din vârful muntelui, la malul mării, să admirăm vapoarele şi marinarii”. Când s-a împlinit timpul acordat bunicului şi nepotului pentru a se bucura în voie, nesupravegheați, de pus țara la cale în mijlocul naturii sătești, Mihaela a alergat la gară. Dar cei doi nu se dădeau cu una, cu două duşi din locurile natale ale bunicului, pe care acesta le asemăna cu raiul pe pământ. Peste măsură de întristată, după ce a numărat toate trenurile care au intrat în gară vreme de câteva ceasuri, Mihaela a pornit spre casă. În timp ce păşea dezamăgită printre trecători, lângă ea s-a oprit un automobil din care soțul doamnei directoare Iulia i s-a adresat ceremonios:

— Vă aşteptăm deseară pe la noi. Haideți, vă rog să veniți! Vine şi Florin, trebuie să vă cunoaşteți odată şi-odată, aşa că nu mai amânați… Vă rugăm să nu ne lăsați să vă aşteptăm în zadar.

Cuprinsă de îndoială, întristată de faptul că Paul Valentin nu venise, Mihaela a răspuns evaziv: „Poate am să vin…”, mai mult ca să scape de insistența cam ciudată a domnului ofițer de marină.

Îngrijorată din cauza faptului că tatăl său şi Paul Valentin nu sosiseră, a uitat cu desăvârşire de invitația de a merge în vizită la familia doamnei directoare. Pe când ieşea din baie, proaspăt îmbăiată şi îmbrăcată într-un halat fermecător, auzi soneria. Alergă la uşă cu gândul că totuşi plimbărețul ei drag a ajuns în sfârşit acasă. Când a deschis uşa, s-a pomenit cu doamna Iulia şi soțul acesteia, pe care i-a poftit binevoitoare să intre:

— Intrați, vă rog, vă invit cu dragă inimă, deşi văd că ați venit fără pețitor. De ce stați în uşă?

Dar musafirii nu făceau niciun pas ca să îi treacă pragul.

— Ba am venit cu pețitor cu tot, spuse soțul doamnei Iulia, în timp ce, de după colțul scărilor, îşi făcu apariția un bărbat tânăr, arătos, zâmbind îndrăzneț, a cărui figură Mihaelei îi părea cunoscută.

I-a invitat să ocupe loc la masa din sufragerie, apoi s-a

scuzat un moment pentru a avea timp să se îmbrace adecvat, după care s-a întors cu o sticlă de coniac şi o tavă cu pahare de cristal. Le-a pus pe masă şi prăjituri făcute în casă, domeniu în care ea se dovedise întotdeauna o mare specialistă. În timp ce doamna Iulia făcea prezentările, Mihaela îl privi cu atenție pe bărbatul cu care dădea mâna şi care se prezentase simplu… Florin. Un bărbat brunet, frumos, înalt şi cu părul cârlionțat, despre care îşi aminti unde îl mai văzuse. Făcuse şi el parte dintre invitații sosiți de ziua ei, pe vremea când încă mai locuia singură în căminul de nefamilişti din stațiunea Neptun. Era acel om care tot timpul ținea ochii în pământ şi se simțea atât de stingher, încât oricine îl privea constata că nu are ce căuta acolo, printre atâția oameni veseli şi dornici de petrecere. Au purtat conversații banale în timp ce serveau din băutura fină şi delicioasele prăjituri. Vocea baritonală a domnului Florin şi cuvintele spuse în barbă, cu gura deschisă pe jumătate, o făcură pe Mihaela să se întrebe dacă nu cumva acest bărbat se numără printre acei oameni veşnic nemulțumiți, cărora nu le intri în voie indiferent de cât de bine te-ai purta cu ei. S-au despărțit cu un simplu şi firesc *„noapte bună”*.

A doua zi, pe la orele zece, au sosit şi musafirii mult-aşteptați. Paul a năvălit pe uşă, povestind cât îl ținea gura despre aventurile prin care trecuse alături de bunicul său. Văzându-l atât de fericit, bătrânul îi spuse, mângâindu-l pe creştet:

— Mai încet, voinicule, că ai să trezeşti toți vecinii. Aici nu mai eşti în ogradă, unde puteai să răcneşti cât te țineau puterile. Povesteşte cât vrei, dar mai încet, să nu ne pomenim cu careva din bloc pe la uşă, plângându-se de voioşia noastră.

— Gata, bunicule, am înțeles, dar lasă-mă să-i spun mamei despre animalele sălbatice pe care mi le-ai arătat tu prin pădure.

— Te las, cum nu, dragul bunicului, că doar ăsta nu-i

vreun mare secret.

După ce l-a ascultat povestind, Mihaela i-a luat la întrebări:

— De ce nu ați venit ieri, cum ne-a fost vorba? V-am aşteptat ore întregi în gară şi mi-am făcut o mie de griji.

— Dar tu, mami, de ce nu ştii că la fiecare început de vară se schimbă mersul trenurilor? De aceea nu am venit ieri, răspunse filosofic Paul Valentin.

— Ei, aflu acum de la tine, înțeleptule, îi răspunse ea râzând şi sărutându-l cu dragoste.

Femeii începură să i se amestece în fața ochilor mai multe imagini. Tablourile care jucau pe pereți, când întunecate, când luminoase, se suprapuneau şi avea momente când nu mai înțelegea nimic. Ce clipe frumoase trăia atunci!... De ce renunțase la ele? Pentru ce? Doarme acum lângă ea şi Adrian Ionuț, rod al acelui regretat pas, făcut când aproape că nu o mai interesa căsătoria. Îl iubeşte şi pe Adrian din tot sufletul, pentru că şi el este puiul ei, dar cu ce preț l-a adus pe lume... Doamne, cu ce preț!... Ochii i se opriră iarăşi pe perete, unde un alt tablou prindea contur în întunericul camerei. Tabloul când se lumina, când se acoperea de umbre şi devenea tot mai greu de descifrat.

Ziua de duminică, zi în care întregul apartament respira veselia intrării pe uşă a copilului şi a tatălui ei, deveni pe neaşteptate şi pentru Mihaela o zi a drăgălăşeniilor şi a bucuriei revederii. Purtată de valul fericirii, ea a uitat cu desăvârşire să-i povestească tatălui său despre vizita peținorului din seara precedentă.

Bătrânul, fiind recunoscut de familie şi prieteni ca un talentat povestitor, i-a descris cu lux de amănunte întâmplările pe care le-a trăit avându-l alături pe voinicul care nu se mai sătura să alerge şi să întrebe la fiecare pas tot ce îi trecea prin minte. Tot povestind, seara a intrat în casa lor pe nesimțite. Se apropia ora cinei, când s-a auzit soneria de la intrare.

— Cine-i, cine-i? striga Paul Valentin, bucuros că vor

avea oaspeți.

Când a deschis uşa, Mihaela s-a pomenit că din prag îi privea zâmbind domnul Florin, îmbrăcat elegant, cu un buchet de flori într-o mână şi cu o pungă de plastic în cealaltă, din care se vedea ambalajul unei sticle de coniac. Mihaela îl privea descumpănită, nehotărâtă, neştiind ce să spună. Era atât de încurcată, încât ar fi fost în stare să-i trântească uşa-n nas, dacă nu ar fi intervenit între ei Paul Valentin. Privindu-l curios pe noul-venit şi întrebător pe maică-sa, băieţelul spuse sigur de el:

— Cine-i, mami, omul acesta? După o clipă care îi păru Mihaelei cât un veac, tot el a dat răspunsul: A, este tati, a venit la noi pentru că ne-am mutat în casă nouă…

S-a aşternut o tăcere apăsătoare, în timp ce ea simţea că se prăbuşeşte sub durerea provocată de cuvintele nevinovate ale copilului. Era gata-gata să izbucnească în plâns, dar a fost salvată de intervenția domnului Florin:

— Da, da, puiule, eu sunt tatăl tău. Am venit acasă la tine şi la mămica ta, spuse bărbatul, întinzând brațele către băiat.

Gestul a fost de ajuns pentru ca Paul Valentin să-i sară imediat în brațe şi să i se cuibărească la piept…

Mihaela îşi mângâie copiii dezmierdându-i în gând, ca să nu-i trezească din somn, îi înveli cu atenție, după care se ridică să se aşeze la marginea patului. Somnul fugise alungat de atâtea amintiri, de întrebări şi răspunsuri pe care le căuta undeva în trecut. Retrăia clipa primei întâlniri dintre Paul şi Florin cu atâta intensitate, încât simţea că nu mai are aer, că nu mai poate respira, că nu-şi mai poate stăpâni geamătul de durere. Ar fi vrut să deschidă fereastra, dar furtuna de afară o opri să mai bâjbâie spre fereastră, prin întunericul camerei. Se aşează din nou lângă copii, rugându-se să adoarmă. Prin fața ochilor începură să-i alerge iarăşi imagini din trecut.

Nemaiputând lupta cu ele, deşi îşi chema somnul neîncetat, le lăsă să alerge în voie pe pereți, ca pe imensul

ecran al unui cinematograf universal la care privesc nestingheriți toți locuitorii planetei. Încerca să găsească o explicație pentru tot ceea ce trăise în acele clipe, când privea înmărmurită cum un străin îi ținea copilul în brațe şi îi spunea cu seninătate că el îi este tată.

Rămăsese pironită locului, privind la scena incredibilă care i se desfăşura în fața ochilor. Dar mintea nu-i stătea locului: *„Tatăl băiatului meu?!”,* se întreba ea uimită. *„Cum îndrăzneşti, străine, să răneşti sufletul copilului cu un gest gratuit, cu astfel de cuvinte mincinoase? Cum îndrăzneşti să intri într-un astfel de joc cu inocență, de parcă tu însuți ai fi un copil? Chiar nu înțelegi că ne poți jigni cu prea multă cruzime, că dai dovadă de lipsă de omenie, născocind o poveste ale cărei urmări nici măcar nu le bănuieşti? Dar… dacă totuşi vorbeşte serios? Dacă doreşte să devină tatăl copilului meu?”…* Uimirea ei a devenit şi mai mare în momentul în care l-a auzit pe băiat strigându-şi bunicul:

— Bunicule, bunicule, unde eşti? A venit tati! Hai, bunicule, vino!

Când a ieşit din camera unde privea la televizor, bătrânul a rămas şi el surprins de ceea ce vedea. Pe hol, Paul Valentin în brațele unui bărbat străin, iar fetița lui, Mihaela, stând descumpănită cu mâna pe clanța uşii, privind când la cei doi, când la el, şi abia reuşind să îngaime:

— Tată! Dă-mi voie să ți-l prezint pe Florin.

Luat prin surprindere, bătrânul a dat politicos mâna cu musafirul, dar o privea dojenitor pe Mihaela, întrebând-o din ochi: *„De ce nu mi-ai spus nimic despre această poveste?”…* Apoi şi-a luat nepoțelul de mână şi a intrat cu el în dormitor. Ca prin minune, copilul devenise dintr-odată grav, serios, urmându-şi foarte cuminte bunicul, cu care avea să poarte o discuție serioasă ca între doi bărbați adevărați.

Retrăia emoția acelor clipe cu atâta intensitate, încât tablourile trecutului derulate cu claritate de imaginația ei

se estompau până la dispariție, pentru ca apoi să revină la fel de clare şi de provocatoare, pe măsură ce reuşea să-şi controleze, să-şi stăpânească emoțiile. Începu să vorbească singură, rostind cuvintele în şoaptă, ca să nu-şi trezească copiii din somn: *„Oare ce am mai făcut după ce tata a intrat în dormitor cu Paul?... Da, da... L-am poftit pe Florin în sufragerie, cu gândul că am să reuşesc să-mi revin în timp ce îi pregăteam o cafea. Aveam nevoie de timp ca să-mi pot ordona gândurile, să nu regret mai târziu vreo reacție necontrolată la ceea ce avea să-mi spună. Numai că Florin m-a urmat până în bucătărie, simțind probabil faptul că eram nehotărâtă şi băteam în retragere. Prea era sigur de el... În timp ce deschideam dulapul pentru a lua un pachet de cafea, un braț puternic m-a încolăcit pe după mijloc, iar când m-am întors speriată, buzele mi-au fost strivite de un sărut pătimaş, la fel de inoportun ca şi vizita lui neanunțată. Acel sărut pătimaş s-a transformat, pe măsură ce eu îi cădeam pradă fără a riposta în vreun fel, într-unul tandru, drăgăstos, de parcă am fi fost doi îndrăgostiți revăzuți după vreme îndelungată de despărțire...*

— Nu te bucuri că ți s-a întors soțul acasă? m-a întrebat el, afişând aceeaşi inocență care trebuie să recunosc că îl prindea din ce în ce mai bine, sau poate că mă înşel eu acum, ca şi atunci...

— Nu te juca cu astfel de cuvinte. Nu vreau să te joci cu sufletul meu sau al copilului meu, ceea ce ar fi mult mai grav. Deşi nici eu nu suport gândul ca vreun bărbat să-mi propună false experiențe de dragoste şi respect pentru o oră, nici să nu-ți treacă prin minte că voi permite vreodată cuiva să se joace cu sufletul nevinovat al copilului meu. Aşa că te rog să fii foarte atent la ceea ce spui şi mai ales să te întrebi serios care ți-au fost gândurile care te-au îndemnat încoace!

— Dar nu vreau să mă joc... Te-am văzut prima oară atunci când am fost la ziua ta de naştere. Dacă îți mai aminteşti, l-am însoțit pe comandantul meu, domnul

Sergiu. Deşi erai gravidă şi nu ştiam că eşti singură, privindu-te îmi spuneam că mi-aş dori o soție ca tine. Dintotdeauna mi-am dorit să am o soție frumoasă ca tine. Şi, pe urmă, arătai ca o grăsuță tare simpatică, aşa însărcinată cum erai. Aveai ca şi acum un chip angelic care tânjea după dragoste. Ei, ce zici, vrei să devin soțul tău şi tatăl copilului?

— Chiar nu crezi deloc că te cam grăbeşti? Trebuie să recunosc că m-ai surprins cu această propunere, dar eu simt că nu pot să țin ritmul cu graba ta de a face un pas atât de important pentru viața oricărui om.

— Suntem oameni în toată firea. Eu cred că tocmai maturitatea noastră ne dă dreptul de a lua decizii importante fără a mai pierde timpul să analizăm, să întoarcem pe toate fețele hotărârile pe care le luăm. C-o fi bine, c-o fi rău, îmbătrânim căutând răspunsul pe care oricum nu-l vei afla decât dacă faci pasul… Ce spui, ți-ar plăcea să ai de soț un bărbat aşa ca mine?

Dacă nu stăteam rezemată de dulapul din bucătărie, cred că picam pe jos la auzul celor spuse de el. Cum să faci un pas de o asemenea importanță fără ca mai întâi să-l analizezi temeinic? Păi, după el, ar fi trebuit să răspund da oricărei propuneri din partea primului venit care mi-ar fi ieşit în drum, ca şi cum aş fi luat în brațe toți stâlpii iviți în cale. Acum îmi dau seama că siguranța de care dădea dovadă mi-a anulat aproape toate argumentele şi m-a făcut să întrevăd un iz de speranță. Speranța că ar putea să fie bine. Profitând de faptul că eram rezemată de dulap ca şi cum aş fi fost pusă la zid, m-a cuprins iar de mijloc şi m-a sărutat cu gingăşie.

— Mihaela, te rog să mă asculți şi să crezi ceea ce-ți spun. Eu am copilărit destul. M-am săturat de femei şi de aventuri banale. Vreau să mă adun de pe drumuri, să am şi eu familia mea. Dacă şi tu eşti de acord, acum am prilejul să vorbesc şi cu tatăl tău.

— Faptul că tu te-ai săturat de tot ceea ce ai făcut până acum nu este un argument pentru ca eu să fiu de acord cu

propunerea ta. Gândeşte-te, sunt doar douăzeci şi patru de ore de când am făcut cunoştinţă unul cu celălalt.

— Şi ce dacă! Avem în faţă toată viaţa. Ne vom cunoaşte din mers, pentru că, după cum ştii şi tu, viaţa merge înainte, iar vieţile noastre vor merge împreună înainte. Şi eu am crescut fără tată. Am avut un tată vitreg şi ştiu că este păcat de Paul Valentin, un copil frumos şi deştept ca el, să trăiască fără familie.

Abia acesta putea fi, şi chiar a fost, un argument pentru mine. Vorbele lui fără şir, sărutările lui nemiloase, siguranţa cu care făcea unele afirmaţii au început să devină argumentul pentru gândul care mi-a încolţit atunci în minte: Chiar, de ce nu ar fi el bărbatul care să mă facă fericită pe mine şi care să devină tatăl copilul meu? Da, dar ai stat singură atâţia ani, iar acum vrei să te arunci în braţele primului bărbat care îndrăzneşte să-ţi deschidă uşa, pentru că s-a săturat de viaţa lui de hoinar? Ei, nu este el chiar primul venit, dar ceilalţi doi-trei mai curajoşi nici măcar nu ţi-au călcat pragul, darămite să te mai şi atingă. Recunoaşte că ofiţeraşul ăsta arătos şi cam şmecheraş te-a dat gata. Nu… nu-i adevărat, nu m-a dat gata deloc. Nu pot să spun că nu ar putea fi o companie plăcută, dar… Niciun dar… îţi spun eu care-i adevăratul dar… încă nu te-ai îndrăgostit de el, dar nici mult nu mai ai. Of, gânduri, gânduri, ce aveţi cu mine? Sunt atât de singură… Deşi am un copil, eu nu ştiu ce înseamnă cu adevărat să fii cu un bărbat, să trăieşti cu el, să i te dăruieşti fără teamă şi fără remuşcări, să adormi în fiecare seară în braţele lui…

Şi atunci, ca şi acum, vorbeam, în timp ce mă refugiasem în pregătirea cafelei promise, cu sinele meu despre tot ceea ce simţeam ori ar fi trebuit să simt, despre cum ar fi fost mai bine să procedez. Îndoiala punea mereu stăpânire pe mine. Poate că aşa mi-a fost dat mie să trăiesc, îndoindu-mă permanent de deciziile mele ori stând prea mult în cumpănă în faţa oricărei hotărâri mai importante din viaţa mea. Acum îmi ascult gândurile, vorbesc de una singură şi

retrăiesc întâmplări la care poate că ar fi fost mai bine să nu particip. Îmi amintesc cum sinele meu nu îmi dădea pace, pistonându-mă cu întrebări care-mi păreau fără sens. Doar făcuse şi el parte din viaţa mea, trăise odată cu mine toate marile necazuri şi micile bucurii, presărate cu singura fericire: aceea de a-i fi născut pe aceşti doi mici îngeraşi care sunt copiii mei.

— Cum nu ştii ce înseamnă să fii cu un bărbat, doar ai născut un copil? Sper că nu te crezi Fecioara Maria, care…

— Nu, nu, vai de mine… numai că nu aş putea să ştiu prea multe după numai o noapte de dragoste…

— O noapte, da, dar a fost o noapte pe care ai trăit-o cu toată fiinţa ta, cu intensitatea pe care ţi-o dă tinereţea. A fost o noapte cu bărbatul pe care l-ai iubit din totdeauna… Ce-i? De ce tresari? Cumva l-ai uitat pe adevăratul tată al copilului tău?

— Nu, eu nu l-am uitat, m-a uitat el. Are viaţa lui, încununată de o carieră deosebită. Ce am însemnat, ce am fost eu pentru el?

— Ai însemnat foarte mult, te-a iubit, dar ai fost prea mândră şi orgolioasă. Dacă te-ai fi zbătut un pic, acum aţi fi fost împreună. Ai însemnat pentru el inocenţa, candoarea, puritatea, drăgălăşenia pe care ţi le dădeau tinereţea şi felul tău de a fi.

— Poate că aşa a fost, dar nu mi-a demonstrat-o în niciun fel. Ai uitat că am aşteptat luni de zile în şir un telefon, o scrisoare?

— La urma urmei e problema ta, fătuco. Tu vei fi responsabilă pentru tot ceea ce vei face. Sper că am reuşit să te fac să înţelegi, să te conving că fiecare om plăteşte pentru faptele săvârşite. Orice om, mai devreme sau mai târziu, răspunde pentru faptele sale…

— Da, da, eu voi fi responsabilă… Eu sunt responsabilă, spuse Mihaela, şi aceste cuvinte rostite cu înverşunare avură un ecou ciudat în întunericul şi liniştea camerei.

Scăpată din strânsoarea braţului puternic al lui Florin,

găsind ca scuză pregătirea cafelei promise, pe Mihaela o stăpâneau emoții contradictorii, încât mâinile îi tremurau mai-mai să scape ibricul de cafea în timp ce gândurile îi alergau către omul care o făcuse să viseze că viața poate fi doar dragoste şi fericire. O cuprinse o amețeală plăcută şi lăsă să-i înflorească pe chip un zâmbet complice; încă nu era înarmată îndeajuns cu argumente care să-l respingă pe Florin şi propunerile sale ce păreau atât de incredibile. Când termină de făcut cafeaua, o turnă în ceşti şi merse în dormitor ca să-l poftească şi pe taică-său în bucătărie.

Cum o văzu, bătrânul încercă să afle cât mai multe despre străinul care se recomandase a fi tatăl nepoțelului său drag:

— Ce-i cu această poveste, draga tatii? Te rog să rămâi aici cu băiatul şi lasă-mă pe mine să stau de vorbă cu acest individ.

— Tată, tată, te rog... dacă mă iubeşti, nu este nevoie să fii atât de dur, cum mi se pare mie că vrei să fii, cu acest om.

— Mihaela, tocmai pentru că te iubesc nu mai vreau să faci greşeli care te-ar face să suferi mai târziu, aşa că nu mă ruga nimic... Unde-i?

— În bucătărie, l-am servit cu o cafea...

— Stați amândoi aici...

Doamne, în ce încurcătură am intrat?! Dar, la urma urmei, cu ce am greşit? Pe urmă, acest bărbat nu are nicio obligație față de mine ori față de copilul meu, aşa că uşa e a lui, iar casa e a mea. Cum voi putea eu să-l fac să înțeleagă pe Paul Valentin că „tati" nu poate sta cu noi? De ce să nu stea cu noi? Tot punându-şi astfel de întrebări, Mihaela a reuşit să nu ajungă la nicio concluzie, să nu se gândească la Florin ca la un posibil viitor soț şi să adoarmă liniştită cu băiatul în brațe, deşi nu venise ora de culcare. După mai bine de două ore de dezbateri, bătrânul a trezit-o din somn şi a chemat-o în bucătărie, locul unde, după cum o anunța chipul taciturn al tatălui

său, se luaseră hotărâri importante pentru viitorul ei. Cu o figură de fetiță somnoroasă, supărată, gata să plângă pentru că fusese deranjată din somnul ei odihnitor, Mihaela a intrat în bucătărie strâmbând vizibil din nas din cauza fumului de țigară pe care îl sorbea cu nesaț tânărul peţitor şi apoi îl evacua în pâcla densă întinsă deja până în plafonul încăperii. Cu aceeaşi îndrăzneală, Florin o apucă de mână şi o trase spre el, obligând-o să se aşeze pe genunchii săi. Când bătrânul a început să vorbească cu autoritatea pe care i-o dădeau anii şi statutul de părinte, Mihaela a tresărit speriată. Aceasta l-a amuzat pe Florin şi l-a făcut să o cuprindă protector în brațe.

— Draga tatii, domnul ofițer pe care l-am cunoscut acum şi-a exprimat dorința de a se căsători cu tine. Eu cred în cuvântul unui reprezentant al armatei, pentru că am făcut armată şi cunosc ce înseamnă cuvântul unui ofițer. Îl văd a fi om de omenie. Nu are de zis nimic împotriva faptului că tu ai un copil de crescut, dimpotrivă, susține că îl place pe copilul nostru. După cum cred că ai înțeles, tu eşti aceea care vei lua o hotărâre în acest sens. Tot ce te rog eu, draga tatii, este să te gândeşti bine la ceea ce vei face. Ai şi tu o vârstă la care nu-ți mai poți permite să fii singură, a nimănui, departe de casa părintească, iar copilul are nevoie de un tată iubitor şi destoinic.

Solemnitatea momentului, izvorâtă din vocea gravă şi apăsată cu care bătrânul îşi rostea cuvintele, făcu să se aştearnă peste ei o linişte apăsătoare ca de mormânt. Cuvintele bătrânului o treziră de-a binelea pe Mihaela şi, constatând că stă în brațele unui necunoscut în fața tatălui său, s-a ridicat căutându-şi de lucru pe la chiuvetă. Simțea cum privirile celor doi bărbați o ardeau în spate. Deşi erau nerăbdători să o asculte vorbind despre ce are de gând să facă cu viitorul ei, cei doi îi respectau surprinderea şi emoția vizibile, deşi ea se străduia din răsputeri să le mascheze. În cele din urmă,

Mihaela s-a întors către ei şi, privindu-l pe Florin drept în ochi, i-a spus:

— Încep să cred că nu te-ai jucat cu vorbele, că într-adevăr îți doreşti o familie, o soție, dar mai întâi convinge-te că eu sunt cea cu care vrei să-ți împărți viața. Nu mă cunoşti şi nu-mi cunoşti aspirațiile legate de viața mea şi a copilului meu. Poate că nu întrunesc acele calități pe care le aştepți de la o femeie, de la femeia pe care ți-o doreşti de soție!

— Bine, bine, nu vreau cu niciun chip să te grăbesc, răspunse Florin râzând. Te văd cam somnoroasă, emoționată şi un pic obosită, dar să ştii că oricum nu doream să-ți smulg o promisiune făcută în pripă. De cunoscut, să ştii că te cunosc destul. Doamna Iulia mi-a făcut portretul tău în culori atât de promițătoare, încât la un moment dat mi se părea că te ştiu de-o veşnicie. Acum, după ce te-am privit şi am stat de vorbă, îmi dau seama că directoarea ta nu a greşit cu nimic, mai mult, constat că eşti pe placul meu. Ți-am admirat casa şi minunatul copil pe care îl creşti ca o mamă adevărată, l-am cunoscut pe tatăl tău, un om deosebit, aşa că ce aş mai putea să-mi doresc, decât fericirea de a trăi alături de tine?

— Să înțeleg că eşti de acord să lăsăm timpul să decidă pentru noi? În acest caz, singura condiție pe care te rog să o respecți cu sfințenie, cât timp noi ne vom cunoaşte mai bine, este aceea de a nu-mi răni copilul cu vorbe şi promisiuni care poate că nu se vor împlini. El trebuie să te ştie deocamdată ca fiind Florin, prietenul familiei noastre şi nimic mai mult. Să lăsăm ca restul să vină de la sine.

Zorile începuseră să mijească pe la ferestre. Mihaela nu reuşise să închidă ochii, care o usturau din cauza nesomnului şi a loviturilor primite de la fericitul ei soț. Începu să se plimbe prin cameră fără un țel anume. Nu-şi putea alunga din minte acea seară decisivă pentru viața chinuită pe care avea să o ducă.

După ce s-au înțeles că era necesar să-şi mai acorde ceva timp, Mihaela i-a invitat pe cei doi bărbați la masă. Au cinat toți trei alături de Paul, pe care bunicul l-a trezit din somn după multă stăruință.

Ca de fiecare dată în astfel de momente, gazda s-a întrecut pe sine în a aranja masa cu mult bun-gust şi a le oferi o cină tradițională. Deşi bătrânul trebuia să plece a doua zi, au rămas până târziu în noapte, discutând despre toate câte se mai petreceau pe lume. Prima observație care i-a rămas întipărită în minte Mihaelei, privitoare la insistentul pețitor, a fost că acestuia îi cam plăcea să bea. Florin băuse destul de mult, dar nu se îmbătase, ci numai ochii micşorați din cale-afară îl trădau ca fiind un iubitor înverşunat al lui Bacchus. La despărțire, a dat mâna ceremonios cu bătrânul tată şi a ținut morțiş să-şi ia rămas-bun şi de la Paul, numai că fecioraşul era plecat de mult în țara viselor. A rostit un *„noapte bună”* solemn către Mihaela şi a dispărut grăbit, înghițit de întunericul nopții.

Au trecut câteva zile fără ca bărbatul care o ceruse de soție după doar douăzeci şi patru de ore de la prima întâlnire să mai dea vreun semn de viață. Mihaelei îi era ciudă, dar se şi amuza copios în sinea ei că era gata-gata să cadă în mâinile unui mincinos. Nu suflase nicio vorbă despre această întâmplare la serviciu ori prietenelor care o mai vizitau din când în când. Ba chiar se ruga ca nu cumva directoarea să povestească colegelor evenimentul ce părea a nu avea nicio urmare. Pe Paul se străduia din răsputeri, discutând cu el, să-l facă să înțeleagă că ei amândoi sunt fericiți şi fără *„tati”*, iar când argumentele nu mai rezistau întrebărilor pline de tâlc ale băiatului, îi spunea pur şi simplu: *„Lasă, dragul meu, dacă nu va mai veni, o să ne cumpărăm şi noi un tătic ca să stea cu noi pentru totdeauna...”* După multe discuții, au ajuns la concluzia că nu vor mai vorbi despre acest subiect care, la urma urmei, nu era mai important decât viața lor plină de evenimente deosebite. Naveta zilnică dintre Mangalia şi

Neptun era destul de obositoare, mai ales pentru copil, pe care zilnic îl lua cu ea la serviciu. În acel an şcolar, fuseseră repartizate la grădinița lor două tinere absolvente de liceu pedagogic, Irinela şi Mirela. Prima era dulce, deşteaptă, frumoasă şi foarte serioasă, în timp ce Mirela era o superficială, o aiurită vulgară, lipsită de afecțiune pentru copii, încât te întrebai cine o îndrumase spre o astfel de profesiune. Fiind colege de grupă, Mihaela şi Irinela alcătuiau o echipă profesională foarte bună, obținând rezultate remarcabile.

Într-una din zile, în timp ce Mihaela îl plimba pe Paul Valentin pe căluşei, Mirela a intrat în vorbă cu o doamnă de alături. Cum de obicei vorbea fără să se controleze, i se adresă doamnei fără să ştie cine este aceasta:

— O vedeți pe cea de colo? întrebă ea, indicând-o cu degetul pe Mihaela. Este colega mea, iar copilul acesta este bastardul ei. Face pe sfânta, dar a născut un copil din flori. O mironosiță şi nimic mai mult…

Când s-au oprit căluşeii, Mihaela s-a apropiat de cele două femei, spunându-le cu jovialitate:

— Văd că v-ați cunoscut cât de cât, dar mai bine să fac eu prezentările: Maria, prietena mea, şi bineînțeles Mirela, colega mea.

Înțelegând că a dat cu bâta în baltă, Mirela s-a făcut livid la față. Doamna Maria l-a luat pe Paul Valentin în brațe, apoi, trăgându-şi prietena de mână, i-a întors grăbit spatele Mirelei, nu înainte de a-i spune cu blândețe:

— Ai grijă, duduie, că boala de care mi-ai vorbit este foarte molipsitoare şi nu se ştie niciodată cum te poți molipsi şi mata…

Această întâmplare a întristat-o profund pe Mihaela şi a făcut-o să o disprețuiască, să nu-i mai acorde niciun fel de atenție mai tinerei colege. La sfârşitul săptămânii, pe când se grăbea să plece către casă împreună cu Paul Valentin, Mihaela a fost oprită de doamna Iulia, care a invitat-o ca a doua zi să-i facă o vizită. Bănuind cam

despre ce poate fi vorba, ea a răspuns că va veni după-amiază, însoțită de copil. Aşa cum promisese, în după-amiaza zilei următoare, l-a îmbrăcat frumos pe Paul Valentin, pentru ea şi-a ales din şifonier o rochie de mohair de culoarea vişinei putrede, o pereche de pantofi albi şi, după ce s-au admirat în oglindă, au plecat în vizită la familia Filip, peste măsură de mulțumiți de cum arătau şi de bine-dispuşi. Când au intrat în sufrageria doamnei Iulia, nu mică i-a fost mirarea Mihaelei când a văzut cum la o masă dreptunghiulară se lăfăiau, ca într-un tablou de epocă, domnul Sergiu, domnul Florin şi domnişoara Mirela. Domnişoara afişa un zâmbet arogant şi părea stăpână pe situație.

Cum a dat cu ochii de Mihaela, s-a întins lasciv peste Florin, ajutându-l pe acesta să-şi aprindă țigara care îi tremura în colțul gurii. Era în stare să aprindă orice şi, negăsind nimic altceva, s-a desfăşurat cât era de lungă peste Florin, smulgându-i politicos acestuia bricheta din mână. Mihaela şi-a regăsit prezența de spirit şi i s-a adresat imediat doamnei Iulia:

— Ştiți, de fapt am venit să vă spun că am primit un aviz telefonic urgent şi peste o jumătate de oră trebuie să fiu la telefon să vorbesc cu părinții. Mi-e teamă să nu i se fi întâmplat ceva tatălui meu pe drumul de întoarcere spre casă. A plecat acum o săptămână, iar pe un drum aşa de lung se pot petrece multe fapte nedorite. De aceea, am să vă rog să mă scuzați că nu pot rămâne la dumneavoastră, aşa cum vă promisesem.

— Vai, drăguța de tine, spuse atunci directoarea. Nu-i nimic, dragă, lasă, că doar nu au intrat zilele-n sac, ne putem vizita şi altă dată. Dacă e o urgență, sigur că trebuie să te duci.

Urându-le tuturor o după-amiază plăcută şi mulțumind doamnei Iulia pentru înțelegere, Mihaela a ieşit adresându-le un zâmbet fermecător de nevinovat. Ajunsă în stradă, nici nu mai vedea pe unde calcă, de supărare. Norocul ei a fost Paul Valentin, care o conducea

ca un adevărat cavaler spre locul care îl interesa pe el cel mai mult: cofetăria. În mintea ei au început să se înghesuie întrebările: *„Cum a ajuns needucata asta la familia Filip? Şi cum se întindea peste Florin ca o toantă ce se crede stăpână peste ceva ce nu îi aparţine? Părea că se cunosc… În acest caz, cum ar putea familia Filip să mă umilească într-un asemenea mod… cu ce le-am greşit? Cu nimic. Atunci, înseamnă că netoata asta a supralicitat doar cu intenţia de a mă supăra, ceea ce mai înseamnă la fel de bine că ştie despre intenţiile lui Florin în legătură cu mine. Cum de a aflat atât de repede, că doar eu nu am vorbit cu nimeni? Va trebui să am o discuţie serioasă cu doamna directoare pe această temă…”* Preocupată să afle răspunsurile la aceste întrebări, nici nu a băgat de seamă că Paul Valentin nu mai sporovăia în legea lui şi că ţinea o mână în sus. Întorcându-se brusc, l-a descoperit pe Florin, care îi ducea de ceva vreme copilul de mână.

— De ce ai plecat? Ceva îmi spune că nu ai de purtat nicio convorbire telefonică cu nimeni…

— Este adevărat, dar am observat nişte gesturi a căror semnificaţie nu am descoperit-o imediat şi m-am gândit că ar fi mai bine să nu vă stric tuturor, cu indispoziţia mea, după-amiaza. Fata asta, Mirela, a dat dovadă că este cam necioplită, iar eu nu ştiam că este şi ea invitată la familia Filip.

— Nu a invitat-o nimeni… a venit din proprie iniţiativă.

— Iată încă o dovadă că nu m-am înşelat în privinţa ei. O cunoşti?

— Nu. Acum câteva minute am cunoscut-o.

— Păreaţi foarte apropiaţi.

— Cred că-i nebună, spuse Florin râzând în hohote. După felul cum s-a dat la mine, dar mai ales după motivaţia pe care a dat-o vizitei ei neanunţate, nu pot să cred altceva despre ea. Ştia că o să ne întâlnim deoarece a tras cu urechea în timp ce doamna Iulia vorbea cu domnul Sergiu la telefon…

— Dar de ce trebuia să ne întâlnim la ei? Ce, eu nu am

casă?

— Nu prea aveam curajul să vin…

— De ce? Ai uitat drumul, sau ți-a mai pierit elanul? Erai foarte avântat când stăteai de vorbă cu tatăl meu despre dorința ta de a-ți întemeia o familie.

— Nu ştiu de ce, dar de data asta mi-a fost frică. Hai să depăşim această discuție, nu ai niciun motiv să fii supărată pe mine. Paul Valentin, ce-ai spune tu dacă v-aş invita pe tine şi pe mama ta la cofetărie?

— Dacă vrea mami, vreau şi eu, răspunse băiatul cu şiretenie, nespunând nimic despre faptul că el tocmai spre raiul dulciurilor o conducea pe maică-sa, cu discreția unui gentilom.

În mintea Mihaelei se făcu dintr-odată lumină. Mirela venise în vizită la familia Filip cu intenția clară de a-l cuceri pe Florin. Îi lipsea din casă un ofițeraş chipeş care tocmai îşi căuta o soție. Ea era singură, pe când Mihaela avea un copil, un bastard, după cum îl numea fonfăita pe Paul. După ce tânărul gentilom s-a săturat de dulciuri, după ce s-au mai plimbat prin oraş câteva ore, s-au îndreptat spre casă. Garsoniera în care locuia Florin se afla destul de aproape de apartamentul ei, aşa că au mers pe jos ca o tânără familie care îşi scoate copilul la plimbare în oraş la sfârşit de săptămână. Fericit că dăduse iama prin dulciurile cofetăriei, Paul Valentin s-a întrecut pe sine, dând un recital de drăgălăşenie față de cel care îi invitase la cofetărie şi care acum, spre încântarea sa, îl purta pe umeri în drumul spre casă.

Zorile îşi făcură simțită prezența stropind cu raze blânde de lumină ferestrele dormitorului. Mihaela îşi privea copiii dormind şi îi dezmierda în gând, dorindu-le să ajungă oameni mari, bărbați adevărați care nu se vor umili niciodată coborându-se până la stadiul de animalitate în care ajungi să fii în stare să loveşti o femeie. Dumnezeu l-a înzestrat pe bărbat cu brațe ca să se folosească de ele în orice act creator, să se hrănească, să se apere de va fi nevoie, şi nu să lovească o femeie.

Brațul bărbatului se poate ridica deasupra femeii numai pentru a fi protector sau pentru a o cuprinde drăgăstos la vreme de iubire, care şi ea are un rol cu desăvârşire creator. Educația oferită de mediul în care începi să distingi *„corola de minuni a lumii”,* după cum spunea un mare poet, devine covârşitoare la vremea maturității. De aceea va trebui să fie foarte atentă cu băieții ei. Să îi ferească cât va putea de repetarea unor astfel de coşmaruri care pot să le păteze subconştientul şi să îi mutileze pentru toată viața. Cu mare grijă, ca să nu-şi deranjeze feciorașii, s-a ridicat din pat şi s-a dus în baie cu gândul că va trebui să se apuce de făcut ordine prin toată casa, deşi nu închisese un ochi cât fusese noaptea de lungă. S-a aşezat pe un scaun în fața oglinzii şi nu-i venea să creadă ceea ce vedea. Era complet desfigurată. Cu fața umflată şi tumefiată îngrozitor, cu trupul plin de vânătăi, simțea cum pielea se luptă din răsputeri să țină legat laolaltă trupul, casă a sufletului ei veşnic chinuit de suferință. *„Poate că m-am născut ca să fiu mântuire pentru toate păcatele familiei mele, păcate despre care eu nu ştiu nimic”,* îşi spuse ea în timp ce izvorul nesecat al lacrimilor începu să se reverse din preaplinul suferinței. *„Ce vor spune colegele, vecinii, cunoscuții când mă vor vedea în ce hal arăt?”,* se întreba ea îngrozită. Închise ochii şi firul amintirilor reîncepu să se depene cu repeziciune.

Timp de aproape patru luni de zile, după acea zi de duminică când fusese invitată la familia directoarei, deşi îi vizitase destul de des, Florin le-a trecut pragul fără ca să mai amintească nimic despre cele discutate cu tatăl Mihaelei. Uneori venea două-trei seri la rând, apoi dispărea două săptămâni ca să apară fără să dea nicio explicație legată de aceste dispariții ciudate. Când sosea în vizită, se juca cu Paul Valentin, discutau despre tot soiul de banalități născocite de mintea iscoditoare a băiatului sau pur şi simplu stăteau cuminți pe fotoliile din sufragerie, fără să scoată niciun cuvânt. Într-una dintre aceste seri, Florin s-a apropiat de Mihaela şi i-a

şoptit la ureche, cu teama de a nu fi auzit de băiat, altfel cu greu ar fi scăpat de tirul întrebărilor fără şir:

— Să ştii că am să plec pentru două săptămâni în Deltă, în misiune.

— Chiar mergi în misiune, sau faci vreo vizită numai aşa, de plăcere?

— Merg în Deltă ca însoțitor pentru familia comandantului. De fapt, eu voi fi şoferul.

Mihaela nu a mai comentat nimic. Ştia şi ea că în armată ordinul nu se discută, ci se execută. La câteva zile după plecarea lui Florin în Deltă, într-o minunată seară de august, pe când se întorcea cu Paul Valentin spre casă, băieţelul s-a oprit lângă un câine maidanez foarte simpatic care se chinuia de zor să roadă un os aproape cât el de mare. Maidanezul mai mult se juca cu osul, fapt ce îl amuza nespus de mult pe Paul şi îl făcea să râdă în hohote. În timp ce îl privea şi ea la fel de amuzată pe maidanezul cu pricina, Mihaelei îi atrase atenția o voce baritonală care i se părea a fi cunoscută. Trase discret cu ochiul la perechea care tocmai trecea pe lângă ei şi încremeni. Domnul Florin, îmbrăcat militar, păşea țanțoş ducând pe după umeri o brunetă tunsă scurt, durdulie şi nurlie, cu o față de mops. Tipesa la rându-i se împingea şi se freca de el, mai-mai să scoată scântei. Din cauza dorințelor ei exprimate atât de vizibil, mersul le era ca al unui om turmentat, dar fericit de ceea ce i se întâmplă. Nurlia îl încolăcise pe fericitul ostaş cu ambele mâini pe după mijloc şi dădea impresia că înaintează cu spatele în zig-zag. Un fapt se desprindea ca fiind sigur: ea, femeie sigură pe sine şi pe dorințele ei, nu avea de gând cu niciun chip să-l facă scăpat din strânsoare pe bietul ostaş, hotărât şi el să nu cadă prea uşor la datorie, ca să nu facă armata de râs.

Mihaela s-a apropiat repede de Paul Valentin şi i-a distras acestuia atenția, pentru ca el să nu-i observe pe cei doi îndrăgostiți ieşiți la paradă pe înserat. După ce perechea s-a mai îndepărtat, Mihaela şi-a luat copilul de

mână şi i-a urmat pe cei doi de la distanță. Femeia părea că ştie drumul, deşi mergea mai mult cu spatele. Când a ajuns în dreptul blocului în care locuia, de obicei singur, domnul Florin, durdulia şi-a reglat automat mersul, după care şi-a revizuit întregul comportament. Era cunoscută prin zonă şi probabil că nu dorea să dea frâu liber comentariilor. După încă câțiva paşi mai echilibrați, cei doi s-au făcut nevăzuți pe scara blocului ce urca spre *„Deltă”.*

În acele momente, Mihaela a decis că trebuie să pună punct oricăror relații cu acest ostaş convins că s-a născut să fie pompierul de serviciu al tuturor doamnelor veşnic nemulțumite de soarta lor insuportabilă. Astfel de focuri se reaprind îndată ce crezi că le-ai stins. Aşa că domnul în cauză avea de lucru, nu glumă. Se angajase de bunăvoie la cooperativa „munca în zadar", iar ea ştia foarte bine că nu deține acțiuni la o astfel de lucrare nocturnă. Dar se ivise o problemă căreia încă nu ştia ce rezolvare îi va găsi: Paul Valentin începuse să-l îndrăgească pe Florin. La fel de bine înțelegea faptul că toți copiii uită destul de repede anumite stări şi sentimente dacă ştii să le abați şi să le concentrezi atenția spre noutăți mult mai atractive pentru ei. Acest gând şi convingerea că va apărea în viața lor la un moment dat bărbatul care să merite dragostea ei şi a băiețelului au făcut-o să decidă pe loc să nu-i mai acorde niciun fel de atenție omului ce făcea praf prin comportamentul său seriozitatea pe care i-o conferea uniforma de cadru activ al marinei militare române.

Da, aceasta este decizia mea, îşi spunea Mihaela, ca şi cum nu ar fi fost îndeajuns de convinsă că nu mai exista altă cale pe care trebuia s-o urmeze. *Voi face tot ce îmi stă în putință pentru a-l determina pe copil să-l uite. Acest om nu merită nicio atenție din partea mea. Cred că acum ar fi cel mai bine să-mi iau copilul şi să plec acasă, în Ardeal.*

Deschise ochii şi se privi din nou în oglindă. Văzându-şi chipul atât de batjocorit de bătaia pe care o primise, în minte îi încolțiră un milion de *„de* ce"-uri, al căror răspunsuri nu indicau ca soluție bătaia primită de la bărbatul care îi declarase sus şi tare că o iubeşte şi că ea este unica lui rațiune de a fi. Ce se va întâmpla acum cu viața ei şi a copiilor? De ce o lovise cu atâta brutalitate? Cu ce anume greşise? Şi, chiar dacă ar fi greşit, nu bătaia şi scandalul erau soluția... Casa o întreținea într-o curățenie desăvârşită, pentru că aşa învățase de mică de

la mama Maria, copiii erau mereu curaţi şi îmbrăcaţi după revistele pe care mai reuşea şi ea să pună mâna, deşi erau prohibite, frigiderul era plin în permanenţă cu cele necesare unei familii de condiţia familiei lor.

Cu ce am greşit? De ce? De ce?...

Florin sosise acasă beat, cu hainele în dezordine şi cu pantofii plini de noroi. Călca cu bună-ştiinţă încolo şi încoace, fără rost, pe covorul de la intrare, împroşcându-l cu noroi de parcă ar fi căutat înadins gâlceava. Ea nu i-a spus nimic, dar îi privea cu insistenţă picioarele care îi batjocoreau munca. Văzând că ea nu reacţionează decât cu o privire lungă şi dureroasă, Florin a fost cuprins de o criză de isterie vecină cu nebunia. Atunci a început să urle din toate puterile:

— Cățea unguresc㠄, javră, jigodie! Te crezi deşteaptă şi gospodină, dar eşti o ordinară, asta eşti... Mama cui te-a făcut de javră...

Mihaela stătea înţepenită locului şi nu putea înţelege cum un bărbat cu mintea destupată, absolvent al unei şcoli de ofiţeri, care, prin definiţia preocupărilor sale profesionale, ar fi trebuit să aibă cunoştinţe temeinice de istorie, putea să o numească *„cățea unguresc㠄”*. Ea era românc㠄 din neamul neamului. Şi, la urma urmei, dacă ar fi fost unguroaică, de ce ar fi trebuit să fie şi cățea? Există oameni buni şi răi în toate naţiile pământului. Nu se simţea jignită de confuzia lui făcută cu bună-ştiinţă, ci de faptul că o numise cățea.

Ce dorea să spună numind-o astfel? Dar, în clipa în care l-a auzit cu câtă ură i-a spus: *„Mama cui te-a făcut de javră...”,* Mihaela nu a mai putut îndura jignirea pe care nu-şi imaginase că va fi nevoită să o suporte vreodată din partea omului care îi jurase cândva iubire veşnică. L-a privit cu calm şi nu s-a putut stăpâni să nu-l întrebe:

— Dar pe tine cine te-a făcut? Ce este sau cine este fiinţa care te-a făcut pe tine?

— Îndrăzneşti să o pomeneşti pe mama, cățea

ungurească, javră ordinară… izbucni bărbatul, făcând spume la gură.

Într-un acces de furie care îi schimonosea fața de om turmentat, transformându-i-o într-o formă hidoasă, de nerecunoscut, Florin, bărbatul cu prestanță de militar, galant şi manierat până mai ieri, s-a năpustit asupra Mihaelei, lovind-o cu pumnii şi picioarele pe unde se nimerea. A călcat-o în picioare, în timp ce copiii priveau această scenă, înmărmuriți de frică. Văzând că tatăl lor nu are de gând să înceteze, cei doi băieți au început să țipe ca din gură de şarpe. Paul Valentin a sărit la el:

— Tată, tu eşti un criminal? Vrei s-o omori pe mama noastră?

Țipetele copiilor şi întrebările celui mai mare l-au mai domolit. S-a oprit din punerea în aplicare a planului său de justițiar, a privit în jur, unde peste tot era sânge amestecat cu noroi, i-a mai tras un picior, care a făcut-o pe Mihaela să icnească de durere, apoi a ridicat-o şi a împins-o pe uşă, afară din casă, în țipetele disperate ale copiilor…

Chipul înlăcrimat din oglindă părea că o întreabă, că încearcă să o sfătuiască ce este mai bine de făcut într-o situație ce părea fără ieşire. Auzi: *„Mihaela, eşti puternică. După o astfel de bătaie, după orele de stat în frig şi ploaie pe malul mării, după o noapte de nesomn, încă te mai poți ține pe picioare. Se vede că te tragi din vița țăranilor ardeleni, oameni puternici care au fost în stare să îndure ani nenumărați greutăți de neimaginat pentru alții. Va trebui să faci ceva şi să pui capăt acestui coşmar care va distruge viața ta şi a copiilor tăi.”*

Afară se făcuse ziuă de-a binelea. Copiii încă mai dormeau. Mergând prin casă, tragedia pe care o trăise cu o seară înainte i se desfăşura în fața ochilor în întregul ei dramatism. Se apucă de lucru, încercând să facă să dispară urmele nemerniciei celui care o adusese pe ea şi apartamentul în care locuiau într-o stare de nerecunoscut. Experiența ei de femeie iubitoare de ordine

şi curăţenie o făcea să se mişte ca un robot teleghidat de forţe nevăzute. Dar gândurile nu-i dădeau pace, oprind-o din când în când cu mâna pe vreun obiect care îi trezea amintiri crezute a fi de mult uitate cu desăvârşire:

„De ce nu mi-am pus gândul în aplicare, după ce l-am văzut cu acea femeie? Mi-a spus că pleacă în Deltă… De ce muncesc eu acum să şterg urmele atât de dureroase, pentru mine şi copiii mei, lăsate de acest ticălos care se crede stăpânul meu absolut? În mod sigur este convins că poate să facă cu mine tot ceea ce-i trece prin cap…" gândea Mihaela.

Domnul Florin s-a întors din epuizanta sa călătorie în *„Deltă"* încărcat cu prăjituri pentru Paul Valentin. Cărând în braţe un imens buchet de trandafiri, a sunat la uşa apartamentului Mihaelei sigur de el ca întotdeauna, convins că superbele flori îi spală conştiinţa de faptele sale josnice, pe care le credea fără urmări. Mihaela l-a primit cu o politeţe rece, formală, iar în momentul în care matrozul obosit a dorit să o sărute drăgăstos de bun venit, ea i-a întins doar mâna şi i s-a adresat distant:

— Observ că ai fost foarte bine protejat în patria ţânţarilor. Cum se face că nu te-a ciupit niciunul? Deşi arăţi de parcă nu ai mai dormit de două săptămâni, nu se vede că te-ai fi luptat cu ţânţarii. Poate că te-ai luptat cu urşii? Ai avut doborâtorul de urşi la tine?

— Da, da, aşa este… îngăimă marinarul, nebănuind ceea ce avea să urmeze.

Paul Valentin a ţopăit un timp în jurul bărbatului, bucuros de revedere, apoi, plictisit de atmosfera rece şi neprimitoare, a plecat afară la joacă, după ce i-a promis mamei sale că nu se va îndepărta cu niciun chip din faţa blocului în care locuiau şi aruncându-i musafirului un *„Hai noroc, marinarule!"* care îl făcu pe acesta să zâmbească aprobator.

Parcă începuse să înţeleagă că va avea nevoie de ceva noroc pentru discuţia care avea să urmeze. După plecarea băiatului, Florin s-a ridicat de pe scaun şi a

încercat să se apropie de Mihaela, de data aceasta fără siguranța cu care ataca de obicei:

— Am crezut că după două săptămâni de despărțire ți se va face dor de mine şi că în sfârşit mă vei săruta şi tu de dragul revederii…

— Nu ştiu de ce, dar eu sunt convinsă că nu ai dus lipsă de sărutări şi îmbrățişări pătimaşe în cele două săptămâni cât ai stat în garsoniera ta, pe care ai transformat-o ad-hoc în *„Delta”* capriciilor tale de om necopt la minte…

— Ce vrei să zici cu asta? se congestionă bărbatul la chip, în semn de totală nedumerire, amestecată din plin cu uimirea pe care nu reuşea să şi-o ascundă.

— Vreau să spun, dragule, că nu are rost să mă minți. Nu ai fost plecat în Delta Dunării. În acest mic oraş în care oamenii se salută pe stradă, pentru că mai toți se cunosc, nu ai cum să te ascunzi de ochii şi gura lumii. Chiar eu te-am văzut cum o purtai în brațe spre *„Deltă”* pe durdulia aia în călduri care se lățise peste tine de parcă tot Comandamentul Marinei trebuia să se lupte cu ea. Probabil că tu ai fost delegat să îndeplineşti misiunea… Ai primit şi ordin de serviciu pentru acest lucru?

— Poate că ți s-a părut, încercă el să mintă în continuare.

— Ba nu mi s-a părut deloc. Să ştii că la mine nu ține zicala aia cu *„Ce vezi nu-i adevărat!”*, cu toate că ştiu foarte bine că uneori ochiul te minte, iar mintea te înşală în mod sigur, atunci când ochiul te minte… Dar nu este cazul. Am impresia că nu ştii cu cine vorbeşti. Nu ai niciun fel de obligație față de mine, aşa că nu mai încerca să minți cu neruşinare, pentru că te faci de râs. Eşti liber să faci ce vrei cu viața ta. Dar nu mă amesteca pe mine în minciunile şi glumele tale de prost-gust.

Prins cu mâța-n sac, Florin începu să bată în retragere, încercând să explice şi să-şi recunoască parțial vinovăția:

— Ştii, femeia cu care m-ai văzut este o legătură mai

veche. Trăiesc cu ea de multă vreme, dar nu am nicio obligație... este căsătorită... are copii...

— Nu vreau să ştiu nimic, îl întrerupse furioasă Mihaela. Este dreptul tău şi problema ta cu cine umbli sau te afişezi pe stradă. Dar, dacă ştiai ce fel de om eşti, nu trebuia să încerci să intri în viața mea şi a copilului meu. Nu vreau să mai ştiu nimic despre tine ori despre faptele tale de mojic. Mai devreme sau mai târziu, tot aflam despre acțiunile tale de vitejie. Bine că s-a întâmplat acum, când încă nu este prea târziu pentru mine şi pentru copilul meu. Zilele acestea voi pleca în Ardeal cu Paul Valentin. Deşi voi avea timp să meditez mai mult la micul tău popas în viața noastră, te rog să ne laşi în pace...

Spunând acestea, Mihaela se ridică de pe scaun, dându-i de înțeles musafirului că ultima lui vizită s-a încheiat. Obişnuit cu victorii facile, lui Florin nu-i venea să creadă ceea ce auzea. O fixă pe Mihaela cu o privire rugătoare, dar, văzând-o cât este de dârză în hotărârea pe care o luase, se îndreptă cu paşi înceți spre uşă. Părea dintr-odată mai gârbovit, mai îmbătrânit de viața nesigură pe care o ducea. Participase cu bună-ştiință la un joc al întâmplării, al nesiguranței, al plăcerilor ieftine şi era firesc să piardă şansa de a se apropia de o femeie călită în suferințe plătite cu ani de viață, de o femeie pe care viața o învățase să ştie ce vrea, de o femeie pentru care teluricul cu îndemnurile lui tentante şi înşelătoare nu însemna altceva decât un mod cumpătat de a-ți trăi viața pământeană, încercând să-ți descoperi la timp menirea.

Dorind să scape de alte întâmplări aducătoare de noi posibile suferințe, Mihaela a dat curs hotărârii de a pleca împreună cu Paul Valentin acasă la părinți. Ajunsă în casa părintească, primul care a întrebat-o despre ce mai face şi ce mai spune domnul ofițer a fost tatăl său. Ca să nu dea naştere la noi discuții pe această temă, ea a răspuns simplu:

— Ce face Florin?! Ce să facă... a plecat din nou pe mare...

— Este adevărat, draga tatii?! Chiar a plecat? o întrebă neîncrezător bătrânul.

— Da, tată, a plecat, veni răspunsul Mihaelei, convinsă fiind că numai astfel va scăpa de tirul întrebărilor.

Au mai trecut câteva zile de la acest interogatoriu bine-intenționat al tatălui său, timp în care ea căpătase convingerea că pe bătrân nu-l mai interesa viața domnului Florin. Nu mică i-a fost mirarea când bătrânul a atacat-o cu întrebarea firească pentru el:

— Şi unde a plecat domnul ofițer? Prin ce țări şi mări se plimbă?

— Iar ți-ai adus aminte de el? îl întrebă Mihaela, iritată pentru că nu intuia cât de departe va fi nevoită să meargă cu minciuna ei nevinovată.

— Draga tatii, eu nu pot să-mi scot din cap gândul că trebuie să ajungi şi tu cât mai repede la casa ta.

— Dar sunt la casa mea, tată!

— Ei, nu aşa, draga mea. Să ai şi tu un bărbat pe care să-l respecți şi care, la rândul său, să te iubească şi să te respecte. Nu poți face altfel, pentru că aşa au fost rânduite rosturile noastre, ale oamenilor, de bunul Dumnezeu. Trebuie să-ți întemeiezi o familie adevărată.

Ticălosul... murmură femeia în timp ce ştergea de zor covorul stropit din belşug cu sângele ei. *De nu l-aş fi întâlnit niciodată!... Dar se vede că aşa mi-a fost scris, să-mi port amarul până la capăt... Unde o fi capătul ăsta, Doamne?... S-a agățat de viața mea cu disperarea celui care nu mai are nicio şansă, şi acum îşi bate joc fără niciun pic de milă de mine şi de copiii mei...*

Atunci s-a întâmplat totul, în timpul şederii ei acasă în Ardeal. De Sfânta Mărie, ziua mamei ei, toată familia se afla în grădină. Întinseseră masă mare la umbră, sub copacii din fundul grădinii, lângă râu. Invitaseră toți membrii familiei, prieteni şi vecini să participe la marea sărbătoare. Cumnatul Nicolae, soțul Fironicăi, fratele

Tudorel şi tata Ion tăiaseră un miel şi îl frigeau la proțap asistați de Paul Valentin, căruia bineînțeles că nu-i tăcea gura. Ca orice copil, nu putea fi decât fericit de ambianța deosebit de caldă şi liniştită din sânul familiei bunicilor şi se şi vedea povestind prietenilor săi de la Mangalia despre cum a fript el un miel la proțap asistat de bunicul său, cel mai drăgăstos şi mai viteaz bunic din câți se află pe lume. Când toate pregătirile erau pe sfârşite, Mihaela l-a luat pe Paul Valentin şi au coborât pe scările de piatră cu care se sfârşea grădina, până în malul râului. I-a făcut baie copilului în apa limpede, l-a îmbrăcat în haine curate şi l-a trimis să ia loc la masă între cei doi bunici.

Apoi, s-a gândit că nu ar strica să facă şi ea o baie, ca pe vremea când era abia o copilă care alerga cât o țineau picioarele să se arunce în apa răcoroasă a râului, din cauza căldurii neiertătoare a lunilor de vară. Nivelul râului era foarte scăzut, dar puteai să te bălăceşti în voie în apa lui rece, dătătoare de viață şi speranță. Mihaela s-a dezbrăcat în costumul de baie şi, după ce s-a răcorit bine, s-a aşezat pe una dintre pietrele din mijlocul apei, cu spatele spre malul dinspre grădină, unde musafirii se aşezaseră deja la masă. Privea pădurea care se întindea în fața ei cât puteai cuprinde cu ochii, lăsându-se doborâtă de amintirile copilăriei, când zburda din copac în copac ca o veveriță. O linişte răcoroasă mirosind a cetină, acompaniată de trilul păsărilor cântătoare, se lăsase în jurul ei. Soarele îi mângâia pletele desfăcute în adierea plăpândă a vântului văratic şi trupul dezgolit de femeie tânără, redându-i din plin speranțe de fericire. Închise ochii şi îşi îndreptă fața spre soare, înclinând capul pe spate, dăruindu-i-se toată cu supunere şi dorință de viață. Deodată, țipătul lui Paul Valentin o trezi din starea ei de înfiorată plăcere. Se linişti imediat ce auzi râsul cristalin al băiatului. Mai mult ca sigur că sosiseră şi alți musafiri, cărora Paul le sărise în brațe exprimându-şi bucuria în gura mare, ca de obicei. Nu puteau fi decât unchiul Dumitru şi mătuşa Rodovica…

Încercă să uite de noii musafiri şi să reia povestea amoroasă care începuse să se înfiripe între ea şi regele aştrilor, izvor al energiilor vieții. Dar, ca o ciudățenie pe care nici nu încerca să şi-o explice, îi înflori în gânduri chipul bărbatului care îi dăruise preaplinul fericirii într-o noapte de dragoste. Visa, visa... visa că acea noapte s-ar putea repeta la infinit...

Era atât de cufundată în visul ei încât, în clipa în care o mână începu să-i mângâie ocrotitor părul, crezu că omul din vis s-a întruchipat aievea şi încearcă să o cuprindă cu brațele. Când un alt braț o cuprinse de mijloc şi simți pe buze un sărut pătimaş, pricepu că visul nu mai era vis şi țipă speriată de se cutremură pădurea. Sări ca arsă în sus şi rămase buimacă cu picioarele afundate până la genunchi în apa râului. La un metru de ea, îmbrăcat în pantaloni scurți şi tricou, zâmbind nevinovat, nu se afla altcineva decât Florin.

Lunga călătorie de la marginea țării până în mijlocul ei sau probabil dorința lui inconştientă de a-şi găsi sufletul pereche îl făcuse pe Florin să îşi redescopere îndrăzneala. Aşa că nu îi dădu timp Mihaelei să se dezmeticească. O cuprinse în brațe şi începu să o sărute cu foc, fără să îl intereseze dacă ea ar avea ceva împotrivă. Şi, cum de la vis la realitate de cele mai multe ori nu este decât un pas, Mihaela a căzut pradă îmbrățişărilor lui sufocante. Ştia matrozul ce ştia... Această lecție de viață nu se predă la nicio şcoală din lume. Cu această lecție te naşti. Dacă omul este un înger cu o singură aripă, atunci pentru a putea zbura este întotdeauna nevoie de doi oameni. Iar Mihaela visa să zboare de când se născuse. Nimeni nu putuse să-i întineze ori să-i interzică acest vis. Acest marinar îndrăzneț coborâse parcă dintre haiducii care alergau în balta Brăilei, prin pădurile de pe malul Dunării, ori prin cărțile lui Panait Istrati, căutându-şi liniştea tocmai aici, în inima Ardealului.

— Cum ai... încercă Mihaela să spună ceva.

Dar haiducul nu-i dădea pace deloc.

— Cum ai reuşit să mă găseşti? întrebă într-un târziu Mihaela.

— Te căsătoreşti cu mine? o întrebă Florin la rândul său, fără să mai piardă vremea cu alte detalii lipsite de importanță pentru el.

— Cum aşa?! Aşa, dintr-odată?! Hai să ne căsătorim pentru că oricum altceva mai bun nu avem de făcut? Ți-am spus să te laşi de glume de prost-gust…

— Nu-i nicio glumă. Te căsătoreşti cu mine? Da sau nu!… Dacă nu-mi răspunzi, te țin aici în mijlocul râului până îți vor amorți picioarele. Vor veni toți invitații tăi să te vadă şi să afle că eşti o mofturoasă cu nasul pe sus.

— Bine atunci, hai să vorbim deschis. Florine, îmi pare rău că trebuie să-ți spun, dar tu nu ştii ce vrei.

— Ba da, ştiu. Ştiu ce vreau. Te vreau pe tine… sau nu-ți place cum te sărut şi de asta faci nazuri?!

Ca să nu atragă atenția musafirilor asupra lor, Mihaela se gândi că ar fi cazul să-i dea matrozului un răspuns de complezență:

— Bine, bine, mă mai gândesc, spuse ea cu jumătate de gură.

— Nu, nu! Acum vreau un răspuns ferm, milităresc.

— Bine…

— Ce înseamnă bine?!… nu se lăsă Florin dus cu preşul.

— Da! spuse atunci Mihaela, nevenindu-i nici ei să creadă de ceea ce fusese în stare să răspundă acestei cereri în căsătorie, primită când nici nu se aştepta, într-un loc care îi amintea de botezul lui Iisus, săvârşit de Sfântul Ioan în apele Iordanului.

— Cum?! Chiar te măriți cu mine? se miră de data aceasta Florin.

— Da, ți-am spus. Mă căsătoresc cu tine, ce mai vrei? Hai la masă, că se uită musafirii la noi ca la ursul din pădure.

Încurajat de răspunsul primit, Florin o luă pe Mihaela în brațe şi nu se opri decât în mijlocul musafirilor, cărora

li se adresă râzând fericit:

— Dați-mi voie, stimați invitați, să v-o prezint pe cea care va fi mireasa mea. Am prins-o în mijlocul râului şi nu am lăsat-o să iasă din apă până ce nu mi-a promis că va fi soția mea. Vreau să afle toți cei aici de față că m-a acceptat. N-a avut încotro… mai comentă el, răspândind în jur un râs molipsitor, care îi făcu pe toți să aplaude, înveseliți de întâmplarea ai cărei martori deveniseră fără voia lor.

Mihaela privea pe rând chipurile invitaților, surprinsă de veselia lor şi de cât de uşor îşi schimba cursul vieții în urma unui *„da”* rostit fără să fi fost forțată de ceva sau cineva anume ori de împrejurări ostile unui răspuns negativ. Spusese *„da”* pentru că se săturase de singurătate, de lunga aşteptare a zilei din vis, a zborului spre înalturi, spre împlinire şi fericire. Îi privea pe toți şi îşi spunea: *„Lasă că va fi bine, nu pot să fac rău căsătorindu-mă cu el… A bătut atâta cale până aici… Numai sentimente curate şi înălțătoare la adresa mea puteau să-l aducă de la capătul lumii până la mine… cât priveşte pornirile lui aventuroase… cred că voi fi în stare să pun stavilă călătoriilor lui nocturne prin orice Deltă din lume…”* Stânjenită de faptul că Florin o adusese în fața musafirilor în costumul de baie, Mihaela s-a desprins uşor din brațele tânărului mire şi a plecat grăbită în casă pentru a se îmbrăca. Mai târziu avea să afle că Florin venise însoțit de familia colonelului Păduraru, care se afla în concediu de odihnă. El se oferise să fie şoferul de serviciu al colonelului în acea perioadă şi făcuse în aşa fel încât reuşise să-i convingă pe toți membrii familiei acestuia ca, în drumul lor prin Ardeal, să treacă şi prin Rebra, satul natal al Mihaelei. Colonelul era împreună cu doamna Adriana, soția sa, cu fiica lor Manuela şi cu doamna Florica, mama doamnei Adriana. Toți nişte oameni extraordinari, cu care aveai ce discuta şi în prezența cărora te simțeai în largul tău, oricât ai fi fost de posac. Domnul colonel Chiriac Păduraru îl iubea pe

Florin ca pe propriul copil. Îl primise din şcoala de ofiţeri şi se străduise să îl formeze ca militar adevărat, destoinic, gata oricând să ducă la bun sfârşit orice sarcină ar fi primit. A înţeles imediat că firea impulsivă şi uneori recalcitrantă a tânărului militar se datora şi faptului că provenea dintr-o familie dezmembrată. De aceea l-a adoptat imediat pe lângă el, străduindu-se să-i deschidă ochii spre drumul cel bun, spre o viaţă cinstită şi cumpătată. Dintotdeauna printre militarii români, indiferent de armă, a existat, în afară de camaraderia specifică lumii cazone, un soi de solidaritate sufletească ce, de-a lungul marilor încercări, a făcut ca armata română să fie invincibilă. Colonelul îşi dorea cu ardoare ca subordonaţii săi să înţeleagă că, atâta vreme cât există o comunicare sufletească adevărată între ei, indiferent de grad şi funcţie, vor fi invincibili. Nu poţi fi un viteaz pe câmpul de luptă dacă nu-ţi respecţi şi iubeşti colegii, familia, satul şi locul în care te-ai născut. La fel de bine devii victima primului glonţ dacă te ştii înşelat de ceea ce iubeşti. *„Pace în suflet şi iubire”* era una dintre devizele lui. Deşi poate părea paradoxală pentru un militar de carieră, el ştia bine că această deviză ascunde în ea motivaţia esenţială a celui care luptă să apere, şi nu să cucerească teritorii şi suflete străine neamului său.

În primele momente ale vizitei, membrii familiei Păduraru s-au simţit stânjeniţi, deoarece se pomeniseră în casa familiei Danciu neanunţaţi, într-o zi de mare sărbătoare creştină. După ce s-au convins că au de-a face cu oameni ospitalieri, buni creştini, iubitori de tradiţii, s-au liniştit şi au fost de ajuns două-trei ore pentru a deveni de-ai casei. Domnul colonel s-a împrietenit de îndată cu tatăl Mihaelei, adevărat patriot, luptător în cel de-al doilea război, un ţăran inteligent care nutrea cel mai sincer respect pentru ofiţerii armatei române, despre care spunea întotdeauna că ei sunt marii patrioţi ai acestui neam. După ce s-au împrietenit unii cu alţii şi după ce Tudorel l-a adus pe Georgică lăutarul ca să le cânte cu

cetera, petrecerea s-a încins atât de bine, încât musafirii nu se mai dădeau duşi pe la casele lor. Abia a doua zi invitații au început să se mai răărească, din cauza oboselii ori a chemării activităților de prin ograda fiecăruia, activități care în cazul traiului la sat nu suferă amânare. Familia colonelului Păduraru, însoțită de Florin, şi-a prelungit vizita vreme de o săptămână, timp în care s-au plimbat prin împrejurimi, ca să cunoască şi să admire frumusețile locului.

Doamna Tănăsescu rămase preț de câteva clipe cu mâinile în aer şi cu ochii ațintiți în gol. În învălmăşeala amintirilor, nu mai era conştientă că reuşise să curețe covorul de trei ori în acelaşi loc. Zâmbea trist unei amintiri dragi, cum drag îi fusese şi acel Florin de atunci. Chipeş, îndrăzneț, se vedea pe el că reuşise să înțeleagă ce dorea de la viață. Dorea să se căsătorească şi, dacă o alesese pe ea din mulțimea de femei pe care le cunoscuse, însemna că avea ea nişte merite, chiar dacă era nevoită să crească de una singură un copil. Zâmbea chipului lui de atunci, şi acum i se părea ireal. Ce anume îl transformase într-o brută cu un comportament animalic? Cum? Acel Florin este bărbatul care o snopise în bătaie? Acel Florin căruia ea îi răspunsese *„da”* cererii lui de a-i fi soție era vesel, spontan, foarte prietenos, drăgăstos, chiar dacă avea destule păcate, păcate pe care viața te ajută să le îndrepți, să le uiți sau să îți pară rău că le-ai săvârşit, atunci când îți aminteşti de ele. Atunci Mihaela era convinsă că, alături de ea, Florin va uita de apucăturile lui de fustangiu.

*

În acea săptămână a descoperit ce înseamnă să fii femeie cu adevărat. A redescoperit plăcerea din care gustase în prima şi singura ei noapte de dragoste, oferită de bărbatul la care visase cu nevinovăție adolescentină, aşa cum albina oferă o şansă fiecărei flori din al cărei

polen îşi asigură existența. Numai că albina ştie să mulțumească florilor prin neuitare şi, după un timp, se reîntoarce pentru ca lumea lor să dăinuie în veşnicie, permanent viu-colorată şi parfumată, să nu cunoască ofilirea şi viețuirea fără sens. Pe firul existenței, întâlnirea celor două specii nu înseamnă trai în comun, ci tocmai asigurarea stării de *„a fi”,* şi de aceea se oferă una alteia cu iubire şi respect.

Familia Mihaelei, însoțită de cea a colonelului Păduraru, a plecat într-una din zile sus în munte, să culeagă afine. Mihaela a rămas singură acasă pentru a deretica şi a pregăti masa de prânz. Florin conspirase împreună cu Nicolae, cumnatul ei, să facă o plimbare la Năsăud pentru târguieli strict necesare. A fost un pretext pentru ca Florin să se poată desprinde de grupul culegătorilor de afine şi să rămână singur cu ea. Când s-a văzut singur cu Mihaela, fără să scoată niciun cuvânt, Florin a luat-o în brațe şi, în căutarea unui loc cât mai retras, s-au pomenit tocmai în camera în care ea trăise atât de intens prima ei noapte de dragoste. Speriată, Mihaela a încercat să se împotrivească, vrând să-l ducă în camera ei.

— De când aştept această clipă! rosti Florin înflăcărat şi emoționat, începând să smulgă hainele de pe ea. Ce importanță poate să aibă camera în care stăm?! Important este că suntem împreună şi că ne vom iubi…

Se luminase bine de tot şi doamna Tănăsescu hotărâse că ar fi bine să deschidă ferestrele de la sufragerie, cu toate că afară era destul de frig, după potopul care durase zile întregi. Copiii încă dormeau, aşa că se hotărî să nu-i deranjeze şi să îşi vadă în continuare de făcut ordine prin casă. Frigul pătruns în cameră o mai înviora, aducând-o şi mai mult în lumea reală din jurul ei. O lume bântuită de dezordine, pentru că niciun lucru nu se mai afla la locul său după scandalul din seara precedentă. Îi atrase atenția o pată de sânge de pe perdelele dantelate de la fereastra sufrageriei.

— Va trebui să le spăl, rosti ea cu voce tare, apucându-se să le dea jos. Dar, urcându-se pe un scaun, în clipa în care ridică privirea în sus, o cuprinse o amețeală puternică şi era cât pe ce să se prăbuşească cu scaun cu tot în gol. Reuşi cu greu să se aşeze jos, pe covor, ca să se odihnească şi să mai prindă puteri.

De ce oare m-am lăsat purtată de val? De ce am ajuns cu Florin tocmai în acea cameră pe care gândurile mele o sfinţiseră? Poate că tocmai gândul meu neîncetat la acea seară de vis a atras după el faptele pe care le-am săvârşit cu convingerea că este bine ceea ce fac! Nutream pentru bărbatul din vis o iubire pură, adolescentină, amestecată cu maturitatea pe care eram convinsă că o câştigasem prin ani de suferinţă şi prin vârstă. Da, da, iubeam mai mult cu sufletul. Lui Florin m-am dăruit trupeşte fără nicio reţinere, cu speranţa că iubirea noastră va înflori şi că va fi veşnică…

Bărbat cu experienţă, Florin a fost tandru şi delicat, ceea ce le-a sporit amândurora pasiunea şi dorinţa de a se dărui unul altuia aşa cum Dunărea se dăruieşte mării, în totalitate, fără chinuitoare întrebări legate de urmări. Aşa cum bătrânul fluviu îşi pierde identitatea dăruindu-se mării, tot astfel ei doi erau cuprinşi de o dorinţă infinită de a se topi unul în braţele celuilalt până la dispariţie. Pentru ea trecuseră cinci ani de aşteptare, cinci ani în care tânjise în secret după astfel de clipe, după marea dragoste, după bărbatul care să-i merite încrederea şi lunga, dureroasa aşteptare. În zilele care au urmat, se iubeau de fiecare dată când reuşeau să scape de prezenţa celorlalţi. Cei ai casei plecau cu musafirii în vizite pe la rude sau aveau diferite preocupări gospodăreşti. Întâmplător, de fiecare dată, Mihaela rămânea acasă pe post de gospodina care se îngrijeşte de bucătărie. Florin o urma ca o umbră iubitoare şi tandră, nescăpând niciun moment în care se puteau iubi fără teama de a fi surprinşi de careva. Locul preferat devenise podul grajdului, care în satele din această zonă a ţării

joacă importantul rol de fânar. Acolo, printre clăile de fân mirosind a flori de câmp, şi-au făcut un culcuş dintr-o plapumă şi o pătură moale şi s-au iubit de cele mai multe ori, feriți de privirile iscoditoare ale celor din jur. Acolo, în plânsul fânului cosit, a trăit Mihaela cea mai frumoasă săptămână din viața ei. Şi asta i s-a datorat lui Florin, neastâmpăratul matelot fugit din ostrovul Brăilei cu gândul de a lega marea în funii, pentru ca până la urmă să ajungă să bea cu nesaț din lacrima fericirii tocmai într-un fânar din inima Ardealului. Aşa a fost scris să se întâmple şi aşa s-a întâmplat. Dar, pentru că timpul îşi îndeplineşte întotdeauna sfânta datorie de a trece, bineînțeles că şi săptămâna fericirii lor a trecut nemilos de repede pentru ei. Dacă totul s-ar fi întâmplat după cum îşi doreau ei, ar fi rămas o viață şi încă o zi ca să cutreiere amândoi pe ascuns fânarul dătător de viață, de fericire. Dar familia colonelului trebuia să îşi vadă în continuare de programul stabilit pentru concediu, aşa că respectarea datei fixate pentru plecare era un ordin pentru Florin.

Înainte de plecare, au stabilit împreună cu familia ca nunta să aibă loc în ziua de 25 octombrie, iar naşi să le fie familia Păduraru. Cununia civilă şi cea religioasă urmau să se țină în Rebra, alături de rudele Mihaelei. Au stabilit totul în cele mai mici amănunte. Florin urma să-şi anunțe mama, frații şi tatăl vitreg, Paul Valentin trebuia să rămână la bunici până în prima zi a lunii septembrie, după care să se întoarcă la Mangalia, pentru ca în luna octombrie toți trei să revină în Rebra pentru marele eveniment, nunta pregătită de părinții Mihaelei.

Într-una dintre zilele premergătoare plecării lui Florin, mama Maria nu a scăpat ocazia de a sta de vorbă cu Mihaela între patru ochi, pentru a-şi exprima o oarecare îndoială care îi măcina sufletul:

— Fetița mea, chiar te-ai hotărât să te căsătoreşti cu domnul Florin? întrebă ea cu oarecare teamă.

— Da, mamă, răspunse Mihaela. Nu pot să mai aştept,

nu mai am ce să aştept de la viaţă. Nu mai pot sta singură.

— Te-ai gândit bine, draga mea?

— La ce să mă mai gândesc, mamă? Tot timpul numai asta am făcut: să mă gândesc, să mă întreb la fiecare pas dacă este bine ceea ce fac, şi uite unde am ajuns. Acum nu mai vreau să mă gândesc decât la fericirea mea, a copilului meu şi a copiilor care vor veni după căsătorie.

— Ştii bine, fetiţa mea, că mama nu ţi-a dorit niciodată răul. Dar mie mi se pare că băiatul ăsta prea e dintr-o bucată. Pentru el, ce este în guşă este şi în căpuşă. Între voi sunt multe deosebiri şi, după câte reuşesc eu să îmi dau seama, toate ţin de educaţie, spuse bătrâna cu blândeţe.

Mihaelei îi răsunară imediat în urechi cuvintele colonelului Păduraru, care îi spusese întâmplător cu câteva zile înainte: „Mihaela, să ştii că Florin nu-i băiat rău, numai că este un pic cam necioplit. Are un suflet de aur, dar este cam necizelat în comportament din cauza mediului în care s-a format. Vei avea o sarcină dificilă, dar nu imposibil de îndeplinit. Să-l aduci cu blândeţe pe drumul cel bun. Dacă ţi-e teamă de un astfel de efort, mai ai timp să renunţi”.

— Şi acum ce vrei să fac? aproape că se răsti ea la mama Maria. Ce aveţi cu mine, de nu doriţi să fiu şi eu fericită? izbucni ea în lacrimi.

— Tocmai asta îţi dorim toţi, fetiţa mea, fericirea ta şi a copiilor tăi, pentru că sunt sigură că vei mai avea copii. Dar tu nu ai băgat de seamă că marinarului tău îi cam place să bea?

— Ba da, mamă, am luat seama la toate şi ştiu că ai dreptate, dar speranţa mea este că lângă mine se va schimba şi va deveni un om deosebit, aşa cum îi stă bine unui bărbat adevărat care îşi cunoaşte interesele şi ştie să-şi ocrotească familia.

— Uite, mama nu mai spune nimic decât atât: fii cu băgare de seamă, draga mamii, ca să nu suferi mai târziu

mai mult decât ai suferit până acum. Noi vom respecta hotărârea pe care o vei lua, oricare va fi aceea, mai spuse bătrâna şi plecă, lăsând-o cu îndoiala în suflet.

— Mă voi gândi… rosti Mihaela, privind în gol. Dar nu s-a mai gândit, a dat năvală în valul vieții aşa cum năvălesc copiii în valurile mării vara, în luna lui cuptor, scoțând chiote de bucurie…

O toamnă bacoviană acoperise minunatul ținut al Dobrogei. Turiştii se răreau văzând cu ochii, din tumultul zgomotos al verii rămânând doar liniştea şi ploile care să îi bucure pe localnici ori să-i îndemne să înceapă pregătirile pentru vara următoare. Întors în Mangalia, Paul Valentin ieşea la plimbare însoțit de Mihaela şi Florin. De fiecare dată când se ivea ocazia, mergeau toți trei la plimbare pe faleză, ca o familie în căutarea câtorva clipe de destindere.

Începerea noului an şcolar o adusese acasă pe Mihaela cu brațele pline de flori, iar pe Paul Valentin chiuind de bucuria revederii cu prietenii şi colegii de grădiniță. Când au deschis uşa dormitorului, au rămas surprinşi să îl vadă pe Florin odihnindu-se în patul lor. Acesta îşi mutase lucrurile din garsoniera lui de burlac în apartamentul Mihaelei. După ce l-a privit un timp cum doarme, Paul Valentin s-a dezbrăcat şi s-a cuibărit în pat ca să se odihnească alături de cel care urma să-i devină tată. Mihaela şi-a schimbat hainele şi a intrat în bucătărie, cu gândul să le pregătească celor doi bărbați ai ei o cină pe gustul lor şi pe măsura talentelor ei gastronomice. La un momentndat s-a auzit soneria de la intrare. Bucuroasă oricând de musafiri, Mihaela a deschis uşa fără să mai privească pe vizor. A rămas uimită locului când s-a pomenit față în față cu femeia care îl purtase cu câteva luni de zile în urmă pe Florin prin *Delta* desfătărilor. Se părea că moapsa brunetă şi înfocată tocmai scăpase de la coafor şi o ținuse țintă până la uşa ei. Tunsă scurt, transpirată de nervi şi cu fire scurte din părul tuns de jur împrejurul gâtului, s-a repezit să intre

în casă. Revenindu-şi din uimire, Mihaela i-a barat hotărât şi autoritar trecerea:

— Pe cine căutați?

— Pe Florin, răspunse înțepat femeia.

— Care Florin? se făcu Mihaela că nu înțelege.

— Cum care Florin?! Pe Florin, pe Florin al meu…

— Păi ce să caute Florin al dumitale la mine? continuă Mihaela jocul care începuse să-i placă. Nu poți găsi la mine în casă nimic din ceea ce îți aparține, duduie… De unde veniți? întrebă ea, abia reținându-şi pe buze o altă întrebare: *De unde ai scăpat, cucoană?*

— Hai lasă, nu te face că nu înțelegi! Am văzut eu multe ca tine la viața mea… Florin este iubitul meu, aproape soțul meu… şi ştiu că în acest moment se află aici, în acest apartament… Eu m-am hotărât să divorțez pentru el. Am doi copii şi mi-a promis că se va căsători cu mine. Ne iubim şi nu înțeleg ce cauți tu în viața lui, în viața noastră.

La auzul acestor afirmații, Mihaela înmărmuri. Nu mai ştia ce să spună. În astfel de situații, oricât de inteligent ai fi, oricât de mult simț al umorului ai avea, rămâi blocat. Nu poți lupta cu astfel de evenimente dacă cel de lângă tine este prin definiție trădătorul numărul unu. Se înşelase? Se înşelase iarăşi atât de mult şi atât de dureros? Aveau dreptate mama şi domnul colonel Păduraru? Văzând-o că tace şi nu mai spune nimic, durdulia atacă în plin:

— Chiar astăzi am petrecut cu el în garsoniera lui. Am făcut dragoste, ne-am iubit aşa cum ne iubim de un car de ani şi vii dumneata să mi-l iei hoțeşte din aşternut? Vreau să-l văd pe Florin, auzi! Acum vreau să-l văd!

Mihaela rămăsese încremenită locului. Privea în gol şi nu mai auzea nimic din tot ce turuia cu patos, ca o moară hodorogită, muntele de slănină care îi acoperise uşa în întregime. Auzind gălăgie, înțelegând ce se întâmplă, matelotul îşi făcu apariția din dormitor şi, din doi paşi, se apropie de duduia înşelată în amor, o apucă de braț şi o

trase în interiorul apartamentului, după care închise uşa, ca să nu audă vecinii drama ce se petrecea sub nasul lor. Apoi o îndemnă cu blândeţe pe Mihaela să se calmeze, să stea deoparte, să nu se amestece într-o discuţie care, după mintea lui coaptă la focul bateriilor de coastă, nu o privea pe ea câtuşi de puţin. O fixă pe grăsună cu privirea lui de haiduc şi se răsti la ea:

— Cum îndrăzneşti să te apropii de uşa acestui apartament? Cum îndrăzneşti să deranjezi familia acestei fiinţe nevinovate cu atitudinea ta, femeie cu ifose de cartier? Cine te crezi? Cine crezi tu că sunt eu ca să-ţi permit un astfel de comportament?

De data aceasta, fu rândul femeii să rămână o clipă ca şi cum ar fi fost trăsnită de fulger. Dar îşi reveni destul de repede:

— Florinel, ce se întâmplă cu tine? Ai uitat clipele petrecute împreună? Nu a trecut nicio oră măcar de când ne-am iubit cu pasiune. M-ai şi uitat? Mi-ai promis că mă iei de nevastă, mi-am înşelat bărbatul cu tine, şi acum ce vrei să fac? Să mă întorc posacă la el şi să recunosc ceea ce am făcut? Florinel, iubiţel… ştii cât de mult te iubesc… ştii că îţi place să faci dragoste cu mine… Şi acum pentru necunoscuta asta vrei să mă părăseşti?

— Femeie, ascultă bine ceea ce îţi spun acum. Din acest moment tot ce a fost între noi a luat sfârşit. Nu eu te-am făcut să-ţi înşeli bărbatul. Tu ai tăbărât pe mine. Eu nu ţi-am promis niciodată nimic. De unde scoţi asemenea bazaconii? Ca orice bărbat necăsătorit, eu nu am refuzat ocazia oferită pe tavă de a trăi o aventură amoroasă, dar de aici până la promisiuni de căsătorie este cale lungă. O vezi pe această femeie care ne priveşte speriată de tot ceea ce se întâmplă? Ei bine, află că eu pe ea o iubesc. Este o diferenţă pe care cred că poţi să ţi-o imaginezi şi tu, între a iubi o femeie şi a te duce cu ea doar pentru descărcarea energiilor acumulate într-un timp anume. Am bănuit dintotdeauna că eşti o javră în călduri, needucată şi veşnic pregătită să te oferi oricui

este capabil să-ți sature instinctele înfometate. Dar nu mi-am imaginat nici în cele mai negre vise ale mele că vei avea tupeul să vii la uşa casei unei femei despre care nu ştii nimic, să te manifeşti ca şi cum aş fi proprietatea ta. Gata, punem punct definitiv relației noastre. Pleacă, să nu îmi mai apari în cale, că îți rup picioarele şi te dau pe mâna bărbatului tău, ca să afle ce poamă are la uşă!

— Florinel, ai uitat că acum o oră mă țineai în brațe şi îmi jurai dragoste veşnică?

— Pleacă, femeie... eşti nebună? Vrei să te scot în şuturi pe uşă afară, să te vadă toți vecinii cum pleci de aici îmbrâncită pe scări?

— Dar când făceai dragoste cu mine spuneai că mă iubeşti!

— Dacă tu ai crezut că te iubesc, înseamnă că afli acum că te-ai înşelat. Pleacă şi să nu te mai văd vreodată, că nu ştiu ce se întâmplă...

Doamna Tănăsescu privea, din locul în care aproape că se prăbuşise din cauza amețelii, undeva în zare, pe fereastra larg deschisă. Nu vedea nimic, dar fixase cu o privire curioasă un punct din înaltul cerului încă întunecat de norii rătăciți, gata-gata să îşi scuture preaplinul stropilor înghețați peste oraşul obosit de păcatele locuitorilor săi... *Cum de am mai fost în stare să continui să particip la această poveste ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat?...* se întreba ea întruna. *Parcă orbisem, dar ce anume mă orbise? Unde mi-a fost atunci mândria din cauza căreia am suferit atât de mult? Oarbă şi fără mândrie m-am agățat de o posibilă fericire, înfometată precum lupii care nu-şi mai găsesc prada zile-n şir. A trebuit să mai îndur alte chinuri şi jigniri pentru a înțelege în ce a constat greşeala mea de atunci. Poate că acea femeie îl iubea sincer pe Florin şi poate că, de fapt, ea era ceea ce el merita. Am căzut pradă orgoliului feminin, prostesc ca orice alt orgoliu. M-am crezut o învingătoare atunci când Florin a dat-o pe duduie pe uşă afară. Doamne, ce victorie! Şi ce câştigi...*

Împinsă din spate de bărbatul înfuriat, țigănoasa a ajuns lângă uşa de la intrare. A deschis uşa, dar în loc să iasă, după cum fusese îndemnată, a făcut o piruetă şi a sărit de gâtul lui Florin, înlănțuindu-l cu brațele.

— Te iubesc. Eu pot să-ți ofer totul. Iubițel, mi-ai promis că te însori cu mine!

Din cale-afară de furios, Florin se desprinse din înlănțuirea vrăjitoarei şi îmbrâncind-o cu dezgust, strigă din răsputeri, fără să mai țină seama că ar putea fi auzit de vecini:

— Uită-te la tine! Tu eşti mamă de copii? Eşti o pațachină dezgustătoare! La bulevard, paciaura dracului! Lasă-mă în pace! Priveşte ce ținută nobilă are femeia pe care o iubesc cu adevărat. Ar trebui să-i mulțumeşti că nu a chemat miliția, să te pună în cătuşe pentru dezordine publică.

— Să-i mulțumesc?! se enervă la culme doamna înşelată şi părăsită de ultima speranță. O iubeşti? Pe ea o iubeşti? Şi, mă rog, ce o să câştige cu tine, care eşti un necioplit, un bădăran bețiv, un coate-goale?

Distrusă de disperare, duduia făcu o piruetă şi, ajunsă cu fața spre Mihaela, se răsti la ea cu ură:

— Nu ai să fii fericită cu el, ți-o jur. Nu am să vă las să fiți fericiți. Şi tu, bădărane, ai să înțelegi cândva ce înseamnă să îți bați joc de o femeie care te iubeşte cu adevărat…

Înfuriat şi înspăimântat de amenințările femeii înfierbântate de deznădejde şi ură, Florin o împinse pe uşă afară, spunându-i scrâşnind din dinți:

— Javra dracului… Ieşi şi pleacă, să nu mai aud niciodată de tine… După care trânti uşa în urma femeii distruse de un astfel de deznodământ al fericirii ei mult visate.

În tot acest timp, Mihaela stătuse încremenită ca o statuie. Privea la cei doi, mută de uimire, incapabilă să rostească un singur cuvânt. Florin se apropie de ea, o luă în brațe şi o aşează pe canapeaua din sufragerie. Încercă

să fie tandru, să o sărute, să o dezmierde şi să îi promită că totul va fi bine, dar ea nu reacționa în niciun fel. După un timp, începu să plângă înfundat şi şopti, mai mult pentru ea: *„Doamne, cu ce am greşit? De ce nu am noroc să-mi găsesc şi eu perechea? De ce nu mi-ai scos în cale un bărbat liber, pe care să nu-l împart cu nimeni, care să mă iubească şi pe care să îl iubesc aşa cum pot eu?…”* Privi spre Florin şi îi spuse cu o voce distantă, indiferentă:

— Te rog să mă laşi singură. Nu vreau să te mai văd în fața ochilor. Am nevoie de liniște ca să pot gândi la ceea ce am de făcut.

Fără să spună nimic, Florin a plecat în dormitor şi s-a culcat în pat lângă Paul Valentin. Rămasă singură cu gândurile ei, Mihaela încerca din răsputeri să afle şi să ia decizia cea mai bună în situația în care se afla. Avusese în fața ochilor dovada incontestabilă că acel Florin, care susținea sus şi tare că doreşte să îşi întemeieze o familie, doar ce o înşelase în preajma nunții deja anunțate printre rudele ei de acasă, din Ardeal… *„Doamne, ce să fac? Oare se va schimba acest om dacă va trăi lângă mine? Cu el va trebui să-mi împart viața dacă voi face pasul de a-l accepta de bărbat! Dar mai pot să dau înapoi acum, când toți ai mei au aflat că m-am hotărât să mă căsătoresc cu el? Ce va spune mama când va afla despre isprava lui? Ce va spune tata, dar mai ales cum va reacționa Paul Valentin când va afla toate acestea? Va crede că sunt o uşuratică, că nu mă pricep deloc la oameni, mai cu seamă la bărbați, şi că mă arunc fără discernământ în brațele oricărui bărbat ieşit în cale, oricine ar fi el… Nu, nu, nu mai pot da înapoi, iar Florin a înțeles acest lucru. Probabil că şi din această cauză se poartă astfel. Voi mai aştepta un timp, să înțeleg ce vrea de fapt omul ăsta de la mine. Dacă va continua cu aceste ieşiri sportive pentru descărcarea energiilor acumulate, am să-i arăt eu lui spre ce anume să îşi orienteze eforturile creatoare. O astfel de povară eu nu pot duce pe umeri. Atunci voi renunța definitiv la gândul că aş putea întemeia o familie alături de el…”*

Dar s-a întâmplat ca, din acea zi, domnul Florin să îşi schimbe complet comportamentul. În timpul lor liber nu mergea nicăieri fără Mihaela. Devenise dintr-odată mult mai atent, grijuliu şi binevoitor, însoțind-o peste tot pe unde mergea. Cu Paul Valentin se purta ca un adevărat tată, iar Mihaelei nu scăpa nicio ocazie să-i spună că o iubeşte, că ea este visul lui, fericirea lui. La rândul său, după cum fusese stabilit, Florin îşi anunță propria familie de la Brăila că se va căsători cu o fată din Ardeal şi bineînțeles că ai lui nu avură nimic împotrivă, chiar dacă fata avea şi un copil lângă ea. Schimbarea lui în bine a decis-o pe Mihaela să nu mai dea înapoi, ba mai mult, nici măcar să nu se mai întrebe dacă ar mai avea vreun motiv de îndoială.

După cum stabiliseră, nunta a avut loc în Rebra, alături de familia Mihaelei. În luna octombrie a acelui an au avut parte de o nuntă discretă, dar bogată, pentru care părinții fetei nu au precupețit niciun efort. Mireasa arăta ca o păpuşă din reclamele revistelor de specialitate şi nici mirele nu era mai prejos în ceea ce priveşte ținuta şi emoțiile datorate acestui unic moment din viața fiecărui om. În toiul petrecerii, s-a înfiripat în mintea Mihaelei gândul că s-ar putea ca Florin să fie din cale-afară de gelos. Nimeni nu putea dansa cu mireasa, de parcă mirelui îi era teamă să nu i-o fure careva şi să nu rămână de unul singur cu buza umflată pe marginea nunții. Abia la hora miresei, mirele a cedat şi bărbații prezenți, începând cu naşul, nu au scăpat unica ocazie de a dansa cu frumoasa în cinstea căreia participau la acest eveniment.

După nuntă, viața lor a însemnat în primul rând fericire. Erau fericiți că sunt împreună, se iubeau şi îşi planificau viitorul. Mihaela a rămas însărcinată şi, la un an de la nuntă, l-a născut pe Adrian, al doilea pui al ei, după cum spunea ea tuturor, pe care îl iubea la fel de mult ca şi pe Paul Valentin. Dar nu era scris în marea carte a vieții ca fericirea lor să dureze. O întâmplare,

nevinovată la prima vedere, avea să schimbe într-un calvar viața Mihaelei, până atunci plină de promisiuni.

Unul dintre cei mai buni prieteni ai lui Florin i-a invitat la nunta la care şi el participa în calitate de naş. Cum să refuzi să onorezi cu prezența tocmai naşul nunții, al cărui prieten eşti? În seara cu pricina, Florin şi Mihaela s-au gătit frumos şi au plecat la petrecerea ce se anunța a fi o mare sărbătoare, lăsând copiii în grija unei bătrâne, vecină de-a lor. Au ajuns la restaurant, au intrat şi au luat loc la masa care le era rezervată. Nu peste mult timp, Florin a fost chemat afară de o persoană necunoscută. A plecat, şi dus a fost. Mihaela trecea prin chinurile iadului, singură, părăsită în toiul nunții. Toți dansau, mâncau, cântau, dar pe ea nu o întreba nimeni ce are de stă singură la masă, marcată de o tristețe şi o îngrijorare vizibile. Nuntaşii au început să strige darul şi se apropiau de masa lor, dar Florin tot nu apărea, de parcă îl înghițise pământul. Şi-a făcut apariția exact în clipa în care gălăgioşii nuntaşi au ajuns cu strigătul darului lângă ei. Disperată, Mihaela l-a întrebat unde a fost şi de ce a lăsat-o singură în mijlocul nunții la care veniseră invitați de prietenul lui. În loc de răspuns, Florin s-a repezit la ea şi a lovit-o peste față, spre stupoarea celor prezenți. A țipat atunci mai mult de ruşine decât de durere, dar nimeni nu a intervenit între ei.

Din acea seară, Florin s-a schimbat sau doar şi-a dat arama pe față, nescăpând nicio ocazie de a arăta cât de rău şi neînțelegător poate fi. A început să bea zdravăn şi să întârzie tot mai des, iar când ajungea acasă scandalul se isca din te-miri-ce. De la ceartă la bătaie nu mai era decât un pas, pe care el îl făcea de fiecare dată fără efort, chiar cu o anumită plăcere. O apuca cu o mână de părul ei încă bogat şi frumos buclat, iar cu cealaltă o lovea numai în cap.

De fiecare dată, chipul lui se schimonosea de ură, de fiecare dată privirea ei cerşea îndurare sau măcar o explicație ca să înțeleagă cu ce a greşit, de fiecare dată

după ce îşi ducea la bun sfârşit acțiunea vitejească, tocându-şi nevasta în bătaie, emana din el un soi de sadism automulțumitor, încât cei doi copii rămâneau muți de uimire şi din cale-afară de speriați. Automulțumirea atât de vizibilă venea dinlăuntrul său, de parcă îşi ducea la îndeplinire o sarcină secretă, trasată de cineva din afara căminului lor, şi era fericit că reuşise să o ducă la bun sfârşit. Aşa cum Mihaela nu înțelegea de ce trebuie să trăiască astfel de orori, tot astfel cei doi micuți nu înțelegeau că le fusese sortit să rămână mutilați pe viață, două suflete ciuntite din cauza amalgamului din mintea neputincioasă, animalică a celui căruia erau nevoiți să-i spună „tată". Cu toate că era mai mare cu cinci ani de zile decât Adrian, Paul Valentin avea mintea şi mai confuzionată de astfel de evenimente. Îi atrăsese în mod special atenția o frază pe care o tot auzea rostită de preot, pe când mama Maria îl purta la biserica din sat şi când el încă nu îşi cunoscuse tatăl. Îi plăcea cum sunau cuvintele în gura preotului care cânta baritonal, înfiorându-şi enoriaşii: *„În numele Tatălui, al Fiului şi al Sfântului Duh".* Înțelegea că el poate fi Fiul despre care cânta bunul părinte, că Tatăl se va întoarce odată şi-odată din călătoria aia lungă despre care îi vorbise mami... şi s-a întors într-o bună zi... Acum, când cel mult-aşteptat de el începea programul de siluire sistematică a întregii familii, în mintea bietului copil stăruia sfidător întrebarea: *Care tată?!...*

Doamna Tănăsescu reuşi în cele din urmă să refacă ordinea şi curățenia din întregul apartament. Fiind zi de duminică, pe copii i-a lăsat să doarmă cât au vrut. După ce s-au sculat, i-a vegheat la spălat, la îmbrăcatul hăinuțelor curate şi i-a aşezat la masă pentru micul-dejun. Au mâncat în linişte, încercând cu toții să uite de drama prin care trecuseră cu o seară înainte. După micul-dejun, băieții au ieşit la joacă cu condiția de a respecta consemnul, acela de a nu se îndepărta de lângă casă. Privindu-se încă o dată în oglindă şi văzând cât era

de desfigurată, Mihaela stabili că va trebui să îşi ia concediu medical şi să nu iasă din casă până când nu i se vor fi vindecat toate rănile care o făceau să arate ca şi cum ar fi coborât dintr-un film de groază, unde cadavre hidoase se plimbă în voie la lumina zilei pe străzi populate de oameni normali.

*

Trecuse o săptămână de zile de la nefericita întâmplare fără ca Florin să mai dea vreun semn de viață şi fără ca pe chipul doamnei Tănăsescu să reapară strălucirea şi frumusețea. *„Pe unde o fi umblând?”,* se întreba uneori Mihaela, pentru ca tot ea să îşi răspundă: *„Da, să te duci la capătul pământului şi să ne laşi pe noi în pace. Decât aşa, mai bine lipsă... Lasă că n-om muri eu şi copiii mei de foame ori de dorul tău...”* Îşi luase concediu medical pentru două săptămâni, se mai întremase cât de cât şi se bucura în sinea ei că nu-l mai are lângă ea pe bărbatul gata oricând să sară la bătaie.

În tot acest timp a stat de vorbă cu cei doi copii, spunându-le multe poveşti, spre marea lor bucurie a jucat cu ei toate jocurile pe care le ştia, şi nu erau puține, dată fiind profesiunea pentru care avusese dintotdeauna o mare pasiune, le-a citit din cărțile pe care le iubea, le-a făcut diafilme. Încet-încet, atât ea, cât şi băieții au început să îşi revină din marea spaimă prin care trecuseră. Cu toate acestea, orice zgomot o făcea să tresară, iar inima-i începea să galopeze nebuneşte când se auzea gălăgie pe scările de la intrare. În fiecare seară, după ce adormeau copiii rămânea dusă pe gânduri, chinuindu-se din răsputeri să adoarmă. *„Ce voi face?”* era întrebarea care îi revenea ce mai des în minte. Vedea clipele trăite alături de Florin de când se căsătorise cu el. Cu tot chinul prin care trecuse, reuşea să zâmbească trist acelor amintiri plăcute care îi dăduseră atâtea speranțe. Renunțase el definitiv la amanta cu care trăia încă de

dinainte de a o cunoaşte pe ea? După cum se purta, probabil că reînnodase relația cu acea femeie. Revedea chipul plin de ură al grasei, care îi promisese că nu o va lăsa să fie fericită alături de Florin. Sigur că, în locul ei, altă femeie s-ar fi interesat să afle cât mai multe despre durdulia care nu era alta decât nevasta celui mai bun prieten al soțului ei, devenit peste noapte nemulțumit, rău, bețiv şi recalcitrant.

O altă femeie ar fi căutat-o pe neisprăvită, să îi explice că şi ea la rândul ei este mamă de copii, copii care nu vor avea niciun fel de şansă în viață dacă mama lor era gata oricând să se întindă cu oricine pe malul şanțului, ca să îşi potolească foamea de bărbați. Dar Mihaela nu era o altă femeie, ea era acea fată care se hotărâse să plece singură din sânul familiei, să îşi ia viața în propriile mâini, să îşi realizeze o viață bazată pe iubire şi respect, să-şi câştige un nivel cât mai înalt de independență, fără a ajunge să depindă de capriciile unui bărbat lipsit de merite. Ce ar fi putut discuta ea cu mojica fără cel mai elementar bun-simț care venise la uşa ei ca să îşi negocieze amantul? Un fapt se petrecea cu o anume ritmicitate şi asta născuse în mintea ei gândul că ar fi o coincidență, pentru ca apoi, din cauza repetării, să capete certitudinea că la mijlocul întregii poveşti se ascunde tipa cu care Florin avusese legături înainte de căsătoria lor. De fiecare dată când Florin ajungea acasă beat, în toiul nopții, se lega fără niciun motiv de privirea ei „languroasă". Mult mai târziu avea să afle chiar de la el că această idee îi fusese băgată în cap de femeia ipocrită şi lipsită de orice scrupul în a-şi atinge scopul. Îi căuta nod în papură şi, negăsind altceva, decisese că: *„Nu o vezi, iubițel? Nu vezi că nevasta ta are acea privire languroasă cu care îndeamnă toți bărbații să o ia în brațe şi să o iubească? Pe ce lume trăieşti? Am ştiut eu că greşeşti alegând-o pe ea... Te credeam mai deştept...!"*

Astfel că, de la întrebarea *„De ce te uiți aşa la mine?"* şi până la începerea scandalului, care de fiecare dată

însemna bătaie, întotdeauna nu era decât un pas, pe care Florin îl făcea bucuros, chiar dacă Mihaela nu răspundea nimic de frică. Ce s-a ales din visele ei de femeie care se dorea iubită şi respectată? Ce s-a ales de dorința ei arzătoare de a nu depinde de nimeni, cu atât mai puțin de un bărbat care să îi ceară socoteală la fiecare pas pentru banii cheltuiți, pentru simplul fapt că îi poartă numele, de parcă numele ar fi inclus în el averi, fericire ori alte merite deosebite? După ce termina de dereticat prin casă, după ce îşi hrănea copiii, îi îmbrăca cu hăinuțe curate şi le dădea voie la joacă, rămânea clipe îndelungi dusă pe gânduri, încercând să ia o hotărâre. Să plece şi să nu se mai uite în urmă?... Uşor de zis! Acum are doi copii, iar ea nu putea uita cât de greu a îndurat bârfele şi privirile celor din jur când îl avea doar pe Paul Valentin. Ce să facă? Pe vremea când locuia la căminul de nefamilişti, se bucura de admirația fetelor, vecinele ei, dar acestea nu înfruntaseră viața cu un copil în brațe şi tocmai de aceea o admirau. Ce să facă? Cel mai adesea îşi răspundea la această întrebare cu convingerea că, până la urmă, va pleca şi îl va lăsa pe domnul marinar să-şi vadă liniştit de amantele sale jalnice care se vindeau la preț redus ori pe nimic. Oricărui obiect devenit marfă îi scade valoarea pe măsură ce trece prin mâinile mai multor clienți. Da, da, va pleca... asta-i sigur! Dar când?... Unde?...

După ce au trecut cele două săptămâni de concediu medical, Mihaela s-a prezentat la serviciu. Cum a văzut-o, directoarea a întâmpinat-o cu zâmbetul pe buze şi cu întrebări de genul: *„Ei, cum v-a mers? Cum v-ați petrecut timpul la țară, la aer curat?”* Surprinsă să afle că a fost plecată, ea nu a reuşit decât să îngâne un *„bine”* tărăgănat, roşindu-se atât de tare, încât începuseră să-i iasă în evidență urmele loviturilor ascunse cât de cât de timpul scurt al vindecării şi de fard. Până la urmă, a înțeles din cele povestite de doamna Iulia că Florin îi spusese şefului său, domnului Sergiu, că lui Adrian îi

recomandase medicul pediatru aer de munte, iar el a dus-o împreună cu cei mici la părinți pentru câteva zile. Dar numai ea ştia ce este în sufletul ei obosit de durere şi nefericire… *„Mincinosul, bineînțeles că nu are curajul să-şi recunoască fapta de mojic, de om de nimic, şi toarnă minciuni pe la toate colțurile!”*

— Mi-am dat eu seama imediat că este ceva destul de grav, dacă mi-ai trimis concediul medical pe atâtea zile, tu, care nu ai lipsit de la serviciu nici atunci când ai fost răcită, continuă directoarea.

— Nu am prevăzut că voi fi nevoită să stau în concediu medical două săptămâni, vă rog să mă iertați. Am crezut că voi rezolva totul în câteva zile. Îmi pare nespus de rău că s-a întâmplat astfel… spuse Mihaela cu teamă în glas.

— Fii liniştită, draga mea. Toți avem copii şi ştim cum este să ai un astfel de necaz. Dacă băiețelul tău e bine, totul este rezolvat…

După trei săptămâni de absență, într-o seară, pe la orele douăzeci şi unu, şi-a făcut apariția soțul rătăcitor. Paul Valentin colora o carte de poveşti pentru copii, iar Adrian se juca pe covor, în mijlocul dormitorului, cu maşinuțele sale. Mihaela făcea ordine în dulapul cu hăinuțele copiilor, triindu-le în acelaşi timp pe cele care le rămăseseră mici, pentru a le dărui altor copii mai nevoiaşi. Televizorul avea sonorul deschis mai tare ca de obicei, iar cei doi băieți strigau unul la altul în legea lor, aşa că nimeni nu a auzit când bărbatul s-a furişat ca un hoț în propria-i casă. În clipa în care a deschis încetişor uşa dormitorului şi a băgat spăşit doar capul pe uşă, ca şi cum ar fi avut intenția de a cere tuturor celor prezenți iertare, cei trei au încremenit. Paul Valentin cu un creion de colorat în aer, Adrian cu o maşinuță deasupra capului, în timp ce Mihaela scăpase hăinuțele copiilor pe jos. Se citea pe chipul lor că le era frică. A urmat un moment de tăcere mormântală, de frica a ceea ce se putea întâmpla. Copiii aproape că uitaseră că mai au un tată, iar mama lor nu mai dorea să audă nimic despre el. Fiecare sperase

în sinea lui că bărbatul dur, beţiv şi recalcitrant nu se va mai întoarce ca să le tulbure liniştea. Erau atât de fericiţi doar ei trei, cu grijile lor zilnice, încât nu-şi mai doreau nimic altceva. Îngrozit, Adrian dorea să-şi strige mama, dar nu reuşea decât să scoată un „aaa…!" prelung prin care îşi exprima teama. Revenindu-şi cât de cât, a alergat în braţele Mihaelei, ţipând cu toată puterea lui de copil: *„Nu vreau s-o omori pe mami… Nu vreau! Te rog să pleci! Mami, hai să fugim!"…* Paul s-a apropiat de ei şi s-a aşezat în faţa mamei cu gândul de a o proteja în cazul în care tatăl lor ar fi sărit la bătaie… *„În numele Tatălui al Fiului…",* îi sunară în urechi cuvintele preotului din satul bunicilor…

— Puişorii mei dragi, liniştiţi-vă, nu mă omoară nimeni. Hai, fiţi cuminţi ca şi până acum. După cum văd, tatăl vostru nu este beat, aşa că nu se va întâmpla nimic din ceea ce credeţi voi.

Cel mic începuse să strige, printre sughiţuri de plâns *„Nu-l vreau… nu-l vreau… să plece!…"* Să fii tată, capul şi braţul ocrotitor al familiei tale, şi să fii întâmpinat astfel când intri pe uşă, nu este lipsit de importanţă. Şi nu a fost nici pentru Florin, care de această dată era treaz, trist şi obosit din cauza nefericirii pe care şi-o provoca singur. Ce mai era de făcut? A închis uşa fără niciun zgomot şi a dispărut în bucătărie. A dispărut din faţa celor care, în altă situaţie, l-ar fi întâmpinat cu braţele deschise, ca un vis urât de a cărui dispariţie te bucuri nespus atunci când te trezeşti.

„Acum, ce e de făcut?", se întreba Mihaela. Cel mic se lipise de ea şi nu o slăbea din strânsoare de frică. O ţintuise locului aşa de bine, încât nu se mai putea mişca. Din bucătărie se auzeau zgomote, semn că Florin, recalcitrantul înfometat şi însingurat, căuta ceva de-ale gurii ca să-şi mai întremeze puterile pierdute prin coclaurile prin care umblase…

— Mami, pot să merg la bucătărie? întrebă Paul Valentin.

— Sigur că da, dragul mamii. Numai să ai grijă să nu-l superi, ca să nu înceapă iarăşi cu scandalul. Lasă uşa deschisă. Vreau să aud şi eu dacă începe să strige la tine…

Paul Valentin, copilul inteligent şi atât de vorbăreț când se afla în preajma bunicilor, devenise, din cauza atâtor certuri cărora nu reuşea să le desluşească rostul, mult mai închis în sine. Uneori era de-a dreptul morocănos, chiar şi cu prietenii de joacă cei mai buni. S-a apropiat de taică-său, încercând să lege o conversație ca de la bărbat la copil:

— Ce faci, tati? îl întrebă el, pentru că nu-l mai văzuse de trei săptămâni de zile.

— Bine, veni răspunsul cam şters şi lipsit de importanța pe care băiatul o acorda în sinea lui acestei discuții.

S-a făcut linişte. Crezând că Florin nu are chef de vorbă, Paul Valentin a dat să plece nemulțumit şi nefericit că nu-şi poate spune păsul, dar a fost oprit în pragul uşii de vocea dogită de băutură a bărbatului.

— Paul, nu vrei să stai de vorbă cu mine? Ce ai? Eşti supărat pe mine pentru cele întâmplate?

— Da, tati. Tocmai de aceea am venit la tine, ca să vorbim.

— Ți-e frică de mine?

— Nu.

— Nu trebuie să-ți fie frică, pentru că nu am să mai fac niciodată ceea ce am făcut.

— Din ce cauză ai bătut-o pe mama? Nu este prima oară când faci aşa ceva. Nu-ți mai place de ea? Pentru mine, ea este cea mai bună şi cea mai frumoasă. Pentru tine nu mai înseamnă nimic?

— Nu ştiu să-mi explic nici mie de ce am făcut ceea ce am făcut. Nu ştiu ce a fost în mintea mea.

— Ai fost beat…

— Am fost…

— Tati, fii sincer şi spune-mi: tu nu o mai iubeşti pe

mami, nu-i aşa?!

— Ba o iubesc foarte mult, aşa să ştii…

— Bunicul spune că într-o femeie nu trebuie să dai nici cu o floare. Adevăratul bărbat cucereşte şi domină femeia prin cu totul alte mijloace, nu cu bătaia… aşa spune el… Nu prea am înțeles eu foarte bine cum stau lucrurile, dar nici nu ştiu să-ți spun de ce sunt convins că are dreptate. Poate doar pentru că este bunicul meu. Tu ce crezi?

— Îmi pare rău…

— Bunicul spune că nu trebuie să săvârşeşti niciodată fapte urâte, de care mai apoi să îți pară rău. Tu ai alungat-o pe mama din casă. Din casa ei…

— Ştiu, ştiu, bunicul este un înțelept. Să-l asculți întotdeauna.

— Tati, dacă vrei să-ți iei altă „mămică" lângă tine, noi, eu şi Adrian, te lăsăm, pentru că nu vrem s-o mai bați pe mama noastră.

— Paul, nu-mi doresc o altă mămică şi nici nu o s-o mai bat pe mămica voastră. Îți promit. Mă ierți pentru răul pe care vi l-am făcut?

— Of…! oftă băiatul îndelung. Eu te iert, dar nu ştiu dacă o să te ierte Adrian vreodată, prea ai fost rău şi necugetat, spuse el privindu-l filosofic pe bărbatul care se chircise pe scaun, de parcă el ar fi fost copilul şi Paul tatăl. De mami ce să mai vorbesc?! Pe ea ai lovit-o şi ai alungat-o. Nici ea n-o să te ierte prea uşor.

— De unde ştii? Ți-a spus ea?

— Nu mi-a spus, dar am văzut eu ce vânătăi avea pe față şi pe corp. De când ai dispărut, tot timpul a avut lacrimi în ochi.

— Du-te la culcare, Paul, dar mai întâi roag-o pe mama să vină, că vreau să-i vorbesc.

— Dar crezi că o să vrea să vorbească cu tine?

— Dacă o rogi tu, sigur o să vrea.

Durase ceva timp discuția lor, timp în care Mihaela adormise cu Adrian în brațe. Fără să-l deranjeze pe frățiorul său, Paul Valentin o trezi pe maică-sa:

— Mami, du-te la tata, te aşteaptă în bucătărie.

— …

— Mami, te rog eu să te duci!

— …

— Trebuie să vorbeşti cu el…

— …

— Nu te mai bate!

— …

— Hai, mami, te rog! Eu stau cu Adi, iar tu du-te să vorbeşti cu el. Dacă vrea să-ți facă ceva rău, să mă strigi. Dar mi-a promis că nu te mai bate niciodată.

Lăcrimând din belşug, Mihaela l-a strâns în braţe pe Paul Valentin, şoptindu-i la ureche:

— Băieţelul meu scump şi deştept! Doamne, cine are grijă de mine! Copilul meu are grijă de mine ca un om mare… ca un adevărat bărbat… Ce m-aş face fără voi?

— Te-ai lupta să ne ai pe noi! Pe mine, pe Adi, pe bunicul şi bunica…

În cele din urmă, Mihaela şi-a făcut curaj şi a plecat să dea piept cu stăpânul de sclave, amantul amanților şi tată de copii în timpul liber. A intrat în bucătărie plină de teamă şi cu părere de rău că îşi călca pe suflet. Făcea acest pas numai de dragul copiilor. Abia acum l-a privit pe Florin. Când intrase pe uşă, nici nu se uitase la el. De pe scaunul pe care stătea de obicei atunci când intra în bucătărie, Florin se uita la ea insistent. Parcă nu mai era el cel din urmă cu trei săptămâni, bruta capabilă s-o omoare în bătaie. La masă stătea acum un bărbat frumos, un bărbat cu o privire caldă, iubitoare, vinovată, care cerşea îndurare. Mihaela îl privea şi nu ştia ce să creadă… *Acesta era Florin cu care ea se căsătorise! Bruta dispăruse ca prin farmec. Să fi avut Paul Valentin o influență atât de covârşitoare în revenirea bărbatului din viața lor la ceea ce era el la începutului traiului lor în comun? Nu mai semăna deloc cu acel Florin care o siluise cu animalitate. Să fie de vină băutura?! Dar atâția bărbați beau fără să îşi omoare soțiile când ajung acasă! A căzut*

iar în plasa lui doar privindu-l?! De ce stă locului şi îl ascultă? Sau a căzut pur şi simplu în plasa pe care şi-o întinde singură orice femeie când în apropiere se află bărbatul despre care ea crede ori mai mult îşi imaginează că el este sortitul şi că totul va fi bine?! Totul va fi bine!…

Florin nu i-a dat prea mult timp să îşi termine gândurile. S-a aruncat pur şi simplu la picioarele ei, implorând-o să-l ierte pentru că nu a ştiut ce face, era beat şi… Beat?!… Vorbea întruna şi o asigura de dragostea, de devotamentul lui pentru ea şi pentru ambii copii. Ea era singura femeie pe care o iubise vreodată. Ca gest suprem al dragostei sale sincere, Florin s-a oferit să-l treacă şi pe Paul Valentin pe numele său, pentru ca ambii băieți să poarte acelaşi nume. Dorința lui cea mai fierbinte era ca ei împreună să alcătuiască o familie adevărată. Era atâta căldură, sinceritate şi omenie în vorbele sale, încât Mihaela l-a crezut. L-a crezut, după toate cele întâmplate… L-a crezut şi l-a iertat, acceptând nu să o ia de la capăt, ci să continue viața alături de cei doi copii şi de bărbatul al cărui nume îl purtau acum toți. Capătul vieții ei era destul de încâlcit în negura timpului, aşa că nu mai avea niciun rost să-l caute pentru a-i retrăi desfăşurarea, indiferent cine ar fi fost bărbatul care să-i propună acest lucru. Se săturase de tot şi de toate. Acum nu se mai gândea decât la cei doi copii, la viața lor, la viitorul lor. Gestul lui Florin de a-i da numele său lui Paul Valentin a transformat-o pe Mihaela în cea mai tăcută şi supusă femeie de pe pământ, a făcut-o să îndure în tăcere ani lungi de chinuri josnice, deprimante, năucitoare, încât ajunsese la un moment dat să fie convinsă că unii oameni se nasc numai pentru a suferi, numai pentru a plăti păcate săvârşite în vieți trecute şi uitate.

Nu după multă vreme, jurămintele de dragoste şi de devotament au fost aruncate la coş, ca şi cum nu ar fi existat. De data aceasta, Florin devenise mult mai agasant prin concluziile despre propria-i persoană, pe

care nu pierdea niciodată ocazia să le desprindă şi să le strige în gura mare. Venea beat ca de obicei atunci când dorea să facă scandal şi, de cum intra pe uşă, începea să țină discursuri lipsite de orice logică, mândru de ceea ce este şi ceea ce face. *„Sunt un bărbat adevărat”,* răcnea el… Ca să-i dovedească Mihaelei că aşa este, intra cu ea în dormitor, îi punea perna pe gură şi îi trăgea sute de pumni mereu în acelaşi loc, în cap. Privirea ei îl enerva peste măsură. Era de ajuns ca ea să facă cel mai mic comentariu, întotdeauna logic şi meritat, la adresa celor spuse de el, pentru ca enervarea lui să atingă o culme demnă de clienții spitalelor de psihiatrie. Avea atât discernământ încât să înțeleagă că este depăşit în orice discuție de maturitatea şi claritatea opiniilor ei, indiferent de mobilul discuțiilor transformate din ce în ce mai des în certuri finalizate cu scandal şi bătaie. Şi, din această cauză, Mihaela învățase să tacă şi să îndure. Îndura pentru copii, nu dorea ca aceştia să afle ce se petrece în dormitorul celor doi oameni mari care se ocupau de educația lor. Nu dorea să-i mai vadă speriați ca în ziua în care trecuse la un pas de a-şi pune capăt zilelor aruncându-se în mare. Chiar dacă uneori nu-i mai astupa gura cu perna, ea nu zicea nimic. Se învățase cu bătaia. Ajunsese să încaseze loviturile cu nepăsare, aşteptând ziua în care neobositul şi adevăratul bărbat va înțelege că pumnii lui nu mai însemnau nimic pentru ea şi că nu îi mai era teamă de acest mod al său de a-şi impune autoritatea. Îl privea cu indiferență, dar fără să reuşească să îşi ascundă ironia din priviri, şi asta îl năucea de tot, până ajungea să nu mai ştie ce face. După ce îşi demonstra bărbăția cu pumnii, adevăratul bărbat o iubea violând-o în voie, apoi sforăia satisfăcut, fericit şi mulțumit de sine.

Dormitorul în care visase la clipe de fericire, ținându-l pe Paul Valentin în brațe atunci când era numai cu el, devenise acum un loc de sacrilegiu, un loc al dramei trăite până la epuizare, până la înstrăinarea sufletului de

propriul trup, pe care începuse să-l urască. Îşi ura trupul pe care Florin îl siluia cu lovituri întotdeauna bine ţintite, pentru ca apoi să-l violeze brutal în moduri inimaginabile. Începuse să-i fie silă de ea, şi de aceea se străduia ca în permanenţă să se gândească numai la copii. Pentru ea, cei doi băieţi însemnau totul, însemnau motivul pentru care îndura aceste orori. Şi, pentru că Dumnezeu are grijă ca întotdeauna balanţa să se echilibreze, a avut de nenumărate ori fericirea să constate că băieţii o iubeau, o ascultau şi îşi ţineau promisiunile făcute, acelea de a învăţa, de a fi cuminţi şi de a se purta frumos cu toţi copiii din cercul lor de prieteni. Uneori se întreba: *Când se va termina calvarul ei?* Renunţa destul de repede să afle un răspuns, de teama de a nu descoperi că acesta va fi: *Niciodată, atât timp cât vei trăi lângă un astfel de om…* Niciodată?!… Nu se poate… Copiii vor creşte şi pe urmă nu se poate ca într-o zi Florin să nu se sature de tăcerea, de privirile ei ironice şi de amanta lui frivolă şi deşucheată… Va obosi…

Existau, în această viaţă amară, şi momente mai paşnice. Acestea se întâmplau de obicei atunci când în prezenţa lor se aflau diferite persoane străine. În astfel de situaţii, Mihaela se străduia din răsputeri să salveze aparenţele, să dea tuturor iluzia că este fericită. Într-o iarnă, de sărbători, au plecat în Rebra, la părinţi, ca să petreacă Revelionul. Copiii săreau în sus de bucurie de câte ori auzeau că vor merge la bunici, iar fericirea lor aducea zâmbetul pe chipul Mihaelei şi o făcea să se bucure nespus de mult pentru ei. La bunici, în vreme de iarnă puteau să se joace în voie cu sania la derdeluş ori să alerge după lighioane sălbatice prin pădure. De sărbători au petrecut alături de rude şi au fost fericiţi. „Unde-i mai bine ca acasă?!”… se miră orice român pe care-l întrebi cum a petrecut sărbătorile de iarnă. Mese pline, muzică, vinuri neaoşe stoarse la picior în crinte de lemn vechi de pe vremea lui Decebal, ţuică de cazan făcută la foc constant de-ţi arde şi păcatele, nu numai

eventualii microbi ai traiectului digestiv, şampanie şi, bineînțeles, mâncăruri alese, după cum e obiceiul locului. Au întâmpinat noul an cu veselie, voie bună, muzică şi dans, cu speranța că oamenii vor fi mai buni, pentru că numai astfel şi anul ce vine va fi mai bun decât cel abia încheiat.

Într-un plin miez de noapte, Florin, bine-dispus de prea multa băutură pe care o ingurgitase fără ca să îi numere cineva paharele, a intrat în dormitorul unde dormea Mihaela ca să îşi revendice drepturile sale de bărbat adevărat. Cât fusese ziua de lungă, Mihaela muncise să facă ordine şi să pregătească masa pentru musafirii aşteptați cu drag.

Trezită din somn de damful de alcool, Mihaela a avut un gest spontan de respingere asemănător scenelor din filmele de groază, unde imaginea vorbeşte mult mai bine despre starea unui personaj care trăieşte sentimentul pe care noi, oamenii, îl definim atât de simplu, printr-un singur cuvânt… *„groaza”*.

Nu era nici timpul şi nici locul pentru astfel de manifestări amoroase din partea stăpânului familiei Tănăsescu. Bărbatului înfierbântat de băutură nu i-a trebuit mai mult. A început să-i care pumni cu nemiluita pe unde se nimerea, pentru că nu primea răspuns dragostei sale mirositoare. Buimacă de somn, Mihaela nu înțelegea prea bine ce se întâmplă. Cine o loveşte şi de ce? Cu ce a greşit? L-a îmbrâncit pe bătăuş cât colo şi a încercat să se ridice din pat. Acesta s-a aplecat să ia un scaun ca să o lovească în moalele capului. În acea clipă, uşa s-a dat în lături parcă lovită de furtună şi în cadrul ei a apărut mama Maria. Bătrâna a înțeles imediat ce se întâmplă. A aprins candelabrul, iar la lumina lui strălucitoare chipul ei de o dârzenie desăvârşită exprima deopotrivă dispreț şi scârbă. A smuls scaunul din mâna bărbatului şi, cu o forță nebănuită, i-a tras acestuia pe spate o lovitură atât de puternică încât l-a pus la pământ într-o fracțiune de secundă. Scaunul s-a făcut țăndări.

Cu spătarul scaunului în mâini, bătrâna nu şi-a pierdut cumpătul. I-a pus bătăuşului un picior în piept, ţintuindu-l şi mai bine de podea. Sigură pe ea, mama Maria i-a spus lighioanei de sub piciorul ei, cu o duritate în glas de care Mihaela nu o credea în stare până atunci:

— Îndrăzneşti să dai în copilul meu, în propria mea casă?! Neisprăvitule! Neam de neamul meu nu a făcut vreodată aşa ceva. Omul meu, care a fost, este şi va fi pentru mine un zeu, nu a ridicat mâna asupra mea, golan de la malul Dunării ce eşti! Dacă scoţi un singur sunet, îţi crăp capul, ai înţeles? Ca să fie şi mai convingătoare, i-a mai tras una peste picioare cu spătarul scaunului.

Apăsându-l pe bătăuş cu piciorul şi furioasă la culme, mama Maria s-a întors către Mihaela şi a întrebat-o autoritar:

— De când înduri tu, fata mea, astfel de umilinţă din partea unui nimeni ca ăsta?! De când te bate? Să-mi spui imediat, draga mamii, că-l fac pulbere cât îi el de bărbat, înţelesu-m-ai?! Doamne, ce mi-ai dat să văd? Ascultă-mă, scoicarule, viaţa ta e în mâinile mele, auzi?! Dacă mai ai de gând să săvârşeşti astfel de fapte după ce pleci de aici, cum dau cu ochii de tine îţi iau gâtul. Să ştii că nu glumesc. Vin acolo la malul mării şi te despic în două cu securea, sălbaticule, să nu zici că nu ţi-am spus!…

Epuizată mai mult de surpriza unei astfel de descoperiri decât de efortul făcut, bătrâna se dădu la o parte şi îi vorbi cu calm Mihaelei:

— Draga mea, te-am întrebat ceva. Aştept un răspuns de la tine. Vreau să ştiu şi eu cu ce pui de năpârcă te-ai încurcat. Hai, fata mamii, hai la noi în cameră. Lasă, lasă, neisprăvitule, discutăm noi mâine dimineaţă. Îi pun pe Tudorel şi pe moşul meu să te spânzure la streaşina casei cu capul în jos, poate că ţi-or veni minţile la cap…

Stând de vorbă cu mama Maria despre viaţa ei devenită imposibilă, Mihaela nu s-a grăbit să povestească cu lux de amănunte despre ororile pe care era nevoită să le îndure. Chiar a evitat să spună prea multe. A lăsat-o pe

mama Maria mai mult să deducă ce se întâmpla de ani de zile în casa familiei Tănăsescu. Nu i-a luat apărarea lui Florin, dar, nepovestindu-i mamei sale despre chinurile la care era supusă, a mințit prin omisiune. De ce? De ce un astfel de mod de a ascunde adevărul tocmai față de ființa cea mai dragă de pe lume? În sinea ei, spera ca Florin să se îndrepte, dar mai ales nu putea uita faptul că acum alcătuiau o familie al cărei nume îl purtau toți patru. Abia după ce Florin îl trecuse pe numele său şi pe Paul Valentin, ambii băieți erau priviți de cei din jur ca fiind frați de mamă şi de tată, ceea ce nu era puțin lucru pentru felul în care se simțeau ei în mijlocul colegilor şi prietenilor de vârsta lor. Până la urmă, mama Maria a rămas cu convingerea că fetița ei mai trece din când în când şi prin astfel de momente tragice. Chiar şi aşa, bătrâna nu putea să accepte gândul ca un bărbat să ridice mâna asupra femeii care i-a dăruit copii şi cu care îşi împarte bucuriile şi amarul vieții.

A doua zi dis-de-dimineață au negociat ore în şir… Florin a promis că nu se vor mai întâmpla niciodată astfel de evenimente, că de fapt el îi iubeşte nespus de mult pe Mihaela şi pe copii. A fost o portiță de evadare din situația ridicolă în care se afla, pentru că el nu a făcut altceva decât să speculeze dorința de împăcare a bătrânilor şi a Mihaelei, care nu dorea să schimbe statutul micuților ei, acela de a trăi sub acelaşi nume sub acelaşi acoperiş, în sânul unui cuib care măcar din exterior să semene e ceea ce oamenii numesc… familie. Copiii ei trebuiau să aibă un tată, iar ea îşi dorise o familie… acum o avea şi nu dorea să renunțe la ea!… Ce ar fi făcut de a doua zi, singură cu doi copii în brațe?!…

Întorşi acasă, la Mangalia, totul a reintrat în normalul anormal al vieții pe care o ducea de câțiva ani. Dar o mare bucurie avea să le lumineze sufletul şi chipul atât ei, cât şi celor doi băieți. Timp de trei ani umblase pe la toate uşile autorităților vremii pentru a i se aproba schimbul de locuință. Băieții crescuseră, Paul avea

paisprezece ani, iar Adrian nouă, aşa că se impunea ca toți să locuiască într-un apartament cu mai multe camere. Fericirea ei a fost nespusă în clipa în care a fost anunțată să se prezinte la primărie, deoarece i se repartizase o nouă locuință, mult mai mare, aşezată pe cea mai frumoasă stradă a oraşului. Şi, ca totul să se întâmple aşa cum decisese destinul, strada purta numele rozei vânturilor nemiloase ale mării care te atrag spre neantul zărilor albastre, tot aşa cum prenumele bărbatului ei o îmbiase cândva spre lanurile florilor sacrificate pe altarul iubirii din fanarul casei părinteşti.

Bucuria şi fericirea mutării în casă nouă s-a sfârşit din ziua în care fiecare obiect de mobilier a fost aşezat la locul cuvenit, iar copiii şi-au luat în stăpânire camerele. Totul strălucea de curățenie. Băieții se înțelegeau perfect între ei şi cu mama lor, pe care îşi dădeau silința să nu o supere cu nimic. Doar fericire pe o durată mai lungă nu le repartizase primăria, odată cu noul apartament. În prezența lui Florin nu se făceau comentarii, nu se râdea, ci domnea o linişte apăsătoare din clipa în care intra pe uşă şi până când începea scandalul, dacă el era pus pe scandal. Nimeni nu-l întreba nimic pe bărbatul adevărat, nici măcar dacă mai plouă afară. Deşi de multe ori era curioasă pe unde umblă, Mihaela nu-i adresa nicio întrebare, de teama de a nu declanşa furtuna. Îşi făcuse un obicei din a veni la ore târzii, beat, abia mai ținându-se pe picioare, din a străbate în lung şi în lat covoarele din toată casa, încălțat cu pantofii plini de noroi, chiar dacă afară nu ploua. Căuta intenționat toate bălțile, ca să aducă murdărie în casă. Poate-poate i-o spune careva ceva… El era gata oricând de scandal, de obicei îi lipsea doar motivul începerii lui…

O seară ploioasă cu vânt violent, care anunță apropierea iernii, nu este ceva neobişnuit pentru localitățile de la malul mării. Marea gemea zbuciumată, chinuită de nepăsarea cu care oamenii deversează în ea fără nicio scuză toate murdăriile rezultate în urma

efortului lor de a cuceri universul.

Mihaela se culcase singură în dormitor. Probabil că domnul Tănăsescu umbla beat prin băltoace, în căutarea fericirii. Copiii se culcaseră şi ei după ce îşi făcuseră împreună temele pentru a doua zi. La un moment dat, Mihaela a sărit din pat trezită de bubuituri puternice în uşa de la intrare. A alergat speriată şi a deschis să vadă ce se întâmplă. În cadrul uşii a apărut Florin beat, cu o privire de om nebun care priveşte pe lângă posibilele obstacole fără să le vadă.

— De ce te uiți urât la mine, jigodie? strigă el din toate puterile.

— Dar nu mă uit la tine, îngăimă Mihaela somnoroasă.

— Aaa… Nu te uiți la mine? De ce nu te uiți la mine? Ia să-mi spui din ce cauză eşti somnoroasă? Cine îți dă voie să fii somnoroasă la această oră?

— Bine, dar este aproape ora patru, e încă noapte. M-ai trezit din somn şi este firesc să fiu somnoroasă…

— Aaa… am deranjat-o pe doamna din somn. Ei bine, să ştii că te-am trezit tocmai la momentul oportun. Ți-am adus calcan… Neam de neamul tău nu a mâncat calcan acolo în mijlocul țării… Asta-i pentru noi, cei de aici, de la margine. Noi ăştia, care stăm mai pe lângă baltă, mâncăm astfel de delicatese… Ce zici de treaba asta?!…

— Ce să zic… foarte bine! Pune-l în chiuvetă. Am să-l pregătesc mâine dimineață… Acum ai ce să mănânci… Vezi că ți-am pregătit totul pe masă în bucătărie… Eu merg în dormitor, pentru că mi s-a făcut frig…

Convinsă că a fost înțeleasă şi că nu se va întâmpla nimic, Mihaela s-a întors în dormitor cu dorința de a reintra în aşternutul cald şi cu speranța că va reînnoda firul somnului. Nici nu a apucat să închidă bine ochii, când uşa s-a dat în lături cu zgomot şi a intrat bărbatul adevărat, care a început să o lovească în cap cu calcanul. În ura şi dorința lui de a o lovi cât mai puternic, Florin scăpa din când în când peştele din mână, care aluneca pe aşternutul apretat şi alb ca laptele, pe covorul care până

atunci strălucea de curățenie, pe mobila dormitorului... Speriată la culme de ceea ce se întâmpla, Mihaela a întors fața în pernă, aşteptând ca nebunul să se liniştească un pic. Avea prinse în păr câteva bigudiuri şi loviturile căpătau duritatea metalului lor, provocându-i răni şi dureri cumplite. Încasa loviturile una după alta şi se ruga la Dumnezeu să facă ceva, să aibă milă de băieți, să-i scape de dementul care se dezlănțuise cu atâta furie, fără niciun motiv, fără nicio explicație.

— Jigodie ordinară... ți-e somn?!... Eu îți aduc calcan, iar tu, în loc să-mi mulțumeşti, te culci... Eşti obosită? Lasă că îți dau eu ție oboseală... răcnea ca scoasă din minți fiara cu chip de om.

Cine să-i sară în ajutor la acea oră din noapte? Dacă începea să strige, nu ar fi reuşit decât să îşi trezească copiii din somn şi să îi facă martori la *vitejia* tatălui lor. Ca să îşi ducă la bun sfârşit planul pe care şi-l făcuse din timp, marinarul beat şi furios, ca un adevărat bărbat ce era, a smuls-o din pat şi a dat-o pe uşă afară în picioarele goale, îmbrăcată doar în cămaşa de noapte. Ce să facă? Unde să plece? La cine să se ducă? Pe acelaşi etaj, în apartamentul de vizavi, locuia un ofițer superior al marinei împreună cu familia sa. Să bată la uşa lor? Observase că toți membrii familiei ofițerului erau marcați de seriozitate şi de o ținută demnă. Din casa lor nu se auzise niciodată vreun zgomot care să trădeze neînțelegeri de genul celor cărora ea era nevoită să le facă față din ce în ce mai des. Cum să îi deranjeze la o oră atât de înaintată şi mai ales cu ce motiv? Singură în toiul nopții pe scara slab luminată, se plimba speriată de colo-colo, neştiind ce să facă. Inima i-o luase nebuneşte la vale. Din cauza bătăilor primite atât de des, se pierdea cu firea mult mai repede şi mult mai uşor. Nu se mai putea controla, nu mai era stăpână pe reacțiile ei. S-a apropiat de uşa apartamentului şi s-a lipit de ea încercând să audă ce se petrece înăuntru. A auzit cum Florin a intrat în dormitor şi, după numai câteva clipe, a început să

sforăie atât de zgomotos încât se zguduiau pereții. Dârdâind de frig, s-a aşezat pe pragul uşii, gândindu-se la ce le va spune vecinilor care vor pleca la prima oră la serviciu. Începuse să se roage ca primul vecin care o va vedea într-o astfel de postură să fie o femeie pe care să o roage să o primească în casă până când se vor trezi copiii ei…

Două ore a tremurat de frig şi de frică în pragul uşii, până când s-au auzit zgomote în apartamentul de vizavi. La un moment dat uşa s-a deschis şi în cadrul ei a apărut colonelul Petria. Când a văzut-o pe Mihaela, a rămas mai întâi surprins, apoi, înțelegând ce se întâmplă, pe chip i se întipări revolta amestecată cu ură. Se aplecă şi o ajută să se ridice:

— Doamna Tănăsescu, să nu-mi spuneți că v-a dat soțul afară din casă?! Cum este posibil ca un cadru militar să se poarte astfel cu familia sa?! De când staţi aici? De ce nu aţi sunat la noi? Dumnezeule, aţi înghețat de frig! Vă rog să poftiți la noi. O trezesc imediat pe soția mea să vă facă o ceaşcă de ceai.

Mihaela nu era în stare să spună nimic. Doamna Petria, stupefiată de ceea ce i se întâmplase vecinei sale, a îmbrăcat-o repede cu un halat de casă călduros, a încălțat-o cu o pereche de şosete şi a ajutat-o să intre în pat, după ce a servit-o cu o ceaşcă de ceai fierbinte.

— Draga mea, cu un animal ca ăsta trebuie să ştii să te porți, îi spuse ea enervată de starea în care se afla Mihaela. Îi va părea rău de ceea ce a făcut. Eu l-am auzit urlând şi am înțeles că se poartă ca un mojic cu dumneavoastră şi cu băieții, dar nu-l credeam în stare de astfel de acte de barbarie. Într-o vreme, începusem să mă întreb din ce cauză nu ripostaţi în niciun fel, de ce nu-l reclamaţi la unitate?! Să fie tras la răspundere pentru faptele sale… Probabil că vă este teamă de ce poate să facă, iar el ştie asta…

— Of…! Vai de mine, doamna Petria, nu am dorit niciodată ca superiorii lui ori organele de partid să se

amestece în viața mea de familie. Nu aşa văd eu o căsnicie…

— Bine, bine, doamna mea, aveți dreptate… dar nici să îşi bată joc de dumneavoastră în halul acesta.

Mihaela a mai povestit ce se putea povesti despre ororile pe care le trăia, timp în care a reuşit să se încălzească şi să îşi revină din starea de şoc. Pe la ora şapte, doamna Petria i-a sunat la telefon pe cei doi copii, deoarece aceştia urmau să meargă la şcoală. A răspuns Paul Valentin.

— Puiule, sunt vecina voastră, tanti Viorica, deschide-mi uşa pentru că vreau să vorbesc cu tine.

Cum a văzut-o pe maică-sa dusă de braț de doamna Viorica, Paul a înțeles imediat că se întâmplase ceva deosebit în cursul nopții…

— Mami, mami, ce s-a întâmplat cu tine?!… De unde vii?

— Fii liniştit, puiul mamii, a trecut şi de data asta. Hai să vă pregătească mama micul-dejun, să nu întârziați la şcoală.

În ochii copilului se citeau spaima şi durerea pentru chinurile îndurate de mama sa. Începu să plângă şi să strige:

— Mami, mami, eu nu mai înțeleg nimic. Iar a început să se poarte urât cu tine! Doar mi-a promis că nu va mai face niciodată aşa ceva. A promis că nu te mai loveşte!…

Da, a promis, gândea Mihaela, *dar niciodată nu şi-a respectat promisiunea. Pentru el, bătaia şi scandalul erau mai la îndemână decât un cuvânt frumos ori un gest de tandrețe.* I-a pregătit în linişte pe copii pentru şcoală, după care a început să facă ordine prin bucătărie. În dormitor, agresorul dormea liniştit şi mulțumit de ce făcuse. Liniştea în care Mihaela se ocupa de ordinea bucătăriei a fost alungată de țârâitul strident al soneriei de la intrare. A alergat repede să deschidă, pentru ca zgomotul soneriei să nu-l trezească din somn pe stăpânul de sclavi. Din uşă o priveau autoritar doi bărbați,

îmbrăcați în haine de ofițeri cu gradul de colonel. Unul era domnul Petria, iar celălalt un necunoscut.

— Este acasă? întrebă scurt domnul Petria. Domnul Suciu, prezent aici de față, este comandantul său direct.

— Da, este. Vă rog să poftiți, intrați…

— Unde este?

— În dormitor, doarme…

— Vă rugăm să îl chemați imediat.

Mihaela a intrat în dormitor şi cu o voce rece, de gheață, i s-a adresat soțului, devenit de câțiva ani stăpân absolut al vieții şi destinului ei:

— Florin, trezeşte-te… Te caută comandantul tău.

— Eşti o tâmpită! Cum o să mă caute comandantul? mormăi el supărat că fusese trezit din somn.

— Nu ştiu dacă sunt o tâmpită, dar comandantul tău te aşteaptă în sufragerie.

— De ce l-ai primit în casă?! sări din pat matrozul, speriat de-a binelea.

— Cum să nu-l primesc, dacă omul a sunat la uşă?!

— Dumnezeii tăi de jigodie, se repezi el la femeie, gata să o lovească.

— Uşurel, uşurel, tovarăşu' maior, interveni din uşa dormitorului colonelul Petria. Îmbrăcați-vă, vă aşteptăm în sufragerie. Dumneavoastră, stimată doamnă, puteți pleca, să nu întârziați la serviciu. Noi vom discuta în linişte cu domnul Tănăsescu.

Întreaga zi, Mihaela a stat într-o tensiune de nedescris, încercând să înțeleagă care vor fi urmările intervenției celor doi ofițeri. Abia seara târziu, când deja ea şi copiii se culcaseră, iubitul soț şi-a făcut apariția. Cum a intrat în casă, s-a şi repezit la ea să o lovească. Buimacă de somn, Mihaela a fugit şi s-a ascuns în baie. Bărbatul cu mintea amețită de băutură a fugit după ea, să facă ceea ce ştia el cel mai bine. Tocmai când se pregătea să o lovească cu pumnii în cap, au apărut copiii strigând şi țipând:

— Tati, tati, de ce o bați pe mami?!

Florin a rămas cu brațul în aer, privind când la băieți,

când la Mihaela. Apoi a înşfăcat cădiţa plină cu rufele pe care ea doar ce le spălase, a ieşit în balcon şi le-a aruncat jos în noroi.

— Poftim, javră! Acum să ai de lucru, să nu îţi mai pierzi vremea cu reclamaţii pe la comandant.

„De ce îl mai rabzi? Cum mai poţi îndura o astfel de bătaie de joc? Până când mai ai de gând să înduri şi pentru ce? Ce se întâmplă cu tine? Unde este femeia care şi-a luat viaţa în mâini cu gândul să izbândească, care a înfruntat atâta durere, boala, chinul prejudecăţilor? Unde îţi sunt mândria şi demnitatea? De ce te laşi batjocorită de acest demon cu chip de om, de acest criminal? A ucis în tine ultima picătură de iubire. Ce crimă mai mare decât aceasta putea înfăptui? A ucis dragostea pe care i-o purtai şi de care cândva erai mândră. Ce mai vrei? Ce mai aştepţi de la el? Să te arunce şi pe tine pe geam de la etajul doi?”, se pomeni Mihaela chestionată cu ură de vocea ei interioară. Dintr-odată nu i-a mai fost teamă. De obicei, teama paralizantă care o dobora în astfel de situaţii era legată de copii. Cei doi pui ai ei nu trebuiau să fie martori la incredibilele scene regizate din umbră de amanta durdulie care gemea de ură. Îi promisese Mihaelei că nu o va lăsa să fie fericită alături de *„iubiţelul Florinel”,* şi acum se ţinea de cuvânt cu vârf şi îndesat. De data aceasta, băieţii o salvaseră de ploaia de pumni. Ştia că în prezenţa lor nu va îndrăzni să o lovească. Îşi privi bărbatul cu aceeaşi ironie subtilă şi trecu pe lângă el ca şi cum nu ar fi existat. A plecat împreună cu băieţii şi au cules rufele tăvălite prin noroiul peluzei din faţa blocului. Din cauza ploilor abundente din ultimul timp, peluza devenise o băltoacă în care pluteau rufele la care ea muncise toată după-amiaza. Şi nu erau doar ale ei, erau rufele întregii familii, pe care Florin le spăla acum, în apa de ploaie amestecată din belşug cu mâl, în văzul tuturor vecinilor. În acea seară s-a culcat alături de băieţi, în dormitorul acestora. Ambii copii au cuprins-o ocrotitor în braţe, siguri pe forţa lor de protecţie. Încerca să adoarmă, dar

luciditatea cu care mintea ei născocea noi întrebări, legate de ce ar trebui să facă, nu îi permitea să plece în lumea viselor: *„Bietul de el! Florin nu îşi dă seama că a devenit o unealtă în mâna acelei femei lipsite de credinţă şi educaţie. Ea l-a transformat într-un demon cu chip de om”.*

Când nu era beat, omul din el mai încerca să îşi descopere comportamentul, însuşirile şi sentimentele de altădată. În serile în care întârzia pe la vreo crâşmă din oraş, în astfel de seri, demonul îşi făcea apariţia şi punea stăpânire pe el. Într-o clipă distrugea tot ce îi ieşea în cale. Distrugea chiar propriile sale iluzii că ar mai avea ceva uman în el. Gândurile demonului distrugeau firavele gânduri şi vise legate de dorinţa lui de a se îndrepta, dorinţă pe care nu o dată şi-o manifestase în clipele de luciditate.

În astfel de seri demonice, toate neîmplinirile şi suferinţele de zi cu zi ori umilinţele trăite în trista lui copilărie îi invadau creierul năclăit de alcool, şi în faţa ochilor îi apărea singurul, marele vinovat – Mihaela, soţia lui, duşmanul numărul unu, care trebuia distrus în totalitate, ca pe front. Avea momente când ar fi suprimat-o, dar, nefiind capabil de o astfel de oribilă crimă, săvârşea una şi mai oribilă: o omora încet, zi de zi câte puţin. Omora în ea tot ceea ce fusese cândva frumos, sublim şi decent, visul de a fi o femeie iubită şi respectată. Trupul ei, cândva atrăgător, acum era permanent plin de vânătăi, i se spulberase dorinţa de fericire, visul de a deschide uşa propriei locuinţe cu nerăbdarea de a lua sau a fi luată în braţe de omul iubit.

După această întâmplare, vecinul lor, colonelul Petria, a început să-i viziteze destul de des. Cu răbdare şi cu un bun-simţ ieşit din comun, demn de un adevărat ofiţer superior de marină, colonelul Petria stătea ore în şir de vorbă cu Florin. Ştia că orice om în viaţă devine ceea ce este de fapt. De aceea nu încerca să îl schimbe, demers ce ar fi fost sortit eşecului din start, ci doar să îi deschidă ochii, să îl ajute să vadă şi să înţeleagă că greşeşte.

— Tu chiar nu realizezi ce familie frumoasă ai? îi spuse cu patimă colonelul. Ai copii frumoşi şi deştepți, despre care am auzit că învață foarte bine. Ai o soție deosebită, cu pregătire şi un serviciu pe măsura profesionalismului ei. Chiar nu ai aflat câți ofițeri au soții casnice, care nu fac altceva decât să stea zilnic acasă şi să îşi aştepte bărbații de la serviciu? Ai o casă, după cum văd, foarte bine îngrijită şi ordonată. Ce mai vrei, dragule? Nu înțeleg! Tu ai un serviciu care te obligă la linişte şi armonie în sânul familiei. Iată numai câteva motive care ar trebui să îți dea de gândit. Caută să înțelegi mai întâi de unde porneşte răul şi încearcă să-l stârpeşti din rădăcină, cât mai ai timp.

Fiind treaz, Florin asculta atent la ce îi spunea superiorul său. Înțelegea că acesta are dreptate. În sinea lui, se simțea ofensat de faptul că un superior îi ținea lecții despre morala vieții familiale, dar nu reacționa în niciun fel, ştiindu-se vinovat. Nu avea ce să-i reproşeze vecinului, care era un om cu o conduită ireproşabilă atât acasă, cât şi la serviciu. Văzând că nu spune nimic, colonelul Petria a continuat:

— Ar trebui să fii mândru că soția ta face educație atâtor copii, că este apreciată şi respectată de colegii de breaslă. Află de la mine că şeful nostru, comandantul unității, a ținut în mod special ca nepoțica să-i fie repartizată în clasa doamnei Tănăsescu. De ce te porți astfel cu ea? Ce te nemulțumeşte? Eu nu am văzut-o decât alergând la serviciu ori cu sacoşele pline de la piață sau mergând cu cei doi băieți la plimbare. Nu vreau să crezi că mă amestec în viața dumitale, dar am primit ordin să aflu ce se întâmplă cu dumneata. În calitate de vecin, dar şi de superior, îți recomand, dragul meu, să fii mult mai atent la ceea ce faci cu viața particulară. Ea se răsfrânge întotdeauna în activitatea profesională şi, după câte am auzit, ai început să ai în această direcție rezultate nemulțumitoare.

Deşi nu participa la chestionarul negociator, Mihaela

auzea discuția lor din bucătărie, unde îşi făcea de lucru când sosea în vizită colonelul Petria. După un timp, a început să-i viziteze şi doamna Viorica, soția colonelului, şi astfel s-a legat între ei o mică prietenie. Ascultând la cele spuse de soții Petria şi înțelegând că superiorii îl luaseră în vizor pentru *„comportament recalcitrant în sânul familiei”*, Florin a început să fie mult mai atent la ceea ce făcea în timpul în care nu se afla la serviciu. Nu mai bea, nu mai întârzia seara, discuta cu băieții despre şcoală, o ajuta pe Mihaela la bucătărie, ba chiar au început să iasă împreună cu cei mici şi cu familia vecinilor la plimbare pe malul mării.

Într-o seară, au hotărât să ia masa împreună la unul dintre localurile selecte ale oraşului. Dând importanța cuvenită unui astfel de moment, Mihaela s-a îmbrăcat elegant, ca pentru o seară petrecută în oraş alături de o familie atât de distinsă precum cea a colonelului Petria. Când a privit-o, Florin nu şi-a putut reține admirația şi a exclamat: *„Vai, cât eşti de frumoasă!”.* În sufletul ei, se bucura de schimbarea vizibilă în bine a comportamentului bărbatului pe care îl acceptase drept soț, cu entuziasmul vârstei şi al dorinței de a scăpa de singurătate. Nutrea speranța că el a luat-o pe drumul cel bun, aşa că, la exclamația lui sinceră, ea nu a făcut altceva decât să îi adreseze un zâmbet complice. Au ajuns la restaurant, unde au servit masa acompaniați în surdină de acorduri de jazz. Domnul colonel şi-a invitat soția la dans, în timp ce Mihaela a rămas împietrită pe scaun. Florin nu-şi dezminți se comportamentul său de mojic nici de această dată. Dispăruse de la masă fără să spună nimic, lăsându-şi soția singură, terorizată de aşteptare şi de grija a ceea ce se va întâmpla. Se va repeta scena din seara nunții prietenului său, când dispăruse la fel, fără nicio explicație, pentru ca la întoarcere să o lovească cu duşmănie în văzul tuturor?! Pentru a salva cât de cât penibilul momentului, doamna Viorica a venit la masă, a luat-o pe Mihaela de mână şi a condus-o în

mijlocul ringului de dans. Au dansat în cerc toți trei, pe o melodie ritmată atacată cu sârg de orchestra al cărei şef observase ce se întâmplă. La sfârşit au aplaudat promptitudinea şi talentul celor din orchestră, după care şi-au reluat locul la masă. L-au aşteptat pe Florin mult şi bine, dar în zadar. În cele din urmă au plecat acasă, gândind că s-a întâmplat ceva deosebit cu domnul Tănăsescu. Bărbatul a apărut în toiul nopții, beat criță, şi a început să se desfăşoare după bine-ştiutul plan al gelosului amețit de alcool. S-a repezit cu pumnii la Mihaela, țipând cât putea:

— Te dai la colonelul Petria? Şi el se dă la tine? Acum v-am înțeles planul, dar cu mine nu vă merge… Te omor… Vă omor pe amândoi, javră…

A bătut-o atât de rău, încât a fost necesară intervenția Salvării, care a dus-o la spital. În acele zile de spitalizare, familia Petria a vizitat-o de câteva ori. Când a aflat ce motiv a invocat domnul Tănăsescu pentru a se manifesta astfel, domnul colonel a sfătuit-o cu blândețe:

— Doamnă Tănăsescu, eu nu sunt medic, dar am impresia că soțul dumitale are probleme de ordin psihic. Cel mai bine pentru dumneata şi pentru copii ar fi să-l părăseşti… şi asta cât mai urgent.

— Eu m-am lămurit, draga mea, interveni şi doamna Viorica. Ce să ne mai învârtim după deget!… E un nebun! De un astfel de om trebuie să fugi unde vezi cu ochii…

„Să fugă! Unde să fugă?”, se întreba Mihaela disperată. După această întâmplare, niciun membru al familiei Petria nu i-a mai călcat pragul, de teamă să nu-i ofere matrozului din cale-afară de gelos motiv de scandal.

A rămas în spital o săptămână. Deşi se bucura de atenția medicilor şi a asistentelor, niciun calmant nu o ajuta să îşi recapete încrederea în sine şi speranța de viață. Reuşea foarte rar să adoarmă, şi atunci numai pentru câteva clipe. *Ce să fac? Încotro să o iau? Cui să mă plâng? Cine să mă ajute?* Erau întrebările care o terorizau permanent, nelăsând-o să se odihnească, să se refacă

după zecile de lovituri barbare primite de la cel care declarase sus şi tare, în văzul invitaților din ziua de Sfânta Mărie, că el numai pe ea o iubeşte şi că doar pe ea o vrea de soție. Acum, Mihaela ajunsese la vârsta de treizeci şi şapte de ani. În afară de copii nu avea nicio bucurie. Cei doi băieți, Paul şi Adi, însemnau pentru ea singurul motiv de a exista. Singurul noroc în viața ei amară era locul de muncă, mediul în care îşi desfăşura activitatea profesională. În mijlocul copiilor din clasă redescoperea de fiecare dată acea căldură sufletească de care au nevoie oamenii-oameni, indiferent de vârstă. Avea simț profesional, şi de aceea reuşise să se facă remarcată în acest domeniu. De când scandalurile de acasă se înmulțiseră şi deveniseră tot mai groteşti, începuse să caute răspuns altor noi întrebări care îi rodeau sufletul: *„Este corect din partea mea să-mi țin copiii într-un astfel de mediu? Amândoi sunt băieți. Ce vor învăța ei de la un astfel de om? Cum să îşi chinuie la rândul lor viitoarele soții?! Nu, nu, aşa ceva nu se poate. Va trebui să plec. Trebuie să mă despart de acest terorist cu chip de om!”…* era răspunsul la care ajungea de fiecare dată.

*

Oraşul Mangalia trăia şi el drama societății comuniste, caracterizată prin constrângerea individului, îndobitocirea lui, înfometarea şi, mai ales, ținerea sub control a faptelor lui. Orice acțiune ieşită din comun era discutată şi sancționată în şedințele de partid, erai aspru criticat, pedepsit dacă îndrăzneai să-ți ceri drepturile, chiar şi atunci când ți se cuveneau.

În orice familie, femeia era cea care ducea greul. Grija de a avea ce pune pe masă o ținea într-o tensiune continuă, iar statul la coadă pentru a putea cumpăra câte ceva pur şi simplu o înnebunea.

Ca oricare mamă, Mihaela alerga zilnic prin magazine sau stătea ore în şir pe la cozi pentru a cumpăra alimente

pentru familia sa, cu gândul la fericirea copiilor. Măcar lor să nu le lipsească nimic – era tot ce îşi dorea. Familia însemna totul pentru Mihaela.

Deşi avea un trai de coşmar acasă, Mihaela continua să lupte pentru familia sa, pentru imaginea familiei sale.

Nu se destăinuia nimănui decât acelor persoane pe care nu le putea ocoli, cum erau familia colonelului Petria, asistentele şi medicii din spital care o văzuseră plină de vânătăi. Nutrise permanent în străfundul sufletului un iz de speranță că lui Florin îi va veni mintea la cap şi se va schimba, redevenind ceea ce era el în primul an al căsniciei: un soț iubitor şi curtenitor. Uneori se întreba: *„De unde atâta putere ca să-l iert pentru chinurile la care m-a supus cu sălbăticie? Poate se va trezi la realitate şi se va schimba. Atunci, îmi va fi mai uşor să lupt cu trecutul”.* Alteori, când paharul suferințelor provocate de nefericitul marinar se umplea şi dădea pe de lături, Mihaelei îi renăştea gândul renunțării la lupta cu condiția ei de femeie sacrificată pe altarul fericirii copiilor, şi chiar plănuia să fugă. *„Să fugă? Doamne, unde să fugă? Şi copiii?!... Ce s-ar face copiii fără ea?!”* Era de ajuns să îşi pună această întrebare pentru ca puterile ei, mistuite de chin, să renască şi să se sugestioneze că nu trebuie să renunțe la lupta cu propriul destin. Era fericită alături de copii. Fără să-şi dea seama, Florin, ea şi băieții formau o echipă care-şi trăia tacit bucuriile, îşi împărțeau grijile şi nevoile zilnice sau făceau planuri de viitor. Toate zilele de aniversare ale copiilor erau transformate de Mihaela în adevărate sărbători. Avea grijă de fiecare dată să se roage ca Florin să nu vină beat şi să înceapă cu scandalul, gonind acasă invitații, colegi şi prieteni ai lui Paul şi Adi. Uneori participa şi Florin la bucuria copiilor, alteori se cinstea de unul singur sau cu vreun amic în bucătărie, iar de cele mai multe ori nici nu dădea pe acasă.

În astfel de zile, Mihaela radia de fericire. În sinea ei credea că şi Florin se bucură de fastul acestor aniversări

unice în viața fiecărui copil. Își spunea că soțul ei poate să nu fie impulsiv atunci când vrea, atunci când se controlează, şi speranța schimbării în bine a vieții lor chinuite înflorea pe dată. În astfel de zile era convinsă că merge spre victorie, victoria pentru ea însemnând o familie adevărată, cu un soț tandru, iubitor şi respectuos.

Alte zile pe care ea le respecta cu sfințenie erau sărbătorile creştineşti. Tradițiile acestor zile erau poruncă de la Dumnezeu pentru mama Maria şi pentru tata Ion. Aceasta îi fusese moştenirea şi Mihaela nu dorea s-o ştirbească, de aceea îşi educa băieții în spiritul tradițiilor părinteşti. Oricât de sărac ar fi românul, trebuie să simtă cu întreaga-i ființă ziua de sărbătoare. Dacă nu are ce pune pe masă într-o astfel de zi, va veni careva să-i aducă, dacă nu are pe nimeni, va veni careva să-l invite să ciocnească un pahar sau să mănânce pe săturate.

Nu era zi de sărbătoare fără ca în casa lui Ion Danciu din Rebra să nu miroasă a brad, a sărmăluțe ce fierbeau pe sobă în oale de lut, a cozonaci şi a câte şi mai câte bunătăți care nu însemnau bogăție, ci cu totul şi cu totul altceva – tradiție sfințită de mii şi mii de generații. Şi, pentru că toate acestea înseamnă în primul rând tradiție, devine obligatoriu ca ele să nu lipsească din casa niciunui român. Aceasta era lecția pe care Mihaela le-o preda, de fiecare dată când avea ocazia, copiilor săi. Băieții o ascultau cu atenție, se închinau şi mulțumeau Domnului pentru daruri, se îndestulau cu bunătăți, după care îşi umpleau buzunarele să ducă şi pe la prieteni, pentru ca darul să fie dar. Darul vine şi se duce. Doar cadourile orăşenilor nu pleacă mai departe. Darul pleacă… de aceea a venit, ca să meargă mai departe, să bucure şi să lumineze alte zeci şi zeci de suflete.

Dacă în noaptea de Ajun aveai voie să te înfrupți din bunătățile pregătite în cinstea Crăciunului, de Sfintele Paşte nu gustai nimic până ce mama Maria nu aducea păştițele de la biserică. În ziua de Paşte, tata Ion aşeza toporul lângă piciorul mesei, iar pe masă punea o farfurie

cu apă. În apa din farfurie, peste câteva rămurele de busuioc, trona un ou roşu ca sângele lui Iisus şi de jur împrejur bani, monede de diferite valori. Tata Ion lua cu o lingură păştiţe din cana adusă de la biserică, atât cât să fie o înghiţitură, şi rostea solemn de trei ori *„Hristos a înviat!”*. Toată familia răspundea la fel de solemn de trei ori: *„Adevărat a înviat!”,* apoi, cu pioşenie, mânca păştiţele din lingură. Urma mama Maria cu acelaşi ritual, după care toţi copiii, în ordinea vârstei, săvârşeau acest ritual încărcat de semnificaţii şi energii spirituale.

Fiecare copil aşeza piciorul pe toporul de lângă masă, se spăla cu apă din farfurie pe faţă, rostea cuvintele magice, aştepta confirmarea adevărului rostit de el, confirmare venită pe dată de la toţi cei prezenţi, apoi lua o înghiţitură din păscuţă. În clipa în care înghiţea păscuţa, se auzea glasul grav şi solemn al tatălui:

— Să fii tare ca fierul pe care-l calci acum, să fii curat ca apa de izvor cu care te-ai spălat, să fii frumos ca oul roşu, parfumat ca busuiocul şi să ai noroc la bani, aşa să-ţi ajute Dumnezeu în care crezi şi pe care-L slăveşti zilnic prin cuvântul, prin gândul şi fapta ta... Doamne-ajută!

— Doamne-ajută! răspundea în cor întreaga asistenţă. Mihaela, Tudorel şi Fironica erau fericiţi să primească astfel de urări din gura tatălui şi săreau în sus de bucurie, pentru că abia acum aveau dreptul să ciocnească ouă şi să mănânce cozonac. Casa se umplea pe dată de râset, veselie şi voie bună.

Ajunsă la casa ei, având doi băieţi crescuţi cu toată dragostea, Mihaela nu a reuşit decât rareori să creeze acea atmosferă sfântă din zilele copilăriei, când era sigură că îl vede pe Iisus la fereastră. Oricât s-ar fi străduit să pregătească fel de fel de bunătăţi specifice unor sărbători de o asemenea importanţă, oricât de frumos ar fi aranjat masa în ziua de Crăciun sau de Paşte, sărbătoarea se încheia aproape de fiecare dată cu lacrimile ei şi cu ţipetele şi urletele animalice ale lui Florin. Ajunsese să

creadă că omul de lângă ea crescuse într-o familie de păgâni ori atei comunişti, convinşi până în măduva oaselor că Divinitatea este un moft al preoților sau al celor săraci cu duhul. Cum altfel să îşi explice plăcerea lui de a transforma atmosfera de sărbătoare a acelor zile în scandaluri oribile? Pe măsură ce creşteau, copiii se îndepărtau şi se izolau tot mai mult de el. Paul Valentin devenise un licean inteligent, cu un chip foarte atrăgător şi o ținută impecabilă. Toate fetele din liceu întorceau capul după el fără sfială. Avea rezultate foarte bune la învățătură, ştia să se facă plăcut şi apreciat de către toți colegii de clasă şi era iubit de profesori. Citea foarte mult, arătându-se interesat de toate domeniile. În cărți îşi afla liniştea, ele îi saturau dorința de cunoaştere. Când era mic, pe Adrian lumea îl confunda cu o fetiță, atât de dulce şi frumos era. Pe măsură ce trăsăturile i s-au conturat şi maturizat, a devenit un bărbat frumos, cu trăsături de om inteligent. Păcătuia prin faptul că nu avea o înclinație deosebită spre studiu, lipsă pe care o compensa prin excepționale înclinații practice. Îl pasionau activitățile care aveau rezultate imediate şi era foarte nemulțumit de el atunci când nu obținea rezultatele dorite dintr-o astfel de acțiune.

Paul Valentin s-a descurcat încă de mic în orice împrejurare, devenind un sprijin adevărat pentru Mihaela. Deşi, când era mic, Adrian demonstra mult curaj, crescând devenise mai fricos, din cauza mediului în care se forma. Stătea în preajma mamei sau a lui Paul şi nu admitea pentru nimic în lume să doarmă singur ori să se ştie singur în casă. În momentele în care Florin se repezea la Mihaela ca să îşi arate bărbăția şi inteligența cu pumnul, Adrian țipa ca din gură de şarpe şi rămânea pe loc paralizat de frică, pe când Paul sărea la taică-său, strigând:

— Tati, ce ai cu mama? Las-o în pace. Te rog să ne laşi în pace. Nu vezi că l-ai speriat pe Adrian?!

Fiind atât de apropiați de mama lor, ambii băieți îi

destăinuiau doar ei bucuriile, necazurile ori neîmplinirile lor. Domnul Scandal habar nu avea prin ce zbucium cumplit treceau copiii lui şi nici nu dădea vreo dovadă că l-ar interesa ce se petrece în sufletul lor.

Nu de puține ori, în clipele lui de demență absolută, Mihaela rămânea nemişcată, privind prin el, întrebându-se: *„Oare omul ăsta nu a fost şi el copil? A fost şi el dulce şi nevinovat ca Adrian al meu, care acum tremură ca varga de frica lui? Cum de s-a transformat într-un demon cu chip de om? Ce îl face să trăiască cu atâta nesaț plăcerea diabolică de a-i face pe cei de lângă el să sufere permanent? Doamne, ajută-mă să înțeleg ce se întâmplă cu omul pe care Tu m-ai învățat să-l iubesc atunci când mi L-ai scos în cale!"*

Într-o seară de toamnă, rece şi tristă, în anul în care Paul intrase în clasa a unsprezecea, iar Adrian într-a şaptea, tot aşteptând ca Florin să îşi facă apariția pentru cină, copiii au început să dea semne de oboseală şi nerăbdare. Mihaela a hotărât să servească cina împreună, după care să meargă toți trei la culcare. Se făcuse târziu, iar aşteptarea nu-şi mai afla rostul. Amândoi băieții mergeau la cursuri dimineața şi era absolut obligatoriu să se scoale cât mai devreme.

Pe la orele douăzeci şi două, a apărut Florin, legănându-se beat de pe un picior pe altul, urlând fără niciun motiv. Țipa fără întrerupere, neavând şir la vorbă, repetând într-un mod dezgustător aceleaşi idioțenii. Mihaela a ieşit repede din dormitor şi l-a rugat să tacă din gură, pentru că sperie copiii şi trezeşte toți vecinii, deşi ştia foarte bine ce avea să urmeze. Numai că, de data aceasta, mintea lui diabolică a dărâmat-o complet. Până în acea seară, fusese convinsă că îi cunoaşte tot arsenalul de orori de care era în stare. Asistând neputincioasă la ce spunea şi făcea bărbatul până atunci rău, bețiv, manifestând de multe ori stări de demență, Mihaela a simțit cum cade cerul pe ea, cum legătura ei cu divinul se rupe definitiv. Atunci, în acele momente incredibile, a

trăit cu convingerea că nici Dumnezeu nu o mai poate ajuta.

— Îndrăzneşti să mă înfrunţi pe mine, jigodie?... ţipa beţivul făcând spume la gură.

Auzind gălăgie, ambii băieţi au venit în fugă să vadă ce se întâmplă. Omul beat, tatăl copiilor care îl priveau consternaţi, a tăcut preţ de o clipă. Mimica feţei deconspira faptul că scormonea prin creierii îmbibaţi de alcool, căutând ceva ce pusese acolo la păstrare, iar acum nu mai găsea, ori ceea ce dorea el să scoată la lumină nu se lăsa luminat chiar atât de uşor. Ridica din când în când degetul arătător în aer, ameninţând de zor un inamic necunoscut. În acelaşi timp, bâiguia vorbe de neînţeles, apoi trăgea concluzii cu caracter de verdict final, gesticulând cu ambele braţe. La un moment dat, şi-a înfipt arătătorul în tâmpla dreaptă, semn că a reuşit să găsească ceea ce căuta. Şi-a pironit privirile ameţite asupra lui Paul şi a tunat cu o voce dogită de alcool şi ţigări:

— Scoate uşa de la sufragerie din balamale şi plimb-o prin casă, altfel o omor pe maică-ta...

Paul stătea locului ca lovit de trăsnet, privind consternat când la Mihaela, când la omul pe care nu-l mai recunoştea ca fiind tatăl pe care îl aşteptase ani de zile să se întoarcă din misiunea importantă în care plecase. Adrian s-a aruncat în braţele maică-sii, tremurând înspăimântat ca niciodată.

— N-ai auzit ce-am spus? Scoate uşa şi plimb-o prin casă, altfel o omor pe maică-ta...

De frică şi ştiind că nu este recomandabil să înfrunte un om transformat de băutură într-un călău care nu mai judecă, bietul Paul a scos uşa din ţâţâni şi a început să umble prin casă clătinându-se sub greutatea ei. Când şi-a văzut copilul într-o postură pe care nu şi-ar fi putut-o imagina vreodată, Mihaela a scos un înfricoşător strigăt de durere, asemănător urletului animalelor încolţite, după care s-a prăbuşit leşinată pe jos.

S-a trezit după câteva ore, la spital, într-o rezervă cu două paturi. Era atât de înspăimântată, încât nu putea scoate o vorbă. A rămas în spital patru zile. Gândurile o măcinau încontinuu: *„Doamne, până unde va merge nebunia acestui om? Cum să scap de această căsnicie care nu mi-a adus decât nefericire, atât pentru mine, cât şi pentru copii?”*. Rezultatul analizelor a fost dezastruos. Dărâmată psihic, stresată până la culmea la care trupul cedează tuturor bolilor posibile, s-a pomenit că are colecistul încărcat de pietricele... *„Orice s-ar întâmpla, Dumnezeu trebuie să mă țină în viață pentru ca să-mi văd băieții porniți pe un drum al lor”,* se încuraja ea de una singură.

Şi, pentru ca teribila ei dramă să capete un iz tragi-comic, Florin a venit zilnic în vizită la ea la spital, rugând-o în genunchi să-l ierte pentru că era beat şi nu ştia ce face. Ştia că minte, ştia că este fals în comportamentul său de om care îşi cere spăşit iertare, de aceea îi era scârbă de vorbele lui.

Nu suporta să-l mai vadă şi cu atât mai puțin să îl audă vorbind. După ieşirea din spital, primul ei gând a fost să stea de vorbă cu băieții, ca să le spună că nu mai poate continua o astfel de viață. Mai bine se despart de acest drac mascat în bărbat. Aflând despre ororile pe care erau nevoiți să le trăiască de ani de zile, în mod sigur, orice instanță care ar judeca divorțul ar decide ca ei să rămână împreună în locuința lor. Adrian a ascultat-o în tăcere, în schimb Paul, mult mai matur în comparație cu fratele său, dar dovedind din plin inocența specifică vârstei, a îndemnat-o pe Mihaela să-l mai ierte încă o dată, să-i mai dea o şansă, o ultimă şansă. Ascultându-l cu atenție pe Paul Valentin şi înțelegându-i argumentele, Mihaela a redescoperit cât de complicată era situația în care se afla. Ar fi rămas singură, doar cu cei doi copii în apartament, pentru că se săturase până peste cap de manifestările lui animalice şi de bețiile fără şir. „Să plece el, să ne lase în pace!”, le spunea ea copiilor de fiecare

dată când trecea printr-un declin psihic datorat scandalurilor cărora nu mai ştia cum să le facă faţă. Acum înţelegea că ambii băieţi erau capabili de iertare. Puteau să-l ierte pe cel care, în loc să le fie tată, le întristase cât putuse de mult şi de bine copilăria. Se vedea obligată să dea curs impulsului iertător al băieţilor. Deşi era convinsă că Golgota ei va continua, nu avea curajul să îşi asume răspunderea creşterii a doi copii de una singură ori să se opună reacţiei lor spontane de a-l ierta încă o dată pe Florin.

Cine poate spune că îşi cunoaşte propriul destin înainte de a-l trăi aşa cum îi este dat? Bineînţeles că îţi poţi influenţa soarta prin modul în care iei la un moment dat o decizie sau alta, legată de pasul pe care urmează să-l faci. Întotdeauna, indiferent de pas, această decizie poartă în ea influenţa covârşitoare a celor şapte ani de acasă, bagajul cultural al celui în cauză, experienţa de viaţă, dar mai importantă decât toate acestea este influenţa factorilor externi, care nu sunt alţii decât oamenii din imediata ta apropiere. Membrii familiei, preotul, şcoala, prietenii, amicii, colegii, cu spusele şi faptele lor, ne corup deciziile de cele mai multe ori, cu convingerea că ne vor binele sau că ne învaţă să provocăm binele. Deşi Mihaela îşi dorise şi visase independenţa absolută, iat-o ducând de ani de zile o viaţă în care toţi ceilalţi contau, grija pentru ea fiind mereu pe ultimul loc. Existau în viaţa lor momente pe care nu le poţi numi decât ca fiind ciudate, dacă nu uiţi grozăviile pe care erau nevoiţi să le trăiască. Un astfel de *„moment ciudat”* şi-a făcut simţită prezenţa din ziua în care Mihaela s-a întors acasă de la spital.

După ce s-a trezit din beţie şi aflând că soţia sa este în spital, pe Florin au început să-l macine mustrările picăturii de conştiinţă pe care o mai avea. De data aceasta sărise rău peste cal. Să-l oblige pe Paul să plimbe uşa sufrageriei prin casă?! Cu mintea trează, cu cei doi băieţi care îl priveau permanent temători, cu ură şi

curiozitate copilărească, cu soția în spital, nu i-a fost uşor cele câteva zile trăite astfel, până la întoarcerea Mihaelei. De aceea, din ziua în care ea a intrat pe uşă, el s-a făcut mic, străduindu-se să treacă neobservat, iar când prindea momentul îşi cerea neîncetat iertare pentru purtarea sa abominabilă. Iarăşi nu mai bea şi nu mai întârzia seara la cină, încât Mihaela începuse să se întrebe dacă nu cumva tot ce făcuse el până atunci, făcuse cu bună-ştiință, după un plan bine stabilit, ceea ce era mult mai grav. În acest caz, însemna că el ar fi avut un scop anume şi că nu acționa doar în urma pornirilor lui de om beat. Şi totuşi, Mihaela a închis ochii sufletului şi ai rațiunii nu pentru a-l ierta, ci pentru a se convinge că poate să treacă încă o dată peste acest blestem în numele copiilor ei. Momentul ciudat care a urmat a fost liniştea, dar o linişte crispată care a măsurat în timp cea mai lungă perioadă fără scandaluri, bătăi şi beții nocturne de când se căsătorise.

Trecuseră cincisprezece ani de când trăia cu Florin şi, dacă ar fi adunat la un loc clipele frumoase petrecute alături de el, ar fi alcătuit un mănunchi de zile de aproape un an. Avea din ce în ce mai des mustrări de conştiință pentru că se afundase în mocirlă de bunăvoie, pentru că se lăsase purtată de val, nesocotind toate sfaturile celor apropiați, pentru că îşi dorise un soț şi se pricopsise cu un nebun. Paul Valentin absolvise liceul, iar Adrian era în clasa a opta.

Pe la începutul verii acelui an, au stabilit să meargă cu toții o săptămână în Ardeal, în vizită la părinții Mihaelei. Paul se pregătea pentru examenul de admitere în facultate, care urma să aibă loc toamna. O săptămână de pauză pentru el era binevenită. Cu toate că erau pregătiți de plecare, Florin tot amâna ziua fixată pentru călătorie, spunând că mai are de rezolvat probleme urgente legate de serviciu. Cât a durat această perioadă a amânărilor plecării în mica vacanță, la anumite intervale de timp, telefonul suna, Mihaela ridica receptorul, dar de la celălalt capăt al firului nimeni nu spunea niciun cuvânt.

După două-trei apeluri de acest gen, dacă se întâmpla să fie acasă, Florin se făcea nevăzut imediat, invocând pretexte de multe ori puerile, pe care Mihaela nici nu le lua în seamă. Fiind în vacanță, mergea la plajă cu băieții ori singură, dacă aceştia aveau alte preocupări. Statul la soare îi înroşise trupul, dar mai ales fața, care arăta ca un rac proaspăt scos din apă clocotită. Ei nu-i păsa de acest lucru. Ştia că în câteva zile urmele roşeții vor dispărea şi va căpăta un ten măsliniu, ca al unei creole veritabile. Se bucura de soare, dar mai ales de liniştea care se înstăpânise în casa lor de ceva vreme, linişte ce era din când în când deranjată în mod nesemnificativ pentru ea de țârâitul prelung al telefonului anonim. Părea a fi un semnal, însă nu-i dădea importanță, atâta vreme cât nu devenea alarmant.

Într-o seară târziu, după ce peste ea şi copii se aşternuse liniştea orelor de odihnă, şi-a făcut apariția Florin, însoțit de maiorul Mihai Negru, un coleg de serviciu. Au intrat în sufragerie, unde Mihaela dormea pe o canapea. Văzând-o, maiorul Mihai Negru nu s-a putut abține să nu exclame:

— Doamne, Florine, dar ce soție frumoasă ai!…

Posibil amețeala datorată băuturii sau lipsa unei educații solide, însă cu certitudine surprinderea l-a făcut pe colegul lui Florin să nu îşi poată abține exclamația sinceră. Auzindu-l, Mihaela a sărit speriată de pe canapea.

Florin nu şi-a putut reține în fața colegului pornirea lui de bărbat adevărat şi a început să o chestioneze autoritar, ca un stăpân ce era:

— De ce dormi aici, în sufragerie? Şi ce, asta-i oră de somn? Ce ai de nu vorbeşti, muto? Ai amuțit? Mişcă şi adu ceva pe masă, nu mai sta şi te freca la ochi! Nu vezi că avem musafiri?!

— Vă rog să mă scuzați, doar ce ațipisem, dar îmi revin imediat. Ce doriți să mâncați?

— Tu eşti proastă sau te faci? Adu ce se aduce pe masă

când îți vine în vizită un prieten…

Fără să mai scoată un cuvânt, Mihaela a încărcat masa cu mâncare şi băutură, apoi a dorit să se retragă în dormitor, dar Florin a oprit-o la fel de autoritar:

— Nu, nu pleca. Stai cu noi, doar ai timp de odihnă din belşug.

A rămas lângă ei câteva ore bune, ascultându-le bancurile de proastă calitate şi bârfele la adresa colegilor de serviciu. Într-un târziu, nu a mai rezistat şi a plecat la culcare. Pe la ora patru dimineața, a trezit-o Florin în urlete şi pumni, deoarece cu zâmbetul şi cu privirea îl cucerise până în măduva oaselor pe maiorul Mihai Negru, care nu contenise cu vorbele de laudă la adresa ei până când a plecat.

— Erai roşie de plăcere când l-ai văzut, vulpoaico! Crezi că nu te-am văzut cum îi aruncai ocheade pe sub sprâncene?

— Sunt roşie la față de la plajă, măi om nebun…

— Taci! Nicio vorbă! Ți-am spus că nu îți merge cu mine… I-ai zâmbit tot timpul, javră ordinară ce eşti…

— Bine, dar este prietenul şi şeful tău. Nu am făcut altceva decât să mă port politicos cu el… am făcut-o pentru tine…

— Ai făcut-o pentru mine?! Lasă că îți arăt eu ție, jigodie…

S-a repezit şi a luat patul pliant pentru plajă pe care-l țineau într-un colț al dormitorului şi a bătut-o cu el până a obosit. O lovea pe unde se nimerea. Mihaela a adoptat iarăşi postura femeii care stă şi încasează lovituri fără să spună nimic, aşteptând ca nebunul să se liniştească. L-a oprit oboseala. A căzut în pat ca şi cum nu s-ar fi întâmplat nimic şi s-a scufundat într-un somn adânc, sforăind groaznic, duhnind a băutură şi fum de țigară. Cât timp o lovise cu patul pe care-l ținea într-o mână, cu cealaltă o trăgea de păr mai-mai să i-l smulgă, încât Mihaela era înnebunită de durere şi de groază.

Cât a durat călătoria în care au plecat a doua zi,

nemaisuportând amânările lui nemotivate, Mihaela nu i-a acordat soțului ei nici cea mai mică atenție. El încerca să îşi repare purtările barbare din seara anterioară plecării, dar se lovea de privirea ei rece ca de un zid. Ea vorbea numai cu cei doi băieți şi numai dacă era strict necesar să intervină, ca să le spună ceva ori să le ofere de mâncare, pentru că lungul drum dura aproximativ douăsprezece ceasuri.

Când a îmbrățişat-o, mamei Maria i-a fost de ajuns o singură privire pentru a înțelege că fiica sa trecuse de curând prin calvarul bătăii şi al scandalului la care o supunea nimeni altul decât ginerele său, pentru care nu mai avea ochi să-l vadă.

— Fata mamii, fata mamii… am să mor de oful tău. De ce nu te hotărăşti odată, mamă, să-l laşi pe neisprăvitul ăsta să trăiască singur, cum îşi doreşte? Ăsta nu merită să stea o femeie lângă el. De ce l-ai mai adus la mine? Îmi vine să-i crăp capul cu securea… Ia-ți copiii, draga mea, lasă-l, părăseşte-l, şi vino acasă…

— Cum să vin acasă, mamă?!… sări Mihaela iritată. De lăsat, am să-l las până la urmă, pentru că eu cred că asta îşi doreşte, după cum se poartă, dar de venit acasă nu vin. Ar însemna să dau cu piciorul tuturor realizărilor mele, multe-puține, atâtea câte sunt… Să mă întorc de unde am plecat, mai rău decât am plecat? Cu doi copii după mine? Ce va zice lumea şi ce voi face eu aici în sat?

— De, mamă, dar avem şi aici şcoală şi grădiniță. Ai uitat că aici ți-ai început anii de serviciu?…

— Nu, mamă, nici nu vreau să aud aşa ceva. Paharul este plin cu vârf şi-ndesat, aşa cum nu a fost niciodată de când m-am căsătorit cu el. Ai răbdare să-şi ia Paul Valentin examenul la facultate, şi după aceea îmi voi schimba viața.

Au vorbit amândouă zile-n şir, au plâns, s-au sfătuit şi concluzia a fost una singură: *„Lasă-l, mamă, şi du-te unde oi vedea cu ochii, şi pe drum să-l povesteşti la toate femeile, ca să i se ducă buhul şi să fugă toate de el. Acest*

om şi toți cei ca el nu merită să strângă vreodată femeie în brațe, darămite să se găsească vreuna care să îi mai facă şi copii…”

Îşi vărsau năduful în lacrimi şi cuvinte mult mai nevinovate decât vinovăția bărbatului al cărui comportament se dovedise de nenumărate ori a fi vecin cu nebunia, dacă nu chiar nebunia însăşi.

Mama Maria era mult schimbată față de cum o ştia Mihaela. Slăbită, mereu tristă, cu o privire îndurerată, femeia calmă şi puternică de altădată se transformase într-o ființă firavă, pe chipul căreia se citea o suferință ascunsă. *„Să fie bătrânețea de vină sau viața mea necăjită a necăjit-o şi pe ea, de arată de parcă ar fi bolnavă?”,* se întreba Mihaela cu ochii înlăcrimați, neîndrăznind s-o întrebe nimic.

În acea toamnă, Paul Valentin a intrat la facultate printre primii pe lista admişilor în urma examenului. După cum îşi dorea ea, Mihaela îşi sfătuise fiul cel mare să urmeze medicina. Dar el a ales un domeniu mult mai pretențios. Bunicul sădise în el iubirea de neam, de patrie, de popor, iar sămânța găsise un teren fertil. Paul şi-a dorit să fie printre acele minți luminate care veghează din umbră la liniştea țării, de aceea a ales să urmeze cursurile Institutului de Informații. Războiul umbrelor este întotdeauna aprig, neiertător şi, chiar dacă devii învingător sau învins, tot Marele sau Micul Anonim îți va fi numele. Dacă în urma activității tale se va ridica o statuie, ea nu se va putea numi altfel decât Mormântul Eroului Necunoscut. Paul cunoştea foarte bine acest concept rezultat din anii de experiență ai serviciilor de informații din toată lumea, dar nimeni nu a putut să îi schimbe ori să îi influențeze decizia. A dat examen şi a reuşit. *„Simplu ca bună dimineața, primăvară!”…* a spus el râzând fericit, după ce s-a văzut printre primii pe lista celor admişi.

Când a aflat despre reuşita lui Paul, Florin era beat ca de obicei. Că bucuria lui a fost reală sau nu, nimeni din

familia Tănăsescu nu poate spune, mai cu seamă după modul în care şi-a exprimat-o. S-a repezit la Paul şi l-a strâns de gât mai-mai să-l sugrume, încât bietul băiat s-a înroşit la față, părând că se sufocă. Apoi pe Mihaela şi pe Adrian i-a culcat la pământ şi a început să joace pe ei, cică de bucurie că Paul a intrat la facultate. Bucuria s-a transformat în tragedie, în lacrimi şi ură.

Ce minte diabolică poate născoci o astfel de manifestare de bucurie în urma unei realizări importante pentru copil?!... Mintea domnului Scandal. În seara în care ar fi trebuit să se bea şampanie, în casa familiei Tănăsescu s-a plâns cu lacrimi amare în timp ce matrozul, inconştient de beat, urla şi se desfăşura ca posedat de diavol. Mihaela era convinsă că, dacă ar fi povestit cuiva cum au sărbătorit evenimentul, nu s-ar fi găsit o minte sănătoasă care să o creadă. Reacția oarecum neaşteptată, din cauza vârstei, a fost a lui Adrian, care, după această întâmplare, şi-a implorat mama: *„Mami, te rog părăseşte-l! Eu nu mai pot să îi spun tată acestui om!..."*

Începutul noului an universitar se apropia vertiginos. Elevii şi studenții se pregăteau pentru începerea cursurilor. Ocupată cu pregătirile de instalare a lui Paul Valentin la căminul Institutului de Informații din Bucureşti, Mihaela a amânat momentul divorțului. În aceeaşi perioadă, de acasă a primit vestea că mama Maria este foarte bolnavă. Înspăimântată de o asemenea veste, a lăsat totul baltă, şi-a luat copiii şi a plecat în Ardeal la părinți. A găsit-o pe mama Maria în spital, tristă, slăbită, foarte palidă şi aproape de nerecunoscut, cu un diagnostic halucinant: ...cancer generalizat. La aflarea diagnosticului, şocul a fost nimicitor pentru Mihaela. Nu mai ştia ce să facă, nu mai vedea pe unde merge. Ar fi vrut în acele clipe să se rupă în două: o parte să stea cu măicuța ei, care se zbătuse pentru ea încă de când era o copilă bolnavă şi fără speranțe de viitor, iar cealaltă să plece cu cei doi copii care se pregăteau pentru începerea

noului an şcolar.

— Ce mai faci tu, fata mamii? Cum îți mai merge? a dorit să afle bătrâna, presimțind că sfârşitul îi este aproape…

— Bine, mamă… Acum totul este mai bine… Florin a redevenit acel om pe care l-am cunoscut… s-a mai liniştit… doar când se întâmplă să bea îşi mai iese din fire…

— Se vede pe fața ta că nu ştii să minți, draga mamii. Eu îți văd tristețea din ochi şi tu îmi spui că o duci bine? Eşti mamă şi ar trebui să ştii că orice mamă simte când odorul ei este nefericit. Tu eşti chinuită, mamă, de nemernicul cu care te-ai măritat. Eu am înțeles… de cum l-am văzut prima oară, am înțeles că este un ticălos… dar tu nu m-ai ascultat. De, fetița mamii, aş fi vrut eu să mă înşel, dar se vede că viața m-a învățat bine să iau seama la oameni. Sunt tare mâhnită, mor cu gândul la tine, la viața ta chinuită alături de bruta cu care te-ai măritat.

— Lasă, mamă, nu te mai gândi acum la mine. Până la urmă voi izbândi. Nu se poate ca Dumnezeu să nu-mi arate într-o zi calea pe care trebuie să o apuc. Mai bine roagă-te să te faci sănătoasă şi să mergem la casa noastră, unde te aşteaptă toți cu drag, îi spuse Mihaela cu lacrimile şiroind pe obraz.

Ştirea că bătrâna se afla în spital ajunsese pe la toate rudele. Când a ieşit din salonul bolnavei, Mihaela a fost surprinsă să-şi vadă rudele sărind cu mic cu mare în jurul ei şi întrebând-o ce se întâmplă. După ce le-a spus adevărul, au convenit împreună să se poarte toți cât mai firesc, pentru ca mama Maria să nu le descopere îngrijorarea.

În luna septembrie, Mihaela începea serviciul, iar Adrian şcoala. Paul urma să înceapă cursurile în prima zi a lunii octombrie. După ce a discutat cu medicii, cu asistentele, cu rudele şi au stabilit ce trebuie făcut într-o astfel de situație, Mihaela şi-a luat băieții şi s-a întors la Mangalia. Ajunsă acasă, zilnic avea grijă să dea telefon ca

să afle veşti despre mama Maria. Veştile nu erau îmbucurătoare. Bătrâna era din ce în ce mai rău. Mihaela se ruga pentru o minune care să-i salveze măicuța, se ruga zi şi noapte bunului Dumnezeu să-i mai dea bătrânei zile de trăit ca să apuce să-şi vadă fetița şi nepoții trăind singuri, fără Florin, dar fericiți, pentru că în sinea ei nutrea deja convingerea că într-o bună zi îşi va lua copiii şi va pleca. Dar veştile nu-i mai dădeau nicio speranță, deşi sperase din toată ființa că va ajunge să o mai poată îmbrățişa pe măicuța ei dragă înainte de a pleca pe drumul fără de întoarcere.

Mama Maria s-a stins din viață în luna octombrie. Țăranca aprigă, puternică, harnică, inteligentă, îndrăzneață, cu o judecată aspră, dar întotdeauna dreaptă, care făcuse din munca ei zilnică un mit al devenirii pământene, aşa cum fac toți țăranii acestor ținuturi, şi-a dăruit trupul țărânii şi a zburat în al nouălea cer ca să vegheze din înalturi drumul terestru al tuturor urmaşilor neamului său. A purtat în tot locul mândria femeii cinstite căreia nu i se poate reproşa nimic, ceea ce a făcut să fie respectată şi iubită de toți cei din jur, care nu s-au dat în lături să verse pentru ea o lacrimă şi să-i cânte într-un glas cu preotul satului veşnica pomenire. În ziua înmormântării, Mihaela a simțit cum din sufletul ei se rupe ceva; o parte din ea pleca spre veşnicie odată cu mama Maria.

La întoarcere spre Mangalia trebuia să facă popas la Bucureşti, pentru a participa la un eveniment foarte important. Paul Valentin depunea jurământul de credință față de țară. Pe drum ea s-a cuibărit lângă Adrian într-un colț al compartimentului de tren, în timp ce Florin şi-a găsit imediat colegi de pahar. După ce s-a încălzit bine de la țuica de prună, Florin a început să cânte, să râdă prosteşte, să înjure, fără să țină seama că veneau de la o înmormântare, şi nu de la o petrecere.

Mihaela îl privea şi nu-i venea să creadă până unde pot ajunge prostia şi răutatea acestui om. *„Oare Dumnezeu a*

înscris numele acestui demon cu chip de om în dreptul ursitului meu, sau eu i-am gravat numele cu neştiinţa şi ignoranţa mea?”… se întreba ea, sfârtecată de durere. Ajunşi în capitală, au tras la prietenii ei, familia Niculescu. După atâtea tristeți, Mihaela a trăit clipe de mare fericire văzându-l pe Paul Valentin trecând mândru în pas de defilare, îmbrăcat în ținuta de paradă, prin fața întregii asistențe. I-a mulțumit în gând Domnului pentru această mare bucurie.

— Ce frumoşi sunt toți, rosti încet doamna Tănțica Niculescu, prietena ei, care dorise nespus de mult să participe la paradă.

— Ce frumos este băiatul meu, spuse atunci Mihaela cu lacrimi în ochi. Mie mi se pare că este cel mai frumos, dumneavoastră ce spuneți?…

— Aşa este, se înveseli doamna Niculescu.

Abia a doua zi după paradă, Mihaela şi-a făcut curaj şi i-a vorbit lui Paul despre moartea mamei Maria. Tânărul student a izbucnit în plâns. Bunica fusese pentru el cea care-l purtase la biserică, îl ajutase să înțeleagă ce înseamnă adevărata cunoaştere a lui Dumnezeu, a Fiului şi a Duhului Sfânt, ea îl învățase de mic să nu-i fie frică de nimic în viață, să apere adevărul şi dreptatea. A plâns ținându-l în brațe pe Adrian. Înțelegeau amândoi că viața şi moartea devin două surori vitrege ce se urăsc cu multă cruzime, mai ales pentru acei oameni care nu înțeleg şi nu acceptă existența perenă a spiritului. Viața pământeană îşi are importanța ei, de aceea ți-e dată ca s-o trăieşti. Îmbrățişându-şi mama şi fratele, Paul le-a spus printre lacrimi:

— Bunica m-a învățat cuvintele Sfântului Apostol Pavel: *„Noi credem în cele ce nu se văd, pentru că acele lucruri sunt veşnice. Tot ceea ce vedem cu ochiul este trecător, aşa cum trecători suntem şi noi pe acest pământ”…* Bunica m-a învățat aşa. Să ne rugăm pentru liniştea şi odihna spiritului ei curat şi iubitor, aşa cum am ştiut-o noi dintotdeauna.

Stropul de fericire datorat paradei la care Paul se dovedise a fi printre cei mai strălucitori studenți, adăugat oceanului de nefericire în care trăia, s-a înecat destul de repede. În scurt timp, Mihaela avea să descopere că va trebui să suporte o intervenție chirurgicală. Se simțea din ce în ce mai rău. Avea crize din ce în ce mai dureroase. Medicii i-au recomandat să îşi opereze cât mai urgent colecistul, altfel viața îi era pusă în pericol.

Se temea, îi era frică. Iarăşi spital, iarăşi operație; nu, suferise destul în copilărie? Teama de spital şi în primul rând teama de sala de operație, căpătată în anii îndelungați de spitalizare ai copilăriei, o făcea să amâne zi după zi momentul prezentării la medic. Îi treceau prin cap tot felul de gânduri ciudate legate de nerealizarea şi nefericirea băieților ei, dacă ea nu s-ar mai întoarce din acest drum. Uneori i se părea că mama Maria o strigă… o cheamă la ea pentru că mai are să-i spună câte ceva, să-i vorbească, s-o învețe cum să evadeze.

Dacă în acele zile de indecizie, între a accepta sau nu intervenția chirurgicală, cineva, oricine, ar fi întrebat-o despre soțul ei, Mihaela nu ar fi ştiut ce să spună. Florin venea acasă beat sau treaz, asculta muzică ori lălăia de unul singur în legea lui, pleca pe nepusă masă şi dispărea în neant pentru două-trei zile fără ca ea să ştie pe unde umblă. De frica bătăilor şi a scandalului, nu îl întreba nimic. Acum era convinsă, în sinea ei luase deja hotărârea de a face pasul decisiv, acela de a-şi lua copiii şi a pleca oriunde, numai că un obstacol neprevăzut o țintuia locului. Şi acesta era sănătatea ei precară. După o viață atât de chinuită, sistemul nervos cedase, lăsând porțile sănătății nepăzite, dând voie bolii să dea năvală şi să cotropească ceea ce mai rămăsese din trupul ei obosit. Acum era obligată să se îngrijească de propria-i sănătate, dacă dorea să îşi urmeze destinul de veghetoare a drumului pe care visa ea că trebuie să păşească cei doi copii, lumina ochilor ei, unicul sens al vieții ei necăjite.

Sfârşitul lunii octombrie însemna, sau ar fi trebuit să

însemne în primul rând pentru familie, pregătirea pentru ziua de naştere a Mihaelei. Paul a venit de la Bucureşti ca să îşi felicite mama. Către seară, Florin a sosit acasă atât de beat încât nu înțelegea cine-i bărbatul care se plimbă prin sufragerie. Nu-i ieşea socoteala. De când plecase Paul la Bucureşti, el învățase că îi este de ajuns să numere membrii familiei până la trei, or acum îi ieşeau patru la numărătoare şi nu putea pricepe ce minuni, ce manoperă a mai pus la cale *„jigodia”* ca să-l inducă pe el în eroare. *„Un lucru e sigur,* bâiguia el în legea lui, *ăla nu sunt eu şi nici Adrian nu este, pentru că pe Adrian îl văd stând pe scaun, la masă…”* În cele din urmă, a adormit fără să înțeleagă că băiatul cel mare se întorsese acasă pentru a petrece împreună cu familia ziua de naştere a iubitei lor mame.

Tristă ca întotdeauna în astfel de zile care ar fi trebuit să fie festive, Mihaela şi-a servit băieții cu tot ce le pregătise cu dragoste şi migală. La un moment dat a cuprins-o o criză atât de puternică, încât băieții au sărit la telefon şi au chemat ambulanța. O noapte întreagă, copiii, medicii şi asistentele au vegheat-o. Durerile atinseseră paroxismul, a ajuns de câteva ori în stadiul de autoanestezie provocată de dureri. După ce s-a mai liniştit, medicii i-au dat verdictul: *„intervenție chirurgicală urgentă, altfel nu mai garantăm nimic pentru dumneavoastră!”…* Nu s-a decis să accepte intervenția şi, spre dimineață, copiii au dus-o acasă. Când au intrat pe uşa apartamentului, Florin umbla mahmur de colo-colo, neînțelegând unde dispăruseră cu toții fără ca el să ştie ce se întâmplă. Habar nu avea că fusese duminică, 1 noiembrie, ziua de naştere a Mihaelei, şi cu atât mai puțin prin ce trecuse ea la spital, o noapte întreagă. A întrebat morocănos, mai mult din cauza prezenței băieților:

— Da’ ce faci, dragă? Umbli noaptea, ce-ai pățit?

Paul nu putea lipsi de la cursuri, aşa că a plecat imediat la Bucureşti. Ca întotdeauna, Adrian privea pe

lângă taică-său fără să îl vadă şi fără să-l întrebe ori să-i spună ceva. Se săturase de imaginea lui de om beat care se crede grozav cum pune mâna pe pahar, dar nu-i spunea nimic, niciun cuvânt. Prefera să vorbească cu Paul sau să îşi caute alinare printre colegi şi prieteni, ori în brațele mamei.

În noaptea care a urmat ieşirii din spital, Mihaelei i s-a arătat în vis chipul blând al unui bărbat care o fixa cu o privire pătrunzătoare. O mângâia pe obraz şi îi vorbea întruna...

*

Mihaela a deschis ochii speriată... Timbrul vocii bărbatului din vis îi trezise fiorii uitați ai tinereții. Încerca din răsputeri să rememoreze visul pentru a nu-l uita. Chipul bărbatului i se părea cunoscut, la fel şi glasul, dar cine era nu-şi putea aminti... *„Ce faci tu, fată dragă?”,* îi răsunau în urechi cuvintele omului din vis. *„Dacă eşti atât de bolnavă, de ce nu mergi la Bucureşti?... Te aştept!... Hai, vino!... Te caut de ani de zile şi nu ştiu pe unde umbli... Vino, vino, te aştept... spital... Bucureşti...”* Emoția atingea culmi nebănuite pentru cât era ea de saturată de emoțiile pe care ți le poate oferi un bărbat ca Florin. Nu mai dorea să audă niciun cuvânt despre bărbați, fie de bine, fie de rău. Singurii bărbați demni de atenția ei erau Paul şi Adi, care încă erau doi copii cuminți şi visători. Chipul şters al acelui om, vocea lui îi aminteau despre zilele în care fusese convinsă că poate înfrunta viața de una singură, reuşind să atingă culmea deplinei independențe, culme dorită de orice femeie. Dar cine era acel om? Cum de era posibil ca mintea să îi joace o festă atât de inexplicabilă? Pentru ea, care se străduise ani în şir să scape de războiul amintirilor, faptul că nu îşi amintea nimic despre acest om nu putea însemna decât o scăpare a minții cauzată de un vis la care nu se aştepta. Unde şi când l-a întâlnit? O durere ascuțită, usturătoare

o trezi complet la realitate. S-a ridicat încet din pat şi a început să se plimbe prin cameră pentru a obliga durerea să înceteze… A privit ceasul, apoi s-a grăbit să îşi facă toaleta de dimineață. Trebuia să îl pregătească pe Adrian pentru şcoală.

Pe la ora nouă, a sunat Paul Valentin:

— Alo! Mami, să ştii că am vorbit la spital. Am aflat de la medicii Spitalului de Urgență că în cazuri asemănătoare cu al tău se poate interveni laparoscopic. Laparoscopia este o intervenție modernă, nedureroasă, aşa că nu ai niciun motiv să fii speriată. Să-mi spui când te hotărăşti să vii. Te voi aştepta în Gara de Nord la acceleratul de Mangalia.

— Bine, bine, puiule, am să te sun eu. Cred că voi veni destul de repede, socotind după durerile pe care le îndur.

— Mami, te rog, nu mai întârzia nicio clipă. Trebuie intervenit imediat. Nu mai poate fi vorba de nicio amânare. Aici este vorba despre tine şi viața ta.

— Bine, dragul meu! Am să te sun eu în câteva zile, îți promit. Tu să ai grijă ce faci. Să îți vezi de cursuri, să nu cumva să aflu că îți pierzi nopțile fără niciun rost. Ai grijă de tine… La revedere, dragule…

În timp ce aşeza telefonul în furcă, Mihaelei îi trecură prin minte spusele necunoscutului din vis: *„Să vii la Bucureşti… te aştept…”* O trecu un fior rece pe şira spinării… Nu voia să moară, nu trebuia să moară până ce nu îşi vedea copiii lansați pe drumurile lor. *„Ce se întâmplă?”,* se întreba ea, fără să găsească un răspuns plauzibil. *„Ciudată mai e viața uneori! Voi merge la Bucureşti şi ce-o fi o fi! Dumnezeu va avea grijă de mine. Nu mă poate părăsi tocmai acum, când m-am hotărât să pun capăt coşmarului vieții mele, deşi de multe ori am păcătuit crezând că m-a uitat… Of, Doamne, iartă-mă!..”* În câteva zile, Mihaela şi-a pus la punct problemele legate în primul rând de serviciu, a cumpărat de la agenție bilete la accelerat pentru ea şi Adrian, a aprovizionat bucătăria şi a făcut ordine în toată casa. Urma să plece a doua zi şi

nu ştia cât va lipsi de acasă. Era o după-amiază de sfârşit de toamnă bacoviană, care te îndeamnă la plimbări lungi pe malul mării, la starea de vis prin care poți străbate cărările universului până la desăvârşire, până la identificare cu absolutul. Adrian era la şcoală pentru că avea cursurile după-amiaza, iar Florin încă nu sosise de la serviciu. Mulțumită că sfârşise cu pregătirile în vederea plecării, Mihaela a intrat în dormitor să se aşeze pe pat din cauza durerilor care nu mai conteneau. În liniştea camerei, în mirosul aşternutului curat, durerile, până atunci supărătoare, au lăsat-o să aţipească. În câteva clipe, i-a apărut iarăşi în vis chipul bărbatului grizonat, cu ochi mari, expresivi, îmbrăcat într-un elegant costum albastru… *„Ai să vii la mine la spital, nu-i aşa? Vezi şi tu că nu mai trebuie să amâni niciun moment… Te aştept!”,* nu contenea el să o îndemne spre pasul pe care trebuia să-l facă. Sunetul prelung al soneriei de la intrare a făcut-o pe Mihaela să sară din pat speriată. Regreta că nu apucase să-l identifice nici de această dată pe bărbatul care îi cucerise visul cu insistență, dar s-a îndreptat spre uşă şi a deschis-o fără să mai privească pe vizor, cum de altfel făcea de fiecare dată când era obosită. În cadrul uşii se lățea cât era de mare o femeie cu aspect vulgar, care o privea cu un zâmbet obraznic. Surprinsă ca de fiecare dată în astfel de momente, Mihaela a rămas înțepenită locului, fără să poată scoate un singur sunet. Profitând de surprinderea ei, grăsana s-a furişat în casă şi a început să declame pe un ton calm motivul inoportunei vizite care, după mintea ei, nu suporta amânare:

— M-am gândit destul de mult şi am ajuns la concluzia că este cazul şi timpul să afli cât mai multe despre mine şi Florin.

— Dar ce legătură poate fi între dumneata şi Florin? întrebă Mihaela cu jumătate de glas.

— Eu şi Florin trăim împreună! Ne iubim, ne împăcăm foarte bine, ceea ce nu se poate spune despre căsnicia ta ratată. Dacă ați fost pe la vreo petrecere împreună, am

fost şi eu pe aproape. Trebuie să recunoşti că, dintre noi două, tu ai fost aceea care ai stat singură la masă, în timp ce eu şi el ne simțeam minunat în vreun colțişor al aceleiaşi încăperi în care tu te dădeai de ceasul morții pentru că nu înțelegeai ce se întâmplă. Eu ți-am ales cadourile pe care ți le făcea de ziua ta. Eu ți-am trimis calcanul despre care am auzit că nu ți-a plăcut deloc, eu i-am deschis ochii lui Florin în privința zâmbetului cu care ademeneşti bărbații, eu am ştiut când ați făcut dragoste ori…

— Ajunge, ajunge! Ieşi afară din casa mea, neruşinato! Cât priveşte golanul de care-mi vorbeşti cu atâta patimă, ei bine, află că ți-l fac cadou. Fiți fericiți şi dispăreți odată pentru totdeauna din viața mea… Ieşi afară, nemernico…

Peste măsură de înfuriată, Mihaela a împins-o pe duduie afară din casă şi a trântit uşa în urma ei, mai-mai s-o facă țăndări.

Furia, tristețea, dezamăgirea, convingerea că făcuse cea mai mare greşeală din viața ei înaintând contra valului şi căsătorindu-se cu Florin, incredibila mojicie cu care o femeie afirma că este iubita lui Florin, toate acestea au căscat un hău în sufletul Mihaelei. După câteva hohote de plâns, a căzut leşinată în mijlocul sufrageriei. S-a trezit în spital la Bucureşti, înconjurată de medici, de cei doi copii şi de Dora, una dintre cele mai bune prietene. Adrian i-a povestit cum, sosit acasă, a găsit-o întinsă pe jos, fără cunoştință, cum a sunat-o pe Dora, care i-a sărit în ajutor şi, împreună cu soțul acesteia, au adus-o cu maşina la Bucureşti, unde de altfel şi ea era hotărâtă să ajungă. La Spitalul de Urgență au nimerit pur şi simplu din întâmplare, dar erau toți fericiți pentru că reuşiseră să ajungă cu pacienta la medic în timp util.

„Noroc că ați ajuns la timp, altfel nu mai garantam nimic pentru doamna”, fuseseră primele vorbe ale medicilor.

— Doamnă Tănăsescu, dați-mi voie să mă prezint, interveni de alături un domn în halat alb. Sunt doctorul

Nicolau. Mă bucur că v-ați revenit. De când îndurați astfel de crize?

— De mai bine de o săptămână, răspunse Mihaela.

— De ce nu ați venit imediat la noi? Am bănuiala că, în afară de problema cu colecistul, dumneavoastră mai aveți şi alte necazuri. Va trebui să facem investigații serioase, aşa că am să vă rog să mă urmați. Puteți merge? Da? Atunci este bine. Haideți cu mine, vă conduc la parter, unde vă vom face un control serios, ca să aflăm ce avem de făcut în continuare.

După ce a trecut pe la câteva zeci de cabinete, doctorul Nicolau a instalat-o într-o rezervă de la secția de chirurgie, prilej de mare spaimă pentru ea. În acele momente, când nu mai era sigură de nimic, Mihaela devenise convinsă că aşa îi fusese sortit: să-şi înceapă adolescența în spital, să se maturizeze înainte de vreme printre halate albe şi chirurgi, pentru a pune punct unui capitol însemnat din viața ei tot printre medici şi asistente. A mai prins un pic de curaj când a aflat că noua colegă de cameră se simțea foarte bine după o intervenție chirurgicală asemănătoare cu cea pe care urma să o suporte şi ea.

S-a aşezat pe pat şi a început să deruleze firul amintirilor, cum făcea de fiecare dată când se simțea părăsită de orice putere de a mai continua calvarul ce-i fusese dat să-l trăiască. Câte a mai îndurat în toți aceşti ani în care Florin se distra şi se amuza împreună cu amanta pe seama inocenței ei! Doamne, de unde atâta putere pentru a mai îndura, pentru a mai ierta? S-a întors cu spatele, ca să nu fie observată de colega de cameră, şi a plâns în tăcere câteva ore. Dar lacrimile nu-i spălau întinăciunea cu care o murdărise Florin. Se simțea umilită din cauza amănuntelor vieții ei intime, ajunse pe buzele uneia dintre femeile cele mai murdare pe care le întâlnise vreodată, şi de aceea totul se revolta în ființa ei. Nu mai dorea să trăiască, ar fi vrut să închidă ochii pe vecie. Doar imaginea celor doi copii o întorcea la gânduri

mai bune. A doua zi, a mers la sala de operație şi, după multe ore, şi-a recăpătat cunoştința în salonul de terapie intensivă, în timp ce asistenta de serviciu îi aplica tratamentul prescris de doctorul Nicolau. După alte douăzeci şi patru de ore, medicii au intrat în panică, deoarece au constatat că febra nu-i scădea. Devenise foarte clar pentru ei că se întâmpla ceva deosebit cu pacienta ai cărei copii se plimbau speriați de colo-colo pe holul spitalului.

— Ce să fie? se întreba în şoaptă profesorul Nicolau. Perfuzie în continuare, antibiotic din şase în şase ore şi să fie supravegheată permanent…

După încă două zile, sosit la vizită, doctorul o întrebă în timp ce îi lua pulsul:

— Ce se întâmplă cu dumneata? Am impresia că vrei să fii bolnavă. Nu lupți deloc ca să depăşeşti aceste momente. Am înlăturat colecistul, care era încărcat cu pietricele, şi ar trebui ca totul să fie bine. Hai, povesteşte-mi ce necazuri ai. De când te-am operat, nu ai scos niciun cuvânt…

Mihaela nu scotea niciun sunet. Cuprinsă de o stare de leşin, cu buzele arse de febră, cu ochii abia întredeschişi, privea în gol pe lângă medicul care nu mai ştia ce decizie să ia. Chipul ei trăda o durere adâncă, o rană a sufletului care încă nu dorea să se închidă, să se cicatrizeze rapid, cu toate insistențele şi rugămințile celor din jur. Medicii, asistentele şi cei doi băieți îi adresau cuvinte de îmbărbătare, dar, deşi le auzea îndemnurile, nu înțelegea ce doreau străinii ăştia de la ea.

Privea cu ochii întredeschişi un coşmar al cărui personaj principal era ea. Se făcea că în fața ei, la doi paşi, se ridicau până aproape de cer nişte scări lucitoare de marmură, pe care nu putea să le urce, deşi aceasta îi era unica dorință. În clipa în care auzea în spate vocea dură a lui Florin, de frică, încerca să fugă şi urca câteva trepte, după care cădea jos, istovită de neputință. Apoi râsul flegmatic al lui Florin, acompaniat de râsul dogit al

unei femei o făceau să prindă puteri şi să mai urce câteva trepte. Dorea să urce continuu, să alerge în sus către neant, ca să nu fie ajunsă de cei doi, să nu-i mai audă, să nu-i mai vadă…

La vizita cea mare care a urmat în după-amiaza aceleiaşi zile, şeful clinicii, profesorul Ciornei, l-a întrebat pe doctorul Nicolau, după ce i-a fost prezentat cazul, în întreaga sa complexitate:

— Înainte de a o opera, i-ai făcut corect toate investigațiile?

— Desigur, domnule profesor. Am urmat cu pacienta toate investigațiile legate de intervenția asupra colecistului, totuşi nu reuşim să înțelegem din ce cauză nu-i scade febra…

— Uite ce este, dragă doctore… Mă gândesc să nu fie ceva de natură ginecologică. Roagă-l pe profesorul Beiu să coboare şi să îi facă un consult. Dacă nu decelează nicio cauză clară a acestei anomalii, atunci va trebui să o duci iarăşi la sală şi să constați dacă ai lucrat corect. Nu se poate, trebuie să descoperim ce se întâmplă cu această pacientă care, după câte se pare, se încăpățânează să nu mai trăiască… Dacă este aşa, va trebui să anunțăm urgent psihologul spitalului…

La rugămintea profesorului Nicolau, asistenta-şefă l-a condus pe doctorul Beiu până la patul pacientei cu pricina. Ajuns lângă patul acesteia, privirea doctorului Beiu s-a oprit pe chipul ars de febră şi de suferință al Mihaelei. A simțit o înțepătură în piept şi era cât pe ce să cadă din picioare. Noroc cu asistenta-şefă, care, observând emoția vizibilă a doctorului, s-a grăbit să îl sprijine de braț. Profesorul Beiu s-a aşezat lângă bolnavă fără să îşi desprindă privirea de pe chipul ei.

— Dumnezeule, dar aceasta-i fata aceea frumoasă care a trecut ca o părere, cu mulți ani în urmă, prin cabinetul meu din Năsăud, şopti doctorul Beiu mai mult pentru el. Cât de mult mi-am dorit să te revăd, fată dragă, dar nu aici, în astfel de condiții. Doamne, visez ori este adevărat

ce se întâmplă? Fetița aceea dulce, cu chip angelic, a devenit această femeie frumoasă şi, după cum se vede, a dat iarăşi vreun necaz peste ea... Hei, hei, să vedem ce putem face, cum o putem ajuta să depăşească această stare de somnolență febrilă...

Profesorul Beiu, bărbat în floarea vârstei, arăta încă foarte bine, deşi avusese şi el de înfruntat un noian de necazuri. Acum stătea lângă Mihaela şi nu-i venea să creadă că este atât de aproape de fata aceea dragă, care îi trezise în suflet fiorul dragostei adevărate. A luat-o de mână şi a început să-i vorbească cu patos, fără teama că va fi auzit de asistenta-şefă, care privea înduioşată la scena ce i se desfăşura în fața ochilor.

— Ce se întâmplă cu tine, fata mea dragă? Ce surprize ți-a oferit viața, de ai întipărită atât de profund pe chip tristețea? Parcă ai fi întruchiparea tristeții absolute... De câți ani nu ne-am văzut? Să tot fie optsprezece-douăzeci de ani...

În tot acest timp, cât îi vorbea în şoaptă, profesorul Beiu îi mângâia şi îi săruta mâinile, ducându-i-le la piept. Le simțea lipsite de vlagă şi înțelegea că viața abia mai sălăşluia în trupul Mihaelei. I-a cerut asistentei foaia de observație a bolnavei. S-a convins că este vorba despre acea fetiță din Rebra ajunsă în cabinetul său împinsă de disperare. Acum se numea Tănăsescu, avea doi copii şi locuia în Mangalia. Într-o fracțiune de secundă, prin fața ochilor i-a trecut imaginea hotelului Mangalia, unde de ani de zile îşi petrecea concediul. A fost de zeci de ori la un pas de ea fără să o întâlnească. Nu mai era timp de pierdut, aşa că s-a ridicat brusc şi a plecat să vorbească cu doctorul Nicolau, ca să afle cât mai multe amănunte despre acest caz ce părea a fi cel puțin ciudat. Doctorul Nicolau nu şi-a putut ascunde nedumerirea când profesorul Beiu şi-a exprimat dorința de a se ocupa personal de doamna Tănăsescu. În urma explicațiilor primite, a înțeles că bolnava era una dintre ființele cele mai dragi pe care domnul doctor Beiu le întâlnise

vreodată, dar că nu o mai revăzuse de mulți ani. Nu a avut nimic împotrivă, totuşi a ținut să specifice:

— Primele măsuri luate trebuie să vizeze febra, care nu scade de când am scos-o din sala de operație. Nu am găsit decât o singură explicație acestei manifestări. Aceea că pacienta nu doreşte să lupte pentru viață. Dacă nici dumneavoastră nu descoperiți vreo infecție ori altă neregulă, atunci este foarte posibil ca suferința să fie de natură psihică. Aceasta este şi opinia domnului profesor Ciornei.

— Bine, bine, domnule doctor, vă mulțumesc. Îmi puteți spune dacă a venit însoțită? întrebă doctorul Beiu.

— Desigur. La început am avut impresia că a venit singură, dar mai târziu am aflat că sunt doi băieți care o vizitează, probabil copiii…

— Vă mulțumesc foarte mult, spuse atunci doctorul Beiu şi porni grăbit spre salonul doamnei Tănăsescu.

Ajuns la salonul pacientei, a intrat în linişte pe uşa întredeschisă. Lângă patul bolnavei stăteau doi tineri, unul în pragul bărbăției, celălalt în pragul majoratului, şi vorbeau în şoaptă ca să nu o deranjeze pe doamna care se odihnea în patul alăturat. Doctorul Beiu a înțeles că cei doi vizitatori sunt copiii doamnei Tănăsescu şi, în primul moment, s-a gândit să plece, dar, auzindu-l pe cel mare vorbind cu oarecare autoritate, şi-a spus că nu ar fi rău să întârzie puțin, poate află mai multe amănunte despre neaşteptata lui pacientă. În timp ce o ținea pe maică-sa de mână, Paul îl întreba pe Adrian:

— Adrian, ce s-a întâmplat cu mama? Eu am impresia că în ultima vreme, în afară de problemele de sănătate, de scandalurile pe care le face tata, o mai preocupa şi altceva… În orice caz, ceva important. Devenise mult mai tăcută decât era de obicei, mai închisă în ea. Mă îngrijorează refuzul ei de a se întoarce în prezent, refuzul ei categoric de a se întoarce la noi. Medicii spun că intervenția chirurgicală a fost o reuşită… şi totuşi ce se întâmplă?

— Paul, eu cred că mamei noastre îi este foarte greu să ia o hotărâre la care se gândeşte de mult, spuse Adrian cu lacrimi în ochi. Mai mult ca sigur că în ultimul timp s-a gândit să se despartă de tata, iar eu sunt de acord cu ea dacă va dori să facă acest pas. Tata se poartă din ce în ce mai urât, parcă a înnebunit. Şi, pe urmă, mai este şi femeia aceea necunoscută, care a vizitat-o pe mama în ziua în care a leşinat...

— Despre cine este vorba? Te rog, povesteşte-mi... sări Paul Valentin, nerăbdător să afle ce s-a întâmplat cu mama lor.

— Da, în acea zi, când m-am întors acasă, m-am întâlnit în faţa blocului cu o femeie care tot înjura şi ameninţa şi care la un moment dat a pronunţat numele tatălui şi al mamei noastre. Când am început să strig, alarmat de faptul că mama zăcea întinsă pe jos, vecina de vizavi a venit şi mi-a spus că doamna aia vulgară fusese dată afară din apartamentul nostru de către mama. Tot din spusele ei, am înţeles că între tata şi femeia aceea ciudată se petrece ceva... Ştii, Paul, ce am început să mă întreb în ultima vreme?

— Ce anume? întrebă Paul, dus pe gânduri.

— Or fi existând pe pământ şi bărbaţi care suferă şi rabdă din cauza femeilor, sau doar femeile sunt cele care îndură toate răutăţile lumii pentru a reuşi să îşi crească cât mai decent posibil copiii cărora le dau viaţă?

— Adi, nu ştiu ce să îţi răspund. Pentru mine, un fapt este sigur şi nu mai are nevoie să fie dovedit. Am convingerea că un tată atât de rău ca al nostru nu mai există nicăieri pe pământ, spuse Paul cu gravitatea unui om matur.

— Mamă, mamă, te rog să te trezeşti şi să vorbeşti cu noi, să ne spui ce s-a întâmplat, izbucni Adrian în lacrimi.

Nemaiputând rezista rugăminţilor înlăcrimate ale băiatului, doctorul Beiu s-a apropiat de ei cu intenţia de a-i linişti:

— Bună seara, dragilor! Sunteți rude cu bolnava?

— Bună seara, domnule doctor, au răspuns cei doi băieți într-un glas, ca la şcoală. Este mama noastră, continuă Paul. Domnule doctor, ce ne puteți spune despre starea în care se află? De ce nu-şi revine, de ce nu se trezeşte?

— Fiți liniştiți, dragilor. Îşi va reveni în curând. Sunt convins că vă aude, aşa că vă recomand să îi vorbiți. Vorbiți-i despre dragostea voastră pentru ea, despre bucuriile şi chiar despre necazurile voastre. Spuneți-i că sunteți alături de ea. Prezența şi cuvintele voastre îi vor face bine şi o vor întoarce din drumul pe care probabil că şi-a propus să plece.

— Mami, mami, te rugăm să te trezeşti, avem nevoie de tine, iar tu ai nevoie de noi. Nu se poate să ne părăseşti şi să ne laşi singuri, începură să strige ambii copii.

Lacrimile băieților picurau din belşug pe obrajii palizi ai bolnavei. Ca prin farmec, ochii Mihaelei au început să se mişte sub pleoapele încă închise. După un timp, respirația ei şi-a recăpătat ritmul normal al unui om care doarme liniştit.

— Cred că ar fi bine să o lăsați să se odihnească, interveni doctorul Beiu. Ştie că ați fost lângă ea, aveți încredere în mine. După cum se observă, mai mult ca sigur îşi va reveni complet în câteva ore.

— Sunteți convins că se va trezi complet din starea aceasta? aproape că strigă Adrian.

— Da, dragilor, am această certitudine. Vă rog să mergeți să vă odihniți, iar mâine îmi veți da dreptate. Veți avea bucuria de a vă vedea mama trează şi într-o stare mult mai bună. Dar ia spuneți-mi, aveți unde să dormiți, aveți ce să mâncați? îi întrebă autoritar doctorul.

— Of, Doamne, fiți liniştit, domnule doctor, răspunse Paul printre lacrimi de bucurie. Eu sunt student aici în Bucureşti. Îl iau pe fratele meu la mine la cămin. Avem tot ce ne trebuie. Vă mulțumim din suflet pentru vestea bună pe care ne-ați dat-o…

Amândoi copiii şi-au sărutat drăgăstos mama şi au părăsit salonul, urmăriți de privirile admirative ale doctorului Beiu. După plecarea lor, doctorul s-a aşezat pe un scaun lângă patul Mihaelei.

— Ce-o fi cu ea? Ce dramă trăieşte, de este atât de înverşunată în a refuza să trăiască? Din câte am înțeles din ceea ce discutau băieții ei, s-ar părea că cineva sau ceva o chinuie, o stresează zilnic... Să fie soțul ei? se întreba doctorul Beiu, în timp ce o privea drăgăstos pe cea care îi devenise dragă din clipa în care o văzuse pentru prima dată în cabinetul său din Năsăud. Amintirile începură să-i dea ghes, îndemnându-l la visare, făcându-l să uite de sfârşitul orelor de program.

Luptă, luptă, fată dragă! Dacă ai şti cât de mult doresc să te trezeşti, să vorbim despre noi, despre viața noastră!... Cum te-ai descurcat singură cu un copil alături, ce ți-a oferit viața, eşti fericită? Îți doreai atât de mult copilul... Sunt sigur că mă auzi şi la fel de sigur că m-ai uitat, au trecut anii, mulți la număr, ca o clipă bătând nemilos în fereastra timpului... Trezeşte-te, frumoaso, vreau să-ți spun ce mult a însemnat pentru mine faptul că ai trecut ca o cometă prin viața mea. Ai poposit strălucitor o clipă în drumul meu întunecat, dar mi-ai luminat cerul vieții, alungând umbrele schimonosite din visele mele deşarte de atunci. Dumnezeu mi te-a trimis în cale atunci spre împământenirea unui déja-vu al vieților noastre anterioare, şi tot El te-a adus acum aici. Probabil că trebuia să facem amândoi acest ocol pentru a ne plăti păcatele altor vieți. Altfel nu-mi pot explica cum a fost posibil să mă îndrăgostesc la prima vedere, să descopăr adevăratul fior al dragostei, eu, un om cu soție şi copii la acea vreme a deşertăciunilor de tot felul. Până am aflat că exişti, eram convins că unicul meu scop în viață era munca, dăruirea totală către cei care aveau nevoie de mine.

A fost adus la realitate de asistenta de gardă, care, de cum l-a descoperit în salon, a exclamat surprinsă:

— Bună seara, domnule profesor, nu ştiam că încă vă

mai aflați în spital. Ce se întâmplă, avem un caz atât de grav încât este nevoie ca dumneavoastră personal să vegheați acest salon?

— Bună seara, draga mea. Cazul este într-adevăr grav, dar eu mă aflu aici pentru că este vorba despre o femeie foarte dragă mie, o cunoştinţă care a însemnat foarte mult pentru mine cândva. Am să rămân peste noapte lângă ea.

— Cum doriți, domnule profesor. Pentru mine nu poate fi decât o bucurie să vă ştiu alături de mine în această gardă. Mai am şi alte cazuri cu probleme serioase de supravegheat în această noapte, aşa că vă mulțumesc pentru că îmi veți ține companie…

— Eu îți mulțumesc, draga mea. Vreau să ştii că am vorbit cu doctorii Ciornei şi Nicolau şi că am încuviințarea lor să mă ocup de acest caz. Când spun că nu voi pleca de lângă bolnavă, exact asta înseamnă, că voi veghea la căpătâiul ei toată noaptea. În afară de cazul, Doamne fereşte, că va avea altcineva nevoie de mine. Gardă uşoară, dacă voi avea nevoie de dumneata am să te chem eu…

— Am înțeles, domnule profesor. Spuneți-mi dacă doriți un ceai ori o cafea…

— Nu, mulțumesc, deocamdată nu doresc nimic…

După ce plecă asistenta de gardă, doctorul Beiu îşi reluă locul pe scaun, alături de patul celei pe care o îndemna cu gânduri bune să se reîntoarcă la viață. Dar Mihaela era pe altă lume…

Reuşise să scape de cei doi urmăritori flegmatici şi să urce cu greu sus pe scările de marmură unde o aşteptau Paul şi Adrian. Nu ştia unde anume se află… simțea în jurul ei bucurie, fericire din cauza prezenței băieților, care plângeau, o chemau la ei şi o încurajau. Coşmarul se transforma încet-încet, devenind un vis al bucuriei depline, al dorinței de a da ascultare rugăminților celor doi copii de a lupta ca să ajungă la ei. Nu-l mai auzea pe Florin râzând şi înjurând-o de zor, nici pe femeia vulgară.

Dispăruseră amândoi ca prin farmec. Privea din când în când în jos pe scări, cu teama pe care o resimțise atunci când urmăritorii erau cât pe ce să o prindă; nemaivăzându-i, de bucurie simțea cum o cuprinde amețeala. Era gata să cadă şi să se prăbuşească în hăul de la capătul de jos al scărilor, când un braț puternic o cuprinse salvator. *Cine este acest bărbat cu chip plăcut şi păr grizonat care mă ține de mână şi îmi vorbeşte întruna? De unde îl cunosc? Îmi aminteşte de cineva... Ce spune? Hei, omule, eşti un om bun? Cine eşti?* Bărbatul îi săruta mâna şi îi spunea câte şi mai câte... *Nu, sunt prea obosită, nu vreau să îl ascult... Vreau să dorm... să dorm...* Abia atunci Mihaela căzu într-un somn adânc, liniştitor, fără vise şi fără coşmaruri, aducător de sănătate şi pace sufletească...

Profesorul Beiu se aplecă, luă termometrul de la subrațul bolnavei şi îl citi nerăbdător. Nu reuşi decât să exclame: *„Fantastic, temperatura a revenit la normal... Îți mulțumesc, Doamne, pentru ştiința şi bunătatea Ta, îți mulțumesc că ai salvat-o!"* Cuprins de o bucurie imensă, doctorul aproape că se prăbuşi pe scaun. O privea pe Mihaela şi îi zâmbea tainic, mulțumit de minunea care se petrecuse sub ochii săi.

După câteva ore de somn, bolnava începu să clipească şi, într-un târziu, deschise ochii. Văzând un bărbat necunoscut care o priveşte zâmbind, Mihaela s-a întrebat dacă nu visează şi a închis repede ochii la loc.

Necunoscutul s-a ridicat de pe scaun şi a întrebat-o cu blândețe:

— Doreşti ceva? Să-mi spui dacă ai nevoie de ceva anume. Chiar dacă doreşti să mergi la baie, să-mi spui. Dacă nu poți vorbi, mişcă din pleoape, îți promit că te voi înțelege...

— *Nu visez,* gândi Mihaela, şi spuse cu o voce abia auzită: Da, vreau să merg la baie...

— Vorbesc cu infirmiera să îți aducă plosca...

— Nu, nu, vreau să mă ridic... să merg la baie.

— Bine, bine, te ajut eu…

Doctorul Beiu a sprijinit-o şi a ajutat-o să se ridice din pat. Văzând-o atât de slăbită, a luat-o în braţe şi a intrat cu ea în baia salonului. Deşi era ameţită din cauza efortului depus, Mihaela se tot întreba cine este acest bărbat care a intrat cu ea într-un loc unde regula esenţială este intimitatea. *„Cine este bărbatul acesta, care nu ştie că trebuie să mă lase singură?”* se mira ea de zor, fără să îi adreseze niciun cuvânt. Când doctorul a întrebat-o dacă se descurcă singură, a înţeles că necunoscutul avea acel elementar bun-simţ încât să priceapă că este timpul să plece.

— Dacă nu te descurci, să strigi după ajutor. Sunt alături, merg să îţi aduc o cămaşă de noapte curată, spuse doctorul zâmbind cu bunătate.

Mihaela s-a spălat, s-a îmbrăcat cu o nouă cămaşă de noapte şi, cu ajutorul necunoscutului insistent, a ajuns iarăşi în patul care, proaspăt schimbat de infirmierele chemate de doctor, o îmbia la odihnă.

— Acum, eliberată de gândurile negre care te-au doborât, te vei odihni, iar mâine, când vor veni copiii tăi, ai să arăţi ca o nou-născută, rosti necunoscutul.

— Au fost copiii mei aici? întrebă Mihaela nedumerită.

— Amândoi, răspunse doctorul. Deşi erau foarte îngrijoraţi, te-au vegheat împreună cu multă dragoste, cu lacrimi în ochi pentru ceea ce se întâmpla cu tine.

— Da? Cine sunteţi dumneavoastră, domnule?

— Ştii cine sunt, nu se poate să nu ştii, dar probabil că nu-ţi aduci aminte.

— Tot ce este posibil… În ultima vreme mintea mi-a jucat destul de multe feste, încât am ajuns să nu mai înţeleg nimic din toate câte se petrec în jurul meu… cu mine… cu viaţa mea…

— Aşadar, m-am schimbat atât de mult încât nu mă mai recunoşti?! Ei, ce să fac… anii care au trecut ca o banală clipă… viaţa… viaţa mea…

— Poate că delirez din cauza atâtor medicamente, dar

am impresia că dumneavoastră sunteți omul din visul meu. Privindu-vă mai bine, constat că semănați cu omul din vis, omul care mă îndemna să plec de acasă, să vin la Bucureşti! Omul care m-a ajutat să nu cad pe scările acelea groaznice... Eram urmărită de un bărbat şi o femeie, răi amândoi... cred că doreau să mă omoare... apoi au apărut băieții mei plângând şi rugându-mă să merg cu ei... după aceea un bărbat care semăna cu dumneavoastră m-a prins de mijloc în clipa în care eram cât pe ce să mă prăbuşesc în gol şi... Dumnezeule, ce disperare... doream să fug, dar picioarele nu mă ajutau... în cele din urmă, am fost salvată de acel bărbat... apoi... apoi... m-am trezit...

Mihaela începu să plângă, vărsând lacrimi mari cât stropii dintr-o ploaie vărătică, lacrimi ce i se rostogoleau pe obraji şi alunecau pe mâna bărbatului care încerca să o mângâie pe față.

Durerea de pe chipul ei îl cutremura pe doctor atât de mult, încât nu mai ştia ce este bine să facă, să o asculte ori să o întrerupă şi să îi spună cine este... În cele din urmă, învinse în el dorința de a-i abate gândurile în altă parte şi îi vorbi cu aceeaşi pasiune de care fusese în stare atunci când o cunoscuse:

— Sunt doctorul Beiu, ne-am cunoscut cu ani în urmă în cabinetul meu din Năsăud. Eu te-am ajutat să îți revii la aflarea veştii că eşti însărcinată, mai mult ca sigur, cu băiatul cel mare pe care l-am cunoscut astăzi.

— Da, da, dumneavoastră sunteți, spuse Mihaela cu chipul radiind de bucurie... Sigur... sigur, Doamne, cum de v-am uitat... Abia acum pot să vă spun că nu v-ați schimbat atât de mult precum credeți...

— Da, eu sunt... Eu sunt acela care ți-a ascultat atunci povestea, e drept cam scurtă, dar la fel de drept este şi faptul că eram amândoi destul de tineri, deşi poveştile noastre erau prea complicate pentru cât de tineri eram. Sunt acel doctor care ți-a citit în ochi dorința de a nu renunța la copil, de a deveni mamă, deşi nu erai

căsătorită. Nu ştiu dacă eu sunt omul din visul tău, dar în mod sigur sunt omul căruia i-ai trezit în suflet primul fior al dragostei adevărate, după care ai binevoit să dispari fără urmă, fără nici cel mai mic indiciu care să mă ajute să te găsesc. Cu toate că ai fugit de mine, eu te-am căutat cu disperare şi iată că ai reapărut în viața mea în momente în care devenisem convins că m-am născut doar pentru a munci, pentru a fi de folos celor din jur. Acum ştiu că Dumnezeu a hotărât să se întâmple astfel.

La auzul acestei declarații sosite pe neaşteptate în viața ei plină de amărăciune, Mihaelei i se îmbujoră atât de mult chipul palid din cauza suferinței, încât, peste măsură de emoționată, ar fi vrut să se ascundă sub aşternut. Insistența cu care o privea medicul a învins primul impuls şi, cu oarecare teamă, l-a prins pe doctor de mână ca atunci, cu ani în urmă, când făcuse acelaşi lucru, cuprinsă de disperare. Doctorul Beiu zâmbi, semn că păstrase vie în memorie întâmplarea din cabinetul său din Năsăud.

— Domnule doctor, sunt fericită că v-am reîntâlnit după atâția ani, aproape douăzeci, şi că dați dovadă că ați rămas acelaşi om bun... Într-adevăr, nu v-ați schimbat... Este ciudat pentru mine că ați apărut în viața mea chinuită, când sunt din nou la o mare răscruce, rosti Mihaela, pe gânduri.

— De ce spui *„viața mea chinuită”?* întrebă vădit curios doctorul Beiu. După cum am văzut, ai doi copii minunați, peste câteva zile vei scăpa şi de suferințele cauzate de intervenția chirurgicală...

— Domnule doctor, nu vreau să întinez această minunată clipă cu murdăriile pe care le-am trăit din cauza bărbatului cu care m-am căsătorit, îl întrerupse Mihaela iritată. Dacă vă mai ascult un pic, am să constat că am o viață fericită, că trăiesc o reverie continuă a fericirii... cu cel cu care am al doilea copil. Sunt convinsă că Adrian este un băiat cu adevărat minunat numai din cauza mea. Nici în visele mele cele mai negre nu doresc ca

el să moştenească ceva de la tatăl său. Dar Dumnezeu îşi are calea Sa, poate că îmi va ierta greşelile şi va veghea la binele copiilor mei. Ei sunt tot ce mi-a mai rămas, singura fericire, singura bucurie.

— Dar ce greşeli ai făcut încât, după cum văd, eşti gata să ceri îndurare… să cazi în genunchi pentru a fi iertată? o întrebă medicul cu teamă.

— Doamne, îi iubesc atât de mult… Doar pentru ei am răbdat toate câte le-am îndurat… Am făcut greşeala de a-i supune alături de mine la caznele inventate de nelegiuitul cu care m-am căsătorit, asta am făcut… i-am făcut martori fără voia lor la toate atrocitățile de care este capabil un bărbat needucat, un animal şi nimic mai mult… Dar parcă spuneam că nu doresc să vorbesc despre necazurile mele…

— Acum va trebui să îmi povesteşti câte ceva… Ai ştiut de atunci, din Năsăud, că mă interesează în mod special persoana ta, viața ta, aşa că nu mă ține cu sufletul la gură. Te rog, povesteşte-mi doar ce crezi tu că poate fi povestit, vreau să ştiu prin ce ai trecut ca să înțeleg ce se petrece cu tine…

— Rămânând lângă acest om fără de suflet chiar şi atunci când mi-am dat seama cu cine am de-a face, mi-am obligat copiii să îndure alături de mine toate chinurile inventate de mintea diabolică a unei brute cu chip de om… În asta constă greşeala, marea mea greşeală, de care nu ştiu dacă am să fiu iertată vreodată… Am încheiat cu o brută sfânta taină a căsătoriei şi m-am supus orbeşte legământului pe care nimeni nu are dreptul să îl desfacă… am uitat că mie şi lui, nouă ne revenea acest drept, dacă relația noastră devenea imposibilă… Lui probabil că i-a plăcut tot ceea ce a făcut şi face, pentru că se simte confortabil în postura de bestie care îşi calcă în picioare frumoasa de câte ori este beat… şi… nu l-am mai văzut treaz, de foarte mulți ani, decât accidental.

Ascultând-o, doctorul Beiu începea să înțeleagă ceea ce

bănuise de la bun început. Pacienta lui dragă refuza să mai trăiască din cauza ororilor trăite şi de aceea trupul ei refuza să lupte cu boala, cu sechelele post-operatorii. Durerea sufletească era mult mai mare decât cea fizică, iar pentru aceasta nu existau medicamente ori soluții chirurgicale. O astfel de durere ajută orice boală să învingă organismul, oricât de tânăr şi de robust ar fi el. S-a aplecat spre Mihaela şi, într-un gest de tandrețe de care nu mai era convins că este capabil, i-a sărutat mâinile şi a mângâiat-o pe cap spunându-i:

— Acum, că te-am regăsit după atâția ani, fii sigură că am să te apăr de oricine va dori să-ți facă rău... dacă, bineînțeles, tu îmi vei acorda acest... această şansă... de a fi până la capăt salvatorul tău. Dacă îmi acorzi acest drept, fii sigură că, din acest moment, coşmarul vieții tale se va sfârşi. Te rog foarte mult să te gândeşti serios la acest lucru. Acum trebuie să plec să-mi vizitez bolnavii, pentru că afară deja s-a luminat. Am să revin peste câteva ore, mai întâi trebuie să ajung şi acasă... Încă o dată te rog să te gândeşti la propunerea mea, dar nu uita că eu te-am căutat prin pădurile vieții mele atâția ani... Spunând acestea, medicul o sărută pe Mihaela pe frunte şi plecă grăbit, fără să mai întoarcă privirile către ea...

După ce şi-a vizitat bolnavii, profesorul Beiu s-a urcat în maşină şi a pornit către casă. Ora micului-dejun trecuse şi se tot întreba cât de îngrijorată va fi bătrâna Maria, menajera lui, când va observa că nu dormise în patul său. Locuia destul de departe de spital, cam la patruzeci de minute de mers cu maşina. Avea un apartament elegant în zona de sud a oraşului. După ce se despărțise de Doina, soția sa, şi-a spus că cel mai bine ar fi să locuiască în spital, dar nu a putut să renunțe la gândul că cei doi băieți ai săi trebuie să îl viziteze. Trebuia să țină legătura cu ei, aşa că, în cele din urmă, de dragul lor, şi-a cumpărat acest apartament de care acum îl leagă un car de amintiri. Cu toate că băieții sunt la casele lor, ei nu uită ca, din când în când, să îşi viziteze

tatăl. Se simt minunat împreună, ca întotdeauna. Orice eveniment important din viața lor l-au serbat cum se cuvine, alături de cel care îi îndrumase cu sfaturi şi povețe de tată iubitor. Amândoi băieții locuiau în Bucureşti, amândoi erau absolvenți ai Facultății de Marketing, lucrau în domeniu şi erau fericiți să îşi viziteze tatăl de câte ori se ivea o ocazie. Cum erau doi bărbați veseli şi bine-crescuți, căsătoriți cu femei pe măsura lor, pentru ei orice ocazie era binevenită ca să petreacă câteva ore alături de cel care îi înconjura de fiecare dată cu dragoste.

Despărțirea de Doina l-a apropiat şi mai mult pe profesorul Beiu de cei doi copii ai săi. Cât au trăit babica Floarea şi tata Neculai din Beclean, se ducea cu băieții în vizită în fiecare vacanță. După ce s-au stins cei doi bătrâni, singura lui legătură de suflet a rămas cea cu băieții. Doina s-a recăsătorit, la nici două luni după divorț, cu acel coleg în brațele căruia se aruncase fără jenă în vacanța petrecută în doi plus unu la Costineşti.

Nu căuta nicio explicație celor petrecute, pur şi simplu această poveste îl lăsa rece. Viața sa de până în clipa în care o cunoscuse pe Mihaela era un punct final, aruncat la întâmplare în spațiul timpului, punct de la care pentru el începea infinitul. De dragul copiilor a păstrat legături civilizate cu fosta soție şi chiar s-au revăzut cu ocazia momentelor importante din viața lor – examenele de bacalaureat, admitere şi licență, nunțile de la care nimeni nu avea voie să lipsească, nici chiar „tatăl vitreg". O parte din pământul primit moştenire de la cei doi bătrâni din Beclean l-a vândut şi i-a ajutat pe băieți să îşi cumpere apartamente în capitală. A păstrat doar casa şi grădina, de care se simțea foarte legat în numele dragostei arătate de doi oameni simpli şi iubitori. Doctorul Beiu îi venera pe bătrâni pentru că, fără a avea o legătură de sânge cu babica Floarea şi tata Neculai, i-a simțit întotdeauna alături de el ca pe nişte părinți adevărați. De aceea, păstra cu sfințenie casa din Beclean şi grădina din jurul

ei, cu gândul să le lase moştenire, la rândul său, celor doi băieți. Se mândrea cu dragostea copiilor, care îl iubeau şi îl sfătuiau, de fiecare dată când prindeau un moment prielnic, să se recăsătorească, să îşi refacă viața... După divorț, şi-a dedicat viața studiului, neuitând să vegheze discret asupra drumului pe care îl aveau de urmat cei doi băieți. S-a specializat şi şi-a luat masteratul în ginecologie într-o renumită clinică din Elveția, apoi s-a angajat prin concurs la Spitalul de Urgență din capitală, unde, în scurt timp, a devenit şeful Clinicii de Obstetrică şi Ginecologie. Muncea până uita de el. Subalternii şi pacientele îl respectau pentru seriozitatea şi profesionalismul de care dădea dovadă. Nu şi-a complicat viața cu vreo legătură intimă întâmplătoare, pentru că, în sinea lui, era convins că fără dragoste adevărată astfel de relații nu durează. Când un coleg ori o asistentă mai îndrăzneață îl întreba despre dragoste, răspundea sec: „*... Dragii mei, astfel de legături neînsoțite de sentimente trainice nu fac altceva decât să ne ajute să ne fie silă de noi şi de murdăria vieții trăite în acest mod. Eu sunt prea învechit pentru timpurile pe care le trăim. Dar să ştiți că, în sinea mea, am convingerea că Dumnezeu a prevăzut şi pentru mine o femeie care să mă iubească pentru ceea ce sunt. Eu aştept... ştiu că, într-o zi, acea femeie va apărea...*”

Doctorul Beiu era atât de absorbit de gândurile sale, încât era cât pe ce să intre cu maşina în intersecție pe culoarea roşie a semaforului. Alerga maşina peste limita vitezei legale, fără teama că va fi oprit şi sancționat de vreun agent de circulație. I se părea că timpul şi spațiul s-au comprimat într-o sferă din care nu reuşea să iasă pentru a ajunge cât mai repede la locuința sa. Acum, când a reîntâlnit-o pe femeia căreia îi dăruise în taină povestea visului său de iubire, trebuia să se întoarcă cât mai repede la spital, să fie aproape de ea, să o întrebe despre timpul pierdut al iubirii lor, să o asculte povestind, să îi declare că o iubeşte şi vrea să fie

împreună cu ea…

De cum a deschis uşa apartamentului, mama Maria l-a şi luat în primire. Pe bătrână, o femeie harnică şi sfătoasă, de când lucra pentru doctor, o chinuia întrebarea: *„Cum este posibil ca un om bun şi cu un renume ca al dumneavoastră să stea singur cuc?… E clar că în ziua de azi femeile s-au prostit, nu-şi mai cunosc interesul… Da… da… Cum e posibil?”*

— Da, da, se pare că rugile mele s-au împlinit. Domnul nu a dormit acasă… Ce-o mai fi însemnând şi asta?! S-a deşteptat vreuna de-a pus ochii pe mata, că n-or fi toate proaste ori bătrâne ca mine…

— Mamă Mărie, am venit să fac un duş, să servesc micul-dejun, să mă odihnesc o jumătate de oră şi apoi să fug iar la spital…

— Deh, maică, cum spui dumneata. Să ştiți, domnule profesor, că eu când am văzut patul neatins m-am bucurat, pentru că ştiam că nu ați fost de gardă… Ascultați la o bătrână ca mine, care a văzut şi a auzit multe… viața ne este dată ca să fie trăită, iar viața fără dragoste, maică, este seacă şi fadă ca bucatele fără sare…

— Ai dreptate într-o privință, de parcă l-ai citat pe Apostolul Pavel, dar în rest să ştii că nu ai nimerit chiar în plin. Am vegheat toată noaptea la căpătâiul unei femei care nu mai dorea să trăiască… O cunoştință veche pe care am iubit-o şi o mai…

— Păi vedeți, dom’ profesor, că am nimerit chiar în plin? Ce mai tura-vura, era timpul ca o femeie să vă trezească interesul… Şi cum se simte drăguța de ea? se arătă interesată bătrâna.

— Este bine, mult mai bine, am reuşit să o readuc printre noi.

— Apoi să dea Domnul să fie bine, maică, că de rău ne-om păzi singuri, spuse bătrâna în timp ce aşeza masa. Îmbăiați-vă, stați la masă, odihniți-vă, că am să veghez eu să vă trezesc la timp.

— Mulțumesc, mamă Mărie, ce m-aş face eu fără

dumneata, fără ajutorul dumitale neprețuit… Dacă adorm, să mă trezeşti peste o oră…

În drumul de întoarcere către spital, doctorul Beiu nu mai vedea strada de nerăbdare, nu mai avea în fața ochilor decât chipul trist şi palid al Mihaelei. Când a ajuns în salonul ei, pacienta lui dragă dormea liniştită. Trecuse ora programului de îngrijire a pacienților acordat zilnic de infirmiere şi Mihaela era îmbrăcată într-o nouă pijama, peste care purta un halat flauşat. Dormea în patul proaspăt schimbat şi se îmbujorase la chip. Încet-încet îşi recăpăta frumusețea şi, după cum observa discret doctorul, care o sorbea din priviri, poate că şi dorința de viață îşi relua cursul ei firesc.

Profesorul Beiu abia îşi reprima dorința de a o îmbrățişa cu patimă, de a-i spune cât de mult o iubeşte, că nu a încetat să se gândească la ea în anii care au trecut de când a cunoscut-o… Să-i spună că, după perioada anilor de rătăcire prin hățişul fals al iubirii interesate arătate de Doina, fosta lui soție, ea, doar ea, fusese cea care trezise în el adevăratul fior al dragostei. *„Să fie prea târziu?”,* se întreba el, îngrozit la gândul că ar putea fi respins încă o dată de femeia la care visa. Nu se mai sătura să o privească şi ar fi stat lipit de patul bolnavei zile în şir fără să plece, mulțumindu-se doar să se ştie aproape, atât de aproape de ea. Gândurile i-au fost întrerupte de profesorul Nicolau, care, la aflarea veştii că acel caz ciudat din clinica sa dădea în mod surprinzător semne vizibile de vindecare, s-a grăbit să îşi viziteze pacienta.

— Bună ziua, domnule profesor Beiu. După cum se vede, pacienta noastră îşi revine în mod spectaculos. Ori dumneavoastră sunteți un vrăjitor, ori Dumnezeu a coborât pentru câteva clipe în acest salon. Sunt hotărât ca mâine să o externez.

— Nu, domnule doctor, nu sunt un vrăjitor. Întâmplarea a făcut ca doamna să îmi fie o cunoştință mai veche. Apoi i-am ascultat pe cei doi copii ai

dumneaei, veniți în vizită, discutând despre problemele familiei. Intuiția mea s-a dovedit infailibilă. Pacienta nu avea nevoie decât să afle că este iubită şi că există pe pământ oameni care au nevoie de prezența ei pământeană. Sincer să fiu, domnule profesor, n-aş vrea s-o externați imediat. Aş mai avea nevoie de cel puțin o zi pentru a mai discuta cu ea. Vă rog, dacă se poate…

— Sigur, am înțeles imediat, nu e nevoie de nicio explicație, l-a întrerupt prompt doctorul Nicolau. Am să vă rog să îi faceți dumneavoastră, biletul de ieşire din spital când veți crede de cuviință. Vă voi anunța numai dacă va fi strict necesar patul liber din această rezervă.

— Vă mulțumesc nespus, domnule profesor. Mă îndatorați cu gestul dumneavoastră…

— Nu trebuie să-mi mulțumiți, la urma urmei dumneavoastră ați readus pacienta la realitate, aşa că aveți tot dreptul să decideți în legătură cu tratamentul şi programul pe care trebuie să îl urmeze.

Spunând acestea, profesorul Nicolau a părăsit salonul zâmbind binevoitor. Doctorul Beiu îşi reluă locul de veghe la căpătâiul bolnavei. Nu după mult timp, au apărut băieții Mihaelei. Paul Valentin şi Adrian s-au apropiat îngrijorați de patul mamei lor şi i-au sărutat mâna, neştiind că noaptea trecută Mihaela îşi revenise complet. Când au văzut că mama lor deschide ochii şi le zâmbeşte, băieții au început să râdă bucuroşi, să-l strângă în brațe pe doctorul Beiu, să îi mulțumească şi să îl felicite pentru intuiția lui. Observându-l pe doctor, Mihaela se îmbujoră la față de emoție, dar prezența copiilor o făcu să îşi recapete destul de rapid stăpânirea de sine. După un schimb de amabilități, doctorul Beiu s-a retras discret în cabinetul său. Paul şi Adrian au început să facă planuri legate de drumul acasă, la Mangalia.

— Adrian, o vom ruga pe Dora să vină cu maşina. Tu o vei însoți pe mama până acasă. Îmi pare rău că nu pot lipsi de la cursuri, aş fi mers şi eu cu voi…

— Fii liniştit, spuse Adrian. Mă descurc eu… bine că

mama şi-a revenit… în rest, voi rezolva eu totul… Hai să o lăsăm pe mama să se odihnească.

*

Doctorul Beiu a reapărut în salon către seară, după ce şi-a vizitat toate pacientele din clinică. Avusese o zi grea şi i se citea oboseala pe chip. La fel de greu trecuse ziua şi pentru Mihaela. Încă mai avea dureri şi nu se dăduse jos din pat decât pentru a merge la baie. Revederea cu doctorul a liniştit-o şi i-a întărit speranța că ceva urma să se schimbe în mod sigur în viața ei. În primul rând, va scăpa de chinurile crizelor dureroase pe care i le dăduse până atunci colecistul, apoi va trebui să ia acea decizie de care fugise speriată de fiecare dată, aceea de a se despărți de Florin. Îl iertase de prea multe ori, sperând că el se va schimba şi va redeveni ceea ce fusese la început: un bărbat dornic să-şi întemeieze o familie, pentru ca, de atâtea ori, să se convingă că pe el nimeni şi nimic nu-l abătea din drumul său. Vizita acelei doamne suspecte de a fi întruchiparea urii fără motiv o convinsese pe deplin, dacă mai era nevoie, că nu mai exista nicio cale de întoarcere.

În acea seară, a discutat ore întregi cu doctorul Beiu, despre viața lor, despre copii, despre ce înseamnă să ai o familie adevărată…

Pe măsură ce orele treceau, fără să prindă de veste, îi era tot mai drag să-l asculte pe doctorul Beiu. De câteva ori, direct sau indirect, a recunoscut că are o căsnicie distrusă.

— Pot să te ajut, concluzionă la un moment dat doctorul, dar după un timp de gândire reveni, întrebând cu jumătate de glas: Pot să te ajut?

— Nu, îmi voi pune singură ordine în viață. Singură am ajuns în acest impas, şi tot singură va trebui să-l depăşesc.

— După câte am înțeles de la copiii tăi, până la urmă

v-ați hotărât să plecați mâine? o întrerupse doctorul Beiu din visare. Sper că nu ai să dispari din nou pentru încă câteva zeci de ani fără să mai ştiu nimic despre tine.

— Da, vom pleca, voi pleca, dar de această dată fără să dispar. Ai să găseşti în fişa medicală adresa şi numărul meu de telefon. Aştept cu drag să mă suni şi să mai stăm de vorbă.

— Îți mulțumesc! Vreau să ştii că îți sunt alături. Nu mai eşti fata dragă de altădată, dar lasă-mă să cred că va veni o zi când ai să înțelegi şi ai să mă crezi că te-am iubit din prima clipă în care te-am văzut.

— Nu ştiu ce să-ți răspund, se fâstâci Mihaela de emoție. Tot ce ştiu deocamdată este că a sosit momentul să-mi fac ordine în propria-mi viață.

— Bine, bine, acum trebuie să plec, pentru că s-a făcut târziu. Trebuie să te odihneşti, te aşteaptă o lungă călătorie. Drum bun şi nu uita să-mi urmezi întocmai sfaturile şi tratamentul prescris.

După plecarea doctorului Beiu, Mihaela a încercat să adoarmă. Închidea ochii în zadar, pentru că nu se întâmpla minunea. Durerile îi dispăruseră ca prin farmec, dar gândul la ce va fi acasă când se va întâlni cu Florin, gândul la acest doctor coborât din ținuturile Năsăudului, care reuşise să o facă să se întrebe dacă mai este posibil ca ea să... Nu, nu se poate, în primul rând copiii, şi apoi ce-o vrea Dumnezeu! Astfel s-a chinuit tot restul nopții, în loc să se odihnească. A doua zi, înainte de plecare, Paul a ținut în mod special să vorbească cu ea:

— Mamă, să ştii că am vorbit cu Adrian şi am stabilit că, dacă tu te hotărăşti să te desparți de tata, noi nu vom avea nimic împotrivă. Să ştii că Adi este mai pornit decât mine. Probabil că s-a săturat şi el, aşa cum te-ai săturat şi tu să mai rabzi aceste nemernicii din partea omului care te-a mințit atunci când ți-a spus că te iubeşte. Procedezi cum crezi tu că este mai bine. Noi vom fi alături de tine şi de hotărârea pe care o vei lua.

S-a despărțit de Paul Valentin cu lacrimi în ochi, a luat

loc în maşină alături de prietena ei Dora şi de Adrian, şi au pornit spre casă. Când a intrat în apartament, Mihaela era cât pe ce să leşine de groază. Totul era vraişte de parcă năvăliseră vandalii. Vase nespălate, scaune răsturnate, noroi pe covoare, ca şi cum ar fi trecut pe acolo soldaţii în campanie de război, pahare şi sticle aruncate pe unde se nimerea... şi, ca şi cum nu ar fi fost de ajuns, în aer plutea un miros pestilenţial.

— Mihaela, nu are rost să te superi de ceea ce vezi, încercă Dora să o liniştească. Este dezastru, dar probabil că te aşteptai la aşa ceva. Adrian, te rog să o ajuţi pe mama să meargă în dormitor. De ordine şi curăţenie ne vom ocupa amândoi.

Pentru a câta oară Dora dădea dovadă că este o prietenă adevărată?! O femeie frumoasă şi sufletistă, cu care Mihaela s-a împrietenit de cum s-au cunoscut. O blagoslovise Dumnezeu cu o familie pe sufletul ei, o familie aşa cum îşi dorise Mihaela dintotdeauna. Alergând de colo-colo ca o furnică, Dora a pus apartamentul la punct cât ai clipi, semn că era o veritabilă gospodină.

După plecarea Dorei, pe Mihaela a cuprins-o teama. Ce va face când va veni Florin? Dacă va veni beat şi va sări la bătaie? Cum se va apăra? Dar matelotul nu şi-a făcut apariţia, aşa că, împreună cu Adrian, s-a bucurat de o noapte liniştită. În zilele care au urmat, pe Mihaela au vizitat-o colegele care aflaseră despre intervenţia chirurgicală căreia fusese nevoită să-i facă faţă. Deşi vestea se răspândise în oraş, domnul Florin nu se sinchisea să vină pe acasă pentru a-şi vedea soţia.

Încet-încet, viaţa lor, a ei şi a copiilor, şi-a reluat cursul normal. Adrian mergea la şcoală, Paul vorbea aproape zilnic cu ei la telefon, iar la sfârşitul săptămânii venea acasă. Mihaela îşi revenise şi îşi reluase activităţile de gospodină... Doar Florin se încăpăţâna să nu dea vreun semn de viaţă. Luna decembrie a adus zăpadă la malul mării şi anunţa o iarnă mai grea decât de obicei. Sărbătorile de sfârşit de an erau la un pas, când, într-o

seară, a sunat telefonul. A răspuns Paul Valentin, care, după un „bună seara” protocolar, i-a înmânat receptorul Mihaelei fără să spună nimic.

— Alo, bună seara! a răspuns ea nedumerită.

— Crăciun fericit! Ce mai face draga mea? se auzi în receptor vocea gravă a doctorului Beiu.

— Crăciun fericit, domnule doctor. Ce surpriză plăcută! Credeam că ați uitat de mine. Mulțumesc, mă simt foarte bine.

— De ce ai devenit iarăşi atât de protocolară? întrebă doctorul îngrijorat.

— Sinceră să fiu, nici eu nu ştiu ce mi-a venit. Te rog să mă ierți. Cum te simți, ce fac cei dragi?

— Bine, foarte bine. Nu ştiu dacă ai aflat, dar l-am căutat pe Paul Valentin la facultate şi am vorbit cu el. Este un copil extraordinar. Să ştii că, de când te-am regăsit, nu mă gândesc decât la tine. Vreau să ştiu ce faci, ce hotărâre ai luat?

— Deocamdată niciuna, pentru că nu m-am întâlnit cu soțul meu. Îți mulțumesc pentru grija pe care mi-o porți. Şi eu m-am gândit la tine…

— Sufletul meu este alături de tine de mulți ani şi aştept… tot aştept… o zi cu soare… dar se pare că iarna asta nu se mai sfârşeşte…

— Tot ce pot să-ți spun este că iarna sigur se va sfârşi, iar pe aici pe la noi, pe malul mării, iernile sunt neaşteptat de scurte…

— Bine, bine… spuse doctorul Beiu râzând. La mulți ani! Şi… nu uita că aştept un semn de la tine.

— La mulți ani! spuse Mihaela şi închise telefonul.

Avea lacrimi în ochi. Valentin se apropie de ea şi o întrebă complice:

— Mami, cine te-a sunat?

— Doctorul Beiu de la Bucureşti. Probabil că este de gardă şi s-a gândit să ne ureze sărbători fericite. Te-ai întâlnit cu el, puiule?

— Da, mamă! M-a căutat la Academie. Am servit masa

împreună în acea seară. Este un om deosebit. S-a interesat de tine. Mi-a destăinuit că te cunoaşte de când mă purtai în pântec. Ştii că este singur şi că are doi băieți, că este un doctor renumit…?

— Da, ştiu. Mă bucur că ai stat de vorbă cu el şi că ți-a plăcut.

— Uite, m-a rugat să-ți înmânez acest pachețel. Probabil o mică atenție de sărbători. A ținut în mod special să ți-l dau în seara de Crăciun, la miezul nopții. Dar, dacă s-a întâmplat aşa, ți-l dau cu o zi mai devreme. Să nu-i spui că nu am rezistat acestei tentații şi ți l-am dat mai degrabă. Vreau şi eu să te văd fericită. Nu te-am mai văzut râzând de ani de zile.

Ca într-un ritual al descoperirii iubirii, Mihaela a desfăcut pachețelul şi, dintr-o cutiuță cu incrustații ce semnificau probabil numele unei firme de bijuterii, a scos un lănțişor de care atârna o inimioară din aur masiv. Deşi Paul asista la acest ritual, ea nu şi-a putut stăpâni emoția. Pentru ea, acest talisman putea însemna în primul rând dragoste din partea unui bărbat la care nici nu visase.

A doua zi, băieții au ajutat-o să pregătească seara de Crăciun. Au împodobit bradul şi apartamentul, au aşezat masa cea mare din sufragerie şi, bineînțeles, au pregătit împreună bucatele pentru seara în care orice creştin se poate aştepta la musafiri. Dar seara a sosit şi nimeni nu le-a deschis uşa. Paul şi Adi au plecat în vizită pe la prieteni, iar Mihaela, rămânând singură, s-a aşezat în pat şi a deschis televizorul. La un moment dat, au început să răsune bătăi puternice în uşa de la intrare. Ea a alergat bucuroasă să deschidă, gândindu-se că sunt urători întârziați. Când a deschis uşa, de tocul ei stătea rezemat nimeni altul decât Florin, abia ținându-se pe picioare.

— Ce-i cu tine? întrebă el cu limba împleticită. Ce-ai pățit de ai slăbit în halul ăsta?

— Am fost bolnavă! Nu ai aflat că am fost la spital, la Bucureşti?

— Şi ce-ai făcut acolo? Te-ai operat? întrebă el în timp ce încerca să se dezbrace în holul de la intrare.

— Da, răspunse sec Mihaela.

— Băieţii pe unde sunt? Nu au ajuns acasă, nu ştiu că seara de Crăciun o petrecem în sânul familiei?

— Au fost, dar au plecat să petreacă pe la prieteni şi să hotărască împreună ce vor face în seara de Revelion.

— Tu eşti singură?

— Cu cine ai vrea să fiu?

— Atunci pentru cine ai aranjat masa asta bogată?

— Pentru cine o vrea să mănânce tot ce am pregătit…

Mihaela şi-a reluat locul în pat, în faţa televizorului. Florin s-a aşezat pe un scaun, a mâncat câte puţin din toate felurile de mâncare ce aşteptau pe masă, apoi, motivând că doreşte să fumeze, a luat o sticlă cu vin şi a plecat la bucătărie. Odată ajuns în bucătărie, a pus muzică la casetofon şi i-a dat sonorul la maximum, că doar era mare sărbătoare. După câteva clipe, s-a întors în sufragerie şi şi-a invitat soţia la dans. Mihaela i-a răspuns stupefiată:

— Nu pot să dansez, de-abia mă ţin pe picioare. Ţi-am spus că sunt operată!

— Hai, mişcă, nu face pe moarta în păpuşoi cu mine, că nu te cred, se răsti la ea.

— Pentru numele lui Dumnezeu, lasă-mă în pace. Du-te şi dansează cu cea la care ai stat şi te-ai distrat până acum. Sunt venită acasă de aproape o lună şi nu ai binevoit să dai un semn de viaţă. Nici pe la spital nu te-am văzut şi acum vrei să dansez cu tine? Lasă-mă în pace…

Bărbatul nu vru să priceapă ioc. Şi-a înfipt mâinile în talia Mihaelei şi a început să ţopăie pe lângă ea de parcă era Scaraoţchi în persoană.

Speriată, Mihaela a început să plângă în hohote. Cavalerul a cedat lacrimilor ei şi a lăsat-o în pace. A mai ţopăit un timp de unul singur, după care a plecat în bucătărie lângă sticla lui cu vin. Dar dracul tot drac e şi

nu-şi găseşte liniştea până ce lucrurile nu iau întorsătura pe care o doreşte el. A început să strige cât putea la Mihaela să vină şi ea în bucătărie, un loc mai strâmt şi mai intim pentru petrecerea la care visa. Ce să facă? S-a dat jos din pat şi s-a dus, ascultând chemarea soţului în speranța că astfel se va linişti. Abia acum Florin a privit-o mai bine şi, văzând cât de slăbită este, a strigat supărat:

— Du-te de aici să nu te mai văd, mortăciunea dracului... Ce naiba am văzut la tine, de mi-am încurcat viața cu o jigodie?

Nici nu a apucat să ajungă în pat, când Mihaela s-a auzit strigată din nou ca la armată, bărbatului începând să îi placă peste măsură de mult acest joc. Fără să îşi dea seama, Mihaela îşi relua rolul de soție răbdătoare care tot speră că stăpânului i se vor lumina mintea şi sufletul şi va renunța la chinurile la care o supunea. Uitase de hotărârea pe care o luase în sinea ei: să renunțe definitiv la acest calvar. Frica pe care o trăia de fiecare dată în astfel de momente o paraliza, o făcea să uite şi cum o cheamă. De unde, atunci, putere să mai protesteze? La una dintre întoarcerile ca la armată între sufragerie şi bucătărie, mâna ei a atins întâmplător lănțişorul de aur primit de la doctorul Beiu, pe care-l purta la gât. S-a oprit cutremurată locului: *„Dar ce fac? De ce rabd ceea ce am hotărât că nu voi mai răbda niciodată din partea niciunui bărbat de pe fața pământului?”*

L-a privit lung pe Florin şi i-a replicat tăios:

— Ce-ar fi să mă laşi în pace, neisprăvitule! Cine naiba te crezi? Ți-am răbdat toate mojiciile aşa cum nu mai rabdă vreo altă femeie pe pământ, sperând că într-o zi îți va veni mintea la cap. Dar de unde cap şi de unde minte? Să mă laşi în pace, nemernicule, că nu ştiu de ce sunt în stare, spuse Mihaela amintindu-şi vremea tinereții, când nimeni nu avea curajul să o înfrunte ori să o jignească.

În acele clipe, semăna atât de bine cu mama Maria, încât Florin a rămas ca trăsnit, nevenindu-i să creadă ceea ce auzea. Tensiunea momentului a fost întreruptă de

țârâitul prelung al telefonului. Mihaela apucă receptorul şi începu să vorbească mânioasă:

— Alo, Valentin, vă rog să veniți acasă. Taică-tu abia s-a întors şi l-a apucat iarăşi nebunia…

— Alo, alo… nu sunt Valentin, sunt profesorul Beiu… Draga mea, ce se întâmplă acolo?… Spune-mi, te rog… Te pot ajuta?… Doamne…

Speriată de întorsătura pe care o luau lucrurile, Mihaela a pus repede receptorul în furcă. Nu a durat mult şi telefonul a început să sune din nou… Florin s-a repezit să răspundă, ca să afle cine îndrăznea să le deranjeze sărbătoarea. Mihaela a înțeles imediat că doctorul Beiu reluase alarmat apelul. Nu a ştiut niciodată ce anume i-a spus lui Florin, dar a dedus câte ceva din răspunsurile acestuia:

— Alo, cine?… Doctor?… Care doctor?… întreba nervos Florin. Ce criminal, domnule, sunt în casa mea şi fac ce vreau… Cum tribunal militar? Dar ce ştii dumneata ce e ăla un tribunal militar?… Cum?… Ministru, care ministru? spuse el cu glas mai domolit.

A ascultat apoi în tăcere persoana de la celălalt capăt al firului, după care a aşezat încet receptorul în furcă. De data aceasta, a fost rândul lui să stea un timp pe gânduri. Ieşirea neaşteptată a Mihaelei şi mesajul primit la telefon îl treziseră complet din beție. Nu a mai reuşit decât să constate cu deznădejde:

— Se pare că ți-ai făcut relații mari pe la Bucureşti…

— Nu mi-am făcut niciodată relații cu gândul de a te apostrofa pe tine prin intermediul lor. Dar sunt curioasă să ştiu… tu chiar ai fost convins că voi fi calul tău de bătaie toată viața mea? Acum du-te şi bate-o pe iubita ta. Să fiți fericiți… cred că veți fi, atâta timp cât nu va descoperi că eşti un needucat… Sper că nu ai uitat că apartamentul este al meu. Să-mi laşi cheile la plecare…

Atât i-a mai spus Mihaela şi a plecat să privească în sfârşit liniştită la televizor. Asta a fost tot şi a fost atât de simplu, încât nu-i venea să creadă că reuşise să îşi

învingă pentru prima oară, în aproape douăzeci de ani, frica. Acea frică animalică ce, în cazul femeilor, de cele mai multe ori, paralizează în egală măsură mintea şi trupul. Toate animalele atacă de foame ori de frică. În cazul oamenilor, în mod special al femeilor, frica le face răbdătoare, mai ales atunci când la mijloc se află copiii, iar motivul fricii este bărbatul cu care ele i-au zămislit. Cu timpul, răbdarea lor se transformă în teamă autentică, în frică absolută care le face şi mai răbdătoare…

Florin nu a mai scos niciun cuvânt. S-a îmbrăcat, a aruncat cheile pe masă şi a plecat închizând uşa fără zgomot, ca să nu deranjeze locatara care privea la televizor. A plecat şi dus a fost. A plecat aşa cum venise cu ani în urmă, singur, trist şi dezorientat. Atunci avea un sac de marinar plin cu tricouri, acum urma să trimită pe cineva să-i care geamantanele cu haine şi alte lucruri personale.

După sărbătorile de iarnă, Mihaela a înaintat acțiune de divorț, la care marinarul din Lunca Dunării nu s-a prezentat niciodată. Prin luna februarie, de ziua lui Adrian, s-a pronunțat sentința. Mihaela devenea o femeie liberă, avea doi copii care o iubeau nespus de mult şi locuiau toți trei într-un apartament al unui oraş de la malul mării, frumos şi curat ca o rază de soare. Scăpaseră toți trei de teroarea la care îi supunea nebunia unui alcoolic care distrugea tot ceea ce atingea.

Adrian a fost singurul care l-a mai revăzut pe taică-său, atunci când acesta a venit însoțit de un prieten să îşi ia bagajele ce îl aşteptau la uşă. Bieții de ei… tatăl îşi privea fiul cerând îndurare pentru că era treaz, iar fiul privea în pământ de silă, de milă, de jenă că nu mai poate ierta.

Înțelegând în al doisprezecelea ceas că nu poate pleca fără un cuvânt, Florin s-a apropiat de Adrian şi i-a spus doar atât:

— Să asculți de mama ta. Este o femeie deosebită. Am

înțeles asta acum, când nu se mai poate face nimic. Ai grijă să nu calci pe urmele mele niciodată.

Abia atunci Adrian l-a privit lăcrimând… Când Mihaela a aflat povestea acestei despărțiri, nu ştia ce ar fi mai bine să facă: să se bucure ori să plângă. Strigătul de durere care i-a străpuns sufletul ani în şir, teroarea fizică şi psihică trebuiau să se sfârşească. O minte diabolică, vicleană şi în acelaşi timp inteligentă, amețită permanent de alcool, ajutată şi de o femeie lipsită de scrupule, o obligase ani în şir să rabde cele mai degradante tratamente. Nu mai avea voie să îndure, nu mai era posibil pentru că simțea din plin obligația de a se gândi în alt mod la viața copiilor, la viața ei, la sufletul ei. Cedase de prea multe ori impulsului de a crede că un bărbat fără credință se poate transforma sufleteşte, apropiindu-se cât de cât de ceea ce toate limbile pământului numesc prin cuvântul „om", ființa bipedă însoțită de suflet şi rațiune. Strigătul ei de durere, auzit doar de ea, a însemnat o viață nefericită trăită cu gândul la viitorul copiilor săi. Acum era convinsă că a pus un punct mare, cât un final necontestat de nimeni, unui strigăt pe care nu mai dorea să-l audă vreodată…

Un februarie blând se străduia să alunge iarna de pe întinsele zări de apă ale mării. Din când în când, la anumite intervale de timp ştiute doar de zeul anotimpurilor, iarna se ambiționa să culce la pământ şi să acopere cu zăpadă tot ce îi ieşea în cale. Apoi dispărea în colțuri uitate de lume, ca şi când nu s-ar fi arătat niciodată la chip. Într-o astfel de zi, când anotimpul rece se întorcea hotărât să-şi îngâne forțele cu dorul de primăvară al oamenilor, Mihaela se plimba pe digul falezei, loc care altădată îi inspira decizii menite să o facă să cadă pradă fatalismelor vieții. Avea nevoie de singurătate, dorea să-i vorbească mării despre minunea care se petrecuse în viața ei. Era în sfârşit singură. Scăpase de teamă, de chinurile în care se zbătuse atâția ani. Valurile zbuciumate se aruncau duşmănos spre

chinga diguită, încercând să scape din încorsetarea cu care erau condamnate să lupte...

„De ce or fi gemând atât de înspăimântător?”, se întreba Mihaela, admirându-le lupta. *„Or fi strigătele de durere ale celor pe care marea i-a înghițit fără milă... Ar trebui să fii duşmănită pentru lipsa ta de milă în fața celor care ți-au cerşit îndurare şi te-au rugat să-i porți către mal!... Dar tu eşti o învingătoare, veşnic învingătoare şi nu-ți pasă de nimeni şi de nimic... De aceea te iubesc şi te admiră toți oamenii pământului... Pentru frumusețea ta, pentru forța şi nepăsarea de care dai dovadă... Nu-ți pasă decât de tine... În fiecare vară, dorurile aleargă spre tine, soarele îşi spală razele strălucitoare în albastrul tău infinit... Te ştii iubită şi admirată... Dar ce se întâmplă cu tine, de te zbuciumi şi urli ca o nebună? Să ştii că acum şi eu sunt la fel de liberă ca şi tine... pot să fac ce vreau... numai că eu nu mai strig... nu mai urlu fără să fiu auzită... nimănui nu-i păsa de strigătele mele... o, Doamne, sunt liberă... liberă... Am scăpat, înțelegi...”*

— Am scăpat! striga Mihaela din răsputeri.

Marea rămânea la fel de nepăsătoare, vuind şi mugind în legea ei.

„Acum sunt puternică şi într-o zi voi primi iubirea şi respectul pe care le-am meritat fără să le am… Dar de ce îți spun eu ție toate astea? Nu am cu cine vorbi… cu ani în urmă erai cât pe ce să mă înghiți cu valurile tale setoase de vieți omeneşti… dar mi-am revenit la timp şi am continuat să lupt… nu-ți aduc nicio vină… eu eram vinovată… eram speriată… dar am scăpat… am scăpat, înțelegi? Nu, nu înțelegi… cum ai putea să-mi înțelegi fericirea de a şti că pot să intru fără teamă în casa mea, unde copiii mă vor aştepta întotdeauna cu drag… De azi încolo voi fi la fel de puternică pe cât eşti tu… Îmi doresc să uit, să uit tot ce a fost rău în viața mea… Voi face un legământ de care vom şti doar noi amândouă… Ce-i cu tine? Iar urli ca o apucată? Bine, bine, urlă, dar să ştii că de azi înainte, de câte ori voi fi fericită, voi veni să vorbesc cu tine, să mă destăinui ție, marea mea dragă, doar ție…” Fulgii de zăpadă amestecați cu stropi de ploaie o udaseră până la piele, dar Mihaela era fericită că se eliberase, că reuşise să se descătuşeze de suferințele îndurate. Ajunsese să trăiască ziua în care putea privi în jur fără teamă, fără frica de a se mai întreba: *„Ce rău, ce coşmar îmi va tăia mâine calea?”…* Porni agale spre casă… O femeie singură, o femeie şi marea se îngemănau într-o clipă de fericire, o clipă a deplinei libertăți… Mergea privind în jur cu seninătate şi, la un moment dat, a început să râdă… Apoi mersul ei a devenit mai grăbit, pentru a se transforma în alergare… Alerga, râdea, se oprea şi privea marea, iar începea să alerge şi să râdă, să râdă de tot amarul vieții pe care-l trăise din plin, să râdă cum nu o mai făcuse din anii copilăriei, când era sănătoasă şi alerga să prindă prin păduri fluturii fericirii multicolore. Cine ar fi privit-o în acele clipe, fără să o cunoască, ar fi gândit despre ea că şi-a pierdut mințile… şi, chiar dacă ar fi cunoscut-o, tot astfel ar fi gândit… Ei nu-i păsa de nimeni şi de nimic. Alerga… râdea şi alerga… O mare zbuciumată de tenebrele unei ierni îndoielnice şi o femeie care alerga

luându-se la întrecere cu fericirea.

Se grăbea să ajungă acasă, să pregătească cina pentru ea şi Adrian…

Aniversarea lui Adrian din acel an a însemnat în primul rând începerea unei noi vieți pentru Mihaela şi copiii săi. O nouă armonie le binecuvânta liniştea căminului. Când Paul Valentin a intrat pe uşă, nu mică i-a fost surpriza să constate că, la masă, acompaniat de mirosul cozonacului şi al mâncărurilor alese pregătite de maică-sa, stătea bunicul Ion. A sărit fericit şi l-a îmbrățişat pe bătrân, aproape luându-l pe sus.

— Stăi, viteazule, că-mi desfaci încheieturile! Ce voinic te-ai făcut, spuse bătrânul, mângâindu-l părinteşte pe creştet. Se vede treaba, dragu' bunului, că vremea mea se cam duce. Acum este rândul vostru să dați binețe faptelor bărbăteşti. Hai să te sărute bunu'…

— Sărut mâna, bunicule, nu mă aşteptam să te găsesc aici, aşa că de ziua lui Adrian sunt încă o dată fericit, pentru că te afli alături de noi.

Au servit masa într-o atmosferă care Mihaelei îi amintea de anii copilăriei, când petreceau sărbătorile în căsuța lor din Rebra, unde domnea liniştea şi pacea.

— Hei, fata tatii, spuse bătrânul la un moment dat, în singurătatea gândurilor mele mă tot întreb de ce ți-a hărăzit bunul Dumnezeu o astfel de soartă? După ce am aflat de ce era capabil acel om, nu a fost clipă să nu mă întreb cum de am fost în stare să te încurajez să te căsătoreşti cu o astfel de brută. Acum îi mulțumesc Tatălui Ceresc că te-a scăpat de el. Of, draga tatii, draga tatii, câte ți-a mai fost dat să înduri! adăugă bătrânul lăsând să-i scape o lacrimă. Norocul tău că femeile din neamul nostru au fost şi sunt firi puternice, nu se lasă ele doborâte cu una cu două. Tu semeni cu mama Firoana, care era o mână de femeie, dar harnică şi iute. Ce mă bucură însă este faptul că, deşi ai îndurat atâtea, arăți ca o fetişcană.

— Ei lasă, tată!… aşa mă vezi dumneata. Deşi am

trecut de patruzeci de ani, eu tot copilul dumitale sunt. Să ne fie de bine şi să închinăm pentru viitorul copiilor noştri.

Sfârşitul ospățului i-a prins târziu în noapte. Adrian şi-a însoțit bunicul în dormitor pentru odihna binevenită, iar Paul a rămas să o ajute pe Mihaela să facă ordine. Într-un târziu, Paul a îndrăznit să-i spună:

— Mami, nu am avut timp până acum să-ți spun, m-a căutat iarăşi profesorul Beiu. Eu cred că…

— Da, este un doctor foarte bun, îl întrerupse Mihaela încercând să-şi ascundă emoția la auzul numelui profesorului Beiu. L-am cunoscut pe vremea când eram însărcinată cu tine…

— Mamă, te rog opreşte-te. Ai uitat că eu cunosc această poveste? Chiar profesorul Beiu mi-a făcut această confesiune. Vreau să-ți spun un lucru mult mai important: te iubeşte, mamă!… Chiar el mi-a dat de înțeles acest lucru. Eu nu te pot sfătui cum să te porți cu acest om, dar, fără să te supăr, dă-mi voie să-ți spun că nu ai procedat prea corect în ceea ce-l priveşte.

— Paul, tu ştii cel mai bine prin câte am trecut împreună. Deocamdată nici nu vreau să aud că mai există bărbați pe lume. Relația mea cu acest om a început şi s-a sfârşit la cea de medic-pacient. Ştiu că este un om deosebit, măcar atât am putut şi eu să înțeleg din purtările lui. În aceste clipe, singurii bărbați din viața mea sunteți voi, bunicul şi fratele meu, Tudorel…

— Mamă!…

— Deocamdată… înțelegi?

— Eu nu spun că ar trebui să te intereseze în mod special, dar felul în care l-ai respins l-a îndurerat şi l-a mâhnit foarte mult…

— Ți-a spus el asta?…

— Nu, dar am înțeles, pentru că se vede de la o poştă. Este de ajuns să-l priveşti şi să-l asculți ca să…

— Paul, vreau să pot respira aerul fără să am alți bărbați în jur în afară de cei pe care i-am pomenit.

— Îi urăşti pe toţi, mamă?...

— A urî în general este un păcat. Eu nu mai pot avea încredere în nimeni...

— Dar bine, mamă, între profesorul Beiu şi Florin este o diferenţă ca de la cer la pământ. Nu există termeni de comparaţie între ei.

— Tot bărbat este. Şi, când este vorba de bărbaţi, nimeni nu ştie, până la proba contrarie, cât de bine şi-au educat instinctele. Păcatul mare constă în aceea că de obicei afli asta când este mult prea târziu. Sper ca voi doi, copiii mei, să fi înţeles ce trebuie din experienţa trăită alături de mine...

— Mamă, tu eşti o femeie deşteaptă, cum poţi gândi astfel?

— Ei, tocmai aia e. Nu am fost deşteaptă deloc. Tocmai pentru că nu am fost deşteaptă, am trecut prin ce-am trecut. Am ales cu sufletul, fără să-mi folosesc mintea, şi iată unde am ajuns. Orice femeie la vârsta mea mai este capabilă de sentimente, chiar să trezească pasiuni, numai că eu sunt secătuită. Mă simt ca un izvor sec, la care un om deosebit şi nevinovat ca doctorul Beiu vine cu încredere să îşi aline setea. Sunt arsă pe dinăuntru de o vâlvătaie căreia nu i-a rezistat nimic.

— Menirea omului este să încerce să refacă tot. Ară, seamănă, până când, în cele din urmă, se va bucura de un nou rod bogat. Din acel pământ arid creşte firicelul plăpând până când rodeşte iarăşi... Asta e viaţa, mamă, e viaţă şi nimic altceva. Ce zici?...

— Ce să zic?! Spun că am un băiat deştept şi visător, aşa cum îi stă bine oricărui copil de vârsta ta... Dar, ia spune, tu nu crezi că cel mai bine ar fi să mergem la culcare? Uite ce târziu s-a făcut!...

— Bine, mamă, noapte bună! Totuşi, te rog să te gândeşti la ce ţi-am spus.

— Bine, dragule, noapte bună. Nu pot să nu mă gândesc, odată ce am discutat despre viaţa noastră...

Până să adoarmă, pe Mihaela au început să o cuprindă

remuşcările: *„Da, Paul avea dreptate. M-am purtat prea rece şi distant cu profesorul Beiu. De emoție, de teamă, am închis atunci telefonul. Când a revenit, a răspuns Florin şi… până la urmă, poate că ceea ce i-a spus doctorul lui Florin la telefon a avut un rol covârşitor în decizia lui de a pleca fără scandal pe un drum al său!… Da, da, va trebui să mai meditez la acest lucru. Ar fi mai bine să îl sun la spital, invocând un motiv anume, şi să prind un moment prielnic pentru a-mi cere scuze. Da, da"…* într-un târziu adormi cu acest *„Da, da"* în gând…

Fără grabă, viața lor a intrat pe un făgaş mult mai firesc decât tot ceea ce trăiseră până atunci. Mihaela se gândea în egală măsură la copiii ei şi la cei de la grădinița unde îşi desfăşura activitatea. Nu-şi permitea să irosească timpul gândindu-se la bărbați în general, cu atât mai mult la unul anume care i-ar fi răpit din preocupările zilnice. Visa să fie o învingătoare în lupta cu greul vieții. Băieții ei aveau nevoie de haine, cărți, bani de buzunar, ore de meditații, pentru care ea trebuia să investească un efort deosebit.

Nu se plângea. Dorea să învingă şi a învins. Uneori greutățile deveneau mult prea apăsătoare, dar nu se lăsa doborâtă. Prinsă în această luptă existențială, nu mai realiza că timpul trece fără milă pentru ea. Când trăia câte o clipă a aducerilor-aminte, adresa un zâmbet şters coşmarurilor trăite alături de un paranoic.

Avea şi de ce să zâmbească. Paul Valentin urma să îşi dea examenul de licență, iar Adrian se pregătea să absolve cursurile liceale. Spirit pragmatic, Adrian lucra în timpul verii, încercând astfel să-şi ajute mama. Visa că într-o zi va pleca în lungi călătorii, să colinde lumea în lung şi-n lat. Mihaela era mulțumită de modul cum se descurca în lupta ei continuă pentru a învinge de una singură opreliştile ivite la tot pasul. Prima realizare importantă, după înscrierea ei pe un drum al luptei solitare cu vicisitudinile vieții, a fost aceea că şi-a completat studiile de specialitate. Şefa ei, doamna Iulia,

femeia care jucase un rol decisiv în destinul Mihaelei, a fost numită în funcția de inspector. Postul de director al grădiniței devenind vacant, nu mică i-a fost surpriza când a constatat că se bucură de aprecierea celor din jur. A fost numită directoarea grădiniței de copii unde muncise cu dăruire şi convingere ani în şir. În noua sa calitate, a ținut în mod special să aibă raporturi corecte din punct de vedere profesional cu toate cele zece educatoare din subordine, cărora le amintea deseori:

— Să nu uitați că noi suntem în primul rând colege. Doresc din tot sufletul ca raporturile noastre să fie în primul rând colegiale. Trebuie să veghem cu sfințenie la primii paşi făcuți pe această treaptă de toți copiii care ne onorează cu prezența lor sălile de clasă, orele de curs şi de joacă…

Fiind înconjurată numai de femei în timpul orelor de program, neuitând prin ce a trecut, Mihaela încerca să se apropie cât mai mult de colegele sale pentru a le cunoaşte greutățile din viața de familie. Poate că din această cauză şi dorind totodată să aibă puținul timp liber ocupat cu diferite activități, a reuşit să înființeze o organizație de femei a cărei preşedintă a devenit în scurtă vreme de la înființare. Preocupările organizației fiind strâns legate de viața femeilor persecutate de soți, activitatea ei s-a bucurat de la bun început de recunoaştere în comunitatea locală. În cadrul organizației inițiate de ea întâlnea cazuri de femei a căror viață era un calvar. Atunci devenea atât de dură, încât îşi făcuse un renume de femeie bărbătoasă care luptă până la capăt şi nu-i iartă pe cei ce încalcă drepturile femeilor. Absorbită de grijile zilnice, de preocupările extraprofesionale la nivel de comunitate locală, Mihaela a uitat cu desăvârşire de profesorul George Beiu. Fericirea de a-l vedea pe Paul Valentin absolvent al Academiei de Informații şi pe Adrian absolvent de liceu o împlinea şi o desăvârşea în devenirea pe care o visase din fragedă copilărie.

Însoțită de Adrian şi de familia Niculescu din

Bucureşti, a asistat emoționată la festivitatea dată în cinstea absolvirii facultății de generația lui Paul. Privindu-şi băiatul cum păşeşte semeț, îmbrăcat în costum de gală, a simțit o strângere de inimă. Semăna atât de bine cu tatăl lui, încât Mihaelei i s-a oprit respirația. Şi-a îndreptat ochii spre cer şi a mulțumit în gând: *„Îți mulțumesc, Doamne, că mi-ai dăruit minunea minunilor. Tu m-ai îndemnat spre unica mea noapte de iubire, pentru că ai dorit ca acest copil să se nască. Am plătit de atunci cu o viață de chin şi jale, cu viața mea, dar acum ştiu că Tu ai hotărât să fie aşa. Îți mulțumesc pentru darul Tău şi pentru toate câte le-am pătimit”…*

După câteva zile petrecute în Bucureşti, Mihaela a plecat la Rebra, în ținutul natal, lăsându-şi copiii să plece singuri către casă. Simțea că avea nevoie de refacere fizică şi sufletească. Unde în altă parte, dacă nu acasă, printre munți şi văi, printre amintiri şi aer curat, alături de tata Ion, de frate şi soră, îşi putea reface energia vitală? Trecuseră câțiva ani de când nu mai fusese pe acasă. A călătorit, ca de fiecare dată, ore în şir cu trenul. Când a ajuns în ținutul Năsăudului, i se părea că păşeşte prin locuri cunoscute şi totuşi străine. Amintiri vesele şi triste îi trezeau nostalgii nebănuite. Oraşul nu se schimbase în cei douăzeci şi doi de ani de când plecase ea. Aceeaşi atmosferă de târg tradițional românesc. Oamenii în port popular, cu desagi în spate şi opinci în picioare, cu trăistuțe şi pieptare, cu o vorbă cu accente vădit schimbate față de cele auzite zilnic de ea în oraşul de la malul mării, forfoteau de colo-colo ca albinele în prisacă. Ceva a făcut-o să tresară, vizibil jenată. La un colț de stradă, pe o tarabă, un casetofon răcnea din răsputeri manele, de parcă s-ar fi aflat în centrul Stambulului. Vărul ei Ştefan, istoricul şi directorul şcolii, care îi ieşise în întâmpinare, nu şi-a putut reține un comentariu: *„Lasă, Mihaelă, că n-o fi dracul chiar atât de negru. Apa trece, pietrele rămân. Invazia asta de manele o datorăm dezorientării mass-media. Ăştia încearcă să*

doboare ani de adevărată tradiție culturală cu tonuri, ritmuri şi poveşti care nu ne aparțin. Fii liniştită, că nu o mai duc mult, nu vezi că abia îşi mai trag sufletul?”…

Pe tata Ion l-a aflat în noua căsuță construită pentru el şi mama Maria după ce ieşise la pensie, într-un loc numit Valea Ursului, loc de un pitoresc desăvârşit, în fața căruia se închină pictorii şi tehnica modernă de fotografiat ori de filmat. Bătrânul a lăcrimat când şi-a revăzut fiica şi a întrebat imediat de nepoți. Mihaela i-a povestit despre festivitate şi despre orele petrecute alături de copii în Bucureşti.

— Draga tatii, Valentin este primul om cu studii înalte din neamul lu’ mâne-ta şi al patrulea din familia mea. De aceea mă bucur şi sunt fericit pentru reuşita lui. Am prevăzut că va ajunge om mare şi aşa va fi…

Bătrânul a început să plângă de-a binelea, iar Mihaela îi ținea isonul. Plângeau amândoi, fără să spună niciunul care este cauza lacrimilor vărsate şiroaie. Mama Maria plecase dintre ei şi nu apucase să se bucure de izbânzile nepoților, asta îl făcea pe tata Ion să verse lacrimi. Cât despre Mihaela, pentru ea era de ajuns să-şi amintească faptul că prin indecizia ei îşi obligase copiii să participe la un calvar ce nu le era destinat, şi începea imediat să plângă pentru a-şi mai linişti sufletul.

— Doamne, de ce m-ai lăsat să-mi expun copiii ani în şir unui spectacol grotesc şi plin de ură?

— Ce spui, fata mea? o întrebă bătrânul printre lacrimi.

— Ce să spun, tată? Spun că Dumnezeu m-a ajutat să scap de chinul pe care l-am îndurat, că sunt fericită pentru copiii mei şi pentru faptul că sunt cu dumneata…

Era o vară călduroasă, binecuvântată de un soare dogoritor. În câteva zile Mihaela a făcut ordine în casă, în întreaga gospodărie, şi-a vizitat fratele şi sora, s-a întâlnit cu rude, vecini şi prieteni. Venise să se odihnească, aşa că zilnic urca pe Poderei, un munte apropiat, unde respira aer curat şi se bucura de parfumul florilor şi al

pădurii. Dacă priveşti acest loc, Valea Ursului, ai crede că a fost zămislit de un înger, pentru a se bucura de pacea şi odihna frumuseții lui doar oamenii buni. Casa cea nouă a bătrânului este aşezată între pădure şi apă. Pădurea din fagi impunători, întinsă în spatele casei, o desparte de o coastă abruptă ce urcă pieptiş către cer. Din fața casei şi până la apa care se îndeamnă la vale sunt cam douăzeci de metri. Când ferestrele sunt deschise, i se aud şoaptele clipocite îngânând freamătul pădurii. Cum ieşi din casă şi o ții la dreapta pe lângă pârâu, ajungi la Podereiul Mic sau la Comoară, cum îi mai spun sătenii locului. Dacă traversezi apa şi urci calea din față, ajungi pe Podereiul Mare. Urcuşul nu este greu, iar când ajungi sus, ți se pare că visezi. Sub privirea ta, pârâul se transformă într-un firicel, pădurea din dreapta lui pare a fi la picioarele tale, iar cea de la capătul Podereiului devine de nepătruns ca în basmele cu Feți-Frumoşi alergați de Mumele rele ale întunericului. Mihaela urca pe Podereiul Mare şi mergea până la calea care face trecerea către Podereiul Mic sau Dealul Comorii. Aici se aşeza şi stătea rezemată de tulpina unui fag uriaş cu o coroană stufoasă. Calea îşi continua drumul şi mergea până la Şoroaie, unde apa cădea ca dintr-o mică cascadă şi unde tata Ion instalase jgheaburi pentru a o dirija spre terenurile însetate la vreme de secetă ori spre alte întrebuințări gospodăreşti. Pe Dealul Comorii, Mihaelei îi era frică să meargă, deşi frumusețea lui era de-a dreptul mirifică. Tata Ion i-a povestit legenda din care i se trăgea numele şi care, după cum jurau locuitorii acestor meleaguri, era adevărată, mai adevărată ca frumusețea acestui ținut de basm…

Cu sute de ani în urmă, pe vremea când satul abia începea să se înfiripe, casele, puține la număr, erau aşezate la distanță mare unele de altele. În una dintre aceste case locuia o familie care avea două fete şi trei feciori. Cei trei feciori se aflau la vârsta însurătorii, iar fetele se apropiau şi ele bine de vârsta măritişului. Pentru a se întâlni cu alți tineri de vârsta lor, vara mergeau la

horă, iar pe timp de iarnă se adunau în şezători. Şezătoarea se ținea de cele mai multe ori în casa unei bătrâne renumite pentru talentul ei în țesutul pânzei şi al realizării de straie împodobite cu motive naționale. Ca să ajungă la şezătoare, cele două fete şi cei trei feciori aveau de străbătut pe jos cale de o oră şi mai bine. Odată deschisă şezătoarea, fetele torceau lână, țeseau straie, cântau şi spuneau glume. În acelaşi timp, feciorii ziceau din fluier ori meşteşugeau câte ceva. Către sfârşit, se încingeau dansurile şi jocurile, şezătoarea încheindu-se într-o veselie molipsitoare chiar şi pentru fiarele pădurii, care dădeau târcoale în căutarea pradei. Amândouă fetele erau frumoase şi harnice, dar cea mică le întrecea pe toate fetele locului în frumusețe şi destoinicie. Într-una dintre seri, în şezătoare au poposit trei străini veniți de niciunde. Au fost poftiți înăuntru după obicei. S-au încălzit la focul din vatră, au privit la tinerii care erau adunați şi au plecat fără ca cineva să-i întrebe cine sunt, de unde vin şi unde se duc… După vreo două săptămâni, în timpul uneia dintre şezători, fata cea mică a ieşit cu treburi din casă şi dusă a fost. Abia către dimineață a ajuns şi ea la casa părinților, fără să spună nimic. Doar frații şi sora cea mare ştiau că ea dispăruse fără urmă din şezătoare. Cum a intrat în camera ei, a pus capul pe pernă şi a adormit pe loc. După ce s-a trezit, frații şi sora cea mare au încercat să o facă să spună unde a fost şi ce s-a întâmplat cu ea, dar mezina nu scotea nicio vorbă. Parcă îi luase Dumnezeu graiul. Istoria se repeta în fiecare seară când mergeau la şezătoare şi de fiecare dată ea nu le spunea nimic fraților săi. Fata dispărea fără urmă, apărea dimineața, adormea, iar când se trezea nu povestea nimic. Doar chipul ei trăda o anume fericire şi o mulțumire lăuntrică.

Cu timpul, tatăl lor a descoperit că fata cea mică întârzie la întoarcerea de la şezătoare şi i-a întrebat pe feciori ce se întâmplă. Aceştia i-au povestit doar atât cât ştiau şi ei. După ce s-au sfătuit ce şi cum să facă, au hotărât să o urmărească. Mai întâi, a urmărit-o fratele cel mare, dar

fata a fost mai iscusită decât el şi a scăpat de urmăritor. Apoi nici fratele mijlociu nu a reuşit să dezlege misterul. În cele din urmă, după multe seri de stat la pândă, prâslea, fratele cel mic, a reuşit să îi ia urma şi să meargă după ea. Fata a mers până la locul numit azi Valea Ursului, a urcat Podereiul Mare şi a ajuns la Podereiul Mic. Aici, în jurul unui foc mare, o aşteptau trei bărbaţi tineri. Când a ajuns lângă ei, unul s-a ridicat în picioare, a luat-o în braţe, a sărutat-o, după care a înfăşurat-o într-un cojoc şi a invitat-o să stea lângă foc. Cel care o întâmpinase i-a oferit de mâncare. Prâslea, care îi pândea dintr-un tufiş, a înţeles imediat după mirosul îmbietor că toţi mâncau carne friptă. După ce au mâncat, unul dintre tineri a scos un fluier şi a început să zică de joc. Fata şi bărbatul ce părea a fi alesul ei au început să horească. La lumina blândă a lunii, prâslea a observat că bărbatul era un tânăr frumos, puternic, nimeni altul decât unul dintre cei trei necunoscuţi care le vizitaseră şezătoarea cu multe zile în urmă. După ce jocul s-a sfârşit, tânărul a sărutat-o în semn de despărţire. Prâslea şi-a ciulit urechile şi a reuşit să înţeleagă ce îşi vorbeau.

— Mâine seară plecăm. Te aştept să vii. Avem de străbătut cale lungă. Să nu-ţi iei prea multe haine, pentru că am să-ţi cumpăr eu toate cele necesare. Vei purta haine împărăteşti dacă ajungem unde ne e gândul. Să nu întârzii, pentru că fraţii mei nu ne aşteaptă. Numai eu ştiu cât m-am străduit să-i înduplec pentru a te lua cu noi, spuse tânărul îmbrăţişând-o.

— Fii fără grijă, bădiţă, că nu am să întârzii… Nici eu nu pot trăi fără dumneata. Voi face tot ce-mi stă în putinţă pentru a te însoţi.

Ajuns acasă, prâslea s-a grăbit să-i povestească lui taică-său tot ce aflase despre dispariţiile misterioase din şezătoare ale surorii lor.

— Trebă s-o oprim, mormăi în barbă moşneagul. Să nu o lăsaţi să facă nicio mişcare fără ca voi să ştiţi pe unde umblă şi ce face. Cum să o lăsăm să fugă de-acasă? Eu

alerg să anunț potera.

Când s-a întors tatăl lor de la poteră, frații fetei au aflat că necunoscuții erau trei fugari care munciseră ani de zile pe pământul unui grof. La încheierea socotelilor, groful, în loc să le plătească munca, a pus slugile să-i biciuiască. Atunci tinerii şi-au făcut singuri dreptate. I-au luat grofului o trăsură lucrată în aur, trasă de doi boi, pe care acesta o ținea adăpostită în conacul său. Trăsura, dar de nuntă pentru soția sa, era plină ochi cu monede de aur.

Moşul stabilise cu potera să vină să-i prindă pe cei trei fugari. Aflând despre minunea cu trăsura, pe drumul spre casă, bătrânul s-a gândit să meargă mai devreme însoțit de feciori şi să pună mâna pe comoara fugarilor, după care să îi dea pe mâna poterei. În vreme ce se sfătuiau cum să procedeze mai bine, fata cea mică a prins de veste că ei pun ceva la cale. L-a iscodit pe fratele cel mare până a reuşit să afle ce plănuiseră împotriva necunoscuților.

Către seară, tânărul fugar a plecat să-şi întâmpine iubita, după cum fusese înțelegerea. Dar, de ce mergea mai mult şi se afunda în pădure, de ce presimțea că ceva rău urma să se întâmple. Deodată, în liniştea nopții care se lăsase de-a binelea peste acele locuri pustii, s-a auzit lătrat de o haită de câini. Tânărul nu a stat pe gânduri, ci a alergat la frații săi să le povestească ce a auzit. Înțelegând că la vreme de noapte, în mijlocul pădurii din creierul munților, câinii nu pot umbla în haită neînsoțiți, voinicii au săpat cu repeziciune o groapă adâncă şi au îngropat trăsura cu bănet cu tot. Pe locul unde au îngropat-o, au bătătorit bine zăpada, au aşezat pe el vreascuri uscate şi cetină verde cărora le-au dat foc. Apoi şi-au luat desagii în spinare şi s-au afundat în pădure, lăsând în urma lor o vălvătaie de foc care lumina poiana ca ziua.

Nu după multă vreme, la locul cu pricina au ajuns moşul cu feciorii săi, iar mai târziu s-a arătat şi potera. Căutarea le-a fost în zadar. Nu au găsit nicio comoară şi, cât priveai în jur, nu se zărea țipenie de om.

Au căutat până spre dimineață cotrobăind prin pădure şi

pe coclauri, urcând pe cele mai înalte piscuri, dar fără să le dea de urmă. În timp ce potera, fraţii şi bătrânul tată cutreierau munţii în căutarea fugarilor, frumoasa fată a ajuns la locul unde focul abia mai pâlpâia. De jur împrejur doar cenuşă caldă, iar tinerii dispăruţi fără urmă. Durerea i-a fost atât de mare încât, disperată, a început să plângă cu lacrimi amare dispariţia iubitului. Un licăr de speranţă că iubitul ei se va întoarce a făcut-o să se aşeze în zăpadă ca să-l aştepte. Noaptea a adus un ger cumplit peste acele plaiuri de legendă. Fata a plâns până ce a murit îngheţată. Scăpând de urmăritori, iubitul ei s-a întors, îndemnat şi el de speranţa că o va găsi şi o va lua cu el, dar a descoperit-o moartă în zăpadă, cu lacrimile îngheţate pe obraz. Fraţii lui urmau să se întoarcă ca să ia comoara şi să dispară spre alte ţinuturi. Când şi-a aflat iubita moartă, tânărul s-a aşezat lângă ea şi a cuprins-o în braţe. A doua zi către seară, fraţii lui i-au găsit pe amândoi morţi, îmbrăţişaţi şi acoperiţi de ninsoarea proaspătă. La câţiva paşi de capetele lor, în locul în care îngropaseră comoara, dintr-o grămadă de cenuşă pâlpâiau două flăcări ce păreau că ies din pământ. Din când în când, flăcările se uneau şi se aruncau către cer într-o vălvătaie zgomotoasă, de parcă un balaur sufla pe nări spaimă şi foc. Cei doi tineri şi-au făcut semnul crucii şi s-au pierdut înspăimântaţi în pădure. Fraţii şi părinţii fetei au dat peste cei doi îndrăgostiţi după două-trei zile de căutări. Când povestea celor doi morţi îmbrăţişaţi într-un legământ al veşnicei iubiri a ajuns să fie cunoscută de bătrânii locului, aceştia s-au grăbit să declame fără tăgadă:

— Blestem pe capul lor şi blestem va fi pe capul nostru dacă nu vom şti să ne apărăm de duhurile pământului!

Cei doi îndrăgostiţi, ale căror suflete neprihănite dau şi astăzi târcoale locului pentru a sta strajă comorii blestemate, au fost îngropaţi cu alai pe Podereiul Mic. Păzesc şi în ziua de azi comoara care le-a adus sfârşitul. În zilele noastre, oamenii acestor meleaguri povestesc cum

iarna, pe Podereiul Mic, se văd la vreme de noapte două flăcări care se aleargă prin poiană. Se contopesc, se îndepărtează pentru a se apropia privirilor celor curioşi într-o flacără asemănătoare unei vâlvătăi care dispare încet-încet, pentru a renaşte într-un loc apropiat, în două surate mult mai mici. Oamenii spun că spiritele celor morți alcătuiesc sufletul comorii îngropate…

Tata Ion, de cum a auzit legenda celor doi tineri morți înghețați unul în brațele celuilalt, a fost convins că povestea lor s-a întâmplat aievea. *Doar legendele nu se nasc din nimic,* spunea el. De aceea, în fiecare an, defrişează poienița de pe Dealul Comorii, pentru ca sufletele tinerilor plecați înainte de vreme să poată dansa liniştite, în toiul nopții, valsul iubirii neîmplinite…

Mihaela stătea, de cele mai multe ori însoțită de Vultur, câinele ciobănesc al tatălui său, lângă fagul de care se îndrăgostise, şi privea cu teamă Dealul Comorii. Nu se ducea niciodată acolo din superstiția pe care o căpătase în vremea copilăriei, când aflase legenda. *„Orice fată, orice femeie şi chiar bărbații din familiile acelor femei care au călcat pe urmele frumoasei din poveste, în speranța că vor găsi comoara, au ajuns să pățească la fel ca ea”,* îi spunea mama Maria, când Mihaela o întreba de ce oamenii ocolesc acel loc.

Serile răcoroase şi le petrecea în fața televizorului. Vârsta, dorința de linişte şi pace sufletească, nevoia de odihnă şi relaxare o determinau să rămână seară de seară acasă, deşi era invitată de rude ori prieteni pentru a-şi petrece timpul împreună. Într-o astfel de seară, după ce sfârşise cu muncile specifice vieții la sat, iar tata Ion plecase cu treburi la fratele său Tudor din Dumitra, o comună apropiată, s-a aşezat comod în fața televizorului.

Urmărea un reportaj cu şi despre fapte neobişnuite ale zilelor noastre. Ştirea-bombă era că o femeie îşi ucisese bărbatul… O femeie între două vârste stătea spăşită cu privirile în pământ în fața reporterei:

— *Ce v-a îndemnat la o astfel de faptă?*

— De, maică, am cinci copii… După ce m-am căsătorit, cam la vreun an de zile, bărbatul meu a început să bea zdravăn şi, cum intra pe uşă, sărea la bătaie şi la scandal. Mai aveam şi momente de linişte, asta dacă se întâmpla să nu bea… dar în ultimii ani nu l-am mai văzut treaz niciodată…

— Vă rog să ne povestiți ce s-a întâmplat, cum ați ajuns într-o situație pe care cele mai multe femei o evită? Sunteți credincioasă?

— Of, Doamne, cum să nu fiu credincioasă? Cred în forța cerească a Domnului, iar vorba rugăciunii: „precum în cer, aşa şi pe pământ…" m-a făcut să mă încred în puterea Lui.

— Dacă gândiți astfel, cum de ați ajuns să vă omorâți bărbatul cu care, iată, aveți cinci copii?

— Eu nu am omorât pe nimeni, duduie, lăsați-mă să vă povestesc. Încetul cu încetul, devenisem pentru el un sac de box. Cum dădea cu ochii de mine, întâi mă bătea şi după aia mă întreba de ce mai fac ori despre treburile casei…

— Atunci, de ce nu v-ați despărțit de el?

— Unde păcatele mele să mă duc cu cinci copilaşi în poală? La mama şi la tata acasă? Nu se putea aşa ceva, mai ales că eu cu el am făcut copiii. Acum câteva zile, când s-a întâmplat nenorocirea, eram în bucătărie şi pregăteam masa. Aveam cuțitul în mână şi tocam nişte ceapă. El a intrat pe uşă beat, nici nu am avut timp să mă dumiresc, şi s-a repezit la mine să mă lovească cu toporişca cu care despicam la Crăciun oasele porcului. În primul moment, de frică, am înțepenit, dar după o clipită, cred că tot de frică, m-am repezit la el cu cuțitul. L-am lovit şi a căzut jos lat cât bucătăria. Mai târziu, doctorul legist a spus că lovitura mea nu a fost cauzatoare de moarte. Cică a murit din cauza unui stop cardiac. Probabil că a murit de frică, maică… nu se aştepta el să reacționez aşa… dar nu se mai putea, draga mamii. Treizeci de ani am îndurat la bătaie şi bătaie de joc. Eu munceam, iar el toată ziua la crâşmă şi pe la

drăguțe... Acuma ce-o vrea Dumnezeu... eu în fața Lui nu mă simt vinovată cu nimic... N-am vrut să-l omor şi să-mi încarc sufletul cu aşa un păcat mare... am ridicat mâna ca să mă apăr şi iată ce s-a întâmplat...

Mihaela privea înmărmurită ecranul televizorului. De când înființase organizația de femei pe care o conducea, întâlnise fel de fel de cazuri, unele mai grave ca altele, dar acesta se asemăna cu al ei în multe privințe. Mai puțin modul în care se sfârşise calvarul pentru femeia de pe ecran.

— *Acum ce veți face? Veți merge la închisoare?*

— *Cum mă vor judeca oamenii, nu ştiu... tot ce ştiu este că adevăratul judecător imparțial şi incoruptibil este Dumnezeu, maică... nimeni altul decât Dumnezeu...*

Mihaela privea stupefiată la chipul femeii şi se întreba dacă oamenii care vor judeca acest caz vor face dreptate. *Face dreptatea parte din viața noastră, sau este doar o iluzie pentru unii şi un mod de a câştiga bani mulți pentru alții?* Cu acest gând adormi în acea seară de vară.

A doua zi dis-de-dimineață şi-a pregătit traista cu de-ale gurii şi a pornit-o spre Podereiul Mare, urmărită de salturile jucăuşe ale lui Vultur, din cale-afară de fericit că avea cu cine să se plimbe şi să se joace. Când să iasă pe poartă, vecina, lelea Saveta, a strigat-o din curtea de alături:

— No, da' unde pleci, doamnă Mihaela, că doar azi îi sărbătoare?

— Unde să plec, lele Savetă? Tocmai pentru că este sărbătoare urc pe munte, la aer curat.

— No bine, dragă, că te-oi fi săturat şi mata de forfota din oraş. După câte văd eu, tot aci la munte îi mai bine... Apoi, când vă întoarceți, haideți pe la mine, că am pus pâine proaspătă şi cozonaci la cuptor...

— Mulțumesc frumos, lele Savetă, am să vin negreşit când mă întorc la vale...

Tot repetând zile la rând acest drum printre copaci, păşuni şi flori de câmp, urcuşul devenea din ce în ce mai

uşor pentru ea. Acolo crescuse, printre munteni, şi nu o speria urcatul pe munte. Îi stăruia în minte chipul femeii văzute cu o seară înainte la televizor şi probabil categorisită de mulți drept o ucigaşă nemiloasă. De fapt, biata femeie scăpase lumea de un dement bolnav, care îi făcuse viața un calvar, ei şi copiilor. Poate că oamenii legii vor ține cont de câte îndurase din partea beţivului, se îndemna Mihaela să creadă în şansa de dreptate a femeii. El a fost criminalul şi a primit ceea ce merita… A acționat de spaimă şi de ura pe care o adunase de-a lungul anilor…

— Biata de ea, şopti Mihaela în timp ce îşi aranja pătura la umbra fagului care de-acum devenise al ei şi numai al ei.

După ce şi-a aranjat culcuşul, l-a pus pe Vultur să păzească şi s-a îndreptat spre Şoroaie. Aici s-a dezbrăcat şi s-a spălat cu apă de izvor. Deşi era foarte cald, apa rece a înviorat-o, făcând-o să tremure, dar, după ce s-a obişnuit, s-a scăldat bine vreme îndelungată. Apoi s-a înfăşurat într-un prosop şi s-a aşezat sub fag cu Vultur alături. Când privea spre Dealul Comorii, o treceau fiori reci de teamă. I se păru la un moment dat că vede două flăcări jucăuşe în mijlocul poienii… *„Ia uite, ar fi trebuit să merg pe la prieteni în vizită, iar eu stau aici de una singură şi în ce loc?”*

De frică, îl privi pe Vultur. Câinele dădea bucuros din coadă şi se gudura lipindu-se de stăpână, în timp ce privirile parcă îi spuneau Mihaelei: *„De ce ți-e frică, stăpână, că doar eşti cu mine? Sunt aici ca să te apăr!…”*

„Dumnezeule, ce se întâmplă cu mine? Mi-e frică, dar de ce anume mi-e frică? Sunt femeie în toată firea, nu ar trebui să mă sperii de o legendă. M-a impresionat prea mult povestea femeii de aseară de la televizor… sau pentru că sunt singură… nici singurătatea nu este bună dacă o împingi spre limite exagerate.”

Soarele îşi întețise bine forțele şi fierbințeala lui o mângâia plăcut după baia cu apă rece de izvor. Gândul îi

alergă spre nisipul fierbinte al plajelor din Mangalia. Îşi spunea că, dacă ar fi acolo, ar dormi liniştită pe plajă. Aici, începea să tremure de frică la gândul că ar putea adormi singură, la doi paşi de locul comorii blestemate. Vultur s-a întins alături la soare şi privea când la stăpână, când de jur împrejur. Privirile lui continuau să vorbească: *„N-ai frică, stăpână, sunt aici. Poți adormi liniştită… Fac praf pe oricine se apropie cu gânduri rele… Abia aştept să-mi mai dezmorțesc şi eu oasele. Nu am mai alergat un urs de astă-iarnă, când moş Martin a crezut că ograda mea nu are stăpân…”*

Prinsă în acest joc al fricii, al dorinței de singurătate purificatoare şi al întoarcerii la malul mării, prietena ei de-o viață, acolo unde forfota lumii te transformă într-un anonim, Mihaela a adormit sub umbra ocrotitoare a fagului, sub oblăduirea binefăcătoare a razelor de soare strecurate printre ramuri şi sub privirile calm întrebătoare ale lui Vultur.

*

În fața casei lui nea Ion Danciu din Rebra s-a oprit o maşină elegantă de marcă străină strălucind într-o culoare argintiu metalizat ce contrasta vizibil cu verdele din jur. Din ea a coborât un bărbat înalt, brunet, cu părul grizonat şi cu trăsături care amintesc oricui îl priveşte de statuia unui dac. S-a apropiat de un sătean care tocmai trecea pe drum:

— Aici locuieşte domnul Danciu? îl întrebă el cu voce baritonală pe săteanul oprit curios din drumul său lângă maşina ce răspândea reflexe argintii.

De cum a auzit gălăgie, lelea Saveta a alergat la stradă să afle ce se întâmplă.

— No, da’ care-i treaba, măi Manole? îşi întrebă ea consăteanul, nebăgându-l în seamă pe străin.

— No, nu-i nimic, lele Savetă. No iaca, domnu’ îl caută pe nea Ion.

— D'apăi îl cată degeaba, că-i plecat la Dumitra şi nu vine până duminică. Aşa că acasă nu-i decât doamna Mihaela.

Din maşină a mai coborât un ţăran, care-i fusese călăuză necunoscutului. Necunoscutul a scos din buzunar o hârtie de o sută de mii de lei şi i-a întins-o celui care îl călăuzise până la adresa căutată.

— D'apăi de ce îmi daţi atâţia bani, domnule dragă, că doar nu am făcut mare lucru?!

— Luaţi şi vă mulţumesc pentru că m-aţi adus unde trebuie.

Văzând scena cu pricina, lelea Saveta a venit mai aproape şi a început să se arate dintr-odată mult mai amabilă.

— Hei, lele Savetă, unde o pot găsi pe doamna Mihaela? întrebă necunoscutul zâmbind.

— Apăi e dusă pe Podereiul Mare. A plecat de dimineaţă, pe la zece. A plecat să se mai hodinească la aer curat, drăguţa de ea. De când a venit aici, nu a stat o clipă locului. A făcut curat, a spălat, i-a aranjat casa şi ograda lu' ba' Ion, pe care înţeleg că îl căutaţi.

— Sincer să fiu, chiar pe doamna Mihaela o caut, spuse necunoscutul privind-o întrebător pe lelea Saveta.

— Apăi aşa spuneţi, domnule dragă. Nu-i departe. Vă duc eu, se oferi lelea Saveta politicos. Uite colo, pe dealul ăla, mai sus de casă. Vin eu cu 'mneavoastră.

Bărbatul scoase încă o hârtie de o sută de mii de lei, i-o înmâna femeii şi îi spuse amabil:

— Ştiţi ce aş dori de la dumneavoastră?

— Orice, domnule, spuse lelea Saveta strecurând banii în buzunarul şorţului legat în brâu.

— Aş vrea să-mi explicaţi cum ajung la doamna Mihaela, pentru că doresc să îi fac o surpriză. Aş merge singur până la dumneaei.

— No bine, domnule dragă. După ce treceţi podul o luaţi pe lângă casă până la pârâu. Dacă apucaţi pe calea din dreapta pârâului, ajungeţi la Dealul Comorii şi o s-o

vedeți cum stă pe Podereiul Mare lângă un fag unde-i place ’mneaei. Dacă treceți pârâul şi urcați la deal, ajungeți pe Podereiul Mare, iar în capătul pădurii veți găsi fagul cu pricina. Eu vă sfătui să o luați direct la deal, ca să vă vadă ’mneaei, să nu se sperie, că-i tare fricoasă.

Bărbatul urmă sfatul din urmă şi urcă pe Podereiul Mare. Ajuns sus, văzu fagul, mare şi impunător. Nu făcu mulți paşi şi se auzi un lătrat de câine.

— Ce-i, Vulture? întrebă Mihaela tresărind puternic. Câinele se ridică în picioare şi începu să latre din ce în ce mai tare. Mihaela se ridică în picioare şi, văzând în ce direcție latră câinele, îşi dădu seama că vine cineva, aşa că se îmbrăcă cât putu mai repede şi se uită spre direcția unde lătra câinele. La capătul Podereiului apăru un bărbat şi, fiind o distanță destul de mare, nu îşi dădu seama cine poate fi. Îşi potoli câinele şi porni în direcția de unde venea musafirul. Inima începu să-i galopeze, gata să-i iasă din piept. De cum se apropia mai mult, îşi dădea seama că bărbatul nu-i nimeni altul decât… Nici nu-i venea să creadă… S-a simțit luată în brațe, şi tot nu-i venea să creadă. Şi-a dat seama că nu-i un vis când buzele bărbatului se apropiară de buzele ei şi o sărută cu delicatețe.

— George, spuse Mihaela, cum m-ai găsit?!

— Uşor, că mi-a ieşit lelea Saveta în cale…

Hohotele de râs au pus stăpânire pe cei doi. Râdeau de bucurie, de emoție, de descărcarea nervoasă prin care trecuseră amândoi. S-au oprit din râs şi în acelaşi timp şi-au întins mâinile unul spre altul, iar de data aceea îmbrățişarea a fost drăgăstoasă, pasională, urmată de un sărut la fel de fierbinte. Si-au revenit la lătratul lui Vultur, care țopăia fericit în jurul lor. Parcă ştia că venise o persoană dragă pentru stăpâna lui.

Mihaela îl luă de mână pe bărbat şi, mai în glumă, mai în serios, spuse:

— Domnule doctor, cine v-a zis? În afară de lelea Saveta, bineînțeles.

— Paul Valentin şi Adrian. Azi-dimineață l-am sunat pe Paul. Voiam să-l felicit pentru absolvirea facultății. Era cu Adrian pe drum spre Buşteni. Ne-am întâlnit, am băut o cafea, ei au plecat la Buşteni şi eu aici. Am condus fără oprire de la ora 10, iar acum este ora 18. Sunt puțin obosit, emoționat, copleşit de întâlnirea noastră după atâta vreme. Îmi era teamă că iar ai să mă respingi.

S-au aşezat pe pătura de sub fag şi s-au privit câteva clipe fără să-şi vorbească şi, cum în aceste momente speciale cuvintele nu-şi mai au rostul, ele au fost înlocuite cu gesturi. S-au îmbrățişat strâns şi s-au sărutat prelung. Era în gesturile lui atâta tandrețe şi dragoste încât Mihaela se simțea copleşită de atâta fericire. Uitase ce înseamnă o îmbrățişare sau un sărut drăgăstos. La începutul căsniciei cu Florin credea că şi-a găsit omul pe care să-l iubească şi să-l respecte şi că va primi în schimb acelaşi lucru. Numai că n-a fost aşa. Căsnicia ei a mers din rău în mai rău şi slavă Domnului că s-a salvat la timp.

Acum este în brațele bărbatului care a iubit-o de cum a văzut-o…

— Ce întâmplare, şopti Mihaela. Mi-a fost atât de ruşine să vin la tine la cabinet să mă consulți… Doream să ştiu dacă voi avea un copil…

— Ştii, la acelaşi lucru mă gândeam şi eu, şopti doctorul Beiu.

— Ce mulți ani au trecut de atunci…

— Să-i uităm, draga mea, şi să profităm de cei care ne-au rămas…

S-au sărutat din nou cu pasiune…

Stând îmbrățişați, Mihaela i-a povestit despre Dealul Comorii, despre starea de nelinişte amestecată cu teamă ce a avut-o de cum a venit aici, la fagul ei.

— Locul este mirific, dar, sincer să fiu, este totuşi prea multă legendă în jurul lui…

Râzând, cei doi s-au ridicat, şi-au luat bagajele şi au coborât spre casă.

Hotărârea le-a fost favorabilă, deoarece lelea Saveta pornise înaintea lor…

— Apoi, doamnă dragă, mă bagi în toate bolile…

— De ce, lele Savetă?

— Cum de ce? Pleci pe Poderei să stai la fag, vine un necunoscut, vreau să-l aduc eu, el nu vrea, că vrea să-ți facă surpriză. Latră un pic câinele, apoi se lasă liniște şi doamna nu mai apare, nici cu domn, nici fără domn. Phii, Doamne! şi-şi făcu semnul crucii. Doamna mea singură, apare domnul acesta necunoscut şi vru el singur să meargă la ea… Mintea m-o dus la Dealul Comorii şi la fătuca care şi-a găsit sfârşitul pe dealul aista blestemat, în brațele unui necunoscut. Amu' ce am avut, ai spune… „Unde-i doamna mea?", m-am gândit. „Ia să pornesc să văd care-i treaba…"

— Lele Savetă, iată, sunt bine şi am coborât că se lasă seara şi drumețului i s-o fi făcut foame.

— Aşa, că bine zici. Am scos pâinea din cuptor, am făcut şi cozonaci, aşa că vă aduc imediat şi să nu aud vreun refuz!

— Nu te refuz, deşi am gătit azi mâncare cât pentru un botez!

— D'apoi numa' să încerci să zici ceva, că mă supăr…

După o pauză îşi reluă vorba:

— D'apăi văd că domnu' vi-i prieten bun, că vă ține cu atâta grijă de mână…

— Este, lele Savetă…

— D'apăi, doamna Mihaela, să nu se supere domnu', da' când am născut ultimul băiat, pe Iacob, am născut la Năsăud şi era un doctor tăcut şi tare frumos, cu care am şi născut, şi, să nu vă fie cu supărare, semănați tare bine cu el…

— Ştiți cum îl chema pe doctorul acela? interveni bărbatul.

— D'apoi cum să nu ştiu, că era un doctor tare de omenie şi oameni ca el nu se uită cu una cu două! Îl chema George Beiu.

— Pentru asta mai meriți o sută de mii. Ți-o dă cu plăcere şi sinceritate doctorul George Beiu!

Femeia amuțise. Ce o fi fost în sufletul ei, numai ea ştia. Câte întrebări ar fi vrut să le pună... dar cei doi au intrat în casă şi ea a alergat spre casa ei să le aducă pâine caldă şi cozonac.

Doctorul Beiu fu impresionat de căsuța cochetă şi curată în care locuia tatăl Mihaelei. Avea trei camere, o bucătărie şi o verandă din sticlă, o baie.

Mihaela era în culmea fericirii. A trecut prin ani de suferințe şi umilințe, a suportat atâtea bătăi, a fost siluită de nemernicul de Florin, de cele mai multe ori, fapt pentru care prinsese o aversiune față de tot ce înseamnă dragoste trupească.

În cei patru ani de când se despărțise, nu s-a gândit niciodată să aibă o relație sexuală cu cineva. În activitatea sa avea tangență cu tot felul de bărbați şi, nu o dată, a descoperit priviri lacome sau languroase sau şarmante îndreptate asupra sa. Se purta cu atât de multă demnitate şi seriozitate încât nici cel mai afemeiat bărbat nu ar fi îndrăznit să-i adreseze vreo vorbă deplasată. Însă, în brațele doctorului Beiu, dorința trupului se aprinse în ea ca o flacără.

S-au înțeles din ochi şi, fără prea multe vorbe, s-au regăsit în pat, unul lângă altul. De-abia când trupurile lor s-au atins, energia ce a stat atâta timp încătuşată s-a declanşat ca o avalanşă.

După Revoluție mai toată lumea, chiar şi în emisiunile TV, vorbea despre sex, despre cum se face, ce influență are în viața cuplului etc. etc.

Mihaela ura emisiunile de felul acesta. Dragostea dintre un bărbat şi o femeie nu se spune, se simte, nu se descrie, se trăieşte, nu te influențează, ci te uneşte pentru toată viața, când cei doi se iubesc.

Până acum a crezut că singura noapte de dragoste adevărată a fost cea în care l-a conceput pe Paul Valentin şi care a fost de fapt prima ei noapte de dragoste.

Apoi, când s-a căsătorit cu Florin, în primele luni a crezut că a descoperit ce înseamnă să faci dragoste.

Însă, în nopțile când Florin o bătea şi o obliga să facă dragoste cu el, a prins o greață şi o ură încât, în clipele acelea, îşi blestema zilele.

Doctorul Beiu aflase toată povestea ei tristă de la Paul Valentin şi faptul că patru ani după ce s-au regăsit nu a căutat-o şi nu a agasat-o cu telefoane, deşi o iubea din tot sufletul, a fost un semn de mare iubire şi prețuire.

S-au iubit ca doi oameni normali, îndrăgostiți ca nişte adolescenți cu minți de adulți.

Ceea ce i-a mirat cel mai mult a fost faptul că la prima atingere se curentau unul pe altul şi de-abia apoi se lipeau unul de altul ca doi magneți.

A doua zi era duminică. Au mers amândoi în vizită la fratele şi sora Mihaelei, iar spre seară s-au dus într-un sat apropiat, în Dumitra, pentru a-l lua pe tata Ion.

Fără prea multe introduceri, Mihaela i l-a prezentat pe doctorul Beiu şi, în câteva cuvinte, i-a spus de când se cunosc şi ce au de gând. De cum l-a văzut pe doctorul Beiu, bunicul l-a plăcut tare. Deşi era un vorbăreț, tata Ion nu a dat niciun sfat, nu a făcut nicio apreciere. S-a purtat firesc şi l-a acceptat pe George din primul moment. După câteva zile au plecat amândoi spre Bucureşti. Aici Mihaela a stat două zile, şi nu la doamna Tănțica, unde stătea de obicei, ci la doctorul Beiu. În fiecare clipă se regăseau, se completau, îşi luau vorba din gură, gândind acelaşi lucru amândoi odată.

Apoi Mihaela a plecat la Mangalia. Deşi era în concediu, o aşteptau o serie de probleme de rezolvat, o aştepta munca ce îi adusese atâta linişte şi satisfacție. N-au fixat data revederii, deşi sufletul fiecăruia emana chemarea şi regăsirea.

Când s-au întors băieții de la munte, Mihaela le-a povestit în cuvinte simple despre doctorul Beiu şi despre propunerea lui.

Adrian a fost primul care a spus: *„Sper să fii înțeleaptă*

şi să-l accepți pe bărbatul acesta, care te iubeşte de peste douăzeci şi doi de ani".

Paul Valentin a continuat: *„Când te vom vedea fericită, o să ni se ia o piatră de pe inimă, că prea mult ai suferit".*

Mihaela aştepta cu emoție sosirea lui George şi se emoționa numai când se gândea că va trebui să-i răspundă în fața copiilor la cererea adresată în Rebra, pe Podereiul Mare, la fagul ei.

Era nerăbdătoare să vină, dar nu l-a întrebat nimic, deşi vorbeau în fiecare zi la telefon. Ea aştepta telefonul lui, dar nu a sunat-o. Credea că poate vine el şi toată ziua a fost extrem de agitată. Băieții au plecat şi ei, iar ea nu a părăsit nicio clipă apartamentul. Îi era frică să nu o sune sau să vină şi să nu o găsească acasă.

Se făcuse ora 17. Mihaela era atât de dezamăgită încât era gata să izbucnească în plâns. În sfârşit telefonul catadicsi să sune. Era George. O anunță că o problemă de maximă importanță l-a reținut la Bucureşti şi nu mai poate veni la Mangalia.

— Bine, răspunse Mihaela scurt.

— Te sărut, veni răspunsul.

— Şi eu, şi închise telefonul furioasă.

„Doamne", gândi Mihaela, *„nu mă mai pune la încercări, sunt prea lovită ca să mai am un eşec."* Ar fi vrut să plângă, dar tocmai sosiseră băieții şi nu voia, nici în ruptul capului, să-şi dea seama ce e în sufletul ei. Aşa gândea ea, dar fața o trăda din plin.

— Ce-i cu tine, mami? spuse îngrijorat Paul Valentin. Ți-e rău? Eşti foarte palidă.

— Nu, nu mi-e rău, dar am o stare proastă.

— George nu vine? întrebă Adrian.

— Nu poate, îl reține o problemă de maximă importanță.

— Ce, te-ai supărat pentru atâta lucru? râse Paul.

— Nu, nu m-am supărat, şi ca să-ți dovedesc mă duc să mă culc.

— OK. Odihneşte-te, pentru că în seara asta eşti

invitata noastră în oraş.

— Nu merg niciunde…

— Mama, vreau să fac cinste din prima mea soldă de sublocotenent. Mă refuzi?

— Bineînțeles că nu te refuz!

— Atunci odihneşte-te şi apoi fă-te frumoasă, să zică lumea că eşti sora noastră, nu mama noastră!

Seara, Mihaela s-a îmbrăcat într-un costumaş roz, foarte frumos, s-a coafat singură, s-a machiat şi când s-a privit în oglindă a văzut un chip de femeie care i-a plăcut.

Băieții s-au îmbrăcat foarte elegant şi au plecat toți trei. Au dus-o la restaurantul Insula din Neptun, unde priveliştea era încântătoare.

Ospătarul i-a condus într-un separeu unde era o masă de mai multe persoane, frumos aranjată.

— Numai aici am găsit loc, se scuză Paul, şi, chiar dacă mai vin şi alte persoane, pe noi nu ne deranjează, spuse fiul cel mare.

Nici nu s-au aşezat bine şi au intrat două perechi, soț şi soție, care s-au aşezat după ce au schițat o formă de salut spre Mihaela.

Apoi ospătarul a dispărut şi nu se mai auzea decât orchestra, din ce în ce mai aproape, şi glasul cântărețului care trecea pe la mese.

După câteva minute, chiar de lângă separeul în care stăteau, Mihaela a auzit acorduri de vioară, clarinet, precum şi vocea caldă, baritonală a interpretului. Noii-veniți priveau zâmbind spre solist, care începu să cânte: *„Ți-am pus pe deget un inel”*.

Mihaela era aşezată cu spatele spre intrare şi ar fi vrut să se întoarcă să-l vadă pe cântăreț la față, dar era furioasă în sinea ei pe George şi chiar pe omul ăsta care intona, cu atâta pasiune, tocmai acest cântec.

Ospătarul a revenit şi a aşezat în fața Mihaelei un coş cu trandafiri superbi, apoi a ieşit. Când Mihaela s-a întors să-l întrebe ce-i cu acest coş, lângă scaunul ei l-a descoperit, într-o ținută deosebit de elegantă, pe doctorul

Beiu, cu o cutiuță în mână şi cu un zâmbet care o făcu să se topească precum un fulg de zăpadă pe o sobă încinsă.

Muzica se opri ca prin farmec şi auzi vocea plăcută şi caldă a lui George ca prin vis:

— Iubita mea, aici, de față cu copiii tăi şi cu *copiii mei,* îți cer să-mi fii soție câți ani vom mai avea de acum înainte, la bine şi la greu…

Tot ca prin vis, Mihaela îşi auzi vocea, care i se păru străină, dar care răspunse cu claritate:

— DORESC să-ți fiu soție şi la bine, şi la greu, atât cât ne va hărăzi Dumnezeu.

Cântărețul reluă melodia *„Ți-am pus pe deget un inel”,* în timp ce George desfăcea cutia, dând la iveală un superb inel pe care i-l puse pe deget. Toți au aplaudat, iar solistul a cântat *„Mulți ani trăiască”.*

George i-a sărutat mâna şi apoi a sărutat-o cu atâta tandrețe cât nu a avut ea parte o viață întreagă, de la niciun bărbat din viața ei.

Au felicitat-o băieții şi apoi i-a cunoscut pe fiii lui George şi soțiile lor. Aceştia erau bucuroşi pentru că tatăl lor, după douăzeci de ani de singurătate, de când s-a despărțit de mama lor, s-a hotărât să se recăsătorească.

A fost o seară de vis, Mihaela a fost foarte încântată de surpriza de proporții pe care George, „complotând” cu băieții, a reuşit să i-o facă.

Au hotărât să-şi scoată actele şi să se cunune religios peste o lună, urmând să facă o ceremonie într-un cadru restrâns şi intim, la fel ca această seară minunată.

S-au căsătorit pe 8 septembrie, de Sfânta Mărie Mică. George împreună cu băieții au organizat totul până în cele mai mici detalii. Mihaela a îmbrăcat un superb costumaş bleu ca cerul, iar George, un elegant costum alb.

Deoarece ținuse ca totul să fie făcut cu discreție, Mihaela a anunțat-o doar pe Dora şi a invitat-o să participe la ceremonia căsătoriei civile, ce urma să se desfăşoare la ora zece la Primăria din Mangalia.

S-a aranjat cu grijă şi, când s-a privit în oglindă, i-a zâmbit o doamnă destul de drăguță şi foarte elegantă.

Au dus-o băieții ei, Paul şi Adrian, iar George a venit cu fiii şi nurorile lui.

Când s-a dat jos din maşină, George o aştepta lângă scările primăriei. I-a luat mâna şi i-a sărutat-o cu eleganță, apoi au urcat în sala de festivități.

Primarul, un bărbat impunător, deştept şi un excelent conducător al municipiului Mangalia, i-a întâmpinat cu jovialitate şi cu multe urări de bine.

S-au aşezat în fața primarului, care a oficiat căsătoria. După semnarea certificatului de căsătorie, George a sărutat-o cu delicatețe, în ropotele de aplauze care izbucniseră spontan, împreună cu un *„Mulți ani trăiască”*. Salonul de festivități era plin cu toate colegele Mihaelei şi cu prietene pe care ea nu le chemase şi nici nu se aştepta să vină.

Toate au însoțit-o şi la biserică, spre bucuria şi mândria Mihaelei.

Casa Rosemarie şi-a deschis porțile pentru toți cei care au dorit să le fie alături. Petrecerea s-a desfăşurat într-o atmosferă degajată, fără mult fast, dar elegantă şi plină de bun-simț şi modestie.

Mihaela era atât de copleşită de ce i se întâmpla încât se întreba dacă nu cumva visează, temându-se că, în orice clipă, acest vis minunat va lua sfârşit. Dar nu a visat, Dumnezeu i-a hărăzit şi ei un drum presărat cu fericire, alături de bărbatul care a iubit-o ani în şir fără încetare.

La o săptămână după ce s-au căsătorit, Mihaela şi George au participat la un botez unde naşii erau Dora şi Dumitru Roşianu. A fost prima lor ieşire în lume împreună şi, totodată, Mihaela a aflat cu ce bărbat s-a căsătorit. Nu i-a mai tremurat sufletul că o lasă singură la masă, că bea până sparge pahare şi sticle, că nu o dansează sau nu o bagă în seamă, ci se simțea răsfățată, respectată şi tratată cu delicatețe şi multă tandrețe.

Ar fi vrut să le spună tuturor cât este de fericită, cât se simte de împlinită lângă bărbatul ce avea atâta noblețe sufletească.

În timpul botezului s-au făcut dedicații pentru naşi, pentru părinții copilului, pentru bunici, pentru surioară şi pentru familia Beiu.

„Oare merit atât de multă fericire?”, gândi Mihaela.

— Da, meriți, şopti George. S-a uitat mirată la el.

— Ți-am înțeles gândul, şopti bărbatul.

A doua zi era duminică. Mihaela s-a ridicat încet din brațele bărbatului său, s-a îmbrăcat cu aceleaşi haine cu care se cununase, şi-a sărutat bărbatul şi a plecat la biserică.

Era prea fericită şi simțea că numai în casa Domnului, în biserică, va putea să rostească, din tot sufletul, rugăciunea de mulțumire pentru tot ceea ce-i dăruise forța Divină. Numai în casa Domnului trebuia să-şi ceară iertare pentru toate gândurile rele pe care le-a avut pentru cei care i-au făcut atâta rău. Era prea fericită pentru a mai urî pe cineva sau pentru a-şi mai aduce aminte de STRIGĂTELE DE DURERE care i-au marcat viața.

A venit la biserică să-I mulțumească lui Dumnezeu pentru tot ceea ce-i dăruise în viață, şi bune, şi rele, şi, în special, pentru ce soartă i-a hărăzit până la urmă. Poate numai acum va şti să prețuiască calitățile oamenilor buni, gesturile lor de omenie şi iubirea pe care o poate primi de la ei.

În timp ce slujba era în desfăşurare, Mihaela a simțit că, din partea stângă, o priveşte cineva foarte insistent. Nu a întors capul şi, pentru că venise la biserică să se reculeagă şi să-l mulțumească lui Dumnezeu pentru tot ce i-a dăruit, a şi uitat că o privire este ațintită pe chipul ei. Avea în suflet atâta pace şi mulțumire, încât a rămas printre ultimii credincioşi să primească Sfântul Mir înainte de a ieşi din biserică. Era mulțumită şi împăcată cu tot ce îi oferise Dumnezeu.

Imediat după ce ieşi din biserică, avu aceeaşi impresie, că este privită. S-a uitat în direcția din care simțea privirile venind şi a văzut un bărbat cu barbă, îmbrăcat într-un costum gri şi care, într-adevăr, se uita insistent la ea. Îl cunoştea şi ea, dar nu realiza cine este.

— Oare m-am schimbat atât de mult încât să nu mă mai recunoşti? spuse bărbatul, apropiindu-se timid.

— Florin?!

— Eu.

— Nu-mi vine să cred, eşti foarte schimbat, spuse, sincer, Mihaela. Ai slăbit foarte mult şi cu barbă nu te-aş fi recunoscut nicidecum.

— Am fost foarte bolnav. Ce fac băieții?

— Sunt bine. Paul Valentin a terminat facultatea, iar Adrian e la liceu. A şi lucrat astă-vară.

— Şi ei mă urăsc?

— Dacă mai spui că eu şi copiii te urâm, greşeşti enorm. Tu te-ai urât tot timpul când te-ai purtat aşa cum bine ştii cu noi.

— Deci tu nu mă urăşti?

— Am venit la biserică să-L rog pe Dumnezeu să mă ierte că am avut sufletul plin de ură…

— Nimeni, nicio femeie, frumoasă sau urâtă, deşteaptă sau proastă, nu ar fi răbdat atâtea câte mi-ai răbdat tu. Acum e târziu pentru regrete. Vin şi eu la biserică ca să mă împac cu Dumnezeu. Nu mai lucrez în armată, am ieşit cu ordonanța… m-am recăsătorit, am o fetiță şi o soție care nu seamănă cu tine din niciun punct de vedere.

— Dacă lângă ea ți-ai găsit fericirea, atunci e bine…

— Cu ea mi-am găsit naşul şi, în acelaşi timp, văd pe propria-mi piele ce înseamnă să faci abuz de putere…

— De ce ai fost bolnav?

— Am probleme grave cu ficatul. Nu mai beau şi nici nu mai fumez.

— Soția ta e cea care a venit acasă şi mi-a spus să i te las ei, pentru că oricum sunteți împreună?

— Când a venit acasă?

— Înainte de a mă opera…

— *Nu,* nu m-am însurat cu nenorocita aia care tot îmi ținea calea şi cu care te-am înşelat…

— Pe mine nu m-ai înşelat, pe tine te-ai distrus…

— M-am însurat cu o fată din Albeşti, fără şcoală, n-are fizicul şi comportamentul tău, avem casă aici în oraş şi munceşte cât şapte. E o bună gospodină, dar nu-i place să vorbeşti înaintea ei… Stau cu noi părinții şi cei trei frați… Tu eşti bine?

— Sunt bine.

— Te-am urmărit în presă şi la televiziunea locală, ai activități rodnice… Ai pe cineva?

— Da, m-am căsătorit de o lună de zile. Sunt foarte fericită.

— Meriți, şopti Florin, eu ți-am făcut viața un calvar. Eram gelos pe tine, pe zâmbetul tău, pe vorba ta blândă, pe grija ce le-o purtai copiilor şi mie, eram gelos pe toate privirile care se opreau pe chipul tău. Mă scotea din minți când vedeam ce iubită eşti de oameni şi că orice făceai era bine şi erai apreciată. Te uram că eşti mai deşteaptă şi că nu ripostai la cuvintele grele pe care ți le spuneam. Chiar dacă nu ne-am fi despărțit, tot nu m-aş fi schimbat… n-aş fi putut scăpa de gelozia care îmi rodea sufletul şi care mă făcea paranoic…

Ultimele cuvinte le-a spus în şoaptă, iar din ochi i-a izvorât o lacrimă.

„O fi fost o lacrimă de căință?”, gândi Mihaela, iar cu voce tare spuse:

— Îți doresc să ai parte de bine şi să fii sănătos, să-ți creşti fetița. Din partea mea ai iertare deplină şi nu am să uit niciodată că eşti tatăl lui Adrian şi chiar al lui Paul Valentin, deşi el nu-i copilul tău, dar a crescut sub amenințările tale şi în scandalurile ce ni le făceai… Dumnezeu să te aibă în pază! spuse Mihaela şi se întoarse cu fața spre biserică făcându-şi semnul crucii.

— FLORINEEE! Hai odată, ce, ai înțepenit acolo?

Mihaela s-a întors spre vocea care l-a strigat pe fostul

ei soț şi nu i-a venit să creadă. Dintr-o Dacie galbenă, condusă de un zdrahon gras şi urât, a coborât o femeie înaltă, voinică, cu o față osoasă, îmbrăcată într-o fustă plisată albă şi o bluză verde cu sclipici. Avea mâini mari şi osoase, iar după pantofii pe care-i avea în picioare, purta cel puțin 42.

— Ți-am spus să te porneşti încet pe jos, că vin cu frații mei să te luăm. Ce ai avut de stat aici? Doar nu aveai de gând să cerşeşti?

— Ba da, am stat să mai cerşesc puțină iertare de la Dumnezeu, pe care tare l-am supărat…

— Mişcă-te, să nu mă superi şi pe mine, spuse femeia.

Mihaela încremeni. În clipa aceea l-a iertat pe Florin din tot sufletul. Dacă va obține şi iertarea lui Dumnezeu, nu mai ştie, în schimb ştie că şi-a găsit naşa…

Când a ajuns acasă, masa mare din sufragerie era plină de bunătăți. Bărbații erau în alertă generală. George, cu şorțul în față, stropea friptura la tavă cu vin, Adrian făcea *mise-en-place*-ul, iar Paul degusta vinul ce-l vor servi la masă.

Mihaela i-a sărutat pe rând pe toți, le-a dat mir de pe fruntea ei şi s-a oferit să le dea ajutor la aranjarea mesei, însă niciunul nu i-a primit oferta.

Nu numai masa a fost copioasă şi bună, ci şi atmosfera a fost destinsă. Au râs, au spus glume, au făcut planuri pe termen scurt, s-a simțit atmosfera de familie după care a tânjit de cum s-a măritat cu Florin.

După masă, Mihaela l-a rugat pe George să iasă la plimbare. Era o zi superbă de toamnă. Mihaela şi George, ținându-se de mână, şi-au purtat paşii pe faleză, spre mare, mare cu care Mihaela avea un legământ. A trecut pe lângă stânca unde altădată a urlat de durere, a trecut țărmul pe care l-a privit de atâtea ori cu tristețe şi a ajuns la capătul digului.

L-a rugat pe George să o aştepte, iar ea a făcut câțiva paşi, mai aproape de stabilopozi, şi s-a adresat mării strigând:

— SUNT FERICITĂ! Mă auzi? Apoi, râzând, spuse:

— Nu mi-ai auzit tu strigătele de durere, cu atât mai puțin o să-mi auzi strigătul de fericire! Nu-mi pasă ce zici tu, sunt fericită şi gata!

S-a întors spre George, care o aştepta cu brațele deschise, şi s-a cuibărit la pieptul lui puternic. În liniştea ce domnea pretutindeni, deodată s-a stârnit un val, un val mare ce s-a spart cu zgomot de dig, urmat de un strigăt prelung al unui pescăruş ce zbura vesel spre țărm.

Mirați, cei doi îndrăgostiți maturi s-au privit lung şi şi-au spus că nimic în această lume nu este întâmplător, s-au îmbrățişat şi s-au întors spre casă convinşi că numai forța DIVINĂ le-a hărăzit soarta de a se regăsi şi de a-şi petrece restul vieții împreună.

Mangalia, 13 noiembrie 2001

Citind această carte, acest strigăt de durere, veţi avea senzaţia că, undeva în univers, există un prieten adevărat care a învins disperarea şi propriul destin, atât de nedrept uneori. Şi acel prieten este acest roman atât de dureros, dar atât de adevărat.

Este drama pe care o trăieşte fiecare dintre semenii noştri în spatele uşilor închise, acceptându-şi destinul ca pe o sentinţă a propriei existenţe. Devine această carte puterea unui spirit de a se întoarce spre sufletul său, oricât de rănit, regăsindu-şi originea divină.

Emilia DABU

Dora Alina Romanescu s-a născut la Rebra, judeţul Bistriţa-Năsăud şi trăieşte la Mangalia. Scrie romane cu o pasiune rar întâlnită în vremea prozei scurte, a eseului, a jurnalului, a poeziei.

Compune pe spaţii balzaciene construcţii epice bine gândite, echilibrate, solide, cu încărcătură bogată, din care să nu se observe nicio fisură. Romancieră, fără niciun rabat de la condiţia asumată, Dora Alina Romanescu răscumpără spusele în legătură cu literatura feminină, infirmă slăbiciunea acesteia, scrie cu măreţie şi seriozitate, se apropie sever de fiecare personaj, în acelaşi timp, ocrotindu-l, ca un vizionar

Elena M. Câmpean -
preşedinta scriitorilor Conexiuni Bistriţa

ISBN 978-606-92357-3-7

2000